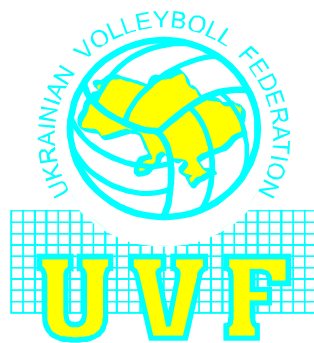

80
років
УКРАЇНСЬКОМУ ВОЛЕЙБОЛУ

ФЕДЕРАЦІЯ ВОЛЕЙБОЛУ УКРАЇНИ

80 РОКІВ ВОЛЕЙБОЛУ УКРАЇНИ

Літопис-хронологія
1925-2005 р.р.

Київ - 2005

ББК
В 95

80 років волейболу України. Літопис-хронологія 1925-2005 р.р. /за заг.ред. Єрмакова С.С. - Київ, ФВУ. - 2005. - 96 с.
(укр. мова).

ISBN 966-8106-18-0

Наведено основні етапи становлення й розвитку волейболу в Україні з 1925 по 2005 роки. Представлено заходи, які проводились державними органами управління спортом і волейболом, окремими відомствами і волейбольними клубами. Розглянуто підсумки змагань різного рівня, від міжнародних до найбільш значних міських і обласних та наводяться прізвища чемпіонів, призерів. Окремо виділено склади команд і окремих гравців, які досягли значних успіхів у волейбольній кар'єрі. Подано відомості про відомчі змагання, що були неофіційними першостями СРСР та України.

Для аматорів волейболу, волейболістів, студентів, викладачів, учителів фізичної культури, тренерів, суддів та всіх, кому не байдужа історія українського волейболу.

Авторський колектив: Єрмаков Сергій Сидорович (д.п.н., проф.), Носко Микола Олексійович (д.п.н., проф.), Туровський Володимир Васильович (президент ФВУ), Лейбельман Аврам Соломонович, Гатченко Вероніка Юріївна (референт ФВУ), Погосов Олександр Павлович.

Федерація волейболу України висловлює подяку обласним федераціям та волейбольним клубам за люб'язно надані матеріали про волейбол у своїх регіонах і особисто: Альошин В., Букіна Л., Бурма Л., Волошин А., Воронков П., Грозицький Г., Губенко Л., Гуменюк О., Дивинський Н., Драгомирецький В., Запорожець О., Зеленський В., Іванов В., Кондаков Г., Косиця О., Крюков Ю.Г., Лацонов Ф., Локтев Ю., Медведь М., Миргородський Ю., Назаренко Є., Поярков Ю.М., Розенберг Л., Рябцев А., Слепцов В., Тарасов Б., Тищенко І.М., Халаджи Г., Чернуха А.Д., Чехов О.

Авторський колектив заздалегідь приносить свої вибачення за можливі погрішності в роботі й буде вдячний за додаткові матеріали і пропозиції, які просить направляти до національної федерації волейболу України.

При підготовці книги було використано матеріали з особистих архівів:

Шелекетіна Г.І., Духовного С.Б., Піменова М.П., Присадського Є.

ISBN 966-8106-18-0

Вступне слово.

Дорогі друзі, шановні вболівальники волейболу!

Сьогодні Україна відзначає славний ювілей - 80 років волейболу.

У далекому 1925 році гра з'явилася в тодішній столиці України - Харкові. Уже через 3 роки українські волейболісти заявили про себе на 1-й Спартакіаді народів СРСР, зайнявши 1-е місце.

Довоєнний волейбол вписав славу сторінку в історію українського волейболу. Багато великих всесоюзних змагань проводилися в Дніпропетровську, Харкові, Києві, Одесі. У цих турнірах українські команди завжди були у числі призерів.

Свого розквіту волейбол на Україні досяг в 1952 році, коли ряд українських волейболістів увійшли до складу збірних команд СРСР. З того часу, аж до 1990 року, наші спортсмени незмінно входили не тільки в збірні команди СРСР, але й поповнювали ряди найсильніших волейбольних клубів Європи й Світу. За останні 10 років багато вихованців українського волейболу поповнили ряди однієї з найсильніших команд Світу - збірну Росії.

Україна виховала значну плеяду Олімпійських чемпіонів. У цьому плані особливо варто виділити збірну команду СРСР - олімпійських чемпіонів 1968 року, половину гравців якої становили представники українських клубів. У 70-ті – 80-ті роки з 12 команд вищої ліги першості СРСР 6 представляли Україну.

Український волейбол подарував світу 45 Олімпійських чемпіонів і призерів, 45 чемпіонів і призерів Світу та Європи. В Україні виховано 25 заслужених майстрів спорту і 86 майстрів спорту міжнародного класу, 68 заслужених тренерів, 25 суддів міжнародної категорії та почесних суддів.

Від дня свого заснування знову відроджена національна федерація поставила метою зміцнити позиції українського волейболу. Є певні успіхи у дитячих і молодіжних командах, які представляють Україну на міжнародних змаганнях. Так чемпіонат Європи 2005 року виграла збірна команда дівчат (вік 1988-1989 років народження). Це свідчить про підростання гідної зміни. На сьогоднішній день федерація волейболу України об'єднує у своїх рядах представників всіх областей країни.

Найсильніші гравці України виступають у престижних закордонних клубах, що свідчить про високий рівень українського волейболу.

Сьогодні від Вас дорогі волейболісти, тренери, судді, меценати та керівники клубів, аматори волейболу залежить доля й майбутнє волейбольної України. Тільки згуртованість і єднання можуть вивести нашу країну в число лідерів Світового волейболу.

Поздоровляючи Вас із цією знаменною датою я висловлюю надію, що волейбольну Україну чекають великі перемоги. Уперед до успіху дорогі вболівальники, ветерани, тренери, спортсмени й усі, хто розділяє й вірить у нашу удачу! Зі святом дорогі друзі!!!

*Президент національної федерації
волейболу України
Володимир Туровський*

Від головного редактора

Роботі над представленим виданням передували тривалі пошуки в архівах науково-технічної бібліотеки ім. Короленка (м. Харків). Було використано матеріали звітів про змагання обласних та національної федерації волейболу. Значну допомогу було надано сім'ями та друзями волейболістів довоєнних і перших післявоєнних років. Більшість матеріалів розглядалась відомими гравцями СРСР, які приймали участь у змаганнях ветеранів волейболу в Україні і Росії або є тренерами команд. Частина інформації одержана з мережі інтернет з web-сторінок волейбольних клубів, федерацій і окремих аматорів волейболу.

Значну роль у складанні і підборі матеріалів відіграли особисті контакти членів авторського колективу з волейболістами різних часів. Певне місце зайняли особисті спогади авторів і їх безпосередня участь у різноманітних змаганнях, форумах, конференціях, з'їздах, пленумах та інших зібраннях як у період їхнього активного волейбольного життя в якості гравців, тренерів та суддів, так і у теперішній час.

За результатами таких пошуків окремими членами авторського колективу підготовлено наступні видання, які покладено в основу створення ювілейного випуску:

1. Ермаков С.С. Волейбол Харькова: 1925-2000гг. факты и комментарии. - Харьков, Планета Принт. - 2004. - 372 с.
2. Волейбол: игры мастеров Украины /под.ред. Ермакова С.С. – Харьков, Знание. - 1998. - 186с.
3. Ермаков С.С., Чернуха А.Д., Погосов А.П. Спортивное долголетие в волейболе: учебное пособие. - Харьков: ХХПИ, 1999. – 128 с.

4. Погосов А.П. Волейбол и жизнь /Справочное издание. - Одесса, ОКФА. - 2000. - 68 с.
5. Тільки імена /склав Лейбельман А.С. - Київ. - 2000. - 28 с.

Окрім цього було використано наступні літературні джерела:

1. Волейбол. Справочник. /Сост. А.С. Эдельман. М.: Физкультура и спорт. - 1984. - 224 с.
2. Волейбол-91. Справочник-календарь. /автор-сост. Ю.И. Грот. Изд-во «Харків». - 1991. - 20 с.
3. Эйнгорн А. Жизнь и приключения барона фон Тизенгаузена в Советской России. – СПб.: Файнстрит, 2001. – 400 с.

Певні труднощі при обробці матеріалів мав переклад з російської на українську прізвища, ім'я, по-батькові деяких волейболістів, оскільки більшість таких імен мала тільки перші літери. Тому у тих випадках, коли повне ім'я та по-батькові не було знайдено або було невідомо, залишався їх напис на російській. Окрім того, використовувались програми змагань та офіційні буклети волейбольних клубів що у деяких випадках містили інформацію суперечливого характеру, у якій перевагу видавали офіційним буклетам клубів. Також спостерігались розбіжності викладення матеріалу у ЗМІ. Авторський колектив був вимушений вибирати інформацію з суперечливих джерел, а порівняти її з офіційними документами (протоколами змагань та звітами суддів) не було можливості. Тому авторський колектив заздалегідь приносить свої вибачення з цього приводу і просить направляти свої зауваження і пропозиції на адресу національної федерації волейболу. Їх буде обов'язково враховано у наступному виданні.

Структура викладу матеріалу побудована таким чином, щоб була можливість доповнювати інформацію по окремим рокам. Це дає змогу всім, хто вважає за необхідне включити у наступне видання саме свої матеріали або уточнення, вносити пропозиції до розгляду наступним авторським колективом і національною федерацією.

Наступним кроком щодо поширення інформації про історичні аспекти становлення та розвитку волейболу на Україні є підготовка інформації в електронному вигляді. По-перше це наповнення існуючих і створення нових волейбольних web-сторінок. Координатором такого проекту має стати сайт національної федерації волейболу України (<http://www.uvf.com.ua/>). Більшість волейбольних клубів України вже має такі сторінки у мережі інтернет («Локомотив» Харків: <http://loko.pz.gov.ua/>; «Хімволокно» Черкаси: <http://volley.nm.ru/>). Створені сайти обласних федерацій волейболу (Харків - <http://www.volleyball.soton.me.uk/>).

По-друге, до цього слід додати розміщення в мережі інтернет матеріалів навчально-методичного та наукового характеру. Наукові статті з проблем волейболу за пошуковими словами можна знайти на сайтах: <http://www.nbuv.gov.ua/eb/khhpi.html>, <http://lib.sportedu.ru/>, <http://www.sportscience.org/>. Ці сторінки існують за особистою ініціативою професора Єрмакова С.С.

По-третє, створення мультимедійних презентацій з різних аспектів волейболу. Така перша презентація створена харківськими дизайнерами (керівник проекту – професор Єрмаков С.С.). Вона представляє історію харківського волейболу з 1925 по 2000 роки.

Авторський колектив щиро вдячний всім, хто сприяв підготовці першого ювілейного видання і вважає за необхідне заявити, що якість подальших видань такого плану і характеру буде значно вищою, якщо читачі надішлуть свої уточнення, побажання і пропозиції на адресу національної федерації волейболу України.

*З повагою, Єрмаков С.С.,
д.п.н., професор, майстер спорту,
бронзовий призер чемпіонату СРСР 1978р.,
чемпіон Світу серед ветеранів
2000 і 2004 років.*

1925

Перші згадування про появу нової в СРСР гри у друкованих засобах масової інформації з'явилися у 1925 році [Павлов С.Н. Волейбол // Вісник фізкультури. – Червень, 1925]. Хоча у світі волейбол з'явився у 1895 році. І тільки взимку 1925 року у Москві почали грати у волейбол. Розповсюдження інформації про волейбол, правила гри та обладнання проходило як через засоби масової інформації, так і через державні органи управління та окремих ентузіастів і аматорів фізичної культури. Зокрема, через конференції, наради, заходи по підвищенню кваліфікації й обміну досвідом фізкультурної й спортивної роботи серед інструкторів фізкультури, колективи культури та інш. Появу волейболу на Україні пов'язано з ім'ям професора Бляха В.А. та інших учасників Всесоюзної науково-методичної конференції (жовтень 1925 року), де і було наголошено про існування волейболу та основні правила гри. Саме після цього гра з'явилась у Харкові та інших містах України. У Харкові активістами, регулярно й добре граючими були - професор В.Блях, кращий гімнаст міста Н.Карлаш, Н.Загорський, Г.Шелекетін, М.Макеєв, П.Чекмарьов, С.Кевеш, О.Концевич, Добрянський. Т.Пузирьова, М.Ледок, К.Житников.

Клуб ім. Л.Балабанова при Жовтневому райкомі ВЛКСМ м. Харкова з листопада місяця 1925 року першим став проводити заняття з волейболу у ДФК за ініціативою Г.Шелекетіна, Н.Линтварьова й Т.Пузирьової.

Волейбол того часу відрізнявся від сучасного. От як описується гра середини 20-их років у пресі: «За сигналом судді гравці кожної команди встали у 2 лінії. Волейболіст команди, що подає, стояв у спеціальному квадраті за майданчиком, піднявши руку і голосно вимовив: „увага!“ і потім обома руками перебивав м'яч через сітку. Змагання почалося... воно зводилося лише до одного - уміло перекинути м'яч на сторону супротивника. Дозволялися захоплення й кидки, грали здебільшого в 2 паси, третій же приберігався про всякий випадок. Напад складався лише з одного гравця, який для завершального удару біг до сітки з будь-якого місця майданчика. Це потребувало від нападаючого великої фізичної сили й витривалості. Функції інших гравців зводилися тільки до обслуговування нападаючого. Але й завершальний удар був по суті кидком, тому що сильний удар (його офіційно називали в тодішніх правилах „потоплення м'яча“) застосовували досить рідко. Гра йшла у повільному темпі і окремі партії гралися годинами.»

1926

У містах почали створюватись групи з розповсюдження волейболу. Так, у лютому 1926р. при Губернській раді фізкультури у Харкові була створена організаційна група з поширення й розвитку волейболу, яка у липні місяці була реорганізована у волейбольну секцію. До складу її входили: Н.Карлаш (голова), Н.Загорський, Г.Шелекетін, М.Макеєв, О.Концевич. Всеукраїнським спортивно-технічним комітетом при Всеукраїнській раді з фізичної культури (ВРФК) були затверджені єдині правила гри (розмір майданчику не менш 12х6м. і не більше 18х9м, дозволено подавати м'яч 2-мя руками та інш.). Пізніше почали організовувати колегії суддів.

Створюються перші команди у Дніпропетровську і Києві.

Істотним гальмом у розвитку волейболу у Києві та інших містах став гострий дефіцит м'ячів і сіток. Головним пропагандистом волейболу наприкінці 20-х років у Києві був Микола Свиточ - голова міської секції ручних ігор. У ці ж роки почали формуватися волейбольні команди у спортивних товариствах, підприємствах, студентських колективах. Великим поштовхом у подальшій популяризації волейболу серед киян стали щорічні товариські зустрічі між акторами московських театрів, що гастролюють у місті, і командами Києва. Ігри проводилися, як правило, при великому скупченні глядачів. Серед київських клубів виділялись такі: “Робос” – ініціатори Гутін Д.І., Марецький Д.Н.; “Кожевніків” – Подільський Н.М., що значно пізніше, працював в українському спорткомітеті, де очолював роботу відділу спортивних ігор; “Желдор” – Приходько Н.А.; “Коммунальників” – Шелешкевич В.Н., Клигерман І.Н.; “Будівельників” – Шелковський В.М.; “Зв’язку” – Матенко Н.І.; “Деревообробників” – Керницький Е.Р., Олександрович А.С.

Наприкінці 1926 року відбулися перші зустрічі між студентськими командами Харкова й Москви, які пройшли у Харкові. У чоловічій команді Москви виступали майбутні відомі художники Я.Ромас (пізніше, у 30-х роках, він тренував збірну чоловічу команду Москви) і Г.Нисський. Прорівень гри і майстерність гравців можна спостерігати за інформацією з газет тих часів: «Москвичі використовували більшою мірою пасування, основа якого складається з наступного: приймаючий гравець пасує як можна точніше кому-небудь із гравців, що стоять у сітки, а той м'якою та високою й точною передачею уздовж сітки перепасує м'яч третьому гравцеві. Останній, підстрибуючи, ударяє, а точніше, штовхає м'яч, коли він ще перебуває над сіткою, направляючи його вниз з надзви-

чайною точністю, що враховує всі слабкі сторони супротивника від чого відбити м'яч досить важко».

Результати цих ігор наступні:

1-й день. 1-а гра. Жінки. Москва-Харків - 6:15, 11:15. Чоловіки. Москва-Харків (збірна вузів) - 15:3, 15:0.

2-й день. 1-а гра. Жінки. Москва-Харків (збірна профспілок) - 15:11, 15:9 і збірні вузів - 15:13, 15:13. Суддя Г.Шелекетін (Харків). Чоловіки. Москва-“Рабис” (Харків) - 15:3, 15:2; Москва-Харків (збірна профспілок) - 15:1, 15:8; Москва-команда Всеукраїнських курсів - 15:6, 15:5. Суддя Н.Загорський.

3-й день. 1-а гра. Жінки. Москва-збірна Харкова-2 - 13:15, 15:12, 15:13; Москва-збірна Харкова-2 - 15:12, 15:11. Чоловіки. Москва-збірна Харкова-2 - 15:11, 15:12; Москва-збірна Харкова-1 - 15:4, 15:1.

У жіночій збірній команді вузів Москви грали: Кутузова, Армонд, Крилова, Гембицька, Гаврилова, Романова. У чоловічий (ВХУТЕМАС): Ромас, Нисський, Кузнєцов, Артемов, Лаптев, Петров, представник Черкасов.

У командах Харкова: 1-а жіноча - Н.Капустіна, Т.Пузирьова, В.Ніколаєва, Л.Сторожниченко, Л.Сичова, А.Грудман, Н.Горностаєва, З.Шевцова; чоловіча - І.Музикантський, О.Концевич, Н.Линтварьов, Г.Шелекетін, М.Макеєв, С.Карський, П.Чекмарьов, Г.Прусак, А.Шатоха, Н.Карлаш, Н.Капустін. Тренером обох команд був Г.Шелекетін.

1927

Після зустрічі з москвичами, волейбол одержав значне поширення. Уже у 1927р. у першості міста Харкова взяло участь 18 чоловічих і 10 жіночих команд, розділених на класи “А” і “Б”. Серед команд була і команда “Червоний залізничник”. Одночасно це сприяло також поширенню зв'язків з командами з інших міст України. Почали проводитись змагання на першість міст. Так, у 1927 році у Харкові була проведена міжпрофсоюзна першість міста серед чоловічих команд у двох групах. Його результати: I група - 1. “Рабис”, 2. “Робпрос”, 3. “Дондор”. II група - I-III місця поділили “Будівельник”, “Швейники”, “Друкарі”. У першості міста колективи класу “А” виставляли й змішану команду (“мікст”), що складається з 3 чоловіків і 3 жінок, які обов'язково розташовуються на майданчику через одного гравця.

У 1927 році волейбольні команди Всеукраїнських курсів фізичної культури виїжджали на товариські зустрічі до м. Суми, де вже було організовано кілька команд і у складі яких грали випускники курсів. Харків'яни зустріли сильний опір: 2

гри програли й 1 виграли.

Волейбол швидко поширюється в містах України. У грудні 1927р. у Харкові відбулася перша зустріч чоловічих і жіночих команд Харкова й Дніпропетровська. Переможцями вийшли харків'яни, що грали значно сильніше своїх гостей. У дніпропетровців виділявся В.Іванов, який добре грав у захисті.

В Одесі почали грати у волейбол в 2-й половині 20-х років, переважно в будинках відпочинку, санаторіях, на пляжах, у військових частинах і в піонерських таборах. Потім волейбол почали культивувати обкоми профспілок, працівники торгівлі РКДТ, працівники кіностудії, товариство «Динамо». У 1927 році із гравців цих команд була створена перша збірна команда Одеси, у яку ввійшли: Борис Виходець, Анатолій Редер, Василь Петров, Ігор Чахотін, Олександр Пастернак, Еля Рабинович, Кузьма Волошинов, Володимир Сомов, Микола Нестеренко, Олександр Михайличенко, Олександр Волошин. 1927 рік (літо), коли була створена перша збірна міста, можна офіційно вважати роком народження волейболу в Одесі.

Почали з'являтися перші спеціалізовані відкриті волейбольні майданчики для загального користування, які працювали до 23 годин при електричному освітленні. Бажаючі пограти могли взяти на прокат м'яч і сітку безкоштовно.

Публікації.

Черкасов М. Волейбол, городки и кегли. – Харьков, 1927. – 90 с.

1928

Цей рік з повним правом можна вважати роком масового розвитку волейболу в Україні. Умови щодо проведення ігор і тренувань були не зовсім належні. Так, команда “Гірник” (Харків) тренувалася у таких умовах: зал (вірніше, велика кімната) для гри в підвальному приміщенні, висота залу 4.5м., ширина 6м., довжина 11м., лицьові лінії відзначалися на стіні на висоті 1м. від підлоги. М'яч, що вдарився в стіну нижче лінії, важався в полі, вище лінії - в ауті. Тут І.Музикантський уперше в країні застосував бічний нападаючий удар. Прийом м'яча з падінням уперед на руки (кидком за м'ячем) уперше самовіддано застосовував А.Шатоха.

Підйому волейболу сприяли змагання у містах. Так у Харкові переможцями серед 1-х команд класу “А” стали: чоловіча команда клубу “Гірник” - І.Музикантський, А.Шатоха, Михайличенко, Г.Шелекетін, І.Целуйко, Н.Ільченко, Н.Ситало; жіноча команда клубу ім. Балабанова - К.Степанова, Н.Капустіна, В.Ніколаєва,

Л.Сторожниченко, Власова, Л.Сичова, З.Шевцова, А.Грудман.

Науково-методичний комітет ВРФК України розробив і уточнив дозування для занять з окремих видів спорту для дитячих і юнацьких груп. У квітні II Всеукраїнська науково-методична конференція встановила дозування для найпоширеніших спортивних ігор. "Волейбол - 3 черги тривалістю 30-40 хвилин. Змагання проводити окремо (хлопчики і дівчатка) для віку 14-16 і 16-18 років. Таким чином, була дана вказівка, що більше 40 хвилин волейбольні ігри зазначеним віковим групам протипоказані.

В 1928р. були внесені істотні зміни у правила гри. Розміри майданчика для чоловічих і жіночих команд стали єдиними - 18x9 м. (до цього жінки грали на майданчиках 15x7м.) і подачу стали робити не з квадрату, а через праву половинну лицьової лінії.

У липні 1928р. у Харкові розігрувалася перша першість України з волейболу. Ці змагання стали поворотним пунктом надзвичайної важливості для подальшого культивування волейболу. Цим змаганням передували міжрайонні змагання. На жаль, у цій першості брали участь тільки чоловічі команди 19 округів України, міст: Харкова, Києва, Дніпропетровська, Кам'янець-Подільського, Черкас, Прилук, Шепетівки, Коростеня, Полтави, Конотопа, Кременчука, Білої Церкви, Тульчина, Кривого Рогу, Юзівки (Донецьк), Маріуполя, Куп'янська, Херсона. Серед жіночих команд першість України не проводилася з досить незрозумілих причин.

Результати першості: I місце – Харків, II місце – Дніпропетровськ, III місце – Київ, IV місце – Кам'янець-Подільський. Результати ігор деяких ігор: Харків-Дніпропетровськ - 15:6, 15:5 (цю зустріч Дніпропетровськ опротестував і матч було проведено вдруге і Харків знов переміг); Харків-Київ - 15:3, 15:0; Харків-Кам'янець-Подільський - 15:9, 15:6.

По закінченні першості була вибрана чоловіча збірна команда України для участі в Спартакіаді СРСР. Базовою командою визначено Харків (7 гравців).

Для участі у Спартакіаді СРСР серед жіночих команд ВРФК України призначила жіночу команду Харкова, як найсильнішу в Україні.

13-17 серпня у Москві відбулася Всесоюзна Спартакіада. Відкриття спартакіади відбулося на Червоній площі урочистим парадом всіх учасників. Велика увага приділялась учасникам спартакіади. Так квиток учасника надавав право безкоштовного проїзду у трамваї (єдиному виді транспорту на той час у Москві), відвідування кінотеатрів, музеїв, садів.

Чоловіча команда Харкова у фіналі вигра-

ла у команди Москви 2:0 і стала першою переможницею Всесоюзних змагань. Команда грала в наступному складі: Є.Єлісєєв, С.Карський, І.Музикантський (капітан), В.Михайличенко, Г.Прусак, С.Соломін, А.Шатоха. Це була незвичайна перемога. Так, за планом оргкомітету ВРФК України передбачалось, що чоловіча збірна повинна зайняти на Спартакіаді II місце.

Жіноча команда посіла, як і планував оргкомітету ВРФК України, друге місце. Склад команди: Н.Капустіна (капітан), М.Воробйова, Л.Сторожниченко, Л.Власова, З.Шевцова, А.Грудман, В.Ніколаєва.

Кращими нападаючими гравцями були: І.Музикантський - виділявся сильним бічним ударом; Г.Прусак володів сильним "гасом" - поштовхом двома руками з такою силою, що блокуючі гравці іноді відштовхувалися назад. Кращим захисником виявив себе А.Шатоха - легкий, рухливий, з гарною реакцією, діставав у кидках майже безнадійні далекі м'ячі.

У жіночій команді краще інших грали в нападі: Л.Сторожниченко і В.Ніколаєва; у захисті: Н.Капустіна, З.Шевцова.

У Києві найсильнішою у ті часи була команда Петровського району (Поділ). Ця команда й представляла Київ у багатьох змаганнях у складі: Махиня М., Пархамовський Ш., Селицер П., Басс І., Небелицький І., Носевич Н.

Після вдалих виступів команд України на Спартакіаді волейбол набуває ще більше прихильників. Цьому також сприяють виїзди кращих команд до районних міст України.

1929

1929 рік був насичений міжміськими зустрічами. Восени 1929 року команди Харкова виїжджали до Москви на товариські зустрічі. Чоловіча команда знову перемагає в 2-х партіях збірну команду столиці. У жінок виграють москвички.

На травневі свята команди Харкова виїжджали комсомольським поїздом до Києва і Одеси. Зустрічі закінчилися перемогою чоловічої і жіночої команд Харкова (суддя Я.Гільман). Цікава зустріч була проведена в Одесі. На прохання одеситів одну ігру зіграли на час. За домовленістю кожна партія тривала 20 хвилин. Харків'яни виграли 2:0 з рахунком 24:8 і 26:9. Гра вийшла млявою, нецікавою й новинка не прижилася.

Такі зустрічі ще більше поширювали коло прихильників волейболу. Так, у першості міста Харкова у 1929 році взяло участь 144 команди (з них чоловічих 102). Слід зазначити, що волейбол сильно виріс в 1929р. і кількістю гравців і якістю.

Розіграш проходив у 6 групах-класах. У класі "А" брало участь 6 колективів із заліком по 4 команди. У підсумку першості місяця розподілилися в наступному порядку: чоловічі команди в клубному заліку класу "А" - І місце клуб Карла Маркса, II - ХТІ, III - Будинок освіти. Далі - Будинок друкарів, Гірники, Дондор. Серед перших команд "Гірник". Клас "Б" - "Желдор", Клуб Ілліча, "Рабис", III Інтернаціонал. Клас "В" - "Вукопспілка", ПКС. Клас "Г" - "Будинок учених". Клас "Д" - "Освітняни", "Харчовик". Клас "Ж" - "Жилкооп №699". Жіночі команди в клубному заліку: клас "А" - 1. "Рабис", 2. Балабанівці, 3. Швейники, клуб Ілліч, "Донодор". Серед 1-х команд Балабанівці. Клас "Б" - Будинок освіти, ОРК, ПКС. Клас "В" - Нарпит. Клас "Г" - Швейники. Клас "Д" - "Динамо". У 1929р. було проведено 1-у велику першість міста серед вузів: чоловіки у 2-ох групах, жінки в 1-й групі. Місяця розподілилися в наступному порядку: чоловіки, 1-а група - 1. ХТІ, 2. Геодезичний інститут-1, 3. Геодезичний інститут-2. 2-а група - 1. Геодезичний інститут-3, 2. Технікум народного господарства, 3. Всеукраїнські курси фізкультури. Жінки: 1. Геодезичний інститут, 2. Всеукраїнські курси фізкультури, 3. Технікум народного господарства.

У інших містах України також стає все більше команд, які приймають участь у першості міста.

В 1929р. на першотравневі свята до м. Баку спеціальним поїздом виїжджала делегація трудящих Харкова для участі у товариських зустрічах зі збірними командами Баку й студентськими командами "Нафтовик". У складі делегації були і спортсмени: чоловіча волейбольна команда і жіноча волейбольна команда клубу ім. Балабанова. У всіх зустрічах переможцями вийшли харків'яни. Склад команди "Гірник": Л. Михайличенко, І. Целуйко, К. Ільченко, В. Карський, Г. Шелекетін (капітан). Склад жіночої команди клубу ім. Балабанова: К. Степанова (капітан), Л. Сторожниченко, В. Ніколаєва, З. Рукоманова, М. Воробйова, Л. Сичова.

Ігри проводилися на літніх майданчиках. Уперше харків'янам довелося грати на майданчику, який було покрито м'яким і пружним асфальтом.

У червні 1929 року у Білорусії було проведено турнір міст Мінська, Бобруйська, Березини, Харкова. Волейбол у Білорусії на той час тільки зароджувався, тому всі ігри були показовими.

У 1929 році у Москві за програмою соціалістичних змагань проводився турнір між командами Харкова, Москви і Ленінграда.

У грудні 1929 року у Харкові проведено зустріч з командами Москви. Перемагають жінки Москви й чоловіки Харкова (2:1).

На цей час у теорії волейболу були різні течії і пошуки. У 1929 році в журналі "Вісник

фізкультури" була розміщена стаття В. Златкіса і О. Епштейна "Волейбол на нові рейки". Автори стверджували, що перехід від ведення гри по таймах до гри за часом стає неминучим і пропонували на обговорення широкі мас фізкультурників пропозицію про заміну проведення гри по таймах грою за часом. Міська секція волейболу Харкова обговорила ці пропозиції, перевірила їх у грі й визнала недоцільним вносити запропоновані авторами статті зміни. Аналогічні рішення були винесені і в інших містах України.

1930

У січні 1930р. харків'яни провели зустрічі у себе з командами Москви. Гості з великим успіхом виступали проти окремих клубів, але перемогти москвичів пощастило тільки жіночій команді "Рабис" і чоловічій команді клубу ім. Карла Маркса.

В 1930р. збільшується арсенал нападаючих прийомів. Гравці починають застосовувати нападаючий удар, сильну бічну подачу як засіб нападу, вводити в гру обманні удари, більше приділяти уваги техніці передачі м'яча зверху. У жінок все частіше використовується прийом м'яча однією рукою в падінні "перекатом через стегно" і навіть із «переворотом через плече».

У квітні 1930 року у Дніпропетровську відбулися міжміські волейбольні матчі жіночих і чоловічих команд Дніпропетровська і Харкова. Ігри проходили в кращому залі міста в Університеті на вул. Вільної Академії. Кожне місто виставило по чотири команди (дві чоловічих і дві жіночих).

1-й день, 1-а чоловіча команда харків'ян виграє у залізничників (15:5, 15:10), а 2-а команда програє 1-ій збірній Дніпропетровська (11:15, 15:9, 14:16).

Краща жіноча команда Харкова «Балабанівка» виграла у "Залізничника" (15:13, 9:15, 15:9). 2-а збірна програла 2-ій збірній Дніпропетровська (14:16, 15:13, 13:15).

У другий день 1-а чоловіча команда Харкова виграла в 1-ої команди Дніпропетровська (14:16, 15:11, 15:12), а 2-а команда харків'ян перемагає "Залізничник" (15:10, 15:11).

Жіноча команда Харкова "Балабанівка" виграла у кращої команди Дніпропетровська "Металіста" (15:9, 9:15, 15:5). Вирішальну гру з 1-ю збіркою Дніпропетровська жіноча збірна Харкова зненацька програла з рахунком (5:15, 13:15).

Ігри показали, що Дніпропетровськ стає серйозним конкурентом Харкову й Москві.

У цих зустрічах уперше, згідно нового доповнення до правил, нападаючий удар проводився не кидком, а ударом. Кидок розцінювалася як помилка.

У грудні 1930 року збірні команди Харкова виступали у Москві. Ігри були цікаві, проходили у запеклій боротьбі. Чоловіча команда Харкова виграла 2:0, а жіноча програла 0:2.

За період з 1925 року і по 1930 рік одночасно з розвитком волейболу росли й одержували досвід міські волейбольні секції й колегії суддів. Усе було ново й проходило вперше. Проведення численних міських і міжміських змагань вимагало доброї організованості на всіх ділянках роботи. Секції беруть участь і в суспільно-політичних заходах. Наприклад, на заклик журналу “Вісник Фізкультури” у фізкультурних організаціях міст проходила компанія по збору коштів на будівництво танка “Фізкультурник України”. На 10 серпня 1930 року було зібрано у Харкові 741 руб. (більше всіх областей), волейбольною секцією було зібрано понад 100 рублів.

У команд волейболістів прижилась чудова традиція - у поїздах випускати стінгазету, що вивішувалася у вагоні поїзда, у кімнаті, де розміщувалися учасники, на місцях змагань. Дружні шаржі, гумор з малюнками, жарт поєднували гравців різних характерів у дружній бойовий колектив, зміцнювали дисципліну.

В 1930-х роках відзначається активна діяльність волейбольних секцій не тільки спортивна але й виховна. Були створені дисциплінарні комісії, що на свої засідання викликали порушників дисципліни й накладали стягнення. Колегія суддів регулярно проводила загальні збори. На засіданнях президії з активом розбирали протести на ігри, обирались президії шкільних секцій.

Так у Харкові на засіданнях президії з активом розбирали протести на ігри. Голова секції М.Макеєв і О.І.Коновалов. Ю.Гуревич, Г.Шелекетін, Я.Гільман. Голова колегії суддів Я.Гільман, секретар Журбін. 25 жовтня 1930р. на засіданні пленуму волейбольної секції ХМРФК була обрана президія шкільної секції: голова Резников (ХПЗ), Шашкін (30 шк.), секретар Кулик (49 шк.), Армелі (10 шк.), Павловський (57 шк.).

У 1930-х роках будуються закриті спортивні споруди у Харкові. 7 листопада 1930р. у ДФК проходили показові матчі чоловічих команд К.Маркса-“Гірники” (перемогла команда К.Маркса) і жіночих - “Гірник”-“Балабанівка” (перемогла Балабанівка). У 1930р. у місті вступив у лад зал Будинку культури харчовиків. Волейболісти фабрики КОФОК одержали гарний зал. Тут організувався молодий дружний колектив, що надалі продемонстрував свою організованість і успіхи. У цьому колективі були підготовлені молоді гравці, які увійшли до збірної команди міста – Полупанова, І.Хоменко, С.Середа, К.Рудевська (тренер Г.Шелекетін).

Публікації.

- Ручний м'яч волейбол: Правила змагання, затверджені від Всеукраїнського спортивно-технічного комітету. – Харків: ВФК, 1930. – 24 с.
- Черкасов М. Волейбол, сервезбол, велетенський волейбол і пушбол. – Харків: ВФК, 1930. – 38 с.
- Гайдучок С. Відбиванка. – Львів: Накладом “Сокола-Батька”, 1930. – 38 с.

1931

У травні 1931 року у містах України проходились матчі збірних команд міст на користь Берлінської спартакіади.

Починаючи з 1931 року, в основному стабілізувалася система розіграшу першості міст, що діяла з невеликими змінами до початку Великої Вітчизняної війни (1941р.). У містах проводяться волейбольні свята, до яких залучається велика кількість команд.

Восени 1931 року у 3-й раз зустрічаються збірні команди Харкова й Дніпропетровська. Харків'яни виграють жіночою командою, але програють чоловічою. Поразка Харкова була несподіванкою. У пресі повідомлялося: “Дніпропетровці перемогли лідерів волейболу”. Після цих цікавих ігор виникло питання про проведення традиційних зустрічей 3-х міст: Харкова, Москви й Дніпропетровська.

У цей час дуже гостро постає питання підготовки тренерів з волейболу. Існуюча система тренерських кадрів на той час була такою: кращий гравець, а їм завжди був капітан команди, брав керівництво тренуванням на себе й керував як міг. Як тренер часто виступав інструктор фізкультури - сам початківець.

Тренування проводилися в наступній послідовності: гравці розминалися з одним м'ячем у колі, передавали м'яч один одному, били, приймали, іноді з водящим у колі, потім ділилися на команди й грали. Судив інструктор або хто-небудь із гравців, що очікував своєї черги грати.

Відзначалася виняткова любов до волейболу й патріотичне відношення до тренувань гравців збірних команд. Яскравим прикладом служить такий факт. У зв'язку з великою завантаженістю залу ДФК (Харків) у зимовий період, жіноча команда починала тренування з 21 години, а чоловіча з 23 годин до 1 години ночі. Із транспортом було погано, гравці, що проживали у різних частинах міста, ішли додому пішки. Але дисципліна була відмінна.

Підготовку до зустрічей з командами з інших міст можна прослідкувати на прикладі міста Харкова. В інших містах України все відбувалось

так само, бо спонсорів на той час не було. Так, 29 листопада 1931 року у залі клубу Харчовиків харківська волейбольна секція організувала показові матчі до фонду зустрічі 4-х міст: Москви, Харкова й Дніпропетровська (також планувався приїзд команди Ленінграду). Переможцями стали: у чоловіків - I збірні міста, у жінок - команда ХЕМЗ. Брала участь команди клубу Будинку вчених і 2-ї збірні міста.

28-30 грудня 1931 року відбулася зустріч 3-х найбільших волейбольних центрів країни: Москви-Харкова-Дніпропетровська. Ігри проводилися у спортивному залі державного інституту фізичної культури по вул. Вільної Академії.

У 1-й день зустрічалися жінки Москва-Дніпропетровськ. 2 партії безперервного нападу показали блискучу гру москвичок і перемогу з рахунком 2:0 (15:10, 15:10).

Зустріч чоловічих команд цих же міст почалася у швидкому темпі. Команда Дніпропетровська своєю сильною грою у нападі переграла москвичів, що розгубилися, та змушені були тільки захищатися. У підсумку 15:3, 15:10 на користь Дніпропетровська. Склад Дніпропетровська: Барболін, Забуга, Іванов, Маховський, Русанов, Рибальський. Склад Москви: Демидов, Вільрад, Нільде, Серебряников, Чинілін, Чунов.

II день приносить москвичам перемоги. Жінки розгромили молодий склад ще непідготовленої команди Харкова 15:3, 15:5. Чоловічі команди почали гру обережно. Викликано це було тим, що харків'яни після спартакіади жодного разу не програвали москвичам. 1-у партію виграє Москва 15:10, в II - з більшим зусиллям перемагає Харків. В III харків'яни допускають багато помилок і програють 15:7.

У цей день відбувся матч Москва-Україна збірних чоловічих і жіночих команд. Виграли москвичі. Матчі були нецікавими, нашвидку складені й не зіграні збірні команди України, не змогли показати гарну гру.

III день. Дніпропетровськ-Харків, жіночі команди. Явно не зіграна команда Харкова програла I партію 3:15. У II партії харків'янки були невпізнанні, грали з більшим підйомом, результативно вели напад і виграли партію 15:13. Для III партії енергії й сил у харків'янок більше не вистачило й вони прогнали вирішальну партію 15:5.

На гру із Дніпропетровськом команда Харкова вийшла в іншому складі. Замість Музикантського, Прусака й Петрова на площадку вийшли Белецький, Карасик, Шатоха, а з ними О.Єсипенко, Кремін, Рожков. Заміна була вдалою, команда заграла, підсилювався захист, витягалися "мертві" м'ячі, розігрався й напад. Гра була напруженою, цікавою і її заслужено виграв Харків.

Таким чином, матч чоловічих команд 3-х міст закінчився внічию. Серед жіночих команд I місце - Москва, II - Дніпропетровськ, III - Харків.

Публікації.

- Ордін Л. Гандбол та волейбол. – Харків: На варті, 1931. – 12 с.;
- Ручний м'яч волейбол: Правила змагання, затвержені від Всеукраїнського спортивно-технічного комітету. – Харків: На варті, 1931. – 20 с.

1932

13 січня 1932 року у Харкові був проведений матч збірних команд шкіл Соціалістичного виховання. У дівчат перемогла 1-а збірні у складі: Т.Найман (капітан), О.Прасова, Стуканьова, Шкловська, Груч, Васильєва. У юнаків перемогла 2-а збірні: Єрмаков, Канцель, Пружанський (капітан), В.Мигунов, Бондін, Савенко.

У січні 1932 року був організований платний матч між чоловічими командами міста, на користь будівництва стадіону ім. Г.І.Петровського.

У лютому 1932 року у Харкові відбулася зустріч чоловічих команд Харків-Київ. Перемогли харків'яни в 3-х партіях. Склад Харкова: І.Музикантський, О.Єсипенко, Рожков, Кремін, Карасик, Белецький. Склад Києва: С.Хавах, Привороцький, І.Кругволоский, Б.Злобинський, І.Гир'єв, П.Селицер. Гру судив В.Шелковський (Київ).

Навесні 1932 року при ВРФК СРСР була створена волейбольна секція (до цього волейболом займалася секція ручних ігор) і волейбол став повноправною спортивною грою. Секція заново переглянула й переробила правила гри.

Ріст волейболу стає помітним не тільки по масовості але й по розвитку техніки й тактики гри. Значно різноманітніть гра на передній лінії, чому сприяє зміна місць між гравцями. З успіхом застосовується обман однією - удар іншою рукою. З'являється удар зі стрибка поштовхом однією ногою. Кращу техніку гри в захисті показують харків'яни, особливо в кидках за далекими й важкими м'ячами: Кремін, Рожков. Добре грають у захисті О.Єсипенко, Карасик.

Харків'яни демонструють дружну командну гру в захисті, що надалі послужила прикладом у розвитку вітчизняної школи волейболу.

Жовтень 1932 року примітний для українського волейболу перемогою чоловічої команди "Кожевник" (Харків) у першості центральної ради професійних спілок (ВЦРПС), що проходила в Ленінграді. У команді виступали: О.Єсипенко, В.Горелов, Ф.Рискін, Б.Вартеросян, Н.Флейшер, Л.Замберг.

З 1932 року ВРФК було рекомендовано спортивним організаціям обов'язково на тренуваннях у секціях проводити подолання смуги перешкод, метання гранати й штиковий бій.

1933

У ході підготовки до української першості і Всесоюзного волейбольного свята збірні команди міст України проводили ретельну підготовку. Так, харків'яни виїжджали жіночою й чоловічою командами до Москви на товариські зустрічі. Гри проходили в залі клубу "Іскра". У першій боротьбі харків'яни програли обидві зустрічі. Склад чоловічої команди: І.Музикантський, А.Кремінь, Л.Майзлес, Куніцин, О.Єсипенко, В.Белецький; жіночої: К.Степанова, М.Пижова, І.Хоменко, З.Рукоманова, Селезньова, Т.Найман. Цими ж складами харків'яни виїжджали до Києва, де виграли в місцевих збірних команд обидві зустрічі, а також 28 лютого 1933 року до Запоріжжя, де також вийшли переможцями.

До Києва запрошуються для товариських зустрічей чоловічі команди Москви, Дніпропетровська, які по черзі грали зі збірними містами. Перевага гостей бути очевидною. До речі, на більше кияни і не розраховували. Зустріч киян із гравцями найсильніших команд країни дала повне уявлення про формування команд гостей, технічну підготовленість, характер тактичних дій гравців в атаці й обороні. Все бачене, звичайно ж, відклалося в пам'яті гравців Києва і у багатьох інших волейболістів, які були свідками цих двох спортивних подій.

У цьому ж році до Києва приїжджали жіноча й чоловіча збірні Харкова. Обидві зустрічі були виграні харків'янами.

У січні 1933 року у Москві відбувалася показова гра на сцені Великого театру: Москва-Дніпропетровськ, 9:5. Гра тривала 6 хвилин.

Першість України 1933 року проводилася у Дніпропетровську. Перед фіналом відбулися попередні ігри між областями України. Харків виграв у Донбасу 2:0, Дніпропетровськ у Чернігова 2:0, Вінниця не з'явилася на гру з Києвом і Одеса на фінал не приїхала хоча і приймала участь у попередніх змаганнях.

У програму змагань першості України додатково було введено обов'язкове виконання зарядки комплексу «Готов до праці і оборони» II ступеню й стрільба з малокаліберної гвинтівки на 50м. Залік по 6 учасниках. Результати зарядки: 1. Харків, 2. Дніпропетровськ, 3. Київ. Особисте: 1-е місце - Карасик (Харків). Результати стрільби: 1. Дніпропетровськ (411 очк. з 600), 2. Харків (351), 3. Київ (348). Особисте: жінки - Рябченко (Харків, 45 з 50), чоловіки - Рибальський (Дніпропетровськ, 45 з 50).

На 2-й день ігри розпочали жіночі коман-

ди Дніпропетровськ-Харків (2:1) і чоловічі цих же міст (2:0 – 15:11, 17:15). жіночі і чоловічі команди Харків-Київ по 2:0. У підсумку: жінки - 1. Дніпропетровськ, 2. Харків (Н.Кухарчик, М.Машталер, Л.Рябченко, А.Середа, К.Степанова, Є.Чувиріна, тренер – Г.Шелекетін), 3. Київ; чоловіки - 1. Харків, 2. Дніпропетровськ, 3. Київ.

Після змагань команда Харкова викликала команду Києва й Дніпропетровська на соціалістичне змагання. Арбітром обрали журнал "Вісник фізкультури". Цей факт був досить поширеним явищем на той час.

4-8 квітня 1933 року у Дніпропетровську було проведено перше Всесоюзне волейбольне свято. Святково прикрашений Дніпропетровськ гостинно зустрів волейболістів Москви, Харкова, Баку, Тифліса, Мінська, що приїхали змагатися за почесне звання першого чемпіона країни. Місто було прикрашено червоними прапорами, привітальними плакатами й великими афішами. Прийому гостей велику увагу приділяли місцеві партійні, радянські й громадські організації.

У першості взяли участь по 5 жіночих і чоловічих команд. Жіночі команди: Москва, Харків, Дніпропетровськ, Баку, Мінськ. Чоловічі - Москва, Харків, Тифліс, Мінськ, Дніпропетровськ. Першість розігрувалася по круговій системі, кожна команда грала по 2 ігри на день - одну ранком, іншу ввечері.

Результати деяких ігор за участю харків'янок: Харків-Баку (15:4,15:8), Харків-Мінськ (15:9,15:3), Харків-Москва (9:15,3:15), Харків-Дніпропетровськ (15:4,15:3). Місця розподілилися в такий спосіб: 1. Москва (Війт, Осколкова, Прокоф'єва К., Топчієва, Федорова), 2. Харків, 3. Дніпропетровськ, 4. Баку, 5. Мінськ.

Чоловіки: Харків-Тифліс (15:5,15:7), Харків-Мінськ (15:3, 15:3), Харків-Москва (8:15, 13:15).

Гра чоловічих команд Харків-Дніпропетровськ - 12:15, 15:11, 13:15.

І місце серед чоловічих команд зайняла команда Москви (Алексєєв, Зубов, Маркелов, Пономарьов, Соколов, Філатов, Чинілін). II - Дніпропетровськ, III - Харків, IV - Тифліс, V - Мінськ.

Під час ігор у зал прибули закордонні спортивні делегації зі Швеції й Чехословаччини. Волейболісти в знак інтернаціональної солідарності привітали їх бойовим фізкульт-ура!

На закінчення свята Москва продемонструвала гру змішаних команд - троє чоловіків і три жінки. Гра була дуже цікавою, москвичі показали високу техніку й зіграність. Викликала замилювання гра жінок, що грали в захисті при прийманні чоловічих ударів і у свою чергу відмінно нападали на високий для них сітці.

Після Всесоюзного свята відбулась зустріч чоловічих команд 3-х міст Мінська, Москви, Харкова, що проходила в Мінську. Зустріч завершилась перемогою москвичів.

Восени 1933 року була розіграна першість ВЦРПС серед жіночих команд. Харків'янки домоглися перемоги, обігравши команди Ростова, Баку, Дніпропетровська й у фіналі - Ленінграда.

1934

У першості України 1934 року у фінал вийшли команди Харкова й Дніпропетровська. 29 березня 1934 року у новоспорудженому спортивному залі "Динамо" (м. Харків) чоловіча й жіноча команди Харкова здобули перемогу.

II Всесоюзне волейбольне свято проводилося 1-6 квітня 1934р. у Москві в спортивному залі Будинку уряду. У ньому взяли участь по 9 чоловічих і жіночих команд. Харків'яни виступали в ньому у наступних складах. Жінки - З.Рукоманова, К.Степанова, М.Пижова, З.Синицька, А.Середа, Селезньова, Чувирина. Чоловіки - І.Музикантський, Л.Баришников, О.Єсипенко, Н.Котляров, А.Куніцин, Л.Майзлес, Ю.Карасик.

Результати ігор серед жіночих команд: 1.Москва, 2.Баку, 3-5. Харків, Ростов, Дніпропетровськ, 6.Ленінград, 7. Горький, 8.Мінськ, 9.Ташкент. Результати чоловічих ігор: 1.Москва, 2.Харків, 3.Дніпропетровськ, 4-6.Баку, Ленінград, Ростов, 7.Свердловськ, 8.Ташкент, 9.Мінськ.

Технічною новинкою на цьому святі виявився нападаючий удар по висхідному м'ячу "на зльоті", що успішно виконував поштовхом з однієї ноги свердловчанин Даниленко (майбутній чемпіон СРСР у стрибках у довжину). Найбільш ефективно такому удару протидіяли харків'яни І.Музикантський, О.Єсипенко, Н.Котляров.

Газета "Червоний спорт" (12.04.1934р.) у звіті про волейбольне свято писала: "Третя пара - чоловічі команди Харків-Свердловськ - виявляється "цвяхом" вечора. Нікому невідома команда Свердловська "взяла в роботу" одну з найсильніших команд Союзу. Лише великий досвід урятував Харків від поразки".

Слід відзначити і матч чоловічих команд Харкова і Ленінграду. Очевидно, гравці Харкова утомилися після гри зі Свердловськом і з великою напругою виграють I партію. У II партії ситуація повторюється. Харків'яни, програючи ленінградцям 2:14, змогли зібратися, показати свої здатності, волю до перемоги, урятувати партію 16:14 і домогтися перемоги 2:0. Це була одна з рідких ігор у першості СРСР. Неймовірно, але приблизно через 38 років (1972р.) ситуація повторюється. Харківська команда "ДСК" (володар Кубка України) у Кубку

СРСР, програючи "Автомобілістові" з Ленінграда (III місце у першості СРСР) з рахунком 4:14, виграє партію 16:14 і зустріч в цілому.

На закритті свята були проведені ігри збірних команд СРСР (без московських гравців) проти переможців - москвичів. Жіноча збірна у складі: Фоміна (Б), З.Рукоманова (Х), К.Степанова (Х), Т.Лайко (М), М.Винниченко (Дн-ск), Р.Гончарова (Ростов н/Дону) тільки у I партії вчинила опір москвичкам, які й перемогли 15:11, 15:3.

Чоловіча збірна: І.Загоровський, Н.Маховський, А.Русанов (всі Дніпропетровськ), Л.Баришников, Л.Майзлес (Харків), Легенький (Баку) прогала Москві 1:2 (13:15, 15:13, 9:15).

ВРФК України затвердив склади збірних команд України. Жінки: К.Степанова, З.Рукоманова, Є.Чувирина (Харків), М.Лайко, Винниченко (Дніпропетровськ), Рожок, Ушеренко (Київ). Чоловіки: Л.Майзлес, О.Єсипенко, А.Креміль (Харків), С.Великий, Н.Маховський (Дніпропетровськ), І.Музикантський, Шульгін (Київ).

В 1934 році була організована Всесоюзна колегія суддів з волейболу у складі А.Поташник (Москва), Л.Петров (Ленінград), Ю.Гуревич (Харків). В Україні вийшов друком посібник з волейболу з ілюстрацією техніки гри К.Степанової і М.Дмитрієвого - автор харків'янин Г.Шелекетін.

У листопаді 1934 року при Українському науково-дослідному інституті фізичної культури (м. Харків) вперше було відкрито кілька спортивних шкіл і серед них волейбольна школа (викладач Г.Шелекетін). До школи приймалися за направленнями із заводів і установ з метою освоєння техніки волейболу в найкращих умовах.

Важливим заходом, що зіграв значну роль у розвитку волейболу в Україні, стало відкриття вищої школи тренерів при державному інституті фізичної культури у 1934 році. На відділення ручних ігор приймалися кращі волейболісти міста Харкова і гравці з інших регіонів України. Примітно, що кращий спортивний зал міста - це зал інституту фізичної культури, був обладнаний численними тренажерами й пристосуваннями. Цього не можна сказати про нинішні спеціалізовані волейбольні зали не тільки в Харкові, але й в Україні.

На високому рівні проходила першість міста Харкова у 1935р. Колективи брали участь 5-ма чоловічими й 3-а жіночими командами. Зали, особливо на фінальних іграх, були переповнені глядачами. I місце у I групі зайняли команди ДІФК. Чоловіча команда: Н.Котляров, Я.Курцер, І.Вржесневський, Н.Бухгалтер, В.Макридин, Н.Ісаков, А.Постоловський. Жіноча команда: В.Ніколаєва, А.Середа, Л.Рябченко, І.Хоменко, М.Машталер, І.Заїкіна. Тренер обох команд Г.Шелекетін.

У зв'язку з перенесенням столиці України

до Києва і вибуттям з міста Харкова 2-х членів президії волейбольної секції - голови М.Макеєва й голови колегії суддів Ю.Гуревича, головою харківської секції був обраний О.Коновалов, головою колегії суддів Г.Шелекетін. Останній очолював колегію суддів до 1947року.

Після того, як Київ став столицею України волейбольний рух у ньому став ще більш бурхливим. Так, активну роботу з пропаганди й розвитку волейболу в місті проводить невтомний В.М.Шелковський. Проводяться семінари суддів, наради організаційно-методичного характеру. Всі ці заходи сприяли поліпшенню якості суддівства, впровадженню сучасних засобів і методів у процес підготовки гравців і команд. У цьому ж році відкривається Київський палац піонерів і школярів у будинку теперішньої філармонії. Там же обладнані гарні волейбольні майданчики. Створюються волейбольні групи юнаків і дівчат. Першим тренером призначається І.Небелицький, що працював з юними волейболістами до червня 1941 року. І.Небелицький за час багаторічної роботи з дітьми виявив неабиякі педагогічні й тренерські здатності по підготовці резервів для великого волейболу. Це підтверджується переліком прізвищ гравців, які наприкінці тридцятих і в сорокових роках представляли команду майстрів і збірні команди Києва й України.

27 травня 1934 року Постановою ЦВКРСР встановлено звання "заслужений майстер спорту".

Публікації.

Шелекетін Г.І. Волейбол. Техніка й тактика тренування у волейбольних секціях. Суддівство гри. – Харків: Рад. будівництво і право, 1934. – 44 с.

1935

1935 рік знаменний розвитком високої техніки гри, особливо в захисті. Студент ДФКУ Н.Котляров був одним з різнобічних гравців у нападі, блокуванні й видатної по техніці гри в захисті. Упевнено й самовіддано грали в захисті А.Кремінь, Н.Ваганов, Ю.Карасик, О.Єсипенко - особливо відрізнявся правильним вибором місця на площадці. Блискуче грала на прийомі м'яча з падінням перекатом убік "через стегно" К.Степанова. М.Машталер і Т.Найман демонстрували відмінну техніку прийому м'яча з нападом "кидком уперед".

Л.Бевз відрізнявся своїм (і тільки для нього характерним) різаним ударом, він відмінно виконував і бічний удар. Віртуозно грав у нападі Кремінь, сильним ударом відрізнявся Телятников, Селиванов. З'явилися послідовники нападаючого удару у стрибку поштовхом однією ногою В.Пономаренко (Харків), у Дніпропетровську - А.Гребе-

ник, у Москві - Федоров, В.Осколкова. Слід зазначити, що в ті роки цей удар був досить результативний. З'явилася й сильна бічна подача зверху (Я.Курцер). Першим її застосував гравець команди Баку Легенький.

У 1935 році першість УРСР була проведена в м.Сталіно (тепер Донецьк). Збірні команди Харкова посіли перші місця. Це, незважаючи на те, що частина харків'ян переїхали в Ленінград, з жіночої команди вибули Т.Найман і Баришнікова, з чоловічої - Л.Баришников, Л.Майзлес.

У Києві проходила першість УРСР серед шкільних команд, у якій І місце зайняли дівчата Харкова - А.Юдіна, Б.Рабинович, В.Кузнєцова, А.Іванова, Н.Микрюкова, Д.Коган, тренер Л.Рябченко. Команда Одеси зайняла І місце й перші нагороди (грамоти) одеситам вручав Голова Ради Народних Комісарів України - П.П. Постишев. Склад команди: О.Дюжев, А. Коломиєць, Г.Мінкін, В.Вигаров, С.Станюкевич, С.Хилькевич і ін.

В Одесі у 1935 році особливою популярністю й підтримкою волейбол користувався у профспілках (голова Обкому профспілок Одеської області Іван Курищенко, а також А.Чумак). Проходить багато різних змагань за їх ініціативою. Так, збірна жіноча команда Одеси «Буревісник» (М.Г. Кричевська, Л.М.Дубок, С.М.Дубок, В.Шестопалова й ін., тренер - Б.Виходець) у першості області посіла друге місце, пропустивши вперед сильну команду Миколаєва (до Одеської області тоді входили Миколаїв, Херсон, Кіровоград і інші великі міста, де на той час також уже добре був розвинений волейбол і були досить сильні команди).

III Всесоюзне волейбольне свято проводилося в Баку 12-18 березня 1935 року. У ньому взяли участь по 12 чоловічих і жіночих команд. У фіналі серед жіночих команд І місце зайняла Москва, II місце в запеклій боротьбі з Москвою 1:2 і Баку 2:0 завоювали харків'янки: К.Степанова, М.Машталер, А.Середа, Н.Кухарчик, Л.Рябченко, Є.Чувирина. III місце Баку, далі Тбілісі, Ленінград, Дніпропетровськ, Ташкент, Ростов, Київ, Мінськ, Горький, Свердловськ.

Чоловіча команда Харкова виступила невдало. У принциповій грі проти Ленінграда, за яку виступали 4 українці - харків'яни Л.Баришников, Л.Майзлес, дніпропетровці Русанов і С.Великий, суддя А.Поташник видалив капітана харків'ян Н.Котлярова. Залишившись вп'ятьох, харків'яни були приречені на поразку.

Невдало виступила і чоловіча команда Києва. Однак, факт участі наших волейболістів у чемпіонаті приніс безсумнівну користь. Провідні команди чемпіонату продемонстрували значення тактики у всіх ситуаціях гри з урахуванням особливостей гри суперників. Іншим важливим питан-

ням тактики був рішучий відхід більшості команд від тактики нападу на “двох”, а тим більше на “одного». Ряд відомих команд загравали у своїх складах молодих перспективних гравців.

Місця серед чоловічих команд розподілилися у такий спосіб: 1.Москва, 2.Ленінград, 3.Баку, 4.Дніпропетровськ, 5.Мінськ, 6.Харків, далі - Ростов, Свердловськ, Київ, Тифліс, Ташкент, Горький.

Склад чоловічої команди Києва такий: С.Хавах, Б.Злобинський, Н.Мотенко, Я.Моргуліс, Н.Мещеряк, М.Приворотський, І.Небелицький. Жіноча команда: Е.Бур’ян, Г.Факторова, М.Ідцковська, К.Белова, Б.Ушеренко, Д.Бейн, М.Баргеньєва.

Це свято пам’ятне особливим порядком у залі “Динамо”. Категорично заборонялося аплодувати, а гравцям розмовляти між собою. Кожний глядач, який аплодував голосно, негайно черговим військовим виводився із залу. Ігри проходили в повній тиші, глядачі боялися аплодувати, а гравці розмовляли й підбадьорювати один одного.

16 вересня 1935 року ВРФК СРСР затвердив зміни й доповнення до правил гри (висота сітки, вага м’яча для дітей і ін.).

У грудні 1935 року у Харкові була проведена перша першість ЦР «Спартак». Результати ігор: чоловіка: 1.Москва, 2.Ленінград, 3.Харків; у жінок I місце зайняли харків’янки. Були оголошені збірні команди ЦР «Спартак», у яку ввійшли й харків’яни. Склад чоловічої збірної: В.Щагін, І.Калінін (Москва), Л.Баришников (Ленінград), О.Єсипенко, Л.Майзлес, П.Никритін (Харків). Склад жіночої збірної: В.Михеєва, Е.Ільченко (Ленінград), О.Соколова, Т.Майзлес (Харків), Селиванова, М.Шагаєва (Москва).

У ході розробки й апробування новинок до техніки й тактики гри в чоловічій команді ДІФКУ з’явилася новинка - нападаючий удар за допомогою партнера. По ходу гри гравець, що розташований в зоні 3, ставав в упор на колінах, а нападаючий гравець зони 4 з невеликого розбігу ставав лівою ногою йому на спину, відштовхувався зверху й робив удар по м’ячу вниз. Удар виходив сильним і м’яч летів круто вниз. Все це виконувалося швидко й, якщо врахувати, що нападаючий Трифонов був ростом у 2 метри, то ефект був приголомшливий. Блокувати й прийняти такий м’яч не було можливості.

На зональному змаганні в м. Суми команда застосувала такий удар. Суддя розгубився. В остаточному підсумку м’яч був зарахований правильним. Глядачі, піднесені такою комбінацією, стали скандувати “біс”. Трифонов зі своїм партнером А.Постоловським ще раз повторили цю комбінацію. Одного разу на тренуванні Трифонов відштовхнувся невдало й упав, після чого відмовився ризикувати. Бажаючих виконувати такий стрибок

більше не виявилось.

У 1935 році ігри першості Києва викликають великий інтерес у глядачів. Провідні команди міста (“Локомотив”, “Харчовик”, “Рот-фронт-КПП”, “Водник”, Робос” і ін.) значно підвищили рівень підготовки своїх гравців, що з’явилося підсумком вивчення досягнень провідних команд країни і їхнього практичного застосування за участю реальних можливостей і здатностей київських волейболістів.

Слід відзначити, що у довоєнний період до 1935 року на Західній Україні проводились змагання з волейболу за програмою Запорізьких ігрищ. Зокрема, в них приймали участь волейбольні команди галицьких міст Хирова та Зборова.

Публікації.

- Волейбол. – Київ: Рад. будівництво і право, 1935. – 30 с. – (серія: більшовицьким колгоспам – зразкову фізкультуру).
- Хазанович М. Волейбол: правила гри (у запитаннях і відповідях). – Київ: Рад. будівництво і право, 1935. – 36 с.

1936

1936р. збірні команди міст брали участь у фіналі першості УРСР в Одесі. Жіноча команда Харкова зайняла I місце, а її постійний суперник - команда Дніпропетровська - II. Серед чоловічих команд Харків і Дніпропетровськ поділили I-II місця. У команді Харкова грали: Л.Бевз, Н.Котляров, О.Єсипенко, Е.Фіскіс, Л.Селезньов, П.Никритін. За жіночу команду виступали: О.Соколова, М.Пижова, С.Соха, Т.Найман, Селезньова, М.Машталер.

Стосовно вибору місцем проведення першості УРСР саме Одеси, то такий вибір був, мабуть, свідомим. Справа у популяризації волейболу. На той час існувало багато міст, команди яких не могли потрапити на першість СРСР, але у своїх містах проводилась кропітка робота з молоддю і населенням. Прикладом такого міста є Одеса.

Поступово набираються досвіду волейболісти Одеси. Але брати участь у республіканських змаганнях і в першостях СРСР у період 1933-1941р. командам Одеси так і не вдалося. З 1936 р. в Одесі регулярно проводяться першості міста у трьох групах за участю юнацьких команд Особливо напруженими були ігри серед студентських команд вищих навчальних закладів, у яких були на той час уже сильні гравці, що склали згодом кістяк збірної команди міста (1936-1941р.). В інституті зв’язку – Г.Корчевний, Б.Виходець, Л.Токар; у Водному - Е.Креницький, Г.Мінкін, В.Угаров, Н.Скляр, у Медичному - Л.Коломиєць, О.Дюжев, Б.Прес-Гурвиц, в Індустріальному (Політехнічний) - А.Шнайдер,

Ю.Василевський, В.Арнаутов, Б.Черномордін, І.Никифоров, А.Мермес, Ю.Файнгерш (тренер - ст. викладач кафедри фізвиховання Д.В. Гутвах). У фізкультурному технікумі виділялися А.Михайличенко, К.Волошинов, а також волейболістки Лідія Дубок і Марія Кричевська, які відмінно грали ще й у баскетбол. Серед цих команд завжди йшла напружена боротьба за 1 місце. У першості Вузів міста від одного інституту в ті роки виступало 3-4 команди і ці ігри збирали масу вболівальників, майданчики й зали не могли вмістити всіх бажаючих подивитися гру. Такому масовому захопленню волейболом в Одесі послужило, імовірно, і те, що різними спортивними товариствами керували гравці й ентузіасти цієї гри: головою товариства «Спартак» був В. Петров, в «Буревіснику» активно працювали А. Пастернак і Б. Виходець, у товаристві «Здоров'я» - Микола Васильович Корабльов, що був завідувачем кафедрою фізвиховання медінституту, а також у довоєнний час тренером жіночої збірної Одеси. Окремо виділялась Марія Кричевська (Марія Григорівна Богданова). Можливо, хтось знає, пам'ятає її як «Манюню» - так ніжно, з любов'ю її називали однолітки й друзі. Вона почала грати у волейбол приблизно у 1934 р. Виступала за фізкультурний технікум, де вчилася до 1937 р., і одночасно - за команду «Буревісник» і збірну Одеси.

Четверте Всесоюзне свято з волейболу було перейменовано у першість СРСР, яка проводилась у Ростові-на-Дону 24-27 березня 1936 року (гол.-суддя А.П.Поташник). Збірні команди Москви мали першість серед чоловічих і жіночих команд. Наступні місця зайняли: серед чоловіків - 2.Ленінград, 3.Харків, 4.Дніпропетровськ, 5.Тбілісі, 6.Мінськ. Склад команди Харкова: Н.Котляров, Л.Бевз, Л.Майзлес, Е.Фискис, Л.Селезньов, О.Єсіпенко, П.Никритін. Серед жінок: 2.Ростов, 3.Тбілісі, 4.Баку, 5-6.Харків-Дніпропетровськ. На цих змаганнях результативно застосовувався подвійний блок. Гравець Дніпропетровська С.Великий уперше застосував удар "від стовпа" (із краю сітки). Застосовувалася сильна пряма подача зверху - "сервіз".

У серпні 1936 року проводилася I колгоспна спартакіада України. Серед чоловічих команд I місце зайняла команда колгоспу с.Коломак Чутовського району Харківської області. II місце у представників Дніпропетровської області й III - Київської.

У вересні 1936 року чоловіча команда «Локомотив» (Харків) брала участь у першості ВЦРПС у Москві й у фіналі поступилася команді «ЗІС» (Москва). У першості ЦР «Локомотив» харків'яни стали третіми.

Жіноча команда «Медик» зайняла I місце у першості ЦР «Медик» 1936 року.

У 1936р. в Дніпропетровську вперше була проведена першість СРСР для колгоспних команд.

У ній взяли участь 16 чоловічих і 14 жіночих команд від союзних республік. У фінальних іграх брало участь по 4 чоловічі й жіночі команди. У чоловіків перемогла команда колгоспу с.Коломак Чутовського району Харківської області (тренер Г.Шелекетін). Серед жіночих команд I місце зайняла команда колгоспу ім.Тельмана (Азербайджанська РСР). Жіноча команда України зайняла III місце.

У серпні 1936 року у Харкові проводилася першість ЦР «Спартак». У змаганнях взяли участь 5 міст. I місце серед жінок зайняла команда Москви, далі Харків, Ленінград, Дніпропетровськ, Сталінград. Серед чоловіків перед вели також москвичі, за ними Ленінград, Харків, Дніпропетровськ, Сталінград. Цікавою була зустріч чоловічих команд Харків-Москва. Москвичи досить легко виграють першу партію і у другій починають набирати очки. Але вже починало темніти і харків'яни зажадали перенести гру на наступний день. Суддя з цим не погодився і тоді Євген Міленін вчепився у верхній край сітки та зависнув на ній у спробі розірвати. Мотузка була міцною і йому це не вдалось. Харків програв зустріч.

Досить оригінально була організована тактика гри команд України. Так з одним нападаючим грала команда Запоріжжя. У першості України команда виходила у складі А.Трифонов (ріст 2 метри) і 5 гравців по 160-165 сантиметрів. У нападі грав тільки один А.Трифонов (забивав він м'ячі відмінно), а інші п'ятеро гравців грали тільки в захисті. Коли приходила черга Трифонову подавати, то, зробивши подачу, він швидко біг в 4-у зону для нападу. Така тактика гри себе не виправдала. Запоріжці грали з усіма командами тільки в 3 партії й програвали лише тому, що у 3-й партії у Трифонову не вистачало сил і витривалості грати у такому темпі. Були незабутні вражаючі картини спортивної невдачі команди Запоріжжя. Після останнього програного м'яча Трифонов у знеможі сів на площадку, а довкола нього стояли партнери "піонерчики", опустивши голови від невдачі. Бурхливими оплесками глядачі нагороджували команду за самовіддану й високотехнічну гру.

У першості міста Харкова 1936р. брало участь 89 команд. I місце у I групі зайняли: у чоловіків - ДЦФК, у жінок - «Спартак». У розіграші серед навчальних закладів Харкова взяли участь 33 команди. Його результати: I місце серед жіночих команд - інститут інженерів транспорту, серед чоловічих - машинобудівний інститут. Проведено першість міста серед шкіл. Брало участь 30 команд. У Палаці піонерів ім.П.П.Постишева в новому фізкультурному залі почалися регулярні тренування дитячих волейбольних команд.

У 1936р. у Києві пройшли перевибори міської секції волейболу. В.М.Шелковський очолив колегію суддів, вів семінари по підготовці й підви-

шенню кваліфікації суддів, сам відмінний суддя (у майбутньому суддя Всесоюзної категорії), він володів і великими організаторськими здатностями, що в сукупності дозволило процес підготовки суддівських кадрів здійснити на високому рівні (ряд семінаристів згодом стали судьями Всесоюзної й республіканської категорії, і серед них Я.Моргуліс, І.Небелицький, М.Приворотський, С.Хавах, А.Шитейн і ін.). Головою міської секції був обраний І.Небелицький. Юнацькі команди Києва у всіх віках успішно виступали в республіканських змаганнях. Команда юнаків була запрошена до Москви, де зустрічалася з командами Стадіону юних піонерів. Дві зустрічі - дві перемоги з рахунком 2:0.

Публікації.

- Волейбол / Упоряд. І. Прокопенко. – 2-е випр. і доп. вид. – Київ: Рад. будівництво і право, 1936. – 48 с. – (серія: більшовицьким колгоспам – зразкову фізкультуру);
- Волейбол: Правила гри. – Київ: Рад. будівництво і право, 1936. – 14 с.

1937

У 1937 році була уведена нова система розіграшу першості СРСР і УРСР. У змаганнях брали участь не збірні команди міст, а команди спортивних колективів, що зайняли перші місця у першостях своїх міст.

Перемогу у першості України серед чоловічих команд завоювала команда ДІФК (Харків). У її складі грали: Н.Котляров (капітан), Я.Курцер, Н.Бухгалтер, В.Макридін, Ю.Павловський, А.Постоловський, Трудлер, тренер - Г.Шелекетін.

У цій важкій перемозі особливо відрізнявся Н.Котляров, який не тільки блискуче керував грою команди, але й зумів протиставити нападаючим ударам “зі стовпа” відмінне блокування сильних нападаючих Київського інституту харчової промисловості В.Афанасьєва й Б.Ненникова. Відмінно цю гру провели Н.Бухгалтер і Я.Курцер.

Серед жінок I місце зайняла команда “Спартак” (Харків) - О.Соколова, М.Машталер, Л.Рябченко, М.Пижова, Т.Найман, Ю.Малаховська, З.Плоткіна, тренер - Л.Майзлес.

Друге місце ДІФК (Харків) - К.Степанова, Л.Дубок, А.Іванова, Е.Дядечкіна, О.Прасова, І.Заїкіна, Л.Стрілець.

У 1937 році Н.Котляров позував скульпторові для виготовлення призової скульптури “Волейболіст”, що надійшла у продаж у спортивні магазини.

У 1937 році першість СРСР не проводилася. Першість ЦР «Спартак» проводилася у

липні 1937 року у Києві. Чоловіча команда Харкова зайняла 3-є місце. I місце - Ленінград, II - Москва. Також приймали участь команди Дніпропетровська і Сталінграда. Головний суддя Ю.Гуревич (Харків).

У листопаді 1937 року у Києві відбувся матч 3-х міст Москва-Київ-Харків. Московські команди вийшли переможцями. Жіноча команда Харкова зайняла II місце. Чоловіча команда Харкова вперше прогала киянам і зайняла III місце. У жіночих команд москвички легко перемогли Харків (15:3, 15:9) і Київ (15:12, 15:8). Перемога чоловічої команди Москви дісталася набагато сутужніше. Вигравши у Харкова (16:14, 15:3), москвичі змогли перемогти киян тільки у 3-х партіях (15:6, 12:15, 15:8). Першу перемогу над Харковом у цьому матчі одержала команда Києва (18:16, 15:8), що почала оформлятися у гідного суперника найсильнішим командам країни.

Вересень, м. Горький. Фінал першості ВЦРПС. Жінки: “Здоров’я” (Київ) – IV місце.

У грудні на честь Дня Конституції СРСР у Києві був проведений матч збірних команд Дніпропетровська, Ленінграда й Києва. У жіночій групі першими стали ленінградки, 2-ми - киянки, 3-є місце дісталася команді Дніпропетровська. У чоловічій групі на превелику силу Ленінград переміг Дніпропетровськ (15:2, 12:15, 15:11) і киян (10:15, 15:9, 16:14). Результат зустрічі Київ-Дніпропетровськ - 2:0. Це була перша перемога киян (В.Афанасьєв, В.Жуковський, Я.Моргуліс, І.Приворотський і ін.).

Публікації.

Правила гри в волейбол. – Дніпропетровськ, 1937. – 16 с.

1938

У березні 1938 року у Дніпропетровську для виявлення найсильнішої команди був проведений матч 3-х міст України: Харків-Дніпропетровськ-Київ. Матч закінчився перемогою Києва, що виграв у Дніпропетровська (15:12, 8:15, 15:13) і Харкова (13:15, 15:10, 15:9). Кияни виступали в складі: В.Афанасьєв, В.Жуковський, В.Подзерей, С.Великий, Я.Моргуліс, І.Приворотський. 2-е місце зайняв Дніпропетровськ, 3-є - Харків.

У квітні 1938 року у Ленінграді в ДК ім. Кірова проводився перший матч 6 збірних команд найсильніших “волейбольних міст”. У ньому брали участь команди Москви, Ленінграда, Тбілісі, Києва, Дніпропетровська й Ростова. Харківська чоловіча команда, що прогала Києву на першості України, у цьому матчі не брала участь. Перші місця серед чоловічих і жіночих команд зайняли москвичі. Жіноча

команда Харкова зайняла II місце, III і IV поділили Баку й Ленінград. Склад жіночої команди Харкова: Н.Кухарчик, О.Соколова, Кузнецова, М.Машталер-Бевз, А.Іванова, Т.Найман, тренер - Г.Шелекетин.

Першість України 1938 року проходило у Києві. I місце зайняла чоловіча команда “Здоров’я” (Харків) у складі: Н.Котляров, Л.Бевз, М.Теплицький, А.Селиванов, Е.Говберг, Н.Ваганов, Л.Пружанський, тренер - Л.Бевз. II і III місця поділили інститут Микояна (Київ) і Гірничий інститут (Дніпропетровськ). Фінальний матч виявився трагічним для команди киян «Харчовик». У третій, останній партії харків’яни програвали з рахунком 7:14. Глядачі почали виходити із залу, упевнені в перемозі киян, але відбулися незвичайне - харків’яни, відігравши подачу, заграли з вийнятковим підйомом, рахунок став 10:14. Потім перехід, знову відіграли подачу - рахунок уже 14:14. Кияни не витримали такого натиску дружної самовідданої гри харків’ян, розгубилися й програли 16:14. Відмінно, безпомилково зіграли в нападі М.Теплицький, Е.Говберг, у захисті - Н.Ваганов. Серед жінок перемогла команда “Спартак” (Харків) - Т.Найман, І.Хоменко, О.Соколова, Ю.Малаховська, З.Плоткіна, Мазіна. II місце зайняла команда ДДФК (Харків).

Першість СРСР 1938 року проводилась у Москві на відкритому тенісному стадіоні ЦДКА. Брало участь по 6 чоловічих і жіночих команд. Чоловіча й жіноча команди Харкова, як переможці першості УРСР, брали участь у цій першості і виступили невдало. Чоловіча команда “Здоров’я” зайняла V місце, а жіноча “Спартак” поділила IV-VI місця. У цьому ж чемпіонаті чоловіча команда “Харчовик” з Києва зайняла 6-е місце. I місця зайняли: у чоловіків “Спартак” (Ленінград), у жінок - “Спартак” (Москва).

У 1938 році внесені істотні зміни в правила гри. Зміни торкнулися 11 пунктів правил. Вони ґрунтовно змінили тактику гри. Заборона гравцям задньої лінії грати у нападі й брати участь у блокуванні змусила гравців бути більше універсальними, уміти добре грати й у нападі, і у захисті.

У 1938 році в Одесі проводилися республіканські змагання товариства «Здоров’я». Жіноча команда Харкова зайняла II місце, а чоловіча поділила I-III місця з командами Одеси й Дніпропетровська.

Чергова першість ЦР «Спартак» відбулося у Дніпропетровську. Головний суддя - А.А.Поташник, який був у довоєнні і перші повоєнні роки головою секції волейболу СРСР та незмінним головним суддею всіх волейбольних свят та чемпіонатів. У ньому взяли участь чоловічі й жіночі команди Москви, Ленінграда, Харкова, Дніпропетровська, Ростова, жіноча команда Казані й чоловіча з Грозного. Серед суддів був суддя республіканської категорії Володимир Іванов (Дніпропетровськ). I місце

серед жінок зайняла команда Москви, II - Харків, III - Ленінград. Серед чоловіків - I Ленінград, II - Москва, III - Харків. Чоловіки Харкова програли москвичам без боротьби. Склади харків’ян: жінки - О.Соколова, М.Пижова, Т.Майзлес, В.Кузнецова, З.Плоткіна; чоловіки - І.Ахобадзе, Л.Майзлес, О.Єсипенко, Є.Міленін, П.Никритін, Драгоманіді.

Серед найсильніших команд ДСТ і відомств Союзу РСР станом на 1938 рік визначені такі команди України:

- м. Київ - “Локомотив”, “Здоров’я”, “Харчовик”.
- м. Дніпропетровськ - “Стахановець”, “Спартак”.
- м. Одеса - “Здоров’я”.
- м. Харків - “Авангард”, “Спартак”, “Здоров’я”, “Металіст”.
- м. Севастополь - “Суднобудівник”.

1938р. у Харкові відбувалась товарицьська зустріч між чемпіоном СРСР чоловічою командою «Спартак» Ленінград та командою ІФК. «Спартак» Ленінград проїздом їхали з Тбілісі, де провели також товарицьку зустріч з місцевою командою «Наука». У 3-й партії харків’яни вели 14:8, але програли зустріч.

1939

У цей час дещо змінюються організаційні вимоги до учасників першості міст. Примітна фінансова сторона положення про змагання (по м. Харкову), відповідно до якої команди повинні внести внесок у розмірі від 40 до 120 руб. Підписали положення начальник УСВ Горкомітету у справах ФКіС А.Коновалов і голова волейбольної секції А.Жулти.

У 1939 році першість УРСР проводилась у Харкові. I місце зайняли: чоловіки - “Здоров’я” (Харків), жінки - “Спартак” (Харків).

VI першість СРСР 1939 року проходила попередньо у 5 зонах, а фінал проводився 26-30 липня в Одесі між 6 чоловічими й жіночими командами на спортивних майданчиках деревообробного заводу, але без участі одеситів. Результати: жінки - 1 - «Локомотив» (М), 2 - «Спартак» (М), 3-4 - «Наука» (Л) і «Медик» (М), 5-6 - «Спартак» (Х) і «Наука» (Р/Д); чоловіки - 1 - «Спартак» (Л), 2 - «Спартак» (М), 3 - «Рот-Фронт» (М), 4 - «Наука» (Тб), 5 - «Здоров’я» (Х), 6 - «Харчовик» (К). Склад команди “Спартак” Харків був значно змінений: О.Соколова, А.Іванова, Е.Дядечкіна, Н.Кухарчик, В.Кузнецова, С.Доненбаум, Н.Макридіна.

Публікації.

Волейбол. - Київ: Молодий більшовик, 1939. - 64 с.

1940

За дорученням Українського комітету фізкультури чоловіча й жіноча команди харківського інституту фізичної культури виїжджали до Львова для проведення семінару (Г.Шелекетин) і показових ігор у приєднаному місті Західної України.

В 1940р. першість УРСР проводилася по зонах з фіналом у Києві. Перші місця зайняли: чоловіки “Здоров’я” (Харків) з торішнім складом гравців; жінки - “Спартак” (Харків) - О.Соколова, А.Іванова, В.Кузнецова, Н.Плоткина, С.Доненбаум.

УІІ першість СРСР проводилося у 2 групах. Перша, найсильніша група у м. Тбілісі 18-22 серпня. Чоловіки: I група: “Харчовик” Київ – IV місце, “Здоров’я” Харків – VI місце. II група: “Стахановець” Дніпропетровськ – V місце. Жінки: I група: “Спартак” Харків – III місце, II група: “Стахановець” Дніпропетровськ - VI місце. Склад команди “Спартак” Харків: А.Іванова, В.Кузнецова, Н.Кухарчик, Е.Пориченко, С.Рененберг, О.Соколова.

Першість України проводилася у Дніпропетровську. Жіноча команда “Здоров’я”, за якою вступала команда стоматологічного інституту (Харків), зайняла I місце у складі: О.Соколова, В.Волошина, М.Бевз, Д.Коган, А.Іванова, С.Доненбаум, А.Певная. Серед чоловічих команд першестувала команда “Спартак” (Київ), а харків’яни виступили слабко.

У період зародження волейболу й у наступні роки його розвитку аж до початку Великої Вітчизняної війни більшу плідну роботу виконував актив міста Києва. Особливо необхідно виділити діяльність Володимира Михайловича Шелковського (згодом суддю Всесоюзної категорії), Л.І.Небелицького, В.А.фанасьева й В.Жуковського - лідерів передвоєнного київського волейболу, що зробили багато для формування команди “Харчовик” і її успіхів.

Серед харків’ян у довоєнний період слід відзначити діяльність Георгія Івановича Шелекетіна (згодом заслуженого майстра спорту, доцента, автора багатьох методичних видань з волейболу і спортивних ігор). Саме завдяки його зусиллям на сьогодні залишились безцінні факти становлення і розвитку волейболу як у Харкові, так і в Україні. Він сприяв становленню наступного покоління гравців Харкова, яке проявило себе у післявоєнні роки.

Особливого накалу у ці роки набували змагання першості ЦР «Спартак», які тоді називали неофіційними першостями СРСР. Так, у 1938, 1939 і 1940 роках з шести чемпіонів країни (чоловіки і жінки) - п’ять були з числа спартаківських команд.

Публікації.

- Програми для шкільних фізкультурних колек-

тивів. Секція волейболу. – Київ, 1940. – 20 с.

- Гакстен. Змагові гри. 1. Відбиванка й кошівка. – Краків: Укр. видавництво, 1940. – 63 с.

1941-1943

Велика Вітчизняна війна призупинила повнокровне спортивне життя країни. Більшість волейболістів пішла на фронт зі зброєю в руках захищати честь і незалежність Батьківщини. Смертю хоробрих загинули на фронтах кращі волейболісти міста Харкова: Л.Майзлес, М.Теплицький, Я.Курцер, Н.Бибик, М.Новиков. Багато волейболістів були нагороджені бойовими нагородами. Серед них генерал-майор Н.Ваганов, А.Головченко, С.Дорфман, С.Духовний, О.Єсипенко, В.Макридін, А.Селиванов, В.Стрикунов, В.Титар, К.Шабельников, Г.Шелекетин та інші.

Під час війни пішла на фронт Марія Богданова з команди Одеси. Після війни вона залишилася вірна волейболу, стала суддею республіканської категорії й брала участь у цій якості в багатьох волейбольних змаганнях різних рангів.

За юнацьку збірну УРСР виступала Лариса Розанова – льотчиця 588-го полку нічних бомбардувальників.

Учасники Великої Вітчизняної війни: Бартеньєва М. - суддя всесоюзної категорії (м. Київ); Лейбельман А. - почесний суддя СРСР (м. Київ); Толчинський С. - суддя всесоюзної категорії (м. Вінниця); Пасков К. - суддя всесоюзної категорії, заслужений тренер України (м. Бердянськ); Бородянський В. - почесний суддя СРСР (Крим); Демчишин А. - суддя всесоюзної категорії, заслужений тренер України (м. Львів); Дюжев О. - заслужений тренер, суддя Всесоюзної категорії, майстер спорту (м. Одеса); Зелинський В. - почесний суддя України (м. Одеса); Горейко С. - суддя всесоюзної категорії (м. Одеса).

1944

З осені 1944 року почав знову відроджуватися волейбол. У Києві було організовано турнір за участю 4-х чоловічих команд із нагоди жовтневих свят. За перше місце боролися команди СКІФ (Київський інфізкульт) і “Медик”. Перемогли з рахунком 2:0 інфізкультівці, у стартовому складі яких було 5 гравців, а серед них і М.Пименов, що приїхав на роботу до Києва за направленням Всесоюзного спорткомітету.

У ці роки починається волейбольна кар’єра Піменова Михайла Павловича. ЗМС СРСР, заслужений працівник фізичної культури й спорту України, доцент Національного університету

фізичного виховання і спорту України. У складі збірної команди СРСР: чемпіон Світу: 1949р. (Прага), 1952р. (Москва); чемпіон Європи: 1950р. (Софія), 1955р. (Париж); чемпіон Універсіад: 1949р. (Будапешт, 1951р. (Берлін), 1953р. (Бухарест); матч “Дружби” – 1954р. (Київ), Збірні команди: 1-е місце -Україна, 2-е - Росії, 3-е – Польщі, 4-е – Білорусії. Склад команди УРСР: Піменов М. (капітан), Унгурс Е., Мондозевський Г., Барський М., Берлянд М., Закржевський А., Савченко Ю., Моїсеєнко А., Гафанович Г., Шамшур В., Скрябін І., Сайко Ю., тренер - Афанасьєв. Грав за команду “Спартак” (Київ): 1951р. (Тбілісі), чемпіонат СРСР - 2-е місце; 1952р. (Львів), першість СРСР - 3-є місце; 1953р. (Одеса), першість СРСР - 3-є місце. Службово-педагогічна діяльність: в 1944р. закінчив ДЦОЛІФК (Москва). З 1944р. по 1994р. працював у Київському ІФК ст. викладачем, зав. кафедрою спортивних ігор, доцентом кафедри. (З 1965 по 1971р. - зав. кафедрою фізвиховання Київського університету). Протягом роботи в КДІФК очолював предметну комісію з волейболу. Публікації: 14 книг, виданих в Україні, а остання в Іспанії (1998р.); велика кількість статей у газетах і журналах. Робота у закордонних країнах: Індія (тренерська – 1958-60р.), педагогічна в національному інституті спорту (1961-62р.); Італія (тренерська – 1964р.); Болівія, Колумбія - у ранзі експерта Міжнародного комітету Олімпійської солідарності (штаб-квартира у Римі) – у 1975р.; Гвінея, Малі й Марокко – у тій же якості – в 1976р.; Алжир – зав. кафедрою спортивних ігор у національному інституті наук і технологій спорту – 1981-83р.; Нагороди: Урядові: 1957р. - Орден “Трудового Червоного Прапора”, 1970р. - медаль “За трудову відмінність” (за роботу в Індії); 1995р. - Почесна грамота Президента МОК; медаль “За трудову доблесть у Великій Вітчизняній війні 1941-45 р.р. ”. Нагороди спортивні (Спорткомітет СРСР): 1949р. - знак “Відмінник фізичної культури”; 1973р. - знак Відмінник фізичної культури і спорту”; 1990р. – Почесна грамота “Кращому тренеру СРСР”. (Цей матеріал підготовлено 29.11.99р. особисто Піменовим М.П. і передано Єрмакову С.С.).

1945

Значну роль у відновленні спортивного життя в місті Харкові й розвитку волейболу в післявоєнні роки зіграли старі кадри волейболістів і громадський актив міста: К.Блудов, С.Брагинський, А.Бунякін, В.Волошина, Гуревич, С.Духовний, С.Дорфман, О.Єсипенко, А.Жулті, В.Макридин, П.Никритін, Т.Найман, К.Степанова, В.Стрикунов, Г.Тараненко, Г.Шелекетін, А.Головченко. У 1945р. була створена бюро секції волейболу (прообраз

майбутньої федерації) на чолі із Семеном Духовним. Останній очолював її протягом 50 років і як голова, і як заступник. Протягом цих років федерація відіграла важливу роль у розвитку волейболу, особливо масового.

У Києві післявоєнний волейбол відновлювався складно. Його відновлення пов'язано з іменами Михайла Павловича Піменова та інших волейболістів. Саме М.П. Піменова можна вважати одними з головних зачинателів створення сучасної школи українського волейболу. Це на практиці визначило появу ряду чоловічих, а трохи пізніше, і жіночих, висококласних київських, одеських, харківських і інших команд, що ввійшли до еліти вітчизняного волейболу. До цього ж необхідно віднести й блискучі досягнення збірних команд України, що виступали в офіційних і товариських змаганнях у країні й за кордоном. Не існувало літніх майданчиків, не говорячи вже про достатню кількість спортивних залів. Комплекс Палацу фізкультури був не придатний для проведення яких-небудь змагань. У місті в основному відновлювався житловий фонд, тому, і особливо у зимовий час, мабуть, єдиним залом для проведення змагань був зал спортивного клубу “Локомотив”. І все-таки волейбол розвивався: проводилися міські офіційні й товариські змагання, у яких успішно виступали серед жінок команда “Медик”, а серед чоловіків команди військового училища й СКІФ.

Восени 1945р., через кілька місяців після закінчення війни, кілька волейбольних колективів і товариств, незважаючи на важкі умови, знову приступили до учбово-тренувальної роботи. Гарну ініціативу виявило товариство “Локомотив”, що організувало волейболістів, які перебували у місті для участі в УІІ першості СРСР у м.Дзауджикау (Орджонікідзе, а у цей час – Владикавказ). Змагання проводились 7-14.10.1945р. на стадіоні у парку культури й відпочинку імені Хетагурова К.Л. в 1 коло серед 11 команд.

Виступаючи без відповідної підготовки, чоловіча команда “Локомотив” зайняла УІІ місце, а жіноча - У. Учасниками першості були: чоловіки - К.Блудов, С.Духовний, Н.Коваль, Е.Громов, А.Магид, Є.Міленін (гравець і тренер); жінки - Н.Маркова, А.Певная, З.Шулякова, А.Середа, Т.Найман, Б.Рабинович, Д.Коган, В.Забеліна.

Підсумкова таблиця першості СРСР 7-14.10.1945р., м.Дзауджикау

М	Команда	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	В	П	СП	О
1	Динамо Москва	X	2:1	2:1	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	10	0	20-2	10
2	Локомотив М		X	2:1	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	9	1	19-3	9
3	ОДО Ленінград			X	2:1	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	8	2	18-5	8
4	Наука Тбілісі				X	2:0	2:0	2:0	2:0	2:1	2:0	7	3	15-7	7	
5	Спартак Москва					X	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	6	4	12-8	6	
6	Будівельник Востока						X	2:0	2:0	2:0	2:0	5	5	10-10	5	
7	Локомотив Х							X	2:1	2:0	2:1	4	6	8-15	4	
8	Цветмет Д-Д								X	2:1	1:2	2:1	2	8	6-18	2
9	Локомотив Р-н-Д									X	2:1	2:1	2	8	5-18	2
10	в/у Київ										X	2:1	1	9	6-19	1
11	Спартак Грозний											X	1	9	5-19	1

У 1945р. в Дзауджикау (Владикавказ) у першості країни приймала участь жіноча команда “Медик” Київ, яка зайняла скромне 9-е місце. Але у той же час сам факт участі команди Києва, що сильно постраждав у період німецької окупації, говорить сам за себе. Склад команди: Г.Прохода (Лісіна), М.Бартьєва, Т.Рожок, В.Антонович, К.Белова. У наступні роки саме ця команда була провідною в місті Києві. У чемпіонатах України вона посідала призові місця. Участь у ряді чемпіонатів країни було слабкішою – 11-14 місця. Окремі гравці команди запрошувалися в збірну України (Г.Лісіна, Г.Поліщук).

У Києві в перші післявоєнні роки за рівнем підготовленості й результативності в міських змаганнях виділялися команди “СКІФ” (спортивний клуб інституту фізкультури), “Спартак”, КВО (Київський військовий округ), “Більшовик”, пізніше студентська команда політехнічного інституту. Частіше, ніж всі перераховані команди, успіху домогалися студенти інфізкульту, серед яких виступав граючим тренером Михайло Піменов. Команда “СКІФ” виступала майже у всіх післявоєнних чемпіонатах України, але вище призових рівнів не піднімалася. Слід відзначити й команду КВО, пізніше СКА (спортивний клуб армії Київського військового округу). Службу в рядах Радянської Армії у СКА проходили багато з надалі відомих волейболістів. Команда СКА завжди становила тверду конкуренцію іншим армійським клубам на першості Збройних сил СРСР. Команда брала участь у різних змаганнях республіканського значення (УРСР).

У Харкові в зимовий період 1945-46р. збірні команди міста приступили до тренувань в уцілілому спортивному залі на пл. Тевелева (пл. Конституції, нині там педуніверситет). Зал не опалювався, тренувалися при температурі 0-+4 градуси, дівчата в лижних костюмах і в рукавичках, а тренер двосторонню гру проводив у шинелі й рукавицях. Якість м’ячів була погана, вони виготовлялися із брезентової матерії. Тверда, нееластична покриття травмувала пальці, тріскалася шкіра під нігтями й гравці змушені були їх бинтувати. Незважаючи на надзвичайні важкі умови, волейболісти тренувалися регулярно, наполегливо готуючись до майбутніх змагань.

1946

Перший післявоєнний матч був проведений у Харкові. Перші місця зайняли жіноча й чоловіча збірні Києва. Ігри були напруженими тільки між кийськими й харківськими волейболістами, які в інших зустрічах були явно сильніше своїх суперників.

У лютому 1946р. у Харкові була проведена перша післявоєнна міжміська зустріч із московськими командами “Локомотив”, присвячені виборам

у Верховну Раду й підготовці до зустрічі 5-ти міст УРСР. У перший день зустрілися жіночі команди. Склади команд: “Локомотив” (Москва) - Осколкова (капітан), Свиридова, Топоркова, Семенова, Дьоміна, Сунгурова; “Локомотив” (Харків) - Шулякова, Шутова, Коган, Маркова, Лисова, Певная (капітан). Перемогли москвички 2:0. Суддя В.Макридин (Харків). Склади чоловічих команд: “Локомотив” (Москва) - Федоров (капітан), Китаєв, Євсєєв, Шагін, Маментєєв, Нефедов; “Локомотив” (Харків) – Єсипенко (капітан), Стрикунов, Селєзньов, Громов, Пашкевич, Коганов. Перемогли москвичі 2:0. Суддя А.Бунякин (Харків).

У II день, у зустрічах зі збірними командами Харкова, перемоги одержали москвичі: жіноча збірна програла з рахунком 0:2. Склад команди: А.Іванова, В.Волошина, А.Степованна, Т.Найман, З.Шулякова, А.Середа. 2-а чоловіча команда Харкова програла з рахунком 0:2. Склад команди: К.Блудов, А.Селиванов, Є.Міленін, В.Пономаренко, Твиритинов, С.Духовний. Суддя О.Єсипенко. 1-а чоловіча збірна також зазнала поразки з рахунком 0:2. Склад команди: О.Єсипенко, Є.Міленін, В.Макридин, Л.Селєзньов, В.Стрикунов, С.Брагинський. Суддя Г.Шелекетін.

У березні 1946р. у Харкові проходили матчі 5-ти міст УРСР. Перемогли чоловіча й жіноча команди Києва. Обидві команди Харкова зайняли II місця.

В 1946р. у Харкові на громадських засадах був відновлений спортивний зал у ДК «Харчовик», де й почали тренувальну роботу волейболісти «Харчовика». У подальшому в 1950-1958р.г. жіночі й чоловічі команди «Харчовик» займали I місця у першості ЦР ДСТ «Харчовик». Тренер М.О.Кац. У цьому колективі виросли відмінні гравці: Н.Погорелов, М.Кац, Н.Вакулич (Бабушкіна), майстер спорту Л.Філашкіна (Наметченко).

У травні 1946р. харківські команди знову брали участь у матчі 3-х міст - Москва-Харків-Ленінград у Москві. I місце серед жіночих команд зайняла команда Ленінграда, II - Москва, III - Харків. Серед чоловічих команд: 1.Москва, 2.Ленінград, 3.Харків. Жіноча команда Харкова виступала в складі: Е.Гагіна, М.Маркова, О.Соколова, В.Волошина, М.Бєвз, А.Іванова, Б.Рабинович. Чоловіча - К.Блудов, В.Стрикунов, С.Брагинський, Є.Міленін, Н.Котляров, О.Єсипенко.

11 липня 1946р. у м. Станіславі проходила першість України. Від Харкова брали участь 2 чоловічі команди: “Наука”, “Локомотив” і 2 жіночі - “Здоров’я”, “Спартак”. I місце серед жінок зайняла команда “Здоров’я” (Харків). У її складі грали: О.Соколова, Н.Маркова, В.Волошина, А.Іванова, А.Проніна, С.Бродська. Тренер - Г.Шелекетін. Серед чоловіків - команда “Наука” (Харків) у складі:

К.Блудов, Ж.Беркман, В.Стрикунов, В.Брагинський, В.Макридін, Н.Коваль. Тренер - В.Стрикунов.

Переможці першості УРСР брали участь у ІХ першості СРСР в Одесі 11-19.08.1946р. на відкритих майданчиках стадіону «Спартак». Чоловіча команда Одеси була допущена на змагання як представниця міста-героя й господарка чемпіонату (Д.Базилевський, Г.Сикор, Л.Маліков, С.Горейко, В.Брюхачов, Л.Токар, Г.Мінкін). У ньому взяли участь 19 чоловічих і 18 жіночих команд. Змагання проводилися у 2 етапи - попередній і фінальний. «Динамо» (Москва), як діючий чемпіон було звільнено від попередніх ігор. Фінал проводився в 1 коло серед 6 команд.

Місто Одеса на той час вже починало займати у волейбольній ієрархії СРСР більш високі ступені. Цьому сприяв підйом волейболу в Одесі. Збірна міста формувалася із кращих гравців тих років, які перебували у двох спортивних товариствах: «Наука» (тренер О.К. Дюжев) і «Медик» (тренер З.Е. Павловський). Для Одеси ці змагання були найбільшою подією, святом спорту. Із всіх кінців міста стікалися юрби людей, щоб подивитися ці захоплюючі ігри, похворіти за своїх і, звичайно, побачити кращих гравців-кумирів того часу, таких як К.Г. Акопов (Тб), І.В. Ахабадзе (М), Г.А. Ахвледіані (Тб), А.Г. Баришников (Л), Т.В. Баришникова (Л), Н.Н. Бендеров (М), К.Я. Блудов (Х), Н.Г. Бодрова (М), В.А. Васильчиков (М), М.И. Вінер (М), Е.С. Війт (М), П.І.Воронін (Л), В.Г.Гайліт (М), В.А.-Гладкова (М), Г.П.Гранатуров (М), А.М.Дьоміна (М), М.Н.Єрмеєва (М), В.В. Квашенинникова (Л.), Н.С.Михеєв (Л), С.А.Нефедов (М), В.А.Осколкова (М), Т.Н.Петрова (М), К.К.Рева (М), В.І.Саввін (М), В.І.Свиридова (М), М.П.Піменов (ДО), В.П.Ульянов (Л), Д.І.Федоров (М), А.Г.Чудіна (М), В.І.Щагін (М), А.М.Ейнгорн (Л), А.П.Якушев (М). Ігри на стадіоні «Спартак» проводилися одночасно відразу на декількох майданчиках. Глядачів було так багато, що часом «пробитися» крізь щільний лад уболівальників було просто неможливо. Уболівальники (особливо хлопчиська) часто спостерігали із сусідніх будинків, будов і дерев. Серед них були ті, які згодом присвятили все своє життя волейболу - Г.Мондозлевський, А.Гройсман, М.Барський, О.Погосов і багато хто інші. Чемпіонат в Одесі сколихнув всіх аматорів волейболу. Майже у кожному дворі, парку й т.п., де тільки це було можливим, натягалася сітка або що-небудь її що заміняє (часом - просто мотузка), брався м'яч, також найчастіше «саморобний» (у продажі практично м'ячів ще не було) і з не меншим азартом, ніж на стадіоні «Спартак», усі грали у волейбол. Після Великої Вітчизняної війни і особливо після чемпіонату СРСР, проведеного в Одесі, О.К. Дюжев - людина любляча і знаюча волейбол, талановитий тренер,

серйозно зайнявся в місті підготовкою юних волейболістів. Він, разом з такими ж ентузіастами, шанувальниками волейболу, розмістив волейбольний майданчик в одному із дворів по вулиці Островидова, розчистивши його від руїн. Тут проходили перші післявоєнні тренування й відбір юних волейболістів до секції. Узимку заняття велися в залі по пров. Воронцовському, 8. Зал був маленький, менше розмірів майданчика, але, незважаючи на це, тренування проходили цікаво й з великим бажанням кожного якнайкраще виконати вказівки тренера. Із цього непоказного «заліку» вийшла ціла плеяда видатних спортсменів і тренерів, таких, як Барський, Мандрика, Мондозлевський, Овчарек, Горбачов, Гройсман, Футін, Кузнецов, Нефедов. І тут же складалася своя, самобутня школа волейболу під керівництвом О.К. Дюжева.

Команда Одеси виступила досить успішно, зайнявши 11 місце, що дало їй можливість надалі брати участь у першості країни. Харківська команда «Здоров'я» зайняла УІ місце, чоловіча «Наука» - УІ місце. У суддівській колегії працювали харків'яни А.Бунякін і О.Єсипенко. 18.08.1946р. «Динамо» (Москва) - «Наука» (Харків) - 2:0 (15:12, 15:3). «Наука» - Селезньов, Брагинський, Міленін, Блудов (к), Макридін, Стрикунов.

М	Команда	1	2	3	4	5	6	В	П	СП	О
1	Динамо Москва	X	2:1	2:0	2:1	2:0	2:0	5	0	10-2	5
2	ВІИЯКА Москва		X	2:1	2:0	2:0	2:0	4	1	9-3	4
3	ОДО Ленінград			X	2:1	2:0	2:0	3	2	7-5	3
4	Локомотив Москва				X	2:0	2:0	2	3	6-6	2
5	Наука Тбілісі					X	2:0	1	4	2-8	1
6	Наука Харків						X	0	5	0-10	0

Примітка. ОДО - Обласний будинок офіцерів, ВІИЯКА - Військовий інститут іноземних мов Червоної Армії.

У Києві вже в 1946 році проводилися змагання між командами клубів. Значною подією для волейбольного Києва став приїзд команди Військового інституту іноземних мов (ВІЯК). Ця команда у першості країни була другим призером. Гра була цікавою й напруженою. Потужному нападу москвичів була протипоставлена колективна, стійка, особливо в захисті, гра місцевої команди. Кияни перемогли з рахунком 2:1. Склад команди: ВІЯК (К.Рева, В.Саввін, Г.Гранатуров, В.Михейкін, Д.Скворцов, В.Кадиков, Н.Яковлев, Г.Михайлов; збірна Києва (М.Піменов, Л.Вайнтрауб, Л.Бевз, В.Зорін, В.Подзарей, А.Трепчачов, І.Лісін, Н.Каракашьян). У цьому ж році почалися щорічні зимові змагання збірних команд міст України.

1947

28 лютого-6 березня 1947р. у Кіровограді проводився матч 5 міст України, у якому брали участь жіночі команди Харкова, Львова, Одеси, Запоріжжя, Києва й чоловічі - Києва, Харкова, Дніпропетровська, Миколаєва, Одеси. Жіноча команда Харкова зайняла I місце в складі: Є.Гагіна, О.Соколова, Кузіна, Н.Маркова, А.Іванова, М.Бевз, Б.Рабинович. Серед чоловічих команд I місце зайняла команда Києва, II – Харків (склад команди: Є.Міленін, Н.Коваль, Л.Селезньов, В.Макридін, К.Блудов, В.Стрикунов, С.Брагинський, представник Л.Ливерант). Необхідно відзначити виступ киян, коли вони вигравали кожну зустріч із рахунком 2:0. В останній день кияни повторили такий же результат у зустрічі зі збірною України. Надалі збірна чоловіча команда Києва була найсильнішою в шести наступних (поспіль) змаганнях.

Першість України проводилася в Одесі 13-19 липня 1947р. I місце серед жінок зайняла команда “Здоров’я” (Харків), II - “Більшовик” (Київ), III - “Здоров’я” (Київ). Серед чоловічих команд: 1.”Наука” (Харків), 2.”Локомотив” (Львів), 3.”Спартак” (Харків). Склади харківських команд: “Здоров’я” - О.Соколова, В.Волошина, Є.Гагіна, Н.Маркова, А.Іванова, М.Бевз, В.Семикіна, Глонті; команди “Наука” - Є.Міленін, Н.Коваль, Л.Селезньов, В.Макридін, К.Блудов, В.Стрикунов, С.Брагинський, Копейчиков. У цій першості від Харкова брала участь і друга чоловіча команда Будинку офіцерів, що зайняла IV місце.

У вересні у Харкові розігрувався приз газети «Червоний прапор». Серед жінок приз завоювала команда «Здоров’я». Результати першості Харкова зимового сезону 1947р. серед ДСО наступні: 1.Наука, 2.Здоров’я, 3.Спартак, 4.ОДО, 5.Дзержинець, 6.Локомотив, 7.Динамо.

X першість СРСР 12-17.09.1947р. проводилась в Грозному по двох групах (I - по 12 чоловічих і жіночих команд, II - 8 чоловічих і 7 жіночих команд) на стадіоні «Динамо». Ця першість по праву вважається датою народження “великого волейболу” у країні, тому що у ній вперше ігри серед чоловічих команд проводилися з 5 партій. 12.09.1947. Попередня група «Б» - 6 команд. «Динамо» (Москва) - «Наука»(-Харків) - 2:0(15:11, 15:12). «Наука» - Стрикунов, Брагинський, Міленін, Макридін, Блаудов (к), Селезньов. У I групі харків’янки зайняли 6-е місце (“Здоров’я”), а чоловіча команда Харкова “Наука” - 5-е.

Результати X першості СРСР 12-17.09.1947р., Грозний											
М	Команда	1	2	3	4	5	6	В	П	СП	О
1	Локомотив Москва	X	2:0	2:0	2:0	2:0	2:0	5	0	10-0	5
2	Динамо Москва		X	2:0	2:0	2:0	2:0	4	1	8-2	4
3	Наука Харків			X	2:1	2:0	2:0	3	2	6-5	3
4	Большевик Мінськ				X	2:1	2:0	2	3	5-7	2
5	Наука Грозний					X	2:0	1	4	3-8	1
6	Динамо Казань						X	0	5	0-10	0

1948

У 1948р. після десятилітньої перерви проводився другий матч збірних команд 6 міст СРСР у Ленінграді. Слід зазначити успіх збірної чоловічої команди Києва. Для того, щоб зайняти 3-є місце, необхідно було перемагати команду Харкова з рахунком 3:0. У напруженій боротьбі кияни перемогли. Команди Москви й Ленінграда зайняли відповідно 1-ї й 2-ї місця. Склад команди Києва: М.Піменов - капітан, В.Жуковський, Я.Моргуліс, А.Трепачов, Л.Вайнтрауб, І.Григор’єв, М.Круглов, М.Фурман, В.Шелковський - тренер.

Харків’янки виступили успішно й зайняли III місце. У команді грали: Є.Гагіна, Л.Данилова, М.Бевз, Н.Маркова, О.Соколова, Б.Рабинович, В.Волошина, Т.Нейман. Тренер -Г.Шелекетін. Чоловіча команда Харкова зайняла 4-е місце: Н.Когляров, Є.Міленін, Н.Коваль, Л.Селезньов, К.Блудов, В.Стрикунов, С.Брагинський, В.Пономаренко, Г.Шелекетін - тренер.

У 1948р. у Львові був проведений матч 5-ти міст УРСР. Жіноча команда Харкова зайняла I місце, чоловіча - II, поступившись першим місцем Києву.

У 1948р. внесені корінні зміни в правила гри.

У лютому 1948р. була проведена матчева зустріч 6-ти міст ЦР ДСТ “Наука” у залі інституту механізації сільського господарства.

У липні 1948р. проходила першість УРСР у Києві за участю 12 чоловічих і 12 жіночих команд. Перші місця зайняли харківські команди. Жінки “Медик” у складі: О.Соколова, Є.Гагіна, С.Брудська, А.Іванова, Б.Рабинович. У суддівській бригаді працювали харків’яни А.Бунякін (заст.гол.судді) і О.Єсипенко.

У 1948р. команда “Спартак” Київ уперше в першості республіки стала другою після харків’ян. Такий результат команда повторила й в 1949р. Результати виступу спартаківців у чемпіонаті Союзу, однак, були зовсім не втішливі - 14-е місце (1948р.). Трохи пізніше, тобто після першості країни 1948р., спорткомітетом і секцією волейболу Києва було ухвалено рішення про посилення команди “Спартака” за рахунок переходу з команди “СКІФ” М.Піменова, М.Круглова, І.Григор’єва. У такий спосіб клубна команда стала, по суті, зірною

міста, що 6 років підряд вигравала матчі команд України. Таким чином, була створена перспективна команда, що мала на той період стартовий склад з гарними техніко-тактичними можливостями. Ця думка підтверджувалася рік у рік конкретними спортивними результатами: після 14 місця у 1948р. команда в наступному чемпіонаті зайняла 5-е місце, потім послідовно (по роках) - 4-е, 2-е, 3-е й ще раз 3-е. Команда міцно ввійшла до еліти найсильніших команд країни. Ця подія мала не тільки місцеве, київське значення. Спартаківці внесли значний вклад у процес якісного розвитку всього українського волейболу. І на базі цього руху шляхом модернізації методики підготовки, впровадження до складів команд перспективної молоді стали з'являтися (у першу чергу в Одесі, Харкові й Києві) обновлені команди, які й прийняли естафету від київських спартаківців.

XI першість СРСР 1948р. проходила в Харкові 15-25 серпня на майданчиках парку ім. Горького. У ній брали участь по 24 чоловічі й жіночі команди. Змагання проводилися у 3 етапи — попередній, півфінальний і фінал. Попередні ігри між 4 командами й півфінальні між 6 командами проводилися в 1 коло. Фінал складався з одного матчу за перше місце.

Попередня група № 4 — 4 команди. 16.08.1948р. «Динамо» (Москва) — «Спартак» (Київ) — 3:1 (15:6, 11:15, 15:9, 15:7). 17.08.1948р. «Динамо» (Москва) — «Медик» (Одеса) — 3:0 (15:10, 15:9, 15:7).

М	Команда	1	2	3	4	В	П	СП	О
1	Динамо Москва	X	3:0	3:1	3:0	3	0	9-1	3
2	Медик Одеса		X	3:2	3:0	2	1	7-5	2
3	Спартак Київ			X	3:0	1	2	6-6	1
4	Наука Єреван				X	0	3	0-9	0

Півфінальна група «Б» — 6 команд. 20.08.1948р. «Динамо» (Москва) — «Наука» (Харків) — 3:0 (15:11, 15:6, 16:14).

М	Команда	1	2	3	4	5	6	П	П	П	О
1	Динамо Москва	X	3:2	3:1	3:0	3:0	3:0	5	0	15-3	5
2	ЦДКА Москва		X	3:0	3:0	3:1	3:0	4	1	14-4	4
3	Спартак Москва			X	3:1	3:0	3:0	3	2	10-7	3
4	Наука Харків				X	3:1	3:1	2	3	7-11	2
5	Наука Свердловськ					X	3:2	1	4	5-14	1
6	Спартак Таллін						X	0	5	3-15	0

Фінал - матч за перше місце. 25.08.1948р. «Динамо» (Москва) - ДО (Ленінград) - 3:0(16:14, 15:11, 15:9). Результати виступу українських команд такі: чоловіки: "Наука" Харків – VII місце, "Медик" Одеса – IX місце, "Спартак" Київ – XIV місце. Жінки: "Медик" Харків – VII місце, "Спартак" Харків – XIII місце. У суддівській бригаді працювали харків'яни

О.Єсипенко (заст.гол.судді) і Котляров.

У цій першості динамівці-москвичі вперше продемонстрували нову тактичну комбінацію (В.Щагін) - вихід гравця задньої лінії N1 і N6 на передню лінію для передачі м'яча, зав'язування тактичних комбінацій і вперше застосували передачу м'яча "простріл".

1948 рік можна сміливо назвати роком становлення одеського волейболу. Одеські юнаки й дівчата стали призерами першості України. В 1948 і 1949 р. на цих змаганнях зайняли 3 місця. Уперше доросла збірна Одеси вийшла на всесоюзну арену. В 1948р. «Медик» (Одеса) займає 9 місце в чемпіонаті СРСР, а в 1949 р. під емблемою «Наука» - 12 місце. За команду в ці роки виступали Д.Базилевський, М.Барський, Є.Белорусець, К.Лобанов, Г.Мінкін, А.Кобзарев, Г. Яцкар, С.Шапошников (тренер О.К.Дюжев). У ці роки проводиться ряд змагань на першість міста серед різних колективів. Особливого розвитку набув волейбол у школах, Вузах, виробничих колективах (товариство «Спартак»), у сільській місцевості (товариство «Колос»), у ЧМП, у військових частинах і МВС (товариство «Динамо» і СКА), у технікумах і ремісничих училищах (товариство «Трудові резерви») і в багатьох інших організаціях.

Міжнародні змагання.

1948р. Однією з найцікавіших подій у розвитку українського волейболу повоєнного часу за кордоном стала Олімпіада поневолених народів ділі (від початкових літер 2-х англійських слів «дісплейс персонс», що означають «переміщені особи». Вони відбувались у Німеччині в той час, коли в Лондоні тривали Ігри XVI Олімпіади. Склад команди українців, 1 місце: Омелян Бучацький, Т.Ступницький, М.Левицький, М.Гнатів, Є.Обухівський, М.Барановський, Л.Вербицький.

1949

У березні 1949р. проводився матч збірних команд 5 міст УРСР у Дніпропетровську за участю команд Москви. Москвичі, що брали участь поза конкурсом, вийшли переможцями серед жінок і чоловіків. Серед українських команд місця розподілилися в такий спосіб: жінки - 1.Харків, 2.Київ, 3.Львів, 4.Дніпропетровськ, 5.Запоріжжя; чоловіки - 1.Київ, 2.Одеса, 3.Харків, 4.Дніпропетровськ, 5.Миколаїв.

У квітні 1949р. у Києві проходив III матч збірних команд 6-ти міст СРСР. Результати: жінки - 1.Ленінград, 2.Москва, 3.Харків; чоловіки - 1.Москва, 2.Київ. Чоловіча команда Харкова не брала участь, тому що до матчу допускалися по 1 кращій

команді від республіки. Від УРСР такою командою були кияни. Кияни після команди Москви зайняли 2-е місце, перемігши вперше команду Ленінграда (в 5-й партії рахунок 15:2). Після цієї перемоги кияни міцно зайняли почесне місце серед найсильніших команд країни. Склад команди Києва: М.Піменов, М.Берлянд, І.Григор'єв, Л.Вайнтрауб, В.Подзарей, Я.Моргуліс, І.Лісін, М.Круглов. Слід підкреслити, що саме у ці роки команду киян частіше називали командою Піменова.

У першості України 1949р. харківська жіноча команда "Медик" (колишня "Здоров'я") у завзятій боротьбі знову підтвердила звання найсильнішої команди УРСР. Склад команди: Є.Гагіна, О.Соколова, Н.Маркова, М.Бевз, Н.Данилова, А.Середя, Р.Даманська, К.Пономаренко. Чоловіча команда "Наука" (Харків) програла київському "Спартаку", а останні - дніпропетровській "Науці". Відповідно до положення була призначена повторна гра з Києвом. Харків'яни у відповідальній грі в присутності 5000 глядачів виграли з рахунком 3:2 і зберегли звання чемпіонів України.

16-27 жовтня 1949р., м. Ленінград, 12-ий Чемпіонат Союзу РСР. Фінальні ігри. 24 чоловічі та 24 жіночі команди. Чоловіки: "Спартак" Київ – V місце, "Наука" Харків – IX місце, "Наука" Одеса – XII місце. Жінки: "Медик" Харків – VII місце, "Спартак" Харків – X місце.

У містах України відбувався підйом волейболу. Так у Харкові з 1949р. стало проводитися першість вузів міста по 3-м групах. В першості міста 1949р. перші місця зайняли: чоловіки - «Наука», жінки - «Медик».

Міжнародні змагання.

Серпень, 1949р. Прага, Чоловіки: Чемпіонат Світу. I місце – СРСР. У складі команди - М.Піменов.

1949р. Будапешт, Універсіада. Збірна СРСР - I місце. У складі команди - Піменов М. Слід зазначити, що у ті часи волейбольне керівництво СРСР завжди комплектувало дуже сильні команди на Універсіади, хоча заради справедливості необхідно сказати, що у команді не всі гравці були студентами. Про це можна було дізнатись з газет того часу. Але умови для підготовки були чудові. Так до цієї універсіади тренувальний збір проводився у Вешняках під Москвою, на базі санаторію ЦК ВЛКСМ. Харчування на 12 руб. на день (ціни: біфштекс – 36 коп., м'ясна солянка – 32 коп., холодна осетрина або севрюга – 12 коп. та інше).

1950

Для столиці України Києва період з 1950 року характеризується повсюдним розвитком волей-

болу в плані масовості, якості підготовки дитячих, юнацьких, клубних і збірних команд міста, досягнення високих спортивних результатів у масштабі України й країни. Велике значення в цьому процесі мав всі зростаючий рівень професійної підготовки тренерського складу ДЮСШ, Спортінтернату, спортивних клубів і вузів. Тут потрібно віддати належне діяльності кафедрі спортивних ігор КДІФК, що здійснював стаціонарну підготовку тренерів, проведення щорічних курсів і семінарів з метою підвищення кваліфікації тренерів і викладачів вузів. У ці роки проводяться планові змагання шкільних команд і груп ДЮСШ, вузівські офіційні й товариські змагання, першість міста між командами спортивних товариств із клубним заліком, чемпіонати міста I і II групи. Запрошуються іногородні й закордонні команди, кращі волейболісти Києва запрошуються до складу збірних команд України й Радянського Союзу.

У квітні 1950р. у Харкові проводився матч збірних команд 8 міст СРСР. Чоловіки: Київ – IV місце. Жінки: Харків - IV місце. Жіноча команда Харкова в цікавій і повчальній боротьбі програла москвичкам 1:3. Причому I партія була виграна за рахунок відмінного нападу Є.Гагіної (15:9), а в третій харків'янки вели з рахунком 6:0, 8:0, але прогнали 10:15. Далі Харків уже не пручався. У суддівській бригаді працював харків'янин Г.Шелекетін (гол.суддя).

XIII першість СРСР 1950р. проводилася в Ленінграді на зимовому стадіоні за участю 24 чоловічих і 24 жіночих команд. Гол.суддя А.Поташник (Москва), зам.головного - Г.Шелекетін (Харків). Харківські команди зайняли наступні місця: жінки "Медик" - УП (Є.Гагіна, Н.Маркова, М.Бевз, Н.Данилова, Р.Даманська, К.Пономаренко, С.Даниленко, тренер Є.Міленін). Чоловіча команда "Наука" (Харків) програла. Чоловіки: "Наука" - IX, будинок офіцерів - XIII.

16-24 листопада 1950р., м. Ленінград, 13-ий Чемпіонат Союзу РСР. Фінальні ігри. Чоловіки: "Спартак" Київ – IV місце, "Наука" Харків – IX місце, "Наука" Дніпропетровськ – XII місце. Жінки: "Медик" Харків, - VII місце, "Медик" Київ – XII місце.

У першості УРСР у Харкові на майданчиках парку ім. Горького (липень 1950р.) взяли участь 2 місцеві жіночі команди "Медик" і "Спартак", а також чоловічі "Наука" і Будинок офіцерів. Команда "Медик" зайняла I місце. Серед чоловічих команд I місце зайняла команда "Спартак" (Київ). Чоловічі команди Харкова виступили нижче своїх можливостей. У суддівській бригаді працювали харків'яни: О.Єсипенко (гол.суддя), А.Бунякін, А.Жулті, Г.Шелекетін.

16-17 липня, м. Москва, 1950р. Кубок Союзу РСР. Чоловіки: "Спартак" (Київ) – III місце.

Жінки: "Медик" (Харків) – III місце, у півфіналі програвши команді "Динамо" (Москва).

1950 рік. Півфінал Кубка СРСР. 05.07.1950р. Москва. Площадка Західної трибуни стадіону «Динамо». «Динамо» (Москва) - «Спартак» (Київ) - 3:1(15:6, 15:17, 15:5, 15:11).

У квітні 1950р. збірна жіноча команда Харкова виїжджала до Талліна для участі в V матчі збірних команд 8 міст СРСР і зайняла в цих змаганнях IV місце.

Міжнародні змагання.

Серпень 1950р., Софія, Чемпіонат Європи, I місце – СРСР. У складі команди – М.Піменов.

1951

Лютий, 1951р., м. Київ. За ініціативою М.Піменова проведена зимова першість міста на відкритих майданчиках (на снігу). Переможці: чоловіки - "Спартак", жінки – "Медик".

У лютому 1951р. у Харкові (спортзал "Медик") було проведено першість Міністерства вищої освіти СРСР і ЦР ДСТ "Наука" (брало участь 12 чоловічих і 4 жіночі команди). Серед чоловічих команд харківська "Наука" зайняла I місце, серед жіночих харків'янки зайняли II місце.

7-11 березня, м. Київ, 1951р. Матч команд 6-ти міст України. Чоловіки: 1 – Київ, 2 – Харків, 3 – Одеса, 4 – Дніпропетровськ, 5 – Львів, 6 – Сталіно. Жінки: 1 – Харків, 2 – Київ, 3 – Дніпропетровськ, 4 – Львів, 5 – Чернівці, 6 – Запоріжжя.

У першості УРСР 1951р. жіноча команда "Медик" зайняла I місце, чоловіча команда "Наука" зуміла взяти реванш у "Спартака" Київ й знову стати чемпіоном УРСР. На жаль, це був останній успіх команди. В іграх виділялися відомі харківські гравці В.Стрикунов і К.Блудов. Не можна не відзначити гарних сторін цих волейболістів. В.Стрикунов - енергійний, фізично сильний, упевнений у собі, здібний гравець нападу й захисту. Своєю активністю, часом з гумором, запалював своїх партнерів і команда неодноразово домагалася перемоги. К.Блудов - результативний гравець нападу, відмінно виконував обманні удари, наполегливо грав як у нападі, так і в захисті.

В 1951р. (13-22 квітня) у Каунасі проводився VI матч 8 міст СРСР. Харків'янки зайняли IV місце. Матчу 8-ми міст країни передувала першість ЦР "Спартак", у якому кияни вперше зайняли I-е місце, вигравши з великим напруженням у ленинградської команди. З Риги на матч команд міст виїхала фактично спартаківська команда Києва, у якої не було навіть декількох днів для відновлення фізичних і моральних ресурсів. У результаті - 5-е місце.

1/2 Фіналу. Кубка СРСР. 29.06.1951р. «Ди-

намо» (Москва) - Команда Української РСР - 3:1(15:11, 15:9, 8:15, 15:9). Команда Української РСР - Блудов, Вайнтрауб, Берлянд, Чижов, Великий, Піменов (к), Гребенник, Стрикунов, Белорусець.

24.10-3.11.1951р. у Тбілісі проводилася XIV першість СРСР. Парк культури й відпочинку імені Кірова. Змагання проводилися в 2 етапи — попередній і фінальний. Попередні ігри між 3 командами й фінальні між 8 командами проводилися в 1 коло. У ньому брали участь 2 харківські команди: жіноча "Медик" і чоловіча "Наука". Обидві команди в сильній і завзятій боротьбі змогли зайняти VI місце. Склад команди "Медик": Є.Гагіна, Н.Маркова, М.Бевз, С.Даниленко, С.Соха, Т.Катарчук, М.Алімова, Р.Даманська, Н.Данилова, К.Пономаренко, тренер Є.Міленін. Склад команди "Наука": С.Брагинський, Черниш, К.Блудов, С.Гонтовий, В.Даниленко, В.Мисниченко, В.Корнієнко, Аронович, тренер К.Блудов. У суддівській бригаді працювали харків'яни О.Єсипенко й Г.Шелекетін. Слід відзначити велике прагнення жіночої команди домогтися кращих результатів. Так із проведених ігор 4 зіграні з 5 партій, 2 з них виграні в "Медика" (Ленінград) і Грузинської РСР. Чоловіча команда гри провела слабкіше, без потрібного підйому.

Наводимо деякі результати виступу українських команд у XIV першості СРСР. Фінальна група — 8 команд:

- 1.11.1951р. «Динамо» (Москва) — «Спартак» (Київ) — 3:0 (15:8, 15:10, 15:9). «Спартак» — Чижов, Вайнтрауб, Берлянд, Савченко, Піменов (к), Гладиш, Сайко.
- 3.11.1951р. «Динамо» (Москва) — «Медик» (Одеса) — 3:0 (15:11, 15:6, 15:10). «Медик» — Барський, Горбачов, Греков, Лобанов, Белорусець, Мондозлевський.
- 28.10.1951р. «Динамо» (Москва) — «Наука» (Харків) — 3:1 (16:18, 15:6, 15:4, 15:4). «Наука» (Харків) — Брагинський, Черниш, Блудов (к), Гонтовий, Мольський, Даниленко, Стрикунов.

Результати XIV першості СРСР. 24.10-3.11.1951р., Тбілісі													
М	Команда	1	2	3	4	5	6	7	8	В	П	СП	О
1	Динамо Москва	X	3:0	3:2	3:2	3:1	3:1	3:1	3:0	7	0	21-7	7
2	Спартак Київ		X	3:2	2:3	3:1	3:1	3:0	3:1	5	2	17-11	5
3	Локомотив Москва			X	3:0	3:2	3:1	3:0	3:0	5	2	19-9	5
4	ЦДСА Москва				X	3:2	0:3	3:1	3:2	4	3	14-16	4
5	ДО Ленінград					X	3:1	3:1	3:0	3	4	15-14	3
6	Нефтяник Баку						X	3:2	3:0	3	4	13-14	3
7	Наука Харків							X	3:1	1	6	8-19	1
8	Медик Одеса								X	0	7	4-21	0

Склад чоловічої команди: "Спартак" Київ – II місце (срібні призери) – М.Берлянд, К.Блудов, Л.Вайнтрауб, Ф.Гладиш, М.Круглов, А.Мойсеєнко, М.Піменов, Ю.Савченко, Ю.Сайко, В.Чижов. Тренер – В.Шелковський.

У 1951 році була сформована жіноча ко-

манда Одеси з випускників ДЮСШ і студенток перших курсів інститутів міста під керівництвом ДСТ «Іскра», тренером став Є.Горбачов, волейболіст, гравець «Науки» (Одеса).

1951р. Першість ЦР "Медик". Одеса – I місце. Склад команди: Б.Прес–Гурвіц, Г.Мінкін, Г.Мармур, К.Лобанов, К.Тимофєєв, О.Дюжев.

Міжнародні змагання.

Вересень, 1951р. Париж, 1951р. Чемпіонат Європи. Чоловіки СРСР – I місце. У складі команди М.Піменов.

1951р. Берлін. Універсіада. Збірна СРСР – I місце: Піменов М.

1952

У 1952 році відбувся перший офіційний виступ жіночої команди Одеси в Житомирі на Кубку УРСР. У цьому ж році на першості України команда «Іскра» (Одеса) займає 1 місце (по другій групі). За команду виступали Антропова, Стареча, Фролова, Дубок, Шишкіна, Полонська, Борзакова, Васильєва, Колесникова, Шелест, Малеванчук, Галицька, Патран, Горяна Толстопятова.

30 червня–1 липня, 1952р. II-ий Кубок Союзу РСР. м. Дніпропетровськ. Україна (чоловіки та жінки) – III місце.

9-10 липня 1952р., м. Мінськ, III Кубок Союзу РСР. Чоловіки. Україна – II місце.

Квітень 1952р., м. Каунас, Матч збірних міст Союзу РСР. Чоловіки: Київ – III місце, Жінки: Харків – VI місце. Склад команди Києва: III місце – М.Піменов, Л.Вайнтрауб, В.Чижов, М.Берлянд, Ю.Сайко, Ф.Гладиш, Ю.Савченко, А.Калиновський, В.Соловійов. Тренер – М.Берлянд. У матчі 8-ми міст (Каунас, 1952р.) збірна команда Києва зайняла 3-є місце, поступившись тільки московським і ленинградським волейболістам. На цих змаганнях москвичі вміло використали потужну бічну подачу в сполученні з націленою, що утрудняє організацію атаки суперником. Змагання показали, що стандартне формування команди із шести нападаючих не завжди обгрунтоване, тим більше, якщо є істотні вади в організації захисту, а також у ситуаціях переходу від атаки до захисту й навпаки. За зазначений період часу жіночі команди Києва в матчах збірних команд міст країни участі не приймали.

1-2 червня 1952р., м. Київ, Кубок України. Півфінальні і фінальні ігри.

21-30 вересня, 1952р., м. Львів. 15-ий Чемпіонат РСР. Фінальні ігри. Чоловіки: "Спартак" Київ – III місце, "Наука" Харків – X місце, "Наука" Київ – XV місце. Жінки: "Медик" Харків – IX місце, "Медик" Київ – XIV місце. Склад чоловічої коман-

ди: "Спартак" Київ (III місце) – М.Берлянд, Л.Вайнтрауб, М.Круглов, І.Коростишевський, А.Мойсеєнко, М.Піменов, Ю.Савченко, Ю.Сайко, І.Хінчук, В.Чижов. Тренер - М.Піменов.

2-5 жовтня, 1952р., м. Київ. II Республіканська Спартакіада сільської молоді.

Міжнародні змагання.

14-29 серпня 1952р., м. Москва, Чемпіонат Світу. Чоловіки, СРСР – I місце. У складі команди - М.Піменов. У суддівській бригаді працювали харків'яни О.Єсипенко (в/к), Г.Шелекетин (в/к). Перед цим збірна провела місячний тренувальний збір із загальнофізичної підготовки у Сочі.

1953

У лютому 1953р. у Харкові проходила зустріч 8-ми міст по ДСТ "Спартак". Харківські команди зайняли: жінки - II, чоловіки - III місце.

3-7 березня, 1953р., м. Київ, Матч збірних команд міст України. Чоловіки: Харків – V місце. Жінки: Харків – I місце.

У першості УРСР 1953р. у Львові харківська жіноча команда "Медик" зайняла I місце, "Спартак" - II. У цій першості ведучими серед жіночих команд були 2 харківські команди, які в суперництві розіграли між собою I-II місця. Склад команди "Медик": А.Данилова, Є.Гагіна, Н.Маркова, Р.Даманська, С.Соха, М.Бевз, Є.Соловійова, С.Даниленко, М.Алімова, Н.Петруліна. У чоловіків I місце зайняла команда "Спартак" (Київ), II - "Наука" (Одеса), III - "Наука" (Харків). Склад команди Харкова: А.Мольський, Г.Гафанович, А.Бобров, В.Мисниченко, А.Даниленко (капітан), В.Стрикунов, Б.Черниш, Л.Селезньов, А.Михалевич, тренер В.П.Макридін. У чоловіків I місце зайняла команда "Спартак" (Київ), II - "Наука" (Одеса), III - "Наука" (Харків). Склад команди "Наука" Одеса: Ю.Греков, Г.Мондзолевський, М.Барський, М.Мандрика, С.Титарчук, Є.Горбачов, О.Овчарек, І.Шойхет, М.Пономаренко.

Для команди Одеси найбільш вдалим був виступ чоловічої команди, керованої О.К.Дюжевим, в 50-х роках. В 1953р. у першості України команда «Наука» (Одеса) займає 2 місце, поступившись «Спартаку» (Київ), кількаразовому чемпіонові СРСР, у складі якого грав змс М.Піменов. Команду Одеси представляли Д.Базилевський, Г.Греков, Г.Мондзолевський, М.Барський, Н.Мандрика, С.Титарчук, Є.Горбачов, А.Овчарек, М.Пономаренко, І.Шойхет. Також в 1953р. на Всесоюзних змаганнях у Москві одесити стали чемпіонами ЦТ «Медик», обігравши у фіналі сильну команду столиці. За Одесу грали О.Дюжев (граючий тренер), Б.Прес-Гурвиц,

Г.Мінкін, Р.Мармур, К.Тимофєєв, К.Лобанов.

Харківські команди починають здавати свої провідні позиції, і не попадають у фінал першості СРСР у Львові, у якому брало участь 8 чоловічих і 8 жіночих команд.

У зв'язку з розвитком волейболу в країні в 1953р. відбувся матч не 8-ми, а 10-ти збірних команд міст. Для виявлення найсильніших команд у республіках проводилися відбірні змагання. Почесне право представляти Україну серед жіночих команд завоювала команда Харкова, у чоловіків - Дніпропетровська.

Матч 10-ти міст відбувся в Магнітогорську 12-20 квітня. Жіноча команда Харкова зайняла V місце. У її складі грали: Є.Гагіна, Н.Маркова, Р.Даманська, Л.Філашкіна, Н.Вакулич, Е.Легкова, Перунова. Чоловіча команда Дніпропетровська зайняла VIII місце.

XVI першість СРСР проводилася в Одесі на відкритих майданчиках стадіону «Харчовик» (зараз стадіон ЧМП), з 20.09 по 02.10 брали участь 22 жіночі й 23 чоловічі команди Одесити («Наука») зайняли почесне 7 місце. Серед учасників були найсильніші гравці СРСР, Світу і Європи К.Рева, В.Гайліт, В.Саввін, Г.Ахвеледіані, С.Щербаков (всі ЦДРА), В.Шагін, А.Якушев («Динамо» Москва), М.Піменов («Спартак» Київ), В.Ульянов, В.Андрєєв, С.Нефедов, П.Воронін, В.Китаєв і ін. Харківська жіноча команда «Медик» на превелику силу в боротьбі з найсильнішими командами зайняла V місце. Склад команди: Є.Гагіна, Н.Маркова, Р.Даманська, А.Середа, М.Бевз і ін. Жіноча команда «Спартак» Харків, - XV місце, «Медик» Київ - XX місце. Чоловіча команда Харкова «Іскра» - X місце. Чемпіон України - команда «Спартак» (Київ) зайняла III місце, «Наука» (Одеса) - VII. Склад команди «Спартак» Київ: М.Піменов, Ю.Сайко, А.Мойсеєнко, М.Берлянд, Л.Вайнтрауб, Ю.Савченко, І.Хінчук, І.Коростишевський, В.Шамшур. Тренер - М.Берлянд.

2-3 вересня, 1953р. проводився Кубок СРСР в Іваново. В 1/4 фіналу жіноча команда «Медик» (Харків) програла «Спартаку» з Ленінграда 2:3 (V партія 14:16). Чоловіки: «Спартак» Київ - II місце. Склад команди «Спартак» Київ - М.Піменов, І.Скрябін, Л.Вайнтрауб, М.Берлянд, Ю.Савченко, Ю.Сайко, А.Мойсеєнко, І.Хінчук, В.Шамшур, І.Коростишевський. Тренер - М.Берлянд. Жінки: «Наука» Харків -IV місце.

У грудні 1953р. відбувся матч збірних команд 3-х міст Київ-Одеса-Харків за участю молодіжної команди Києва. Харків'янки зайняли II місце, чоловіки Харкова - III.

21 липня в Москві проводилися Всесоюзні студентські змагання. У складі збірних команд педвузів України брали участь студенти: жінки (V

місце) - Молчанова, Ляхова, Ладна, Щерба, Тарабанова (всі ХДП), Шишкіна, Горяна, Полонська, Ралицька, Парамонова (всі Одеса); чоловіки (III місце) - А.Критов, В.Пелипак, Г.Єфіменко, Єременко, Бендерський (всі Харків), Мондзолевський, Горбачов, Овчарек, Кисельов, Несензон, (всі Одеса), Опанасюк (Житомир), тренер Г.Шелекетін (Харків).

Міжнародні змагання.

1953р. Бухарест. Універсіада. Збірна СРСР - I місце: Піменов М.

1954

4-8 січня, 1954р., м. Київ, Республіканські юнацькі змагання.

7-12 лютого, 1954р., м. Київ. Матч жіночих команд міст України. Київ - I місце, Харків - II місце, Одеса - III місце.

18 лютого -1 березня, 1954р., м. Рига I. Всесоюзні зимові змагання. Чоловіки: Україна - II місце. Склад команди України: М.Піменов, А.Мойсеєнко, Е.Унгурс, М.Берлянд, Ю.Савченко, Е.Єркович, В.Шамшур, Б.Бистрик, А.Закржевський. Тренер - В.Афанасєєв. Жінки: Україна - VI місце.

У першості УРСР 1954р. жіноча команда «Медик» (Харків) зайняла I місце, Одеса - II місце. Чоловіча команда «Наука» (Харків) - III місце, «Спартак» (Київ) - I, «Наука» (Одеса) - II. Жіноча команда Одеси зайняла 2 місце (Дубок, К.Малеванчук, Антропова, Шишкіна, Фролова, Толстопятова й новачки Гольдгубер, Шорникова, Ігнатенко, Козловська). З 1954 року Ф.Гольдгубер включалася до складу збірної України.

10-20 липня, 1954р. I-а Всесоюзна Спартакіада школярів. м.Москва. Україна - 1 місце (загальнокомандне).

XVII першість СРСР 1954р. (10-17 серпня) проводилося в 2 етапи. Перший етап відбірковий проходив у Харкові у 3 підгрупах. Чоловіча команда «Наука» (Харків) зайняла I місце у своїй підгрупі й вийшла у фінал. Друга харківська команда «Спартак» у підгрупі зайняла IV місце з 6-ти й у фінал не ввійшла. Команда «Спартака» брала участь уперше й, незважаючи на те, що в її складі в основному грала молодь, виявила себе з гарної сторони. Ігри проходили в напруженій боротьбі з великим ентузіазмом і залучали значну кількість глядачів. Склад чоловічої команди «Спартак» (Харків): Е.Шапошников, А.Колесников, В.Зайцев, А.Сбитнев, К.Блудов, В.Стрикунов, Ю.Горелик, К.Дороган, П.Гунтарев, тренер В.Стрикунов.

Другий етап XVII першості СРСР 1954р. проводився в Ростові н/Дону (21.08-30.08.1954р). У фіналі брало участь 10 чоловічих і 10 жіночих

команд. Одеська «Наука» уперше завоювала бронзові медалі (тренер О.Дюжев, гравці М.Барський, Д.Базилевський, Г.Греков, А.Закржевський, Г.Мондзюлевський, С.Титарчук, М.Мандрика, А.Овчарук, Б.Кисельов, В.Футін). Всі ігри команда провела з великим підйомом, виступали дружно, виявили високі бійцівські якості, волю до перемоги. Найчастіше перемога здобувалася тільки в 5-й партії. За рахунок віртуозного захисту (мабуть, кращої серед інших команд), творчої гри кожного гравця одесити, навіть програючи 2:10, 6:12, 8:14, - у кінцевому підсумку виривали перемогу. У результаті «Наука» зуміла обіграти таких визнаних фаворитів радянського волейболу, як «Спартак» (Київ, 3:2), «Динамо» (Москва, 3:1), «Наука» (Харків, 3:1), «Локомотив» (Москва, 3:2), Будинок офіцерів (Рига, 3:2). Чоловіча команда «Спартак» Київ – IV місце, «Наука» Харків – IX місце. Жіноча команда «Медик» (Харків), що ввійшла у фінал без попередніх ігор у підгрупах, зайняла VI місце. Чоловіча команда «Наука» (Харків) ігри провела слабо й зайняла IX місце й вибула із класу «А». Склад команди: Г.Гафанович, Б.Лезгін, Г.Пронін, Б.Шепелев, Б.Черниш, В.Горбунов, С.Брагинський, А.Михалевич, Л.Бельферман (капітан), тренер С.Брагинський. Оновлена команда була складена з молодих здібних гравців і не мала достатнього досвіду, не змогла домогтися кращих результатів, але показала свої здатності й дала заявку на майбутні успіхи. У складі суддівської бригади працювали харків'яни: О.Єсипенко (заст. гол. судді), В.Титар, Єременко, С.Духовний, С.Дорфман, І.Вайнбаум, К.Шабельников.

У 1954р. спорткомітет Союзу видав наказ, яким був установлений віковий ценз для учасників Всесоюзних змагань. Це нововведення виключило зі складів команд не тільки «скамеєчників», але й гравців стартових складів - опори команди. Так зі стартового складу київського «Спартака» вибули Піменов, Берлянд, Вайнтрауб - половина команди. У першості країни 1955р. спартаківці зайняли 9-е місце й вибули із класу «А». Наприкінці року віковий ценз був відмінний. Але справа була зроблена. «Спартак» (Київ) проіснував до 1959 року. У період з 1949 по 1954р. у складі команди виступали: змс М.Піменов, майстри спорту - М.Берлянд, В.Чижов, Л.Вайнтрауб, М.Круглов, І.Скрябін, В.Шамшур, Ю.Савченко, Ю.Сайко, А.Моїсеєнко, І.Григор'єв, В.Ісаков, а також І.Хинчук, І.Лісін, І.Коростишевський, Ф.Гладиш, Д.Калиновський.

Знаменною подією в історії волейболу України стала підготовка й участь збірної команди республіки в I Спартакіаді народів СРСР. Збірна команда України стала формуватися з 1954р. Так, взявши участь в 1-у зимовому всесоюзному змаганні в Ризі, команда зайняла 2-е місце; у матчі дружби (листопад, Київ) - 1-е місце. Наступні місця зайняли:

РСФСР, Польща, Білорусія. У цьому ж році в Києві відбулася зустріч із командою Румунії, що програла українській збірній 0:3 (8:15, 5:15, 14:16). Склад команди (1954р.): М.Піменов - капітан, В.Шамшур, А.Моїсеєнко, М.Берлянд, Ю.Савченко, І.Скрябін, Ю.Сайко (всі Київ), Е.Унгурс, А.Закржевський, Г.Мондзюлевський, М.Барський (всі Одеса), Г.Гафанович (Харків), Г.Єркович (Дніпропетровськ).

У 1954 році жіноча команда збірної УРСР, виступаючи на Всесоюзних зимових змаганнях, займає 7 місце.

Міжнародні змагання.

26 серпня 1954р. відбулася зустріч із волейбольними командами КНР. Ігри були проведені на майданчиках «Динамо» і пройшли в дружній обстановці. Перемогу одержали чоловіча й жіноча команда Харкова. За рішенням федерації волейболу СРСР тренерами Г.Шелекетінім і В.Стрикуновим був проведений тижневий семінар з китайськими гравцями по навчанню й удосконалюванню техніки й тактики волейболу.

29-31 жовтня, 1954р., м. Київ. Матч дружби. Команди по зайнятих місцях: Чоловіки: Україна, РРФСР, Польща, Білорусія. Жінки: РРФСР, Польща, України, Білорусія.

У 1954 році чоловіча збірна СРСР після короткотривалих зборів провела товариські зустрічі у Болгарії. У складі команди грав киянин М.Піменов.

1955

15-16 січня, 1955р., м. Київ. Пленум Республіканської секції волейболу. Звітна доповідь голови секції Ф.Нікітіна, співдоповідачі: голова колегії суддів Ю.Багон, голова тренерської ради – М.Піменов, повідомлення: О.Єсипенко (Харків), О.Завадовський (Дніпропетровськ).

За планом підготовки збірної команди України до Спартакіади народів СРСР організовувалися короткострокові збори й контрольні ігри. Узимку 1955р. команда України виїжджала до Москви, де були проведені дві зустрічі зі збірною командою країни. Результати - 2:3 і 3:2.

3-7 березня 1955р., м. Одеса, змагання найсильніших команд міст УРСР. Чоловіки: Одеса, Дніпропетровськ, Київ, Львів, Харків, Вінниця. Жінки: Харків. Київ, Одеса, Дніпропетровськ, Львів, Хмельницький.

У 1955р., як і в попередньому, жіноча команда Одеси в першості України займає 2 місце, пропустивши вперед «Медик» з Харкова. Команда поповнилася новими гравцями: Мельниченко, Максимова, Никандрова, Чепеногло. У цьому ж році

волейболістки «Буревісника» успішно брали участь у першості СРСР (клас «Б»), завоювавши право виступати в класі «А». Феліса Гольдгубер цього року першою серед одеських волейболісток виконала норматив майстра спорту.

У Ленінграді (5-15 березня) були проведені II Всесоюзні зимові змагання, у яких взяли участь збірні команди всіх союзних республік і міст Москви й Ленінграда. Харків'яни брали участь у складі збірних команд УРСР, які зайняли: жінки - III місце, чоловіки - IY.

1955 рік. Команда Одеси знову стала чемпіоном республіки (зимової й літньої першості). Крім того, виграла Всесоюзні змагання ДСТ «Наука», що проходили в Тбілісі.

10-15 квітня, 1955р., м. Харків. Всесоюзні зимові змагання. Чоловіки. Україна – I місце.

1955 рік. Одеським гравцям уперше було присвоєно високе звання майстер спорту СРСР: Д.Базилевському, М.Барському, Г.Грекову, Є.Белорусцю, М.Мандриці, Г.Мондзюлевському, А.Закржевському, С.Титарчуку, А.Шашкіну. У цей час формується так званий свій особливий стиль гри одеської команди. I стиль цей був заснований на комбінаційній грі з акцентом на захисті, на імпровізації й творчості кожного волейболіста. О.Дюжев усього цього домагався на високих тренувальних навантаженнях, він змушував кожного, не роблячи ніяких знижок рослим нападаючим, з повною віддачею працювати в захисті, проробляючи різного роду кульбіти під м'яч, і називав він це "гризти землю". Рішучість одеситів боротися за кожний м'яч, пристрасть, найвища майстерність у захисті, тонкий комбінаційний стиль завжди імпонували аматорам і знавцям волейболу. I поняття, що з'явилося в ті роки, «одеська школа волейболу» і припускає в першу чергу, бійцівський характер, віртуозну гру в захисті, гостру комбінаційну гру в нападі. Найбільш яскравими представниками одеської школи тих років були Д.Базилевський, А.Закржевський, Г.Мондзюлевський, М.Барський.

10-25 липня, 1955р., м. Київ. II Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – II місце (загальнокомандне).

III всесоюзна студентська спартакіада проходила в Ленінграді з 19 липня 1955р. У ній брали участь збірні республіканських міністерств. Від ХДПІ в збірні команди ввійшли: жіноча (III місце) - Л.Філашкіна, Н.Вакулич; чоловіча (IY місце) - В.Пелипак, Б.Данильчук, Г.Єфіменко, А.Критов. Тренер - Г.Шелекетін.

Чергова ХУІІІ першість СРСР 1955р. проходила 25 серпня – 4 вересня у м. Сталінграді по двох групах "А" (10 команд) і "Б" (18 команд). Чоловіча команда "Наука" (Харків), що зайняла у минулій першості IX місце була переведена в групу

"Б". Ігри в одне коло. Чоловіки: "Наука" Одеса – III місце, "Спартак" Київ – IX місце. Склад команди Одеси: Д.Базилевський, М.Барський, Г.Греков, А.Кисильов, А.Закржевський, М.Мандрика, О.Овчарек, Г.Яцкар, Г.Мондзюлевський, С.Титарчук, Є.Белорусець, Тренер – О.Дюжев. Один з турів першості СРСР проходив у Куйбишеві 21-30 серпня 1955р. Жінки: "Буревісник" Харків – VI місце.

Цього року одесити на ХVІІІ чемпіонаті СРСР, що проходив 25.08-4.09.55г. у Сталінграді, поділили 2-3 місця з командою «Буревісник» (Свердловськ). I місце зайняла команда ЦСК МО.

В 1955р. у Вільнюсі проходила чергова Спартакіада ДСТ «Спартак» за участю збірних команд республік. У збірну України ввійшли й представниці Харкова.

1955р., м. Москва. Матч сильніших команд Союзу РСР. Чоловіки: "Наука" Одеса – IV місце.

У харківських спортивних товариствах була проведена реорганізація: жіноча команда "Медик" і чоловіча "Наука" були об'єднані в студентське спортивне товариство "Буревісник". Чоловіча команда "Буревісник", беручи участь у групі "Б" у Куйбишеві зайняла IY місце. Реорганізація команди сильно відбилася на виступах цього колективу, що не мав рівноцінної молодіжної зміни. Була очевидно більша завзята організаційна й учбово-тренувальна робота для відновлення боєздатності колективу.

Першість СРСР у групі "А" проходила в Сталінграді з 25 серпня по 4 вересня 1955р. У суддівській бригаді працював харків'янин Г.Шелекетін. Жіноча команда "Буревісник" зайняла IY місце з 10-ти команд. У команді грали Л.Філашкіна, Н.Маркова, Н.Вакулич, Е.Легкова, Т.Катарчук (тренер Є.Міленін).

У цей період викликав тривогу виступ харківських і київських команд. З українських колективів лише "Буревісник" (Одеса) упевнено ступнув уперед і зайняв III місце. Команда "Спартак" (Київ) зайняла IX місце й втратила право виступати в черговій першості по групі "А".

Уперше, паралельно з першістю СРСР у Сталінграді проходила першість серед команд юнаків і дівчат колективів, що беруть участь у чемпіонаті країни класу "А". Харківська команда дівчат "Буревісник" недостатньо підготувилася, виступила слабо й зайняла IY місце (тренер В.Єременко).

19-20 листопада, м. Київ. Пленум Республіканської колегії суддів з волейболу. Доповіді про роботу обласних колегій суддів: В.Титар (Харків), Б.Зосименко (Дніпропетровськ), С.Приворотський (Сімферополь).

17-20 грудня, м. Київ. Матч чоловічих команд чотирьох міст: Києва, Харкова, Одеси,

Дніпропетровська.

Найбільш значні досягнення харків'ян у розіграшах першості УРСР і СРСР у післявоєнні роки (з 1945р.) пов'язані з жіночою командою "Здоров'я"- "Медик"- "Буревісник" і чоловічою командою "Наука". Ці команди неодноразово ставала чемпіонами України й входили до вісімки кращих команд Союзу. Жіноча команда була чемпіоном УРСР із 1948р. по 1957р. включно й цим установила своєрідний абсолютний рекорд за всі роки існування волейболу на Україні. Чоловіча команда "Наука" домоглася цього високого титулу з 1946р. по 1949р. включно й в 1951р.

У 1955р. засновується чоловіча команда "СКА" м. Вінниця при міському будинку офіцерів. У чемпіонатах СРСР і України виступала під назвами: "ГДО", "СКА".

Міжнародні змагання.

1955р. Париж. Чемпіонат Європи. Збірна СРСР - I місце: Піменов М.

1-12 вересня, 1955р., Париж. Чемпіонат Світу. Чоловіки СРСР - II місце. У складі збірної СРСР: Е.Унгурс, А.Закржевський, І.Тищенко, Г.Мондзолевський.

1955р., грудень, збірна СРСР почала підготовку до турніру 4-х команд: СРСР, молодіжної збірної СРСР, Польщі і Румунії. До збірної запрошено одесита Г.Мондзолевського.

1956

Жіноча команда «Буревісник» брала участь у всесоюзних зимових змаганнях команд класу "А" 25-29 січня 1956р. у Харкові (I тур) і зайняла VI місце.

1956р., січень-квітень, Всесоюзні зимові змагання в різних містах. Чоловіки: "Буревісник" м. Одеса – IV місце. Жінки: "Буревісник" м. Харків – VIII місце.

3 5 по 15 квітня 1956р. у Харкові проводилися всесоюзні зимові змагання чоловічих команд класу "Б" за участю команд переможниць зимових змагань республік і міст Москви й Ленінграда без команд класу "А". Чоловіча команда була представлена збіроною УРСР і зайняла I місце. У суддівській бригаді працювали харків'яни В.Титар (заст.гол.-судді) і В.Єременко.

У 1956 році жіноча збірна УРСР, виступаючи на Всесоюзних зимових змаганнях, займає 11 місце.

18-27 травня 1956р. у Харкові проводилися зональні змагання I літньої Спартакіади УРСР. 28 чоловічих та 28 жіночих команд.

20-26 червня, 1956р., м. Київ. Фінальні змагання I літньої Спартакіади УРСР. 8 чоловічих

та 8 жіночих команд. Головний суддя О.Єсипенко (ВК, м. Харків), заступники головного судді – В.Титар (РК, м. Харків), С.Хавах (РК, м. Київ), головний секретар – А.Лейбельман – (РК, м. Київ). Зайняті місця: Чоловіки: 1-8 місця (Одеса, Київ, Севастополь, Вінниця, Харків, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Львів), 9. Сталінська, 10. Чернігівська, 11. Миколаївська, 12. Станіславська, 13. Кримська, 14. Хмельницька, 15. Запорізька, 16. Тернопільська, 17. Черкаська, 18. Ворошиловградська, 19. Сумська, 20. Київська, 21. Житомирська, 22. Полтавська, 23. Херсонська, 24. Кіровоградська, 25. Чернівецька, 26. Дрогобицька, 27. Волинська, 28. Рівненська області. Чемпіони Спартакіади, Склад команди: Чоловіки, Одеська область: Г.Мондзолевський, М.Барський, А.Закржевський, М.Мандрика, В.Салін, Є.Белорусець, В.Дідуля, А.Шашкін, О.Овчарек, Е.Унгурс, Ю.Греков, С.Титарчук, Г.Яцкар. Тренер – О.Дюжев. Жінки: 1. Харківська, 2. Одеська, 3. м. Київ, 4. Дніпропетровська, 5. Чернівецька, 6. м. Севастополь, 7. Сталінська, 8. Чернігівська, 9. Запорізька, 10. Рівненська, 11. Ворошиловградська, 12. Полтавська, 13. Львівська, 14. Миколаївська, 15. Закарпатська, 16. Херсонська, 17. Волинська, 18. Кримська, 19. Дрогобицька, 20. Житомирська, 21. Сумська, 22. Київська, 23. Вінницька, 24. Станіславська, 25. Хмельницька, 26. Кіровоградська, 27. Черкаська, 28. Тернопільська області. Чемпіони Спартакіади. Склад команди: Жінки, Харківська область: Н.Маркова, Є.Гагіна, Р.Кошелева, Л.Філашкіна, Є.Легкова, Ж.Бевза, Л.Воробйова, В.Беспалова, Н.Вакулич, Т.Любенко, Тренер - Д.Хаджинов.

У першості УРСР 18-27 травня 1956р. уперше брала участь чоловіча команда харківського "Буревісника", що виступаючи в оновленому складі зайняла I місце, обігравши команди Києва й Одеси. У команді вперше грали: Г.Гафанович і Б.Ломоносов. Тренер К.Блудов. Жіноча команда "Буревісник" також домоглася перемоги й зайняла I місце: Е.Гагіна, Л.Філашкіна, Е.Легкова, Н.Маркова, Р.Даманська, Н.Данилова, тренер Д.Хаджинов.

Наприкінці травня 1956р. відбулися ігри за програмою Спартакіади народів СРСР у Харкові. На Спартакіаді України команда «Буревісник» (Одеса) зайняла I місце в складі М.Барський, Г.Яцкар, В.Салін, Е.Унгурс, А.Закржевський, Г.Греков, М.Мандрика, А.Шашкін, С.Титарчук. Серед жінок друге місце зайняла команда Одеси (Ф.Гольдгубер, С.Малеванчук, Г.Логвиненко, І.Антропова, Е.Пивнева, Е.Шишкіна, Радовкер, Мандрикіна, Никандрова, Чепаногло, Козловська), програвши одну гру збірній команді Харкова.

За результатами виступу окремих учасників змагань комісія визначила склад кандидатів до збірної команди України. Із цього, властиво, і по-

чався заключний етап підготовки до фінальної частини Спартакіади в Москві. В Одесі був проведений заключний тренувальний збір, що завершився двома іграми в Києві зі збірною командою СРСР. Дві ігри - дві перемоги (п'ятисетові). От з таким переможним багажем українці прибули в Москву. Команда була готова до перемоги з будь-яким суперником, але зі справедливим суддівством.

У серпні 1956р. у Москві була проведена перша спартакіада народів СРСР, у якій брали участь збірні команди УРСР. На цій Спартакіаді, як і на наступних: в 1959, 1963, 1967 р., одночасно розігрувалися медалі й звання чемпіонів СРСР. На інших Спартакіадах в 1971, 1975, 1979, 1983 р. звання чемпіонів СРСР не розігрувалося. Чемпіонати проводилися окремо. Чоловіча команда УРСР в сильній боротьбі, особливо з командами Москви й Ленінграда, завоювала I місце й золоті медалі. Всі зустрічі українцями були виграні - з Ленінградом 3:1, з Москвою 3:2 (п'ята з рахунком 15:6). Перемога. Золоті медалі. Склад збірної команди України: М.Піменов - капітан, Е.Унгурс, Г.Мондзолевський, А.Закржевський, М.Барський, В.Салін (всі Одеса); Ю.Савченко, І.Тищенко (Київ); Г.Гафанович, В.Горбунов, Б.Ломоносов (Харків), В.Кравченко. Тренер О.Дюжев.

1956р., за пропозицією А.М.Ейнгорна до збірної СРСР запрошено: Е.Унгурс, Г.Мондзолевський, А.Закржевський, І.Тищенко.

Жіноча команда у спартакіаді народів СРСР 1956р. зайняла II місце й срібні медалі (Ф.Гольдгубер, Е.Зозуля, Е. Коржова, Р.Кошель, А.Кошулько, Г.Логвиненко, Є.Півнева, Г.Поліщук. Тренер – Д.Хаджинов). Примітно, що українські команди повторили результати 28-літньої давнини, як і на спартакіаді 1928р. У складі суддівської колегії працювали харків'яни К.Блудов і Г.Шелекетін. Честь України захищали й харків'янки: Л.Філашкіна, Є.Гагіна, Є.Легкова. Тренером жіночої команди був харків'янин Д.Хаджинов. Ф. До складу команди також входили представники Одеси: Ф.Гольдгубер, А.Архангельська, Е.Півнева, Е.Коржова, Г.Логвиненко (другий тренер зб. УРСР Є.Горбачов). Трьом останнім було присвоєно звання «Майстер спорту СРСР».

Примітно, що за команду Казахстану виступав харків'янин Юрій Венгеровський.

У ці роки Одеса дала Україні цілий ряд відомих талановитих волейболістів. В 1956р. пішов зі спорту на наукову працю в технологічний інститут Д.Базилевський, а до команди прийшли Е.Унгурс і В.Салін. Д.Базилевський - так званий тоді центральний нападаючий. Це був своєрідний гравець. Не маючи високого стрибку, проте, він за рахунок найвищої техніки й імпровізації був головним бомбардиром команди. Грав лівою рукою,

досить часто застосовував таку тактику бити не сильно але так, щоб м'яч від рук, що блокують, ішов в аут. Г.Мондзолевський мав відточений прийом і чудову передачу м'яча, почуття вибору найбільш вдалої позиції для захисту. Його м'які, блискавичні й своєчасні переміщення по майданчику робили його практично «непробивним» для нападаючих. Його дивні передачі м'яча дивували навіть бувалих фахівців волейболу. Саме він перший, мабуть, у світовому волейболі довів мистецтво передачі м'яча до віртуозності. Оскільки в той час в одеській команді не було високорослих гравців, завдяки передачам Г.Мондзолевського нападаючі могли результативно грати. М.Барський був блискучим захисником, чудовим зв'язуючим й організатором всіх атак команди. Надзвичайно рухливий, з відмінною реакцією, що тонко відчуває ігрову ситуацію, він дуже надійно грав у захисті. Його девізом було поняття «що безнадійних м'ячів не буває». Його гра в захисті захоплювала всіх. Грав самовіддано, в запаморочливих кидках діставав, здавалося, безнадійні «мертві» м'ячі. Його вміння настроювати гравців на майбутню зустріч, постійний бойовий запал, організаторські здібності дали йому заслужене право протягом багатьох років бути беззмінним капітаном команди. А.Закржевський - про нього можна лише додати, що він був відмінним товаришем, на якого міг покластися кожний гравець команди, доброю, чесною, чуйною й порядною людиною. Е.Унгурс після демобілізації з армії приїхав жити до Одеси. Це був перший високого зросту гравець в одеській команді (близько 2 м). У нього була сильна бічна подача, потужний нападаючий удар, часто використав бічний нападаючий удар - «гак». За свій спокійний характер, рівне відношення до всіх товаришів по команді його шанобливо називали «Батя». В.Салін, не маючи особливих фізичних якостей, проте, дуже результативно грав у нападі як правою, так і лівою рукою, і на блоці. Чудовими були в нього обманні («кистьові») удари. Відмінно грав на підстрахуванні, у захисті, добре відчував ігрову ситуацію.

У 1956р. в Києві паралельно команді «Медик» сформувалася студентська команда Київського політехнічного інституту (1956-58р.), гравці якої перейшли в «Авангард». Ця команда стала провідною у місті (Н.Медведкова, Н.Бежевець, М.Малакович, А.Кошулько, Г.Єгильська, Л.Крижановська, Т.Бидюк, Г.Поліщук, Л.Габрик, Е.Зозуля, С.Юрлова, Н.Остапенко й ін.). Команда успішно виступала в чемпіонатах України, посідаючи призові місця. Кращі гравці команди входили до складу збірної команди України. Її успішні виступи в товариських турнірах всесоюзного значення напередодні 1-ї Спартакіади народів СРСР визначило надію на досягнення високого результату в Спар-

такіаді. Прогнози виправдалися. Українські волейболістки зайняли II місце, завоювавши срібні медалі. Цю високу нагороду одержали й киянки - А.Кожулько, Г.Логвиненко, Г.Поліщук, Е.Зозуля.

В 1956р., жіноча команда Одеси виступаючи в класі «А» чемпіонату СРСР зайняла лише II місце й знову повернулася в клас «Б».

Грудень, 1956р., м. Київ. Матч збірних команд міст України. Жінки. Одеса – I місце. Склад команди: Г.Никандрова, В.Пиркова, З.Шашкіна, С.Малеванчук, С.Мельниченко, І.Антропова, Г.Логвиненко. Є.Коржова, Е.Пивнева, Ф.Гольдгубер. Тренер – Є.Горбачов.

24 березня 1956р. запроваджено звання "Заслужений тренер СРСР".

1957

У січні 1957р. у Харкові проводилися все-союзні змагання юнацьких команд колективів ДСТ класу "А". Дівчата харківського "Буревісника" виступили слабо й зайняли VIII місце з 12-ти команд. Головний суддя цих змагань Є.Міленін (р/к), гол-секретар - С.Брагинський.

Лютий-серпень, 1957р. XX першість СРСР проводилося в два кола по турах в різних містах. Жіноча команда "Буревісник" (Харків) зайняла VIII місце в класі "А". У чоловічій команді "Буревісник" (Харків) з "старих" залишився тільки С.Брагинський (тренер В.Пономаренко). Одесити (чоловіки) також, як в 1954р., зайняли 3 місце в чемпіонаті СРСР, завоювавши бронзові медалі (М.Барський, Є.Белорусець, Г.Верх, Ю.Греков, А.Закржевський, В.Дідуля, М.Мандрика, В.Салін, С.Титарчук, Е.Унгурс, Г.Яцкар, А.Шашкін. Тренер – О.Дюжев).

Одеситки в 1957 році, виступаючи в класі «Б» чемпіонату СРСР, зайняли I місце (Коржова, Логвиненко, Гольдгубер, Пивнева, Антропова, Мельниченко, Барська, Малеванчук, Мандрикіна, Пиркова). Це надало їм право ввійти до класу «А».

Першість УРСР 1957р. проводилася двічі - літня й зимова. У літній першості, у зонах, харківські збірні виступили успішно. У Донецьку жіноча команда в складі: Л.Корнева, К.Щерецька, Л.Філашкіна, Є.Гагіна, Шпаченко, І.Шейна, Любенко, А.Однова, Т.Мухіна, Є.Трасеух (тренер Г.Шелекетін) зайняла I місце. Чоловіча команда "Буревісника" - I місце. У фіналі в Києві жінки зайняли II місце, програвши Одесі. Чоловіча команда зайняла III місце, програвши Одесі (I місце) й Києву (II місце).

16-20 березня, м. Сталіно. Зимова першість України. Чоловічі команди: 1. "Авангард" Севастополь, 2. "Динамо" Ужгород, 3. "Авангард" Краматорськ, 4. "Буревісник" Ніжин,

5. "Колгоспник" збірна. Жіночі команди: 1. "Спартак" Кременчук, 2. "Буревісник" Ніжин, 3. "Колгоспник" збірна, 4. НДІ Горлівка, 5. "Зеніт" Ворошиловград, 6. "Колгоспник" Рівне.

У 1957р. команда «Буревісник» (Одеса) стала не тільки чемпіоном, але й володарем Кубка України.

У зимовій першості з 28 жовтня 1957р. у Києві від Харкова брали участь 5 команд: 2 жіночі - "Буревісник" і "Спартак" і 3 чоловічі - "Буревісник" і команди Дзержинського й Жовтневого районів. Жіноча команда "Буревісник" виступила відмінно, взявши реванш в одеської команди й зайняла I місце. Це був останній переможний виступ команди Харкова на Україні. Більшість гравців закінчили свою спортивну діяльність, а молоді зміни вчасно підготовлено не було. Обновлена команда стала зазнавати поразки за поразкою в республіканських і союзних змаганнях. Чоловіча команда зайняла II місце, випередивши "Спартак" (Київ) і програвши вдруге одеситам, що зайняли I місце. У суддівській бригаді працював харків'янин В.Титар.

12-24 липня, 1957 р. м. Рига. IV Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – III місце. (загальнокомандне).

У жовтні 1957 р. на першості України жіноча команда Одеси (Гольдгубер, Пивнева, Логвиненко, Коржова, Антропова, Задорожня, Мельниченко, Пиркова, Унтершлаг, Давидова) уперше посіла перше місце, потіснивши із чемпіонського місця визначного лідера українського жіночого волейболу, 13-ти кратного чемпіона республіки, команду Харкова.

28 вересня – 2 жовтня, 1957р., м. Київ. Фестиваль молоді Київської області.

Серпень, 1957р., м. Москва. III Всесвітні ігри молоді. Збірна СРСР – I місце. Фінальну зустріч СРСР-Чехословаччина (3:2) спостерігали 50000 уболівальників. У складі команди: І.Тищенко, Е.Унгурс, М.Барський, А.Закржевський. Харків'янка Р.Даманська входить до складу збірної молодіжної команди СРСР і стає чемпіонкою в програмі Московського Всесвітнього фестивалю молоді й студентів.

У листопаді 1957р. у Києві був проведений турнір найсильніших команд України. Харківські збірні команди, складені поспішно, зайняли IV місце.

28 жовтня – 2 листопада, м. Київ. Першість України: Чоловічі команди: 1. Одеса, 2. Київ, 3. Харків. Склад команди Одеси: М.Барський, Е.Унгурс, Г.Яцкар, А.Закржевський, С.Титарчук, В.Салін, В.Шнюков, Ю.Трофімов, А.Костюк, А.Тищенко. Тренер - О.Дюжев. Жіночі команди: 1. Одеса, 2. Харків, 3. Київ. Склад команди Одеси: І.Антропова, Ф.Гольдгубер, Е.Пивнева, О.Коржова, С.Мельниченко, Н.Задорожня, В.Пиркова, Г.Логвиненко, М.Унтершлаг, Давидова, Тренер – Є.Горбачов.

В Одесі у 1957-1959р.р. у команду прийшли молоді гравці, випускники одеської ДСШ-2 Г.Верх, А.Костюк, Ю.Трофимов, В.Шнюков, А.Тищенко, В.Сергєєв, Є.Присадський, Є.Лапинський, Е.Сибіряков. Приблизно в цей же час ідуть із команди Г.Греков, А.Шашкін, Е.Унгурс, В.Салін.

У ці роки починається волейбольна кар'єра відомого українського спортсмена Юрія Пояркова. У ті роки футбол домінував у м. Харкові. Фанатизм серед школярів до цієї гри приносив добру фізичну підготовку в любов до спортивних ігор. У 1951-1952 роках у дворі, де мешкала родина Юрія за ініціативою провідних гравців команди університету був обладнаний волейбольний майданчик і частина юних футболістів почала грати в волейбол. Серед них був і Юрій. На той час провідним тренером міського ВНО і Харківському університеті був Пономаренко Володимир Степанович (потім заслужений тренер України). Саме з його груп комплектувались збірні команди міста, України і СРСР. Команда Харківського ВНО під його керівництвом у 1955 р. зайняла I місце на спартакіаді школярів УРСР і II – на всесоюзній спартакіаді. З 1957 р. починається новий етап в історії харківського волейболу: доросла команда «Буревісник» (тренер - суддя міжнародної категорії Костянтин Блудов) у відбірковому турнірі 4-х претендентів («Спартак» Київ, збірна Грузії, команда Свердловська) зайняла I місце і завоювала право на участь у вищій лізі серед 12 команд СРСР. Склад команди: Георгій Гафанович, Юрій Венгеровський, Борис Ломоносов, Семен Брагинський, Яків Окунь, Борис Данильчук, Юрій Романенко, Володимир Горбунов і Юрій Поярков. Проводячи турнір 1958р. у запеклій боротьбі з усіма командами вищої ліги, команда вже у 1959 році стає чемпіоном зимової першості СРСР (зимова першість проводилась з причини того, що влітку проводилась Спартакіада народів СРСР). Після виступу у складі збірної команди України на Спартакіада народів СРСР (III місце) Юрія Пояркова було відібрано до тренувального складу збірної команди СРСР, який повністю переформувався після програшу останньої першості Європи. Тренер збірної Гіві Ахвледіані чітко розумів, що потужний напад національної збірної необхідно було кваліфіковано і якісно обслуговувати другою передачею. На цю роль було відібрано два зв'язуючі гравці – Георгій Мондзолевський і Юрій Поярков.

У тому ж 1959р. новому складу збірної СРСР вдалося перервати серію програшів, ставши переможцем неофіційної першості Світу «Матчу 3-х континентів» у Парижі. У 1960р. збірна СРСР з тріумфом виграє, після семирічної перерви першість Світу у Бразилії під скандування 25 тисячного залу Мараканзина у Ріо-де-Жанейро. Засоби масової інформації за підсумками ігор надали

Юрію Пояркову прізвисько «людина-катапульта», тим самим визначивши результативність і силу його подачі. Через 2 роки у Москві команда мала доводити своє лідерство у світовому волейболі серед грандів того часу, таких команд як Польща, Чехословаччина, Японія, Болгарія, Румунія. Пройти цих грандів без поразок була досить важким завданням, з яким збірна СРСР впоралась і стала дворазовим чемпіоном Світу.

У період з 1960 по 1964 роки збірна СРСР не прогала жодної зустрічі у Кубках Світу, Універсіадах, фестивалях і контрольних зустрічах. Але на команду чекали більш важкі іспити. – у 1963р. волейбольний світ знав, що до програми Олімпійських ігор 1964р. включено волейбол. Команда у 1963р. виграла передолімпійський турнір у Токіо і провела виснажливі збори з підготовки до Олімпіади – цілий рік йшла підготовка з виїздами на контрольні ігри. У ці часи змінюються фаворити у світовому рейтингу – на арену вийшли команди Японії, Румунії, НДР, Болгарії. Цього разу завоювати чисто золоті медалі Олімпіади не було можливим - команда у грі з господарями Олімпіади потерпіла поразку, але приклала усі зусилля і фізичні і моральні, провела останні ігри з мінімальними втратами у партіях – стала володарем Олімпійського золота (примітка: всі ці слова записано і люб'язно передано Ю.М.Поярковим одному з авторів - Єрмакову С.С.).

Паралельно зі спортивною кар'єрою Юрій Поярков навчається на геофаку Харківського державного університету, потім - заочний факультет фізмату й далі - педінститут, який закінчив у 1959 році. Юрій Поярков працює в автодорожньому інституті зав.кафедрою фізичного виховання. З його приходом збірна команда ХАДІ стає чемпіоном України серед вузів. Потім робота в Києві також на посаді зав.кафедрою фізичного виховання, Єгипет - тренер національної збірної (команда стає чемпіоном Африки). Потім знову Харків, спортклуб «Унікорт», педагогічний університет - зав.кафедрою спортивних ігор, професор. Оцінивши по достоїнству заслуги Юрія Михайловича перед містом, йому присвоюється звання «Почесний громадянин міста Харкова» (1999р.).

У ці роки починається волейбольна кар'єра Люгайло Станіслава Антоновича. Народився 1 січня 1938 р. в м. Сухумі. Волейболом почав займатися з 1954 року в школі. По закінченні школи працював на будівництві ЮГОКа м. Кривий Ріг. З 1957 р. по 1963 р. – служба в армії. Група Радянських військ у Німеччині (ГСВГ). Тут активно займався волейболом, граючи за збірну ГСВГ у першостях РСФСР і Чемпіонатах Збройних Сил. З 1959 р. став членом збірних команд: молодіжної команди СРСР, збірної РСФСР. Збірної Збройних Сил СРСР і грав Єврокубки за команду ЦСКА. У 1963

р. у складі збірної команди РСФСР став срібним призером Спартакіади народів СРСР. Потім по закінченню служби в армії був запрошений в команду "Радіотехнік", м. Рига, за яку грав до 1969 року. У складі команди вигравав срібні медалі Чемпіонату СРСР – 1965-66 р.р. бронзові медалі Чемпіонату СРСР – 1968-69 р.р., Чемпіонат СРСР – 1967 р. У складі збірної команди Латвії вигравав дві Спартакіади профспілок СРСР. У 1964 році у складі збірної команди СРСР вигравав золоті медалі Олімпіади в Токіо. Заслужений майстер спорту. Спортивну кар'єру закінчив в м. Донецьку у 1973 р., куди переїхав у 1969 році. З 1973 р. по 1976 р. – тренер чоловічої команди м. Донецька. Срібні медалі – Ювілейної Спартакіади "Динамо". Бронзові медалі Чемпіонату України. З 1976 р. по даний час – тренер жіночої команди м. Донецька (Донецьк – "Спартак", Донецьк – "Електра" і Донецьк – "Медіка-ШВСМ"). З 1984 р. команда виграла Українську і Всесоюзні переїгровки, завоювала право участі у 1-ій лізі Чемпіонату СРСР, де виступила успішно. За період з 1984 по 1991 р.р. команда – неодноразовий призер чемпіонатів України. 1984 р. – команда під керівництвом Люгайло С.А. стала Чемпіоном України. За цей період він підготував гравців, які успішно виступали на міжнародних змаганнях. З них більше 10-ти МС СРСР і МСМК – Павлова О. З 1991 по 1996 р.р. працював зі збірними командами Філіппін. На Олімпіадах Підведено-Східної Азії команди добилися наступних результатів: 1991 р. – бронзові медалі (чол., жін.), 1993 р. – золоті медалі – жінки, бронзові – чоловіки, 1995 р. – срібні медалі – жінки, бронзові – чоловіки. З 1996 р. і по теперішній час працює з командою "Медіка-ШВСМ", яку з 7-го місця 1-ої ліги чемпіонату України вивів до суперліги.

Міжнародні змагання.

Збірні чоловіча і жіноча команди України у грудні 1957р. виїхали в Польщу (у Краків і Варшаву), де провели дві товариські зустрічі й обидві виграли. У складі чоловічої збірної - одесити Е.Унгурс, А.Закржевський, М.Барський, В.Салін, Г.Яцкар, С.Титарчук.

1958

6-8 лютого, 1958р., м. Кіровоград. Відбіркові змагання до I групи Чемпіонату України. Жіночі команди: "Буревісник" Ніжин, "Буревісник" Сімферополь.

Першість УРСР 1958р. (21-30 березня) проходило в Одесі. Від Харкова брало участь 5 команд: жінки - "Буревісник", "Спартак"; чоловіки - "Буревісник", "Авангард", ХВАІВУ. У результаті

проведених ігор жіноча команда "Буревісник" змогла зайняти лише УІІ місце, а "Спартак" - ІУ. Чоловіча команда "Буревісник" провівши в гострій боротьбі всі ігри, зайняла I місце й одержала право брати участь у першості СРСР класу "А". Склад команди: Г.Гафанович, В.Горбунов, Б.Ломоносов, В.Пелипак, Ю.Венгеровський, В.Набережний, Б.Данильчук, Ю.Нападов, Ю.Комаров, тренер К.Блудов.

В 1958р. перед першістю СРСР ВФВ знову були внесені зміни й доповнення до правил волейболу.

Лютий-червень. 21-ий Чемпіонат Союзу РСР. Змагання проводились в два кола по турах в різних містах. Чоловіки: Буревісник" Одеса – ІV місце, "Буревісник" Харків – VII місце, Жінки: "Буревісник" Одеса – VIII місце.

В XXI першості СРСР 1958р. жіноча команда "Буревісник" вибула із класу "А", не вигравши ні однієї гри (виграно 6 партій і програно 66). Команда виявилася в скрутному стані ще перед початком першості СРСР: не було тренера, спроби нового тренера Г.Шелекетіна (до цього тренував "Медик") утримати команду в класі "А" не увінчалися успіхом. Хоча можна було й утриматися в класі "А", якби керівництво команди "Спартак" зробило "Буревісникові" допомогу гравцями Л.Корневою, Любенко й Є.Трасеух. Склад команди "Буревісник" наступний: Є.Гагіна (мс, капітан), Н.Вакулич, С.Семеніхіна, Н.Грищенко, А.Одновіл, Г.Верещинська, О.Каюкова, Л.Бастриккіна, Р.Антипова, О. Поправко. У цей час у Харкові з'являється значна група молоді. У міських змаганнях іде запекла боротьба між "Спартаком", "Буревісником", "Авангардом" і "Локомотивом". Ця боротьба ставати ще більш запеклою на першостях України.

Чоловіча команда "Буревісник" (Харків) у фіналі в Москві зайняла УІІ місце. Склад команди: Г.Гафанович, В.Горбунов, Б.Ломоносов, В.Пелипак, Ю.Венгеровський, В.Набережний, Б.Данильчук, Ю.Нападов, тренер К.Блудов.

Першість УРСР 1958р. (21-30 березня) проходила в Одесі.

Літня першість УРСР 1958р. проходила між збірними командами областей по зонах з фіналом у Харкові. У зональних змаганнях у Донецьку чоловіча й жіноча команди Харкова зайняли I місця. У фіналі чоловіча команда "Буревісник" повторила свій успіх, зайнявши I місце. Склад команди: Г.Гафанович, В.Горбунов, Б.Ломоносов, В.Пелипак, Ю.Венгеровський, Б.Данильчук, Ю.Нападов, А.Савенков, Л.Смірін (тренер В.Титар). Жіноча команда зайняла ІІІ місце (Л.Корнева, К.Щерецька, Л.Філашкіна, Є.Гагіна, Л.Шпаченко, І.Шеїна, Т.Любенко, А.Одновіл, Л.Мухіна, Є.Трасеух (тренер Г.Шелекетін). Гол. суддя цих змагань - харків'янин О.Єсипенко.

У Києві 5-12 травня відбулися фінальні змагання Української республіканської спартакіади профспілок. Честь харківських профспілок захищали команди “Буревісника” і посіли другі місця.

10-20 липня, V Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – I місце. м. Тбілісі (загальнокомандне).

Саме у ці роки починається волейбольна кар’єра відомого українського спортсмена В.Іванова. Іванов Володимир Тимофійович, народився 10 вересня 1940 р. у Гомелі. Учився в м. Коростень Житомирської області. Займався різними видами спорту. Любов до спорту прищепив шкільний учитель фізкультури Слуцький Олександр Мойсейович. Тоді в місті ДСШ не було, спортзалів не було, але була любов до спорту й величезне бажання досягти результатів. Улюбленими види спорту були баскетбол і волейбол. Переміг волейбол. Хлопчиськом Володя був сухорлявий з вухами, що стирчать. В 1957 р. поступив у Київський інститут фізичної культури. На 1 курсі потрапив до 3-ї команди інституту. Тренувався самовіддано. Але через якийсь час виникли проблеми із серцем. Довелося стримати запал. На 2-му курсі потрапив до 1 команди інституту й був запрошений до команди майстрів. Тренувався в інституті, “Локомотиви” і “Спартаку”. У фізкультурному диспансері лікар-окуліст виявив проблему. Володя став тренуватися більш спокійно й виважено. За його словами - очевидно спрацював інстинкт самозбереження. Через якийсь час той же лікар запитував про те, що Володя робив. Він відповів, що нічого, сам собою управляв. Перша гра за “Локомотив” (Київ) - це міжнародна зустріч. Тренер Небилицький випустив його в №4. Нападаючий удар він не зіпсував і таким чином заграв у шістці. В 1958 р. у Ленінграді грали на відкритих майданчиках у парку. Володя, граючи в захисті, підняв неймовірно важкий м’яч, і із цього моменту вже твердо зайняв місце в стартовій шістці “Локомотива” (примітка: всі ці слова записано і люб’язно передано В.Т. Івановим одному з авторів - Єрмакову С.С.).

Міжнародні змагання.

У травні 1958р. відбулися зустрічі із чоловічими й жіночими командами “Славія” (Болгарія). Ігри проводилися на добре підготовленому стадіоні “Авангард”. Гри пройшли в цікавій і завзятій боротьбі, у якій харківські команди зненацька потерпіли поразки: жінки - 1:3, чоловіки - 2:3. Збірні команди виступали в складі: жінки - Є.Гагіна, Л.Корнева, Л.Наметченко, С.Семенихіна, Р.Даманська, А.Одновіл, Н.Вакулич, Нагорна, Т.Катарчук, Боровська (тренер Г.Шелекетін); чоловіки - Г.Гафанович, В.Горбунов, А.Михалевич, Ю.Поярков,

Б.Ломоносов, Ю.Венгеровський, Я.Окунь, Б.Данильчук, С.Брагинський, Б.Катарушкін (тренер К.Блудов).

Вересень, Міжнародний турнір 8-ми сильніших команд Світу. Збірна СРСР – III місце. У складі збірної СРСР: І.Тищенко, Г.Мондзолевський, Е.Унгурс, А.Закржевський. Членами Конгресу НОК було прийнято рішення про включення волейболу до програми Олімпійських ігор з 1964 року у м. Токіо (Японія).

В 1958р. у Кракові (Польща) проходить турнір кращих студентських команд Європи. Одеський «Буревісник» у напруженій боротьбі зайняв 2 місце (М.Барський, В.Шнюков, Г.Верх, Е.Унгурс, В.Дідуля, Г.Яцкар, М.Мандрика, А.Шашкін, С.Титарчук).

15 жовтня, м. Київ. Матчева зустріч Київ – Варшава. Чоловіки.

У чемпіонат Європи. 1958р., Прага. Збірна СРСР - III місце. У складі команди: Ю.Венгеровський.

1959

У Києві в 1959 році чоловіча команда “Спартак” розпалася. Незабаром була створена при ДСТ “Локомотив” Південно-західної залізниці (1960р.) одна з найсильніших команд України. Її гравці незмінно входили до складу збірні України й національній збірні СРСР.

В Одесі у 1959р. пішов із тренерської роботи відомий тренер О.Дюжев, продовжуючи викладання на кафедрі фізвиховання медичного інституту.

У січні 1959р. у Харкові відбулася першість СРСР серед юнацьких команд класу “А”. У цих змаганнях брали участь юнаки “Буревісника” у складі: Л.Ліхно (капітан), В.Бандуров, Я.Геллер, І.Корсун, Л.Лернер, А.Тишинський, В.Дуюн, П.Шевчук.

У зимовій першості СРСР 1959р. (березень – квітень) чоловіча команда “Буревісник” (Харків) займає I місце (Ю.Поярков, Ю.Венгеровський, Б.Ломоносов, В.Пелипак, В.Горбунов, Е.Ковпак, Г.Гафанович, тренер - В.Титар). Це було вище досягнення “Буревісника”. У ці роки й протягом наступного років (до 1973р.) всі успіхи харків’ян на всесоюзній і міжнародній арені були пов’язані з іменами Юрія Пояркова, Юрія Венгеровського й трохи пізніше - Василя Матушеваса. Вони є найбільш титулованими волейболістами за всі роки існування волейболу у Харкові й вписали яскраву сторінку до історії вітчизняної школи волейболу. “Буревісник” Одеса IV місце. Жінки: “Буревісник” Харків – VIII місце, “Буревісник” Одеса – XI місце.

15-21 лютого, м. Київ. Змагання найсильніших команд України.

13-22 лютого 1960р. у Львові в зимовій першості УРСР серед жіночих команд взяли участь 10 команд. Харківська команда "Буревісник" виступала молодіжним складом і зайняла V місце. Склад команди: О.Поправко, С.Семенихіна, К.Щерецька, Н.Грищенко, Мухіна, Боровська, Кануникова. Жіноча команда "Спартак" зайняла VIII місце.

II спартакіада УРСР відбулася в Києві в липні 1959р.. Чоловіча збірна міста Харкова зайняла I місце (Г.Гафанович, В.Горбунов, В.Пелипак, Ю.Венгеровський, Ю.Поярков, Б.Данильчук, Ю.Романенко, С.Гонтовий, Б.Катарушкін, В.Наседкін (тренер В.Титар). Жіноча команда "Спартак" Харків зайняла III місце (тренер О.Єсипенко). В 1959р. на Спартакіаді України одесити посіли друге місце.

6-15 серпня 1959р. II спартакіада народів СРСР у Москві в складі команди України, що зайняла IV місце, брали участь харків'яни, Ю.Поярков, Г.Гафанович, Б.Ломоносов, В.Горбунов.

20-26 травня, м. Львів, II Спартакіада України – зональні змагання.

В XXIII першості СРСР команд класу "А" у Харкові чоловіча команда "Буревісник" Харків зайняла VI місце. До складу команди були уведені Л.Лизунов і Я.Окунь. Жіноча команда "Спартак", беручи участь у розіграші класу "Б" у Ростові зайняла I місце й завоювала право переходу в клас "А". Склад команди: Л.Корнєва, Ж.Бевз, Т.Любенко, З.Анатольєва, І.Шейна, Л.Бочарова, Т.Катарчук, Л.Чикотило, Н.Бабушкіна, О.Беспалова. У м. Вінниця команда зустрілася в перехідному турнірі з командою «Авангард» (Київ).

4-12 червня, 1959р., м. Київ. II Спартакіада України – фінальні змагання. Головний суддя – В.Іванов (ВК, Дніпропетровськ), заступники головного судді – Ю.Карасик (ВК, Львів), А.Лейбельман (РК Київ). Головний секретар – В.Юревич (ВК, Чернівці). Чемпіони Спартакіади. Склади команд: Чоловіки - Харківська область: Ю.Венгеровський, Г.Гафанович, В.Горбунов, С.Гонтовий, Б.Данильчук, В.Катарушкін, В.Наседкін, І. Нападов, Б.Пелипак, Ю.Поярков. Тренер – В.Титар. Жінки - Одеська область: І.Антропова, Ф.Гольдгубер, В.Дишлова, Н.Задорожня, Є.Коржова, Г.Логвиненко, С.Малеванчук, С.Мельниченко, М.Унтершлаг. Тренер – Є.Горбачов.

12-13 липня, 1959р., м. Москва, VI Все-союзна Спартакіада школярів. Україна – III місце (загальнокомандне).

6-15 серпня, 1959р., м. Москва. II Спартакіада народів Союзу РСР. Україна. Чоловіки – IV місце, Жінки – VII місце.

Жовтень, 1959р., м. Волгоград. Першість СРСР команд класу "Б". КПІ – I місце. У складі команди: В.Шамшур, Ю.Савченко, І.Тищенко, В.Бистрік, В.Томашевський, Б.Катарушкін,

Ф.Гладиш, В.Кляшко.

1959р., 22-ий Чемпіонат Союзу РСР. Зайняті місця – по місцях Спартакіади народів.

Міжнародні змагання.

В травні 1959р. у Харкові проводилася товариська зустріч із командами КНР. Перемогли чоловіча й жіноча команда "Буревісник" (чоловіки – 3:0 (15:7, 15:11, 15:5; жінки – 3:0 (15:11, 15:3, 17:15). З Харкова волейболісти КНР виїхали в Київ, де чоловічою командою з рахунком 3:0 обіграли хазяїв. Розгромний рахунок у грі привів до того, що з Харкова була терміново викликана команда "Буревісник" з метою відновити рівновагу. Харків'яни не підвели й знову обіграли китайців з рахунком 3:0.

22-29 серпня 1959р. у Харкові на стадіоні "Авангард" був проведений чемпіонат Європи серед чоловічих команд міжнародного спортивного союзу залізничників за участю 9 країн: СРСР, Болгарія, Угорщина, НДР, Польща, Туреччина, Фінляндія, Франція й Чехословаччина. Переможцем вийшла команда СРСР (Москва). У суддівській бригаді працювали харків'яни Г.Шелекетін (гол.суддя) і В.Єременко (гол.секр.).

У цьому ж 1959 році в Харкові пройшла ще одна міжнародна зустріч із волейболістами Угорщини. Грала чоловіча команда "Буревісник" (Г.Гафанович, В.Горбунов, В.Пелипак, Ю.Поярков, Ю.Венгеровський, Б.Данильчук, Л.Смірін, О.Савенков, Б.Катарушкін, Ю.Романенко, Б.Ломоносов, тренер В.Титар) і збірна жіноча команда Харкова й Києва (Харків: Л.Корнєва, Г.Кушева, О.Поправко, Л.Чекотило, тренери А.Трепкачов - Київ і Г.Шелекетін - Харків). В обох зустрічах перемогли господарі.

Збірні команди УРСР виїжджали до КНР (1 травня 1959р.). Серед них були харків'яни: жінки - Л.Наметченко, Е.Кушева; чоловіки - Г.Гафанович, В.Горбунов, В.Пелипак, Ю.Поярков, Б.Данильчук, Б.Ломоносов, тренери Є.Горбачов, М.Піменов, В.Титар. Особливо вразила гравців своєю масштабністю першотравнева демонстрація. На центральній площі зібралось стільки народу, що увияти собі було важко. Теж саме спостерігалось й на іграх.

22-29 серпня, 1959р., м. Харків, Чемпіонат Міжнародного спортивного союзу залізничників. Чемпіони у складі команди СРСР: Ю.Савченко, І.Тищенко, В.Томашевський.

1959р. Чемпіонат СКДА (Спортивний комітет дружніх армій). Збірна команда Збройних Сил СРСР - I місце: Г.Мондзолевський.

1960

19-23 лютого 1960р., м. Львів. Зимова Першість України. Чоловіки: 1. СК КВО, 2. СК

1961

ОВО, 3. Скіф-Львів, 4. Харків, 5. Вінниця, 6. "Буревісник" Дніпропетровськ, 7. "Спартак", Київ, 8. "Авангард" Харків, 9. КПІ Київ. Жінки: 1. "Авангард" Київ, 2. "Авангард" Чернівці, 3. "Авангард" Одеса, 4. "Спартак" Полтава, 5. "Буревісник" Харків, 6. "Буревісник" Київ, 7. "Авангард" Запоріжжя, 8. "Спартак" Харків, 9. "Буревісник" Львів, 10. "Буревісник - 1" Київ.

Лютий-серпень 1960р. 23-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились по турах в різних містах. Чоловіки: "Буревісник" Одеса – IV місце, "Локомотив" – Київ VI місце, "Буревісник" Харків – VII місце. Жінки: "Буревісник" Одеса – IV місце, "Буревісник" Київ – XII місце.

10-12 червня 1960р, м. Запоріжжя. Республіканська Спартакіада колективів фізкультури, підприємств і установ. Чоловіки. Чемпіони – Будівельний трест "Південьзахідтрансбуд". У складі команди: І.Тищенко, Б.Катарушкін, В.Валицький, В.Шамшур, М.Овсянкін, Ю.Федоров, Ф.Коваленко, В.Томашевський. Тренер – Л.Небилицький.

18-27 липня 1960р. у Харкові на 6 площадках ХДУ проводилися II всесоюзні літні студентські ігри за участю 30 чоловічих і 28 жіночих команд. Чоловіча команда ХДПІ (чемпіон першості педвузів УРСР 1960р.) зайняла V місце. У суддівській бригаді працювали Г.Шелекетін (гол.-суддя) і Г.Єфіменко (секретар).

20-26 серпня, м. Москва. Першість ЦР ДСТ "Локомотив". I місце – "Локомотив" Київ.

12-18 жовтня 1960р. чоловіча й жіноча команда "Буревісника", жіноча команда "Спартак" брали участь у фіналі першості УРСР зайняли місце: команда "Буревісник" - чоловіки I, жінки V; "Спартак" - VIII.

13-17 листопада 1960р., м. Київ. Першість України. Жінки. Одеса – I місце. Склад команди: І.Архангельська, В.Волощук, Л.Гуреєва, Ф.Гольдгубер, Т.Рассаднікова, В.Пиркова, Г.Логвиненко, Н.Задорожня, Г.Петрашкевич, Є.Коржова, Т.Стаценко, М.Унтершлаг. Тренер – Є.Горбачов.

Листопад 1960р, м. Москва. Спартакіада ВЦРПС. Жінки: Україна – II місце.

Міжнародні змагання.

У вересні 1960р. чоловіча команда "Буревісник" виїжджала в Угорщину, де здобула перемоги в 3-х іграх. Ігри були присвячені до дня Шахтаря.

1-14 листопада 1960р, Бразилія. Ріо-де-Жанейро. Чемпіонат Світу. Чоловіки, збірна СРСР – I місце. У складі команди: Георгій Мондзолевський (Одеса), Юрій Поярков (Харків).

Першість СРСР 1961р. проводилася у підгрупах (по 8 команд). У 1-й підгрупі "Буревісник" (Харків), здобувши перемоги над СКА (Ленінград), СКА (Рига), "Калев" (Таллін), "Буревісник" (Алма-Ата) і програвши ЦСКА, "Буревісник" (Одеса), "Локомотив" (Москва) зайняв 5-е місце. 2 інших українських клуби - "Буревісник" (Одеса) і "Локомотив" (Київ) виступали в 2-й підгрупі й потрапили у фінал за 1-8 місця.

9-16 липня 1961р., м. Грозний, першість СРСР, ігри за 9-16 місця. Склад "Буревісника" (Харків): Юрій Поярков (24 роки, майстер спорту), Юрій Венгеровський (23, мс), Віктор Пелипак (27, мс), Борис Ломоносов (25, мс), Леонід Лизунов (23, мс), Леонід Смірін (22), Яків Окунь (25), Юрій Романенко (24), Олексій Савенков (24), Едуард Колпак (24). Тренер - Сергій Гонтовий.

В XXIV першості СРСР 1961р. (січень-червень) команд класу "А". Змагання проводились у два етапи по колу в різних містах. Чоловічі команди: "Буревісник" Одеса - II місце, "Локомотив" Київ – VIII місце, "Буревісник" Харків - VIII місце. Жінки: "Буревісник" Одеса – I місце, "Буревісник" Київ – X місце. Склад команди: Чоловіки – "Буревісник" Одеса (срібні призери): М.Барський, Г.Верх, А.Костюк, Е.Сафонов, Е.Сибиряков, С.Титарчук, Ю.Трофімов, В.Шнюков. Тренер – Б. Щуровецький. Жінки – "Буревісник" Одеса (чемпіони): І.Архангельська, В.Волощук, С.Горбачова, Ф.Гольдгубер, Г.Логвиненко, Л.Гуреєва, Є.Коржова, Н.Задорожня, Г.Петрашкевич, В.Пиркова, Т.Рассаднікова, М.Унтершлаг. Тренер – Є.Горбачов.

Жіноча команда "Спартак" Харків уперше брала участь у класі "А", зайняла XI місце й була переведена в II групу класу "А". У розігравші першості СРСР серед жіночих команд II групи класу "А" харківська команда "Спартак" зайняла I місце. Склад команди: тренер О.Єсипенко, Л.Корнева, Т.Мурадян, І.Шейна, З.Анатольєва, Н.Бабушкіна, Є.Трасеух, Л.Чекотило, Р.Мічуріна, Т.Катарчук. II місце також зайняла харківська команда "Буревісник" у складі: Л.Наумова, Л.Радченко, Л.Грищенко, І.Азарова, О.Поправко, А.Бастрикіна, тренер - С.Гонтовий.

1961р., жіноча команда Києва виступала в першості СРСР у класі "Б" і зайняла 2-і місце.

У першості УРСР 1961р. чоловіча команда "Буревісник Харків зайняла I місце, жіноча команда Одеси в черговий раз стає чемпіоном, жіноча команда "Спартак" Харків - II місце.

10 -17 липня 1961р., м. Баку. VII Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – VIII місце (загальнокомандне).

3-8 серпня 1961р., м. Київ. Спартакіада збройних сил Союзу РСР.

21-25- серпня 1961р., м. Київ. Першість України. Літній тур. Учасники: "Авангард" Харків, "Авангард" Київ, "Авангард", Дніпропетровськ, "Буревісник" Тернопіль, "Буревісник" Миколаїв, "Спартак" Київ. Чоловіки: "Буревісник" Харків – I місце.

Всесоюзна літня Спартакіада профспілок. Чоловіки: Україна – I місце. Жінки: Україна – II місце.

Міжнародні змагання.

26 серпня – 2 вересня 1961р., м. Софія. Всесвітня Універсіада. Жінки. Збірна СРСР – I місце (у складі якої було вісім одеситок: Т.Рассаднікова, В.Волощук, Н.Задорожня, Ф.Гольдгубер, Г.Логвиненко, Е.Коржова, Г.Петрашкевич, Л.Гуреєва).

1962

Жіноча команда "Спартак" Київ виграла першість ЦР "Спартак", була призером першості України, зробила спробу ввійти до класу "А" першості країни, але невдало. Тренував команду майстер спорту Л.В.Вайнтрауб.

XXY першість СРСР 1962р. (січень-травень) команд класу "А". Змагання проводились турами в різних містах. Чоловіки: "Буревісник" Одеса – V місце, "Буревісник" Харків – X місце, "Локомотив" Київ – XI місце, "СКА" Одеса – XV місце. Жінки: "Буревісник" Одеса – III місце, "Буревісник" Київ – VIII місце, "Спартак" Харків – XI місце. Склад команди "Буревісник" Одеса: О.Антонова, І.Архангельська, В.Волощук, Ф.Гольдгубер, Л.Гуреєва, Н.Задорожня, С.Коржова, Т.Ткачова, Г.Логвиненко, Г.Петрашкевич, Т.Рассаднікова, Л.Чуприна. Тренер – Є.Горбачов. У чоловічій команді "Буревісник" (Харків) виступали молоді гравці: В.Мокрушев, Ю.Черкашин, В.Герасименко. Тренер С.Гонтовий. Жіноча команда "Спартак" (Харків) зайняла I місце в II групі й знову повернулася в I групу класу "А". Склад команди: Л.Наумова, О.Поправка, Р.Мічуріна, Ж.Сметанкіна, Т.Любенко, Л.Радченко, Л.Корнева, В.Логоїнова, З.Анатольєва, Є.Трасеух, І.Шеїна, І.Бабушкіна, Л.Чекатило, Т.Катарчук, тренер - О.Єсипенко.

У першості СРСР 1962р. серед команд класу "А" брало участь 24 клубу. Додалася ще одна українська команда - СКА (Одеса). Обидві харківські команди беруть участь у фіналі. На шляху до фіналу харків'янки виграли в команд "Буревісник" (Тбілісі), "Спартак" (Ленінград) і програли "Буревісник" (Одеса), СКІФ (Ленінград), "Буревісник" (Київ). Чоловіча команда Харкова на шляху до фіналу обіграла "Локомотив" (Київ), "Спартак" (Грозний), "Буревісник" (Одеса), "Буревісник" (Тбілісі) і програла СКА (Ле-

нінград). У фіналі також грали й 2 інших українських клуби - "Буревісник" (Одеса) і "Локомотив" (Київ). I фінальний тур проводився в січні 1962р. у Харкові й Москві, II - з 17 по 19 лютого 1962р. у Ленінграді (бере участь чоловіча команда "Буревісник" Харків) і Баку (бере участь жіноча команда "Спартак" Харків) і закінчився наприкінці лютого (з 27 числа) у Грозному й Одесі).

У Києві відбувся фінал IY літніх студентських ігор УРСР. Жіноча команда ХДПІ зайняла IY місце, чоловіча - I. Це був найсильніший склад "Буревісника: Ю.Голубничий, С.Танянський, Ю.Венгеровський, Е.Марченко, В.Мокрушев, Е.Колпак, О.Савенков, Ю.Поярков, тренер - В.Титар.

17 лютого 1962р., м. Київ. Федерація волейболу України затвердила положення про огляд-конкурс обласних, міських колегій суддів та суддівських груп колективів фізичної культури з 1 березня по 1 грудня 1962 р.

Жіноча команда "Буревісник" Одеса виграла першість УРСР.

24 березня – 2 квітня 1962р., м. Харків. Всесоюзна першість команд дівчат.

4-8 грудня 1962р., Одеса. Кубок України. Переможці: чоловіки – Одеса; жінки – Київ.

26-30 вересня 1962р., м. Сімферополь. Першість ЦРДСТ "Локомотив". I місце – "Локомотив" Київ.

Міжнародні змагання.

1962р., Франція. Жіноча команда "Буревісник" Одеса стала володарем Кубка Європейських Чемпіонів. Склад команди: А.Архангельська, В.Волощук, Ф.Гольдгубер, Т.Рассаднікова, Г.Логвиненко, Н.Задорожня, Л.Гуреєва, Е.Коржова, Л.Вишор, Г.Петрашкевич.

8-16 серпня 1962р., Чехословаччина. Чемпіонат Міжнародного спортивного союзу залізничників. Срібні призири у складі команди СРСР: В.Іванов, В.Шамшур, М.Овсянкін, Ю.Савченко, І.Тищенко.

16-26 жовтня 1962р., м. Київ. Першість світу серед чоловічих та жіночих команд (попередні змагання). Чоловічі команди: Японія, ГДР, Польща, Албанія, Австрія, Ізраїль, Італія, КНДР, ВНР, Нідерланди, Туреччина, Фінляндія, Монголія. Жіночі команди: Японія, ГДР, КНР, КНДР, Австрія, ВНР, ФРН, Нідерланди.

18-28 жовтня 1962р., Чемпіонат Світу. Чоловіки, СРСР – I місце. У складі команди: В.Іванов, Ю.Венгеровський, Є.Лапінський, Ю.Поярков, Г.Мондзольський, Е.Сибіряков. Жінки, СРСР – II місце. У складі команди: В.Волощук, Н.Задорожня.

1962р. Чемпіонат СКДА (Спортивний комітет дружніх армій). Збірна команда Збройних Сил СРСР - I місце: Г.Мондзольський.

Публікації.

Правила змагань з волейболу. Київ: вид-во "Молодь", 1962.

1963

Січень-квітень 1963р. V Всесоюзні зимові змагання. Чоловіки: "Локомотив" Київ – III місце, СКА Одеса – IX місце, "Буревісник" Харків – XI місце. Жінки: "Буревісник" Одеса – II місце. "Буревісник" Київ – XI місце.

23-28 квітня 1963р., III літня Спартакіада України. Змагання в підгрупах.

3-8 травня 1963р., м. Харків. III літня Спартакіада України. Фінальні змагання. Головний суддя – Ю.Багон (МК, Київ), заступники головного судді – О.Дюжев (ВК, Одеса), головний секретар – А.Лейбельман (ВК, Київ). Зайняті місця: Чоловічі команди: 1. м.Київ, 2. Одеська, 3. Львівська, 4. Харківська, 5. Київська, 6. Вінницька, 7. Дніпропетровська, 8. Ворошиловградська, 9-13. Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, 14-18. Волинська, Миколаївська, Кіровоградська, Кримська, Чернівецька, 19-23. Донецька, Рівненська, Херсонська, Хмельницька, Чернігівська, 24-26. Полтавська, Черкаська, Тернопільська області. Жіночі команди: 1. Одеська, 2. м. Київ, 3. Харківська, 4. Львівська, 5. Дніпропетровська, 6. Чернівецька, 7. Полтавська, 8. Миколаївська, 9-12. Вінницька, Запорізька, Кримська, Луганська, 13-16. Донецька, Рівненська, Сумська, Хмельницька, 17-20. Київська, Кіровоградська, Херсонська, Черкаська, 21-24. Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Чернігівська, 25. Тернопільська області. Команди-чемпіони Спартакіади: Чоловіча команда м. Києва: С.Валицький, В. Гаврилко, В.Іванов, Ю.Крюков, Б.Катарушкін, М.Овсянкін, І.Тищенко, В.Томашевський, В.Шамшур, В.Шкурченко. Тренер – М.Піменов. Жіноча команда Одеської області: В.Волощук, Л.Гуреева, Ф.Гольдгубер, Г.Логвиненко, В.Пагаман, Є.Ковальова, Г.Петрашкевич, Л.Чуприна. Тренер – Є.Горбачов. Харківські команди виступили невдало. Жіноча збірна на базі команди "Спартак" зайняла III місце (тренер О.Єсипенко). Чоловіча збірна на базі команди "Буревісник" зайняла IV місце (тренер В.Титар).

18-23 липня 1963р., м. Волгоград. VIII Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – I місце (загальнокомандне).

8-18 серпня 1963р. у Москві на стадіоні "Динамо" проводилася III спартакіада народів СРСР. Україна. Чоловіки – IV місце. Жінки – V місце. За чоловічу збірну команду України грали харків'яни Ю.Поярков і Ю.Венгеровський. Одеситки: А.Архангельська виграла золото у складі

РСФСР (М) і Н.Абрамова - бронзу у складі РСФСР (обл.).

1963р., 26-й Чемпіонат Союзу РСР. Зайняті місця – по місцях Спартакіади народів.

24-30 березня 1963р. у Харкові (зал "Динамо") проводилася першість СРСР команд класу "А". Це були фінальні ігри 12 жіночих команд. "Спартак" (Харків) зайняв III місце.

У 1963р. створюється чоловіча команда "Зірка" Луганськ.

Міжнародні змагання.

У Харкові на стадіоні "Авангард" відбулася товариська зустріч із командами КНР. Перемогу одержали харківські команди. У березні 1963р. у Харкові проводилися XXVI всесоюзні змагання чоловічих команд класу "А" без збірників СРСР. "Буревісник" виступав без збірників СРСР Ю.Пояркова, Ю.Венгеровського й зайняв IX місце. Тренер С.Гонтовий.

У серпні 1963р. чоловіча команда "Буревісник" приймала волейболістів "Гурника" з Польщі. В 2-х проведених зустрічах перемогу одержали харків'яни.

VI чемпіонат Європи, 1963р. Румунія. Збірна СРСР, чоловіки - III місце. У складі команди: Ю.Поярков, Г.Мондзолевський, Е.Сибіряков. В.Мишак - I місце у складі жіночої збірної СРСР.

1964

В 1964р. (24-29 березня, м. Львів) жіноча команда «Спартак» (Харків) бере участь у зональній першості СРСР класу «А». Жіноча команда "Спартак" у першості Украни зайняла I місце.

В 1964р. відбулося друге народження чоловічої команди "Буревісник" Харків. З різних причин з команди вибуло кілька гравців основного складу: Г.Гафанович, В.Горбунов, Б.Ломоносов, В.Пелипак, Я.Окунь, Ю.Романенко. Команда була заново укомплектована в основному молодіжним складом, у якому грали Ю.Голубничий, В.Веремієнко, Мокрушев, О.Слюсаренко, Цвік, О.Мінак, В.Ємельяненко, Е.Марченко, С.Таняньський, та зі старого складу Б.Данильчук і Е.Колпак. Тренер - В.Титар.

Травень 1964р., м. Чернівці. I Спартакіада ДЮСШ профспілок України.

Серпень 1964р., м. Київ. Зустріч чоловічих команд України та Індії – 3:0.

Січень-квітень 1964р., VI Всесоюзні зимові змагання. Чоловіки: "Буревісник" Одеса – XII місце. Жінки: "Буревісник" Київ – VII місце, "Буревісник" Одеса – X місце.

Одеський волейбол періоду 1953-1964р.р.

відзначився таким. 1953-58рр. за команду грали: Унгурс Едуард, Закржевський Анатолій, Титарчук Сергій (всі троє входили до складу збірної СРСР), Шашкин Анатолій (мс), Мандрика Микола, Базилевський Дмитро (1-й майстер спорту з одеситів), Дидуля Віктор (мс), тренер - Дюжев Олександр Костянтинович (засл. тренер УРСР). 1959-1964рр. "Буревісник" (Одеса). 1961р. - срібний призер першості СРСР (фінал проходив у Тулі). Склад команди: Барський Марк (почесний майстер спорту - пмс, капітан, у збірній УРСР), Титарчук Сергій (мс, у збірній УРСР), Сибіряков Едуард (мс, у збірній УРСР), Шнюков Володимир (мс, у збірній УРСР), Трофимов Юрій (мс, у збірній УРСР), Лапинський Євген, Присадський Євген (пмс), Костюк Анатолій, Сафонов Едуард (мс), Верх Григорій (пмс), Шуровецький Б.М. - засл. тренер СРСР (у команді грали майже всі його вихованці). Пізніше в команду прийшли: Монастирський Ігор (мс), Синайський Михайло, Михальчук Віктор (змс), Тищенко Анатолій (мс). Потім: Калюжний Ростислав (мс), Ермолаєв Олексій (мс), Черкасов Віктор (мс), Перлов Борис, Чумак Борис, Назаренко Володимир.

1964р. Команда міського будинку офіцерів Вінниці була представлена у вищій лізі першості СРСР: Томин Микола - капітан, Павленко Володимир, Подошик Євген, Колодій Микола, Трусовський Матвій, Босенко Микола. Успіхи в чоловічому волейболі Вінниці тісно пов'язані з ім'ям Лазебника Михайла Юхимовича, який зумів протягом тривалого періоду створити струнку систему підготовки спортсменів. Його школу пройшли багато волейболістів, починаючи від гравців збірної команди вузу й до збірних СРСР. Фанатизм, завзятість у досягненні мети й відданість волейболу - основні риси характеру шановного всіма тренера й людини Михайла Юхимовича Лазебника.

У ці роки починається волейбольна кар'єра Терещука Бориса Павловича. Народився 18 березня 1945 року. МС (1965), МСМК (1968), ЗМС (1990), ЗТ СРСР (1982). З 1964 р. грав за "Локомотив" Київ. 1967 р. - чемпіон Спартакіади народів СРСР, чемпіон СРСР. 1968 р. - Чемпіон Олімпійських ігор у складі збірної СРСР. 1969 р. - срібний призер Чемпіонату СРСР. 1969 р. - володар Кубка Світу. 1971 р. - Чемпіон Європи, учасник Спартакіади народів СРСР. 1973 р. - володар Кубка СРСР, чемпіон Всесвітньої Універсиади серед студентів. 1975 р. - учасник Спартакіади народів СРСР. З 1976 р. головний тренер команди "Локомотив" Київ, під його керівництвом команда двічі володар Кубка СРСР, бронзовий призер Чемпіонату СРСР - 1981 р. Підготував багато видатних спортсменів: Олімпійських чемпіонів, чемпіонів Світу та Європи, володарів Кубка Світу. 1982 р. - Присвоєно звання ЗТ СРСР, тренер молодіжної збірної команди Ук-

раїни. 1995 р. - Головний тренер "Локомотив" Київ, чемпіон України. 1996-1997 рр. - головний тренер чоловічої національної збірної команди України. Сезони 1998/1999, 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002 - головний тренер команди "Азот" м. Черкаси, чемпіон України (1999/2000), двічі володар Кубка України 1999/2000 рр., 2000/2001 рр., тричі срібний призер Чемпіонату України 1998/1999 рр., 2000/2001 рр., 2001/2002 рр. З 2002 р. старший викладач кафедри фізичного виховання Національного аграрного університету м. Київ.

Міжнародні змагання.

1964р., м. Токіо, Японія. Олімпійські ігри. Чоловіки, збірна СРСР - І місце. У складі команди: Юрій Поярков (Харків), Юрій Венгеровський (Харків), Едуард Сибіряков (Одеса). Жінки, збірна СРСР - ІІ місце (одеситки: Н.Абрамова, Людмила Гурєєва, Валентина Мишак).

1964р. Чемпіонат СКДА (Спортивний комітет дружніх армій). Збірна команда Збройних Сил СРСР - І місце: В.Шнюков, Г.Верх.

1965

В 1965р. зроблені деякі зміни правил гри.

Січень-квітень 1965р., м. Київ. 27-й Чемпіонат Союзу РСР команд класу "А". Фінальні ігри. Чоловіки: "Локомотив" Київ - ІV місце "Буревісник" Одеса - V місце, "Буревісник" Харків - VII місце (команда виступала у своєму повному складі, але відбулися зміни - вибули Е.Марченко, Таняньський, Б.Данильчук і прибули - Л. Ліхно, А.Резниченко), Вінниця - XII місце. Жінки: "Буревісник" Одеса - VI місце, "Буревісник" Київ - X місце, "Спартак" Харків - XII місце (покинула групу найсильніших).

Фінал ІІІ спартакіади профспілок УРСР проводився 13-18 травня 1965р. у Харкові. Чоловіча команда "Буревісник" Харків зайняла І місце. Жіноча команда "Спартак" Харків - ІІІ місце. У суддівській бригаді працювали харків'яни Є.Міленін (гол.суддя), А.Жулті (заст.гол.судді), В.Резницький (гол.секр.).

Фінал першості УРСР 1965р. проводився у Харкові. Чоловіча команда "Буревісник" Харків зайняла ІІ місце (Ю.Поярков, Ю.Венгеровський, Е.Колпак, В.Цвік, В.Веремієнко, Ю.Голубничий, В.Чайка, О.Мінак, О.Слюсаренко, Л.Ліхно, тренер - В.Титар). Жіноча команда "Спартак" Харків - І місце. Тренер О.Єсипенко.

На всесоюзній спартакіаді профспілок 1965р. у Москві збірна чоловіча команда України зайняла ІІ місце. У її складі виступали харків'яни: Ю.Поярков, Ю.Венгеровський, Е.Колпак, В.Веремієнко, Ю.Голубничий, Мокрушев, ст.тренер - В.Ти-

тар. У складі жіночої команди України виступали харків'янки: Л.Федченко, Л.Наумова, Л.Корнева.

14-25 липня 1965р., м. Мінськ IX Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – III місце (загальнокомандне).

10-14 вересня 1965р., м. Київ. II Всесоюзна Спартакіада аерофлоту.

1965р., м. Москва. Всеукраїнська Спартакіада профспілок. Україна – чоловіки – I місце. Склад команди: Ю.Поярков, Ю.Венгеровський, Е.Колпак, В.Веремієнко, Ю.Голубничий, Мокрушев. Тренер – В.Титар.

1965р., м. Москва. Встановлення звання "майстер спорту міжнародного класу" (МСМК).

У 1965р. чоловіча команда "Зірка" Луганськ одержала право виступати в чемпіонаті СРСР класу "А".

Міжнародні змагання.

5-11 липня 1965р., Софія. Чемпіонат Міжнародного спортивного союзу залізничників. Срібні призери у складі команди СРСР: С.Валицький, Ю.Крюков, В.Гаврилко, В.Шамшур, М.Овсянкін, В.Олейніков.

12-19 вересня 1965р., Польща. I Кубок Світу. Чемпіони (у склад команди СРСР): Ю.Венгеровський, В.Іванов, Є.Лапінський, В.Михальчук, Ю.Поярков, Е.Сибіряков.

1965р., Будапешт. IY Універсіада. Збірна СРСР - I місце. У складі команди: Ю.Венгеровський. Перше місце у складі збірної СРСР – одеситки: В.Мишак, Н.Абрамова, Т.Шурда, Л.Гурєва, Л.Шутова.

1965р., Будапешт. Універсіада. Чоловіча Збірна СРСР - I місце: Е.Сибіряков, Ю.Венгеровський, Є.Лапінський, В.Михальчук.

1966

Січень-квітень 1966р., 28-й Чемпіонат Союзу РСР. Змагання проводились по турах в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Київ – III місце, "Буревісник" Харків – V місце, "Буревісник" Одеса – X місце, "Зірка" Луганськ – XVI місце. Склад команди "Локомотив" Київ: С.Галицький, В.Гаврилко, В.Діогенов, В.Іванов, Ю.Крюков, В.Матушенко, В.Мещеряков, М.Овсянкін, В.Олейніков, В.Шамшур, В.Томашевський. Тренер – Б.Прицкер. Жінки: "Буревісник" Київ – IX місце, "Буревісник" Одеса – X місце, "Спартак" Харків – XVI місце.

1966р. В XXVIII першості СРСР команд класу "А" чоловіча команда "Буревісник" Харків виступала у складі: Ю.Поярков, Е.Колпак, Ю.Венгеровський, В.Цвік, В.Веремієнко, Ю.Голубничий, В.Карнаух, А.Резниченко. Вибули з команди Мок-

рушев і Ємельяненко. Примітною подією цієї першості була перемога над командою ЦСКА. Відбулося це в I колі 5 березня 1965р. у Донецьку. I і III партію виграв ЦСКА з рахунком 15:4, 15:8. У вирішальній Y партії перемогли харків'яни з рахунком 15:6. Особливо виділявся в цій грі О.Мінак. Він буквально "розстріляв" ЦСКА в нападі.

У черговій першості УРСР (1966р.) чоловіча команда "Буревісник" Харків зайняла I місце, жіноча команда "Спартак" Харків - I (тренер В.Лисянський). У першості ЦР "Спартак" харків'янки зайняли III місце.

У 1966р. в Харкові була створена чоловіча команда ДБК (тренер – М.Л. Ланін, Танянский Станіслав, Маркелов Вадим, Слюсаренко Олександр, Аксинин Геннадій, Ліхно Леонід, Мінак Олександр, Фролов Анатолій, Плиско Євген). В 1966р. у Северодонецьку проходив чемпіонат ЦР ДСТ "Авангард". Харків'яни зайняли 3-є місце, пропустивши вперед сильну команду "Зірка" (Луганськ, 4-е місце в чемпіонаті СРСР I-ї ліги) на чолі із граючим тренером Саліним і команду Одеси, ведену А.Закржевським.

В 1966 році у Києві в Республіканському спортінтернаті було відкрите відділення волейболу (працювали Г.Гнатюк, Ю.Карвась, Ю.Савченко, Л.Небилицький, Г.Подденєжний, І.Саміров, В.Іванов та інші тренери).

Міжнародні змагання.

1966р. Чемпіонат Європи серед молодіжних команд. Чоловіча збірна СРСР - I місце: В.Михальчук, А.Тищенко. Жіноча збірна СРСР - I місце: В.Герасимова.

1-14 вересня 1966р., Чехословаччина. Чемпіонат Світу. Чоловіча збірна СРСР - III місце: Ю.Поярков, Ю.Венгеровський, Є.Лапінський, В.Іванов.

Чемпіонкою Європи серед молодіжних команд у складі збірної СРСР стала одеситка Н.Уварова.

1967

1967р., I тур зимової першості серед команд класу "А" проходив у Ризі. "Буревісник" (Харків) брав участь без свого лідера - Ю.Пояркова, капітана збірної СРСР, яка брала участь у чемпіонаті поза конкурсом. Тому, відповідно до положення змагань, входу й виходу із класу "А" не було. Новий тренер збірної СРСР Г.Ахвледіані вивів із складу збірної Ю.Венгеровського, хоча Юрій на останньому чемпіонаті Миру зіграв краще всіх. Кандидатом у збірну був названий ще один харків'янин - В.Веремієнко. У складі "Буревісника" відбулися зміни: призвали до

РА О.Слюсаренка, прибув з “Тереку” (Грозний) А.Гришин, вибули Е.Колпак, А.Резниченко. Основний склад був представлений: Л.Ліхно, В.Цвік, В.Веремесенко, Ю.Венгеровський, В.Чайка (гравець молодіжній збірної СРСР), основний захисник команди С.Александров, В.Мироненко, А.Кучерявий, А.Фролов. В ХХІХ зимових змаганнях першості СРСР серед команд класу “А” чоловіча команда “Буревісник” зайняла VI місце.

Лютий – травень 1967р., VII Всесоюзні зимові змагання. Чоловіки: “Локомотив” Київ – V місце, “Буревісник” Харків – VIII місце, “Буревісник” Одеса – XI місце. Жінки: “Буревісник” Одеса – IV місце, “Спартак” Харків – VII місце, “Буревісник” Київ – XII місце.

У зимовій першості УРСР жіноча команда “Спартак” зайняла II місце.

1-4 квітня 1967р., IV літня Спартакіада України. Зональні змагання.

19-23- квітня 1967р. у Дніпропетровську проведені фінальні змагання IV літньої спартакіади УРСР. Головний суддя: Ю.Багон (МК, Київ), заступники головного судді: В.Іванов (МК, Дніпропетровськ), В.Циганков (ВК, Донецьк), головний секретар: А.Лейбельман (ВК, Київ). Зайняті місця: чоловічі команди: 1-8 місця – м. Київ, Харківська, Ворошиловградська, Одеська, Львівська, Запорізька, Вінницька, Дніпропетровська області. 9-16 місця: Донецька, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Кримська, Миколаївська області. 17-26 місця: Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська, Волинська, Черкаська області. Склад команди м. Києва (чоловіки): В.Олейніков, В.Габ, М.Овсянкін, В.Іванов, В.Валицький, В.Шамшур, Ю.Старунський, Б.Терещук, В.Шамшетдинов, В.Гостомельський. Тренер – Ю.Савченко. Жіночі команди: 1-8 місця – м. Київ, Одеська, Харківська, Донецька, Ворошиловградська, Львівська, Дніпропетровська, Вінницька області. 9-16 місця – Закарпатська, Запорізька, Київська, Кримська, Миколаївська, Сумська, Чернівецька, Чернігівська області. 17-25 місця – Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Полтавська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Тернопільська області. Склад команди м. Києва (жінки): І.Катковська, А.Бідюк, Н.Остапенко, Т.Лесная, С.Євтушенко, О.Лещенко, Л.Бойко, Н.Писарева, О.Волкова, Н.Топчий. Тренер – І.Хінчук.

12-22 червня 1967р., м. Москва. IV Спартакіада народів Союзу РСР. Чоловіки: I місце – Чемпіони Спартакіади, збірна України. Склад команди: В.Беляєв, В.Іванов, Р.Калюжний, Є.Лапінський, В.Михальчук, М.Овсянкін, Ю.Поярков (капітан), Б.Терещук, Тищенко, В.Шамшур, В.Шнюков. Тренер – М.Барський. Жінки: III місце – бронзові при-

зери. Склад команди: В.Бідюк, В.Герасимова, С.Євтушенко, В.Мишак, Г.Калашникова, Г.Катковська, Н.Уварова, А.Шерстнева, Т.Шурда, Л.Шутова, М.Яковлева. Тренер – Є.Горбачов. Одеситка Л.Гуреева у складі РСФСР (М) виграла золоту медаль.

29-й Чемпіонат Союзу РСР. Місця – по результатах Спартакіади народів.

В 1967р. у Харкові була проведена товариська зустріч із командою Угорщини. “Буревісник” виграв цю зустріч.

23-24 грудня 1967р. міськспорткомітетом і федерацією волейболу був організований ювілейний вечір, присвячений 50-річчю встановлення Радянської влади на Україні із запрошенням ветеранів волейболу Харкова. На ці дні були запрошені для товариських зустрічей волейбольні команди майстрів Києва - жіноча команда “Буревісник” і чоловіча “Локомотив”. У I день жіноча команда “Спартак” (Харків) виграла в “Буревісника” (Київ) з рахунком 3:2, чоловіча команда “Локомотив” (Київ) у “Буревісника (Харків) 3:1. В II день киянки взяли реванш і виграли у Харкова з рахунком 3:1. Із чоловічою командою “Локомотив” (Київ) грала молода харківська команда ДБК. Харків’яни грали з великим підйомом, своїм відмінним блоком і результативним нападом зломали опір киян. У підсумку 3:2 на користь Харкова.

8-23 липня 1967р., м. Ленінград. X Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – III місце (загальнокомандне).

У Києві за період 1959-1967рр. лідер у складах жіночих команд міста помінявся. Їм стала команда “Буревісник”. У різні роки, аж до 1967р., у команді грали: Г.Стремоухова, А.Катковська, Г.Цвік, Е.Зозуля, С.Юрлова, Л.Воробйова, І.Алексієвська, Л.Дмитрієва, Л.Крижановська, Н.Рябчун, Т.Лісова, С.Євтушенко, Г.Данильченко, Н.Задорожня, А.Бідюк, Е.Богуславська, О.Лещенко, Н.Остапенко, Л.Сорокіна, Н.Топчий, Е.Попович, Л.Бойко. В активі команди багаторічні перемоги в чемпіонатах Києва, призові місця в першостях України й у Спартакіадах профспілок України й країни. Команда з 1959 по 1967 рік виступала в першості країни в класі “А”. Краще досягнення - 5-е місце (1964р.). Гравці команди в різні роки виступали в складі збірні України в 3-х Спартакіадах народів СРСР (Г.Стремоухова, А.Бідюк, А.Катковська, Г.Цвік). За час із 1960р. по 1967р. тренував команду І.М.Хінчук.

В 1967р. чоловіча команда ДБК Харків займає I-е місце у першості УРСР і ЦР ДСТ “Авангард”.

У ці роки починається волейбольна кар’єра Матушеваса Василіуса Леонтійовича (28.10.1945р.–1989р.). МС (1968), МСМК (1968). У 1965 р. починає займатись волейболом у м. Кривому Розі. З 1967 р. грав за “Буревісник” Харків. У

1968 р. у складі збірної СРСР - чемпіон Олімпійських ігор 1968 р. У 1969 р. - Кубок Світу – бронзовий призер. З 1973 р. грав за "Локомотив" Харків. З 1974 р. Тренер "Динамо" Вільнюс. Тренер юнацької збірної команди СРСР до 1988 р.

Міжнародні змагання.

У жовтні в Угорщину виїжджала команда ЦР СДСТ "Буревісник", складена із гравців Харкова (Ю.Голубничий, В.Веремеєнко, Гришин, Ю.Венгеровський, Ю.Поярков, ст.тренер - В.Титарь) і Баку. Було зіграно 3 гри. Зустріч з командою "Чепель" виграли, з національною збірною Угорщини - одну виграли, іншу програли.

1967р., Туреччина. УП чемпіонат Європи: одеситки - В.Мишак, Н.Абрамова (1 місце у складі жіночої збірної СРСР). Чоловіча збірна СРСР - I місце: Ю.Поярков, Г.Мондзолевський, В.Михальчук, Е.Сибіряков.

1967р. Чемпіонат СКДА (Спортивний комітет дружніх армій). Збірна команда Збройних Сил СРСР - I місце: Г.Мондзолевський, Е.Сибіряков.

1968

Січень-липень 1968р., 30-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились в два кола по турах в різних містах. Чоловіки: Буревісник" Харків – V місце, "Локомотив" Київ – VII місце, "Буревісник" Одеса – IX місце, "Зірка" Ворошиловград – XIII місце. Жінки: "Буревісник" Одеса – V місце, "Буревісник" Київ – VII місце, "Спартак" Харків – IX місце.

27 лютого-4 березня 1968р. у Харкові проходив 3-й тур 2-го кола першості СРСР серед команд класу "А". Харківський "Буревісник" перед початком туру займав 3-ій рядок у турнірній таблиці, пропустивши вперед команду "Радіотехнік" (Рига) і "Буревісник" (Алма-Ата). Інші українські клуби займали: "Локомотив" (Київ) - Y місце, "Буревісник" (Одеса) - XII. "Буревісник" після туру зайняв УІІ місце. Команда поповнилася новими гравцями: В.Матушевас, В.Луцик, В.Карнаух.

22-29 липня 1968р., м. Тбілісі, м. Сухумі. Всесоюзні ігри учнів спортивних шкіл. Юнаки, Дівчата - Україна – перше місце.

Міжнародні змагання.

5-9 червня 1968р., Югославія. Чемпіонат Міжнародного спортивного союзу залізничників. Чемпіони у складі команди СРСР: С.Валицький, В.Габ, Ю.Крюков, М.Овсянкін, В.Цвік, В.Шамшетдінов, В.Шамшур. Тренер – Ю.Савченко.

1968р., Мехіко. Олімпійські ігри. Жінки, збірна СРСР – I місце. Чоловіки, збірна СРСР

– I місце. У складі команди: Володимир Беляєв (Луганськ), Володимир Іванов (Київ), Євген Лапінський (Одеса), Віктор Михальчук (Одеса), Юрій Поярков (Харків), Борис Терещук (Київ), Василь Матушевас (Харків), другий тренер - М.А.Барський.

1969

4-10 січня 1969р., м. Рівне. Всесоюзна першість юнаків і дівчат.

Січень-червень 1969р., 31-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились в два кола по турах в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Київ – II місце, "Зірка" Ворошиловград – V місце, "Буревісник" Харків – VIII місце, "Буревісник" Одеса – IX місце. Склад команди "Локомотив" Київ: С.Борщенко, В.Веремієнко, В.Іванов, М.Овсянкін, В.Олейников, О.Савєнков, Б.Терещук, Є.Омельяненко, А.Уваров, В.Цвік. Тренер – Ю.Савченко. Жінки: "Буревісник" Одеса – V місце, "Буревісник" Київ – VII місце, "Спартак" Харків – XIV місце.

15-28 липня 1969р., м. Єреван. XI Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – I місце (загальнокомандне).

5-11 листопада 1969р., м. Луганськ. Першість України юнаків і дівчат.

12-16 листопада 1969р., м. Запоріжжя. Всеукраїнський семінар суддів. Прийняли участь 105 осіб.

15-22 листопада 1969р., фінал чемпіонату УРСР. Його результати наступні: 1. "Автомобіліст" Дніпропетровськ, 2. "Авангард" Донецьк, 3. "СКА" Вінниця, 4. "Зірка" Луганськ, 5. "ДБК" Харків, 6. "Авангард" Львів, 7.СКА Одеса, 8.Запоріжжя. I місце в чемпіонаті України надавало Дніпропетровську право участі в перехідному турнірі за право участі в чемпіонаті СРСР по I лізі. Цей турнір проходив у м. Обнінськ у 1969р. У ньому брали участь 4 команди: другі команди від Естонії, Латвії (м. Даугавпілс), Казахстану й "Автомобіліст" (Україна). Для зміцнення команди в "Автомобіліст" були запрошені з харківського "Буревісника" Гришин А. і Могилевський В. Однак, у перехідному турнірі вони не брали участь, тому що їх не встигли заявити за команду. "Автомобіліст" досить легко виграє перехідний турнір і з тих пор зі змінним успіхом став виступати на всесоюзній арені.

У 1969р. створюється жіноча команда "Іскра" Луганськ (ДСТ "Авангард").

Міжнародні змагання.

14-21 жовтня 1969р., ГДР. II-й Кубок Світу. Срібні призери (у складі команди СРСР): В.Іванов, Є.Лапінський, Ю.Поярков, В.Михальчук, В.Матушевас, Б.Терещук.

1969р. Чемпіонат Європи серед молодіжних команд. Жіноча збірна СРСР - I місце: Г.Ростова, В.Кликова. Чоловіча збірна СРСР - I місце: О.Запорожець, І.Ширяєв, С.Омельяненко.

1970

Січень-квітень 1970р., 32-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились в три кола по турах в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Київ – V місце, "Буревісник" Харків – VIII місце, "Зірка" Ворошиловград – IX місце, "Буревісник" Одеса – XI місце. Жінки: "Буревісник" Одеса – V місце, "Буревісник" Київ – VII місце, "Спартак" Харків – XI місце.

У квітні 1970р. XXXII першість СРСР майстрів класу "А" проводилася в Ленінграді. Чоловіча команда "Буревісник" Харків поділила V-III місце (4 команди набрали однакову кількість балів).

27 травня–3 червня 1970р., м. Севастополь, чемпіонат УРСР по 1-й групі. Чоловічі команди. Брали участь команди Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Львова, Вінниці, Одеси й Житомира.

10-15 липня 1970р., м. Херсон. Першість України серед дівчат.

В 1970р. у фінальній грі Кубка УРСР серед чоловічих команд ДБК Харків перемагає команду СКА (Київ). Відповідно до положення про Кубок УРСР, власник Кубка грає перехідну гру зі слабкішою українською командою, що бере участь у чемпіонаті СРСР. У той час цією командою виявляється 4-я команда вищої ліги першості СРСР "Зірка" Ворошиловград. Неймовірно, але харків'яни одержують шанс, вигравши перехідну гру, потрапити до вищої ліги. Але клас "Зірки" був значно вищий і вона відстояла право участі у першості СРСР, витративши при цьому чимало нервів.

У першості УРСР 1968р., 1969р. і 1970р. жіноча команда "Спартак" Харків займала I місце. Склад команди 1969р.: Л.Радченко, Н.Кадацька, В.Шоміна, Л.Наумова, Г.Вьюшкова, З.Магомедова, І.Калашникова, Г.Аристова, Т.Мурадян, Л.Корнева, Л.Бочарова, М.Петренко, Л.Головіна, В.Герасимова, тренер - В.Лисянський. Починаючи з 1962р. і по 1965р., жіночій команді "Спартак" (Харків) ніяк не вдається закріпитися в класі "А". 1962р. - XI місце й знову боротьба в класі "Б", 1965р. - XII місце й знову клас "Б", 1967-68р. - VII і IX місця (тренер В.Лисянський), 1969р. - XIV, 1970р. - XI місце. В 1970р. був останній виступ спартаківок у першості СРСР. Після цього минулого успіхи в першостях і Кубках України, були перемоги у першості ЦР і Уккрани "Спартак", але до числа учасниць всесоюзного чемпіонату так жодна з харківських команд більше не потрапляла.

В 70-і роки чоловіча команда «Спартак»

Бердянськ - постійний учасник змагань ЦР і Уккрани ДСТ «Спартак», а також першості УРСР.

Жіноча команда "ШВСМ-Електра" Донецьк виникла в 70-і роки при облраді "Спартак". Потім перейшла під прапор волейбольного клубу "Електра" і ШВСМ. У ті роки гравці команди входили до складу збірної України й молодіжної СРСР. В.Равликовська і Я.Лопатіна - срібні призери останньої Спартакіади народів СРСР. Лопатіна так само була двічі переможницею юнацьких першостей Європи в складі збірної СРСР. О.Павлова, Н.Овчинникова й Н.Василитчук - срібні призери Всесоюзних молодіжних ігор.

Міжнародні змагання.

13-16 жовтня 1970р. у Харкові проводився міжнародний турнір за участю збірних студентських команд Болгарії, Польщі, Чехословаччини, Москви, Одеси, Харкова. "Буревісник" (Харків) зайняв I місце. Склад команди: В.Ткаченко, Ю.Поярков, Ю.Венгеровський, Ю.Милованов, В.Чайка, В.Матушевас, В.Карнаух, В.Луцик, Б.Назін, В.Мироненко, А.Іванов, В.Іванов, тренер - Л.Смірін.

18 вересня –3 жовтня 1970р., Болгарія. Чемпіонат Світу. Чоловіки, збірна СРСР – VI місце. У складі команди: В.Іванов, Б.Терещук, Є.Лапинський.

1970р., Італія. VI Універсіада. Чоловіча збірна СРСР - I місце: В.Михальчук, В.Матушевас. Жіноча Збірна СРСР - I місце: Л.Рудовська, Л.Червякова, Н.Уварова, Н.Ларіонова.

1971

17-27 квітня, м. Дніпропетровськ, 1971 р., V літня Спартакіада України. Головний суддя: В.Іванов (МК, Дніпропетровськ), заступник головного судді – С.Великий (ВК, Дніпропетровськ), головний секретар: А.Лейбельман (ВК, Київ). Чоловіки: 1. м. Київ, 2. Ворошиловградська, 3. Харківська, 4. Одеська, 5. Львівська, 6. Дніпропетровська, 7. Вінницька, 8. Донецька області. Склад команди м. Києва: В.Іванов, І.Турпак, І.Ширяєв, В.Цвік, Ю.Миргородський, С.Борощенко, С.Бережанський, В.Веремієнко, В.Омельяненко, А.Уваров, І.Жуков. Тренер – В.Шамшур. Жінки: 1. Одеська, 2. Донецька області, 3. м. Київ, 4. Ворошиловградська, 5. Харківська, 6. Запорізька, 7. Дніпропетровська, 8. Вінницька області. Склад команди Одеської області: В.Мишак, Н.Абрамова, Л.Іванова, О.Козакова, Г.Хоменко, Н.Ларіонова, Т.Плаксієнко, В.Кликова, Л.Червякова, Л.Тимофеева, І.Таряніна. Тренер – Ю.Курильський.

Січень- березень, 1971 р., 33-й Чемпіонат Союзу РСР. Чоловіки: "Локомотив" Київ – V місце; "Зірка" Ворошиловград – VI; "Буревісник" Одеса – VII; "Буревісник" Харків – X; "Автомобіліст"

Дніпропетровськ – XV. Жінки: "Буревісник" Одеса – III місце; "Буревісник" Київ – VIII; "Іскра" Ворошиловград – XII; "Спартак" Донецьк – XIII. Склад команди м.Одеси: Н.Абрамова, І.Вишнякова, Н.Врадій, В.Герасимова, Л.Іванова, О.Козакова, В.Кликова, Н.Ларіонова, В.Мишак, Т.Плаксієнко, Л.Тимофєєва, Л.Червякова. Тренери – Ю.Курильський, Ю.Моденов.

19-29 липня, м. Москва, 1971 р., V Спартакіада народів Союзу РСР. Україна: Чоловіки – IV місце. Жінки – III місце. Склад жіночої команди: Н.Абрамова, А.Бідюк, Н.Врадій, С.Євтушенко, Н.Єр'оміна, О.Козакова, Є.Кузіна, В.Мишак, Л.Осадча, Г.Ростова, Л.Тимофєєва, Л.Червякова. Тренер – Ю.Курильський.

04-11 серпня, м. Київ, 1971 р., Чемпіонат міжнародного спортивного Союзу залізничників. Чемпіони у склад команди СРСР: В.Веремієнко, О.Гуменюк, В.Іванов, Ю.Миргородський, В.Олейников, І.Турпак, В.Цвік, В.Шелудько, І.Ширяєв, О.Ятковський. Тренери - В.Шамшур, Я.Белкін.

30 вересня, м. Київ, 1971 р., Пленум Федерації волейболу України.

В 1971р. чемпіонат УРСР проходив у Вінниці. Приведемо цікавий епізод із чемпіонату УРСР 1971р. У грі ДБК Харків з хазяями площадки, командою Вінниці (тренер Михайло Лазебник), в 5-й партії команда Вінниці веде з рахунком 14:12. Суддя С.Великий (Дніпропетровськ) видаляє із площадки харків'янина Л.Лизунова. Відповідно до правил команда ДБК повинна бути покарана очком і, відповідно, 5-я партія на цьому закінчується з рахунком 15:12 на користь Вінниці. Але, суддя припустився помилки, і гра тривала. ДБК виграв 5-ю партію з рахунком 16:14, а разом з нею й зустріч. М.Лазебник, за натурою вразлива людина, після гри сам не свій. Цей епізод розбирався після гри на суддівській колегії й Харкову зарахували поразку з ініціативи судді С.Дорфмана (Харків). Щодо самої команди ДБК Харків, то чемпіонат УРСР 1971р. був для ДБК дуже важким. Про це свідчить рахунок у партіях: програно 3 зустрічі по 2:3 і виграно 2 зустрічі по 3:2. Такий рахунок у партіях з іменитими суперниками характеризує досить високий клас гри ДБК.

В 1971р. чоловіча команда «Спартак» Бердянськ займає I місце в I лізі першості України.

В 1971р., чемпіонат ЦР ДСТ «Авангард», з 25 вересня, м. Миколаїв. 1-е місце - чоловіча команда ДБК Харків. Приймали участь також і жіночі команди. 1 – місце у жінок - команда Луганська – учасник першості СРСР.

Чоловіча команда «СКА» м. Вінниця в 1968-71р.р. ставала тричі призером першості Збройних сил СРСР. Ці змагання можна вважати другою першістю СРСР, тому що в них брали участь найсильніші волейболісти того часу, як з армійсь-

ких клубів, так і з інших (волейболісти, які в цей час проходили службу в Армії).

Міжнародні змагання.

Жовтень, 1971 р., Мілан. УІІІ чемпіонат Європи. Чоловіки, збірна СРСР – I місце. У складі команди: Ю.Поярков, Є.Лапинський, Б.Терещук.

31 жовтня 1971р. у Харкові відбулася зустріч "Буревісника" з волейболістами студентського союзу "Славія". Харків'яни перемогли з рахунком 3:0. Склад команди "Буревісника": Ю.Венгерівський, В.Луцик, В.Мироненко, В.Матушеvas, В.Карнаух, В.Ткаченко, А.Іванов.

1971р. Чемпіонат Європи серед молодіжних команд. Жіноча збірна СРСР - I місце: Л.Осадча, І.Бачилова. Чоловіча збірна СРСР - I місце: О.Картузов, О.Косиця, В.Альошин.

1972

У 1972р. у першості УРСР жіноча команда "Спартак" Харків зайняла ІV місце.

Січень-квітень, 1972 р., 34-й Чемпіонат Союзу РСР. Змагання проводились в три кола по турах в різних містах. Чоловіки: "Зірка" Ворошиловград – II місце, "ОдГил" Одеса – V, "Буревісник" Харків – VI, "Локомотив" Київ – VII. Склад команди "Зірка" Ворошиловград: В.Альошин, В.Беляєв, В.Бесхлебнов, Б.Івлєв, В.Кривов, С.Маценко, В.Мокрушев, В.Нечай, М.Роздабара, В.Слепцов, В.Халецький, М.Хорунжий. Тренери – В.Салін, Є.Северов. Жінки: "Буревісник" Одеса – VI місце, "Іскра" Ворошиловград – X, "Буревісник" Київ – XII. Жіноча команда «Буревісник» Одеса: В.Мишак, Н.Абрамова, Н.Врадій, Л.Тимофєєва, Л.Червякова, Л.Шутова (Плаксієнко), Н.Ларіонова, О.Козакова, В.Кликова, Н.Вишнякова, Іванова, Герасимова.

З 1972р. відновились ігри на Кубок СРСР. Цим змаганням передували ігри на Кубок УРСР. Улітку 1972р. у Харкові на майданчиках парку ім. Горького проходили ігри Кубку УРСР. Чоловіча команда ДБК Харків стала володарем Кубка України й одержала право брати участь у Кубку СРСР. Склад ДБК: Л.Ліхно, В.Волков, А.Фролов, О.Мінак, Ю.Голубничий, П.Шмельов, С.Александров, Є.Плиско, С.Єрмаков, Б.Давидов, О.Погорелов, тренер - В.Пономаренко.

1/4 Кубку СРСР проводився у м.Пярну (Естонія). У грі проти сильних і досвідчених суперників - бронзового призера чемпіонату СРСР вищої ліги "Автомобіліста" (Ленінград, тренер В.Платонов), "Калев" (Таллін, вища ліга) і "Мотор" (Мінськ, 1-а ліга) харків'яни ДБК виглядали непогано й вийшли до півфіналу. Команда ДБК показала гідну гру. Так програючи "Автомобілістові" з рахунком 4:14

харків'яни здобувають перемогу в партії - 16:14 і тим самим виграють зустріч.

У 1972р. в Харкові на площадках парку ім. Горького відбулися півфінальні ігри на Кубок СРСР. У заключній зустрічі харківських команд "Буревісник"-ДБК" перемогу з рахунком 3:2 одержали волейболісти ДБК і вийшли у фінал. Гра затяглася настільки, що 5-ю партію грали в напівтемряві. Склад команди "Буревісник": Ю.Венгеровський, В.Мироненко, В.Ткаченко, А.Іванов, І.Андрієнко, В.Матушевас, В.Карнаух, Ю.Голубничий, тренер Л.Смирин, Л.Ротбарт. Склад команди "ДБК-1": Л.Ліхно, П.Шмельов, В.Волков, А.Фролов, С.Єрмаков, О.Мінак, С.Александров, тренер В.Пономаренко. У півфіналі також брали участь команди "Буревісник" (Воронеж) і "Колхозчи" (Ашхабад).

12-24 липня, м. Київ, 1972 р., XII Все-союзна Спартакіада школярів. Україна – I місце (загальнокомандне).

26-28 серпня 1972р. у м.Сочі (парк "Рив" - ера") проходив фінал Кубку СРСР серед жіночих і чоловічих команд. Результати фіналу Кубка СРСР (чоловіки): 1.МВГУ (Москва), 2."Локомотив" (Київ), 3."Радіотехнік" (Рига). 4.ДБК (Харків). Жінки: "Буревісник" Одеса – III місце.

10-14 жовтня 1972р. у Львові проходив черговий чемпіонат ЦР ДСТ "Авангард". Його результати наступні: 1.ДСК (Харків), 2.Дніпродзержинськ, 3.Запоріжжя, 4.Львів, 5.Миколаїв, 6.Горлівка.

3-10 листопада, м. Горлівка, 1972 р., Першість України команд дівчат.

16-23 листопада 1972р. у Вінниці проходив черговий чемпіонат УРСР. В 1972р. чоловіча команда «Спартак» Бердянськ займає I місце у вищій лізі першості України.

Жіноча команда "Орбіта" Запоріжжя була створена в 1972 на базі ПО "Гама".

Міжнародні змагання.

27 серпня-9 вересня, Мюнхен, 1972 р., XX Олімпійські ігри. Чоловіча збірна СРСР - бронзові призери. У складі команди: Ю.Поярков, Є.Лапинський.

Чоловіча команда "Зірка" Луганськ, зайнявши в 1972 році 2-е місце на першості СРСР у вищій лізі, виступила в змаганнях на I Кубок володарів кубків європейських країн.

1973

1973р. жіноча команда "Спартак" Харків стала володарем Кубка України.

1973 р..35-й Чемпіонат Союзу РСР. Змагання проходились в два кола по турах в різних містах.

Чоловіки: "ОдГил" Одеса – VI місце, "Зірка" Ворошиловград–VIII, "Автомобіліст" Дніпропетровськ–IX, "Локомотив" Київ–X, "Буревісник" Харків–XII. Жінки: "Іскра" Ворошиловград – III місце. Склад команди "Іскра" Ворошиловград – Л.Белая, Н.Васичкіна, Н.Єрьоміна, Л.Іванова, Н.Колдобенко, О.Коновалова, Є.Кузіна, В.Лобанова, Л.Мелешко, Л.Шульгіна. Тренери – В.Чернов, В.Башков. Чоловіча команда «Буревісник» Харків виступила слабо, зайняла XII місце й покинула вищу лігу. Слабкий виступ команди частково можна пояснити тим, що основні гравці Ю.Венгеровський, А.Іванов, В.Ткаченко перейшли до команди Ростова, а гідної заміни їм не було знайдено.

26 червня -10 липня, 1973 р., м. Горький, I Всесоюзні спортивні ігри молоді. Україна – чоловіки – I місце, жінки – V місце. Склад команди: В.Билега, М.Булатов, О.Картузов, В.Копій, О.Косиця, О.Молібога, Б.Моравський, С.Орда, О.Проценко, А.Чешко. Тренери – І.Драчов, Р.Лютфалієв.

У червні 1973р. у Харкові на майданчиках парку ім. Горького проходили фінальні ігри Кубка УРСР серед жіночих і чоловічих команд. У чоловічому фіналі брали участь 2 команди вищої ліги - "Зірка" (Ворошиловград, срібний призер чемпіонату СРСР 1973р.) і "Локомотив" (Київ, 7-і місце в першості СРСР 1973р.) і 2 команди I-ї ліги першості УРСР - ДБК (Харків) і команда м. Бердянська. Володарем Кубка УРСР 1973р. у другий раз стала команда ДБК (Харків) у складі: Л.Ліхно, В.Волков, А.Фролов, О.Мінак, Ю.Голубничий, П.Шмельов, С.Александров, В.Барінов, С.Єрмаков, О.Погорелов, тренер - В.Пономаренко. ДБК знову одержує право на участь у Кубку СРСР.

Улітку 1973р. у Харкові на майданчиках парку ім. Горького проходили ігри 1/4 Кубка СРСР. ДБК Харків виступає успішно, обігравши команди I-ї ліги першості СРСР "Динамо" (Москва, 2-е місце в чемпіонаті СРСР 1973р.), ведену Дмитром Воскобойниковим (змс) і "Динамо" (Ленінград).

Ігри 1/2 Кубка СРСР відбулися в м. Грозному. Із цієї зони у фінал вийшли команди ДБК Харків і "Спартак" (Грозний, 5-і місце в 1-й лізі чемпіонату СРСР 1973р.).

31 серпня –2 вересня, 1973 р., м. Сочі, Фінал. VI Кубок Союзу РСР. Його результати наступні: 1. "Локомотив" (Київ), 2. СКА (Ростов), 3.ДБК (Харків), 4."Спартак" (Грозний).. Склад команди "Локомотив" Київ: О.Гуменюк, О.Запорожець, О.Картузов, В.Копій, Ю.Миргородський, Б.Моравський, Б.Терещук, І.Турпак, В.Філіпов, В.Шелудько, І.Ширяєв. Тренери – В.Шамшур, Р.Лютфалієв.

29.06-10.07.1973р. проходили перші Все-союзні спортивні ігри молоді (спортсмени молодше 20 років) у Горькому серед збірних команд союзних республік. Збірна УРСР зайняла I місце. У

її складі грали О.Косиця, В.Билега, М.Булатов, О.Каргузов, В.Копій, О.Молібога, Б.Моравський, С.Орда, О.Проценко, А.Чешко.

У Харкові в 1973р. у зв'язку з відсутністю можливості створення необхідних умов для підготовки своєї команди керівництво СДСТ "Буревісник" Харків погодилося передати команду в ДСТ "Локомотив" Харків. Одночасно така ж доля посягла й команду ДБК Харків. Таким чином, команда "Буревісник" Харків, що вписала чимало славних сторінок в історію вітчизняного волейболу припинила своє існування. Тренером команди "Локомотив" (Харків) Л.Сміріним були запрошені в команду з "Буревісника" - Василь Матушевас (мсмк, олімпійський чемпіон 1968р.), Володимир Карнаух (мс), Сергій Орда (мс), Іван Андрієнко, В'ячеслав Ююкін, Андрій Іванов (мс), Валерій Соколовський, Юрій Бунаков, Олександр Коновалов, Володимир Ліхота, Костянтин Карпов і з "ДБК" - Леонід Ліхно (мс), Анатолій Фролов (мс), Павло Шмельов (мс), Сергій Єрмаков. Трохи пізніше - Микола Падалка з Вінниці.

У вересні 1973р. у м. Харкові пройшов черговий чемпіонат України по 1-й лізі. "Локомотив" Харків упевнено зайняв 1-і місце й одержав право на перехідну гру з "Буревісником" (Харків). Склад команди: В.Матушевас, Л.Ліхно, А.Фролов, В.Карнаух, С.Єрмаков, І.Андрієнко, П.Шмельов, Ю.Бунаков, В.Ліхота, В.Соколовський. Вигравши обидві зустрічі у "Буревісника" "Локомотив" завоював путівку в 1-у лігу першості СРСР. Команда "Буревісник" як команда майстрів припинила своє існування й на її базі була створена зовсім нова студентська збірна міста Харкова, яку очолив заслужений тренер СРСР Василь Андрійович Титарь. Основу нової команди становили студенти факультету фізичного виховання ХДПІ ім. Г.С.Сковороди.

У 1973р. у м. Бендери (Молдавія) проходив турнір профспілкових команд, у якому приймала участь чоловіча команда "Локомотив" Харків (1-а ліга першості СРСР). Крайшим гравцем турніру був визнаний харків'янин Іван Андрієнко.

В 1973р. у Києві проходило першість Міністерства освіти УРСР, у якому 1 місце виборола команда ХАДІ (у складі брали участь 2 гравці "Локомотива" І.Андрієнко й С.Єрмаков, тренери Ю.Поярков і В.Кочетов).

Чоловіча команда "Зірка" Луганськ в 1973р. виграє Кубок володарів кубків європейських країн.

1973 рік. Жіноча команда "Іскра" Луганськ - срібний призер першості СРСР. У складі збірної СРСР виступають Назаренко Є., Горбенко Н., Мелешко Л.

У ці роки починається волейбольна кар'єра ще одного олімпійського чемпіона - Федора Лащонова. Лащонов Федір Серафимович, народився

4 листопада 1950р. у м. Ровеньки Луганської області. Волейболом почав займатися в 9 класі в 1965р. Тоді в школі були гуртки з видів спорту. У березні 1967р. на канікулах проводилися обласні змагання "Волейбольна надія", на яких тренер Салін Валентин Іванович і помітив Федора. Салін В.І. запросив його до молодіжного складу команди "Зірка" (Ворошиловград). По закінченні школи у 1967р. Федір переїжджає до Ворошиловграда, де тренується й бере участь в іграх (крім чемпіонатів СРСР) за "Зірку". У січні 1973р. уперше виїхав на тур чемпіонату СРСР у м.Горький. У березні 1973р. в Афінах (Греція) проводився перший розиграш Кубка володарів Кубків Європейський країн. Переможцем стала команда "Зірка" (Ворошиловград). На ці змагання Федір виїхав у ранзі 1-го спортивного розряду, а повернувся вже майстром спорту міжнародного класу. З 1973р. Ф.Лащонов 11 сезонів виступає за команду "Зірка", а потім "Динамо" (з 1982р.). У складі "Зірки" двічі ставав бронзовим призером чемпіонатів СРСР (1976, 1979 р.). В 1976р. був запрошений у національну збірну СРСР. У її складі став: двічі чемпіоном Європи (1977р. - Фінляндія, 1979р. - Франція), володарем Кубка Світу (1977р. - Японія), чемпіоном Світу (1978р. - Італія), Олімпійським чемпіоном (1980р. - Москва). З 1984р. на тренерській роботі. 9 років працював у жіночій команді "Іскра" (Луганськ). У сезоні 1993-94 р. працював у Туреччині головним тренером жіночої команди "Еджзаджибаши" (чемпіони Туреччини); 1994-95р. - чоловіча команда "Динамо" (Луганськ), помічник тренера; 1995-96р. - головний тренер жіночої команди "Хакірьятим" (Ізраїль), чемпіон; 1996-97р. - Туреччина, головний тренер жіночої команди "Бешикташ", 2-е місце; 1997-98р. і 1998-99р. - помічник тренера в чоловічій команді "Динамо" (Луганськ), 2-е й 6-е місце відповідно.

1974р. Кубок СРСР. Жіноча команда Одеси - 1 місце: Н.Абрамова, Н.Вишнякова, Н.Врадий, Т.Іванова, О. Казакова, Л. Копиленко, Н.Ларіонова, В.Лузіна, В.Мишак, Л.Тимофєєва, Г.Хоменко (Глоба), Л.Червякова (тренери Ю.І.Курільський і Ю.В.Моденов).

Міжнародні змагання.

Березень, 1973 р., м. Афіни (Греція), Кубок володарів Кубків європейських країн. "Зірка" Ворошиловград – 1 місце.

Травень, 1973 р., I Всесвітня Універсіада. Жіноча збірна команда СРСР – I місце. Склад команди: Назаренко Є., Горбенко Н., Мелешко Л., Л. Рудовська, О. Козакова. Чоловіча збірна СРСР - I місце: Б. Терещук.

1973р., Нідерланди. ІУ Чемпіонат Європи серед молодіжних команд. Жіноча збірна СРСР - I

місце: Л. Осадча, Л. Копиленко, І. Бочилова. Чоловіча збірна СРСР - І місце: Орда С., Моравський Б., Картузов О., Копій В.

1974

15-17 лютого, 1974 р., м. Миколаїв, Республіканський семінар суддів.

Січень-квітень, 1974 р., 36-й Чемпіонат Союзу РСР. Змагання проводились в два кола по турах в різних містах. Чоловіки: "Зірка" Ворошиловград – VI місце, "Локомотив" Київ–VIII, "Автомобіліст" Дніпропетровськ–X, "ОдТил" Одеса–XV, "Локомотив" Харків–XVI. Жінки: "Іскра" Ворошиловград – III місце, "Медін" Одеса – IV, "Буревісник" Київ – VII. Склад команди: "Іскра" – III місце, бронзові призери: Н.Васічка, Р.Гатіна, Л.Іванова, Н.Срьоміна, Н.Колдобенко, С.Лігус, В.Лобанова, О.Коновалова, Л.Мелешко, С.Назаренко, В.Репенко, Л.Шульгіна. Тренери – В.Чернов, Н.Папичко.

1974р., чемпіонат СРСР 1-ї ліги, м. Фрунзе (21-27 січня, (паралельний тур проходив у Гомелі) команда «Локомотив» Харків виступила успішно. Це був перший старт команди у чемпіонаті СРСР. Приз кращого гравця тура одержав харків'янин Сергій Єрмаков. Склад команди за заявкою наступний: Ліхно Леонід (33 року, мс), Карнаух Володимир (26, мс), Магушевас Василь (31, мсмк), Андрієнко Іван (23), Орда Сергій (21, мс), Єрмаков Сергій (24), Ююкин В'ячеслав (24), Фролов Анатолій (27, мс), Бунаков Юрій (21), Шмельов Павло (23, мс), Іванов Андрій (23, мс), Соколовський Валерій (19), Падалка Микола (23), Лихота Володимир (22), Карпов Костянтин (19), ст.тренер Ю.Поярков, тренер В.Титарь і Л.Ротбарт, капітан команди Л.Ліхно. 2-й тур, Махачкала з 18 по 25 лютого 1974р. (паралельний тур проходив у Магнітогорську) "Локомотив" програв тільки одну зустріч - "Динамо" (Сочі). Гри проходили у величезному холодному залі. 3-й тур з 18 по 25 березня 1974р. у Сімферополі (паралельний тур проходив у Ташкенті) "Локомотив" зайняв 3-ю позицію в турнірній таблиці, відстаючи на 1 очко від лідерів "Мотор" (Мінськ) і "Калев" (Таллін). На тур у Сімферополь готувався й ст.тренер команди Ю.Поярков і його вихід на майданчик істотно допоміг команді. На жаль, на одному із тренувань він одержав травму й далі не міг продовжувати ігри. 4-й тур проходив 16-21 квітня 1974р. у Харкові (паралельний тур проходив у Талліні) у Палаці спорту "Локомотив". Команда виграла всі зустрічі. Серйозну травму в харківському турі одержав С.Єрмаков і тільки через 8 місяців він зміг стати у стрій. Таким чином, "Локомотив" Харків зайняв 3-є місце в чемпіонаті СРСР у 1-й лізі.

13-15 липня, 1974 р., м. Харків, Урочисте

засідання Президії Федерації волейболу України на честь 50-річчя волейболу в СРСР. Фінал Кубка України серед чоловічих і жіночих команд на відкритих майданчиках парку ім. Горького.

21-27 липня, 1974 р., м. Чернівці, I Спартакіада ДЮСШ ДСТ "Авангард".

12-24 серпня, 1974 р., м. Алма-Ата, XIII Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – I місце (загальнокомандне).

Літні сільські спортивні ігри. Жіночі команди. Україна "Колос" – I місце.

В 1974р. у Донецьку пройшли ігри чемпіонату УРСР 1-й ліги. Чемпіоном стали волейболісти Донецька, а 2-і місце зайняла команда "Локомотив" (Харків). Відповідно до положення про чемпіонат України, чемпіон одержує право на перехідну гру з командою 1-й ліги першості СРСР "Локомотив" (Харків). Ігри проходили в Харкові. Вигравши обидві зустрічі, харків'яни відстояли право на участь у першості СРСР. Стартовий склад "Локомотива": А.Іванов, І.Андрієнко, С.Єрмаков, А.Фролов, С.Орда, В.Мироненко.

24-26 серпня, 1974 р., м. Сочі, VII Кубок Союзу РСР. Чоловіки: "ОдТил" Одеса – II місце, "Локомотив" Київ – IV. Жінки: "Медін" Одеса – I місце. Склад команди: Н.Абрамова, Н.Вишнякова, Н.Врадій, Т.Іванова, О.Козакова, Л.Копиленко, Н.Ларіонова, В.Лузіна, В.Мишак, Л.Тімофєєва, Г.Хоменко, Л.Червякова. Тренери – Ю.Курильський, Ю.Моденов.

В 1974р. жіноча команда "Спартак" Харків удруге стала володарем Кубка України.

9-11 вересня, м. Київ, 1974 р., Республіканський семінар суддів.

4-9 листопада, 1974 р., м. Полтава, Першість України: Юнаки: 1. "Зеніт" Ворошиловград, 2. РСШ Київ, 3. "Буревісник" Київ, 4. "Спартак" Ворошиловград, 5. "Локомотив" Харків, 6. "Спартак" Дніпропетровськ. 7. "Авангард" Львів, 8. ДЮСШ Одеса.

Чоловіча команда "Зірка" Луганськ в 1974 займає 2-і місце у Кубку володарів кубків європейських країн.

Міжнародні змагання.

У вересні 1974р. у Харкові "Локомотив" приймав чемпіона Угорщини "Чепель" (Будапешт). Харків'яни перемогли з рахунком 3:1. За команду виступали: А.Іванов, І.Андрієнко, С.Єрмаков, С.Орда, А.Фролов, В.Мироненко, М.Падалка, О.Коновалов, А.Крят, К.Карпов. Закінчив кар'єру гравця Л.Ліхно (він був призначений другим тренером команди).

18-28 жовтня, Мехіко, 1974 р., Чемпіонат Світу. СРСР, жінки – II місце. У складі команди: Л.Осадча, Горбенко Н.

Жовтень, 1974 р., Уругвай, Кубок Світу. Жіноча збірна команда СРСР - Володар Кубка Світу. Склад команди: Назаренко Є., Горбенко Н.

1974р. Чемпіонат СКДА (Спортивний комітет дружніх армій). Збірна команда Збройних Сил СРСР - III місце: Е.Сибіряков, А.Тищенко, А.Шамаков, В.Кубарчук.

1975

Січень-квітень, 1975 р., 37-й Чемпіонат Союзу РСР. Змагання проводилися турами в різних містах. Чоловіки : «Локомотив» Київ - VI місце, «ОдТил» Одеса - VIII, «Зірка» Ворошиловград - IX, «Локомотив» Харків - XIII. Жінки: «Іскра» Ворошиловград - II місце, «Буревісник» Київ - V, «Медін» Одеса - VI, «Локомотив» Донецьк - XIX. Склад команди «Іскра» Ворошиловград: Р.Белая, Н.Єрьоміна, Н.Васичкіна, Л.Іванова, Н.Колдобенко, С.Лігус, В.Лобанова, Л.Мелешко, Є.Назаренко, В.Репенко, Т.Черкасова, Л.Шульгіна. Тренери - В.Чернов, М.Коновалов.

1-й тур XXXVIII чемпіонату СРСР 1-ї ліги відбувся в м. Бендери й м. Фрунзе. «Локомотив» Харків виграв всі зустрічі й очолив турнірну таблицю. 2-й тур відбувся в м. Харкові з 18 по 24 лютого 1975р. Тут зібралися всі 12 команд. Змагання обслуговувала суддівська бригада в складі: гол. суддя - Н.Астахов (в/к, Мінськ), заст.гол.судді - Г.І.Шелекетін (в/к, Харків), гол.секретар - В.Резницький (р/к, Харків). «Локомотив» знов упевнено зайняв 1 рядок у турнірній таблиці. У Талліні зібралися всі 12 команд. Ще до початку ігор інші команди вважали, що їм залишається боротися тільки за 2-і місце, яке надавало право брати участь у перехідних іграх з 11-й командою вищої ліги. Вигравши в Талліні перші 3 зустрічі, «Локомотив» практично достроково завоював путівку у вищу лігу. Проте, харків'яни виграли й 3 гри, що залишилися. Таким чином, в 2-му колі «Локомотив» в 11 виграних зустрічах програв усього 4 партії. Це було дійсне свято харківського волейболу. Склад команди в Талліні був наступний: А.Іванов (капітан команди), І.Андрієнко, С.Єрмаков, С.Орда, А.Фролов, М.Падалка, О.Коновалов, А.Крят, П.Шмельов, В.Ююкин, В.Карнаух, М.Дешиця, старший тренер Л.Ліхно, тренер Б.Іванов. Таким чином, вигравши чемпіонат СРСР серед команд 1-ї ліги «Локомотив» (Харків) завоював право участі у вищій лізі чемпіонату країни. Гравцям команди І.Андрієнку, С.Єрмакову, М.Падалці було присвоєне звання майстра спорту СРСР.

3-14 травня, м. Вінниця, 1975 р., Спартакіада України, присвячена 30-річчю перемоги у Великій Вітчизняній війні. Головний суддя: Ю.Багон (МК, Київ), заступники головного судді: Н.Галь-

перін (ВК, Київ), Г.Мессер (ВК, Івано-Франківськ), В.Коленко (РК, Вінниця), головний секретар: А.Лейбельман (ВК, Київ). Чоловіки: 1.Київ, 2.Одеська, 3.Ворошиловградська, 4. Дніпропетровська, 5. Харківська, 6. Львівська, 7. Вінницька, 8. Запорізька, 9. Донецька, 10. Київ-2, 11. Чернігівська, 12. Житомирська, 13. Кримська області. Жінки: 1. Ворошиловградська, 2. Донецька, 3. Одеська, 4. Київ-1, 5. Дніпропетровська, 6. Запорізька, 7. Вінницька, 8. Харківська, 9. Київ-2, 10. Львівська, 11. Чернігівська, 12. Сумська, 13. Кримська, 14. Полтавська, 15. Тернопільська області. Склади команд-чемпіонів. Команда м. Києва: О.Запорожець, С.Бережний, С.Алексєєв, Б.Моравський, О.Гутор, Ю.Миргородський, О.Ятковський, П.Воронков, Б.Терещук, В.Шелудько, С.Трофімов, В.Матюшенко, Тренер - В.Шамшур. Команда Ворошиловградської області: Л.Мелешко, Л.Пастухова, В.Репенко, Н.Васичкіна, О.Коновалова, Н.Єрьоміна, В.Колесник, Р.Гатіна, С.Лігус, Л.Іванова, Н.Семенова, Н.Коростильова. Тренер - М.Коновалов.

19-26 червня, 1975 р., м. Баку, VI Спартакіада народів Союзу РСР. Збірна України - чоловіки: IV місце. Жінки - I місце. Склад жіночої команди: Є.Назаренко, Л.Іванова, Г.Ростова, Н.Єрьоміна, Т.Хоменко, Л.Осадча, Н.Стесива, Л.Мелешко, Т.Білоус, Л.Ніненко, Л.Рудовська, О.Козакова. Тренери - Ю.Курильський, М.Коновалов.

У вересні 1975р. у Харкові проходив міжнародний турнір за участю команд: «Старт-Познання» (Польща), «Автомобіліст» (Дніпропетровськ) і «Локомотив» (Харків). Харків'яни зайняли 1-е місце (П.Чухраєв, С.Єрмаков, І.Андрієнко, А.Іванов, С.Орда, М.Падалка, С.Федоров, О.Дяченко, А.Крят, О.Коновалов).

У листопаді 1975р. у Харкові проходили гри ЦР ДСТ «Локомотив». Харків'яни зайняли 1-е місце.

4-9 листопада, м. Черкаси, 1975 р., Першість України серед дівчат.

11-15 листопада 1975р. у м. Краснодарі відбувся турнір профспілкових команд, що є одним з етапів підготовки команд до чемпіонату СРСР. 3-і місце «Локомотив» Харків. Приз кращого різнобічного гравця одержав харків'янин С.Єрмаков. Команда виступала в наступному складі: П.Чухраєв, С.Єрмаков, І.Андрієнко, А.Іванов, С.Орда, М.Падалка, С.Федоров, О.Дяченко, А.Крят, О.Коновалов. Тренер команди Л.Ліхно.

Грудень, 1975 р., м. Харків. Урочисте засідання Федерації з нагоди 50-річчя українського волейболу. Всесоюзний семінар суддів.

10-13 грудня, 1975 р., м. Житомир Республіканський семінар суддів.

Чоловіча команда СКА Вінниця в 1974, 1975р.р. займає 3-є місце в першості Збройних сил

СРСР (у команді в різні роки грали: Ластовець Микола, Лобай Микола, Падалка Микола, Гуменюк Олександр, Локтев Юрій, Гуменюк Григорій, Селезньов Олександр - капітан, Моргаєв Леонід, Вікулін Анатолій, Янюк Дмитро, Пастушенко Василь, Маковій Микола, Билега Валерій, Безпалій Олександр, Швець Павло, Сорокалет Олександр, Бондаренко Олександр).

Чоловіча команда СК "Зарево" Макіївка була створена в 1975 році. В 70-80 р. брала участь у першостях і кубках області, першостях ЦР "Авангард".

Міжнародні змагання.

В 1975р. по лінії міст-побратимів Харків-Познань (Польща) "Локомотив" Харків провів у Познані ряд товариських зустрічей.

24 серпня-1 вересня 1975р. м. Прага (Чехословаччина), УІ чемпіонат Міжнародного союзу залізничників (USIC). Склад команди СРСР "Локомотив" 1-е місце: С.Алексєєв, П.Воронков, О.Запорожець, Б.Терещук, Ю.Миргородський, Б.Моравський, В.Шелудько, А.Ятковський (всі Київ), А.Іванов, І.Андрієнко, С.Єрмаков, М.Падалка (всі Харків). Тренер Л.Ліхно.

16-26 жовтня, 1975 р., Югославія, Чемпіонат Європи. Збірна СРСР – жінки – I місце, - чоловіки – I місце. Склад збірної жіночої команди: Назаренко С., Ростова Г., Осадча Л., Козакова О.

1975р., Чемпіонат Європи серед молодіжних команд. Чоловіча збірна СРСР - I місце: Воронков П. Жіноча збірна СРСР - I місце: Л.Копиленко.

1976

21-27 січня 1976р. у Харкові в манежі стадіону "Динамо" проходив 1-й тур чемпіонату СРСР вищої ліги (паралельний тур проходив у Ростові). Змагання проводились в два кола по турах в різних містах. Вигравши зустрічі в "Динамо" (Москва) 3:2, в "Черноморгідрострой" (Одеса) 3:1, "Локомотив" (Київ) 3:1 і поступившись у завзятій боротьбі "МВТУ" (Москва) 2:3, "Радіотехнік" (Рига) 1:3 харків'яни успішно стартували в чемпіонаті СРСР. Стартовий склад харків'ян: Дешица М., Іванов А., Єрмаков С., Чухраєв П., Падалка М., Дяченко О. У суддівській бригаді працював М.Ланін (гол.секретар, р/к). 2-й тур чемпіонату СРСР вищої ліги зібрав у Москві (ігровий зал ЦСКА й Палац важкої атлетики) всі 12 команд. У зв'язку із проведенням літніх Олімпійських ігор у першості СРСР наступила перерва до осені.

Березень - травень, 1976 р., VIII Всесоюзні зимові змагання. Жінки: "Іскра" Ворошиловград – I місце, "Медін" Одеса – V, "Буревісник" Київ – XI.

20-25 травня, м. Полтава, 1976 р., Кубок

України. Переможці: Чоловіки – Полтава, Жінки – Северодонецьк.

25-30 травня 1976р. у м. Омську пройшло першість ЦР ДСТ "Локомотив". По кращій різниці партій у двох зіграні між собою зустрічах (3:1 і 0:3) чемпіоном ЦР стала команда "Локомотив" (Київ). Склад команди: ст. тренер - Борис Терещук, нач.команди - Михайло Бик, гравці - Олег Запорожець (мсмк, капітан команди), Олександр Картузов, Сергій Алексєєв, Богдан Моравський, Юрій Миргородський, Олександр Ятковський, Павло Воронков, Сергій Бережний (всі майстри спорту), Олександр Гутор, Юрій Панченко, Михайло Коцар. Команда Харкова зайняла 2-е місце.

12-23 липня, м. Львів, 1976 р., XIV Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – III місце (загальнокомандне).

Всесоюзні літні сільські спортивні ігри. Жіночі команди. Україна, "Колос" – I місце.

Улітку 1976р. у Вінниці проходили зональні змагання 1/4 Кубку СРСР. До ігор на Кубок СРСР були допущені 24 команди вищої й 1-й ліги.

18-30 липня, Монреаль, 1976 р., XXI Олімпійські ігри. Збірні СРСР: чоловіки – II місце (Олег Молібога - Дніпропетровськ), жінки – II місце. У складі команди: Ганна Ростова (Київ), Лілія Осадчя (Київ), Ольга Казакова (Одеса), Любов Рудовська (Одеса).

24-26 липня, м. Сочи, 1976 р., VIII Кубок Союзу РСР. Чоловіки: "ЧГС" Одеса – I місце, "Локомотив" Київ – II, Вінниця – III. Склад команди «ЧГС» (Одеса): В.Альошин, О.Косиця, М.Крупник, Є.Лапинський, В.Михальчук, В.Назаренко, О.Павлюк, Б.Перлов, В.Полтавський, Б.Чумак, Ю.Юзіков, тренери - М.Г.Вязовський, М.А. Барський.

Восени 1976р. в Одесі відбувся турнір українських команд.

3-й тур чемпіонату СРСР (чоловіки) проходив у Ризі й Алма-Аті з 29 жовтня по 4 листопада 1976р. Заключний тур чемпіонату СРСР проходив в Одесі з 23-29 листопада 1976р. Місця в чемпіонаті СРСР розподілилися в такий спосіб: 1.ЦСКА (Москва), 2. "Автомобіліст" (Ленінград), 3. "Зірка" (Ворошиловград). "Локомотив" Харків 7-е місце, "ЧГС" (Одеса) - 11-е місце й команді перестояла серія перехідних ігор з 2-й командою 1-ї ліги. Останнє 12-і місце зайняв "Автомобіліст" (Дніпропетровськ) і команда покинула вищу лігу. За "Автомобіліст" (Дніпропетровськ) виступали: Михайло Влезков, Сергій Борисов, Вадим Могилевський, Микола Пожидаєв, Василь Трофименко, Станіслав Гура, Михайло Гукайло (капітан команди), Євген Бородаєнко, Сергій Горянов, Юрій Унку, Всеволод Веремеєнко, Михайло Швецов, ст.тренер Анатолій Марченко. Склад команди «Зірка» Ворошиловград: Б.Івлєв, В.Золотарьов, В.Кривов, Ф.Лацонов,

С.Маценко, А.Мітеллаєв, А.Назаренко, М.Огира, М.Роздабара, В.Слепцов, В.Халецький, М.Хорунжий. Тренери - С.Северов, В.Іващенко.

1976 р., 38-й Чемпіонат Союзу РСР. Жінки: «Буревісник» Одеса - II місце. Склад команди «Буревісник»: І.Бачилова, Т.Білоус, Н.Горловська, С.Заросило, Л.Копиленко, А.Косичкіна, Т.Тилошкіна, Л.Піменова, Г.Ростова, Л.Рудовська, Г.Хоменко, Л.Червякова. Тренери - Ю.Курильський, Ю.Галаєв.

4-9 листопада, м. Чернігів, 1976 р., Першість України. Юнаки: 1. "Локомотив" Київ, 2. "Зеніт" Ворошиловград, 3. "Буревісник" Одеса, 4. "Трудрезерви" Донецьк, 5. Спортінтернат Ворошиловград, 6. "Спартак" Дніпропетровськ, 7. "Авангард" Дніпропетровськ.

Восени 1976р. у Житомирі проходили ігри чергової першості УРСР по 1-й групі. У чемпіонаті брали участь 4 команди вищої ліги першості СРСР: "Локомотив" (Харків), "ЧГС" (Одеса), "Локомотив" (Київ), "Зірка" (Ворошиловград), а також СКА (Вінниця) і збірна молодіжна команда України. У важкій боротьбі "Локомотив" (Харків) завоював звання чемпіонів України.

1976р., м.Одеса, Всесоюзний семінар суддів.

Міжнародні змагання.

29 квітня-2 травня 1976р. у м. Познань (Польща) відбувся міжнародний турнір за участю команд: "Локомотив" (Харків), "Старт-Познанія" (Познань, Польща), "TSC" (Берлін), "Локомотив" (Пловдив, Болгарія), "Легія" (Варшава, Польща).

15-19 серпня 1976р. "Локомотив" Харків взяв участь в III міжнародному турнірі "Кубок Вашаша" (Будапешт, Угорщина). У турнірі також брали участь "VASAS" (Будапешт, Угорщина), "TUS 04 BAYER LEVERKUSEN" (ФРН), "AVIA" (Польща), збірна команда Угорщини, збірна молодіжна команда Угорщини. "Локомотив" зайняв 1-е місце.

1976р. Олімпійські ігри. Серед учасників збірних команд іноземних держав були 2 волейболісти українського походження: збірна команда Канади – Алексюк Ед, Романчич Еліяс.

Публікації.

Правил змагань з волейболу. Київ: вид-во «Здоров'я», 1976.

1977

1-й тур 39 чемпіонату СРСР проходив у м. Петропавловськ-Камчатський з 25 січня по 1 лютого 1977р. (паралельний тур проходив у Ризі). Вибір цього міста для проведення чемпіонату СРСР був не випадковий. З метою популяризації волейболу в містах Сибіру й Далекого Сходу вперше був

проведений Кубок СРСР для команд цього регіону. Переможець Кубка одержував право брати участь у першості СРСР вищої ліги. Таким чином, в 39 чемпіонаті СРСР замість вибулого "Автомобіліста" (Дніпропетровськ) взяли участь команди "Мотор" (Мінськ) - переможець 1-й ліги й "Спартак" (Петропавловськ-Камчатський) - володар Кубка СРСР серед команд Сибіру й Далекого Сходу. Відстояла право участі в першості СРСР і команда "ЧГС" (Одеса), що виграла перехідні ігри з 2-ю командою 1-ї ліги. Відповідно до положення про чемпіонат СРСР 2 команди, що займуть останні місця покинуть вищу лігу. На "Спартак" це не поширювалося й вони грали поза конкурсом. Оргкомітет міста Петропавловськ-Камчатський створив відмінні умови для розміщення команд: у готелі "Авача" проживали тільки спортсмени, додаткове харчування, після кожної гри в роздягальні гравцям подавали бутерброди із червоною ікрою й рибою, мінеральну воду. Ігри проходили в переповненому залі ДБК. На турі зібралося 7 команд.

31 січня 1977р. внесені зміни в існуючі правила гри. Нововведення в правилах покликані допомогти зрівноважити захисні й атакуючі можливості команд, а також скоротити тривалість зустрічей.

2-10 лютого, 1977 р., м. Вінниця, II спортивні ігри молоді України. Чоловіки: 1. "Київ-1", 2. Дніпропетровська, 3. Запорізька, 4. Донецька, 5. Харківська, 6. Вінницька, 7. Запорізька, 8. Львівська, 9. Ворошиловградська, 10. Полтавська, 11. Чернігівська області, 12. Київ-2.

3 26 лютого по 5 березня 1977р. у Ростові-на-Дону відбувся 2-й тур першості СРСР. III тур 2-го кола проходив у Москві (паралельний тур - у Ленінграді). IV заключний тур чемпіонату 1977р. проходив роздільно для команд, що зайняли 1-8 місця (м. Ворошиловград) і 9-13. З українських команд у вісімку найсильніших увійшли тільки "Зірка" (Ворошиловград) і "Локомотив" (Харків). Інші українські клуби "Локомотив" (Київ) і "ЧГС" (Одеса) мали боротися за місце у вищій лізі. Результати такі: 1.ЦСКА, 2.Ленінград, 3.МВТУ, 4.Ворошиловоград, 5.Рига, 6.Локомотив (Харків), 7.Мотор, 8.Динамо. Далі - "Локомотив" Київ - 9 місце.

Першість СРСР 1977р. Жінки: "Іскра" Ворошиловград - V місце, "Медін" Одеса - XI, "Локомотив" Донецьк - XX.

1977 р., м. Лієпая, м. Даугавпілс, II Всесоюзні спортивні ігри молоді. Юнаки - Україна - III місце. Дівчата - України - II місце.

18-20 серпня, 1977 р., м. Бердянськ, Першість ЦР "Спартак".

10-12 вересня, 1977 р., м. Сочі, IX Кубок Союзу РСР. "Локомотив" Київ - II місце, "Локомотив" Дніпропетровськ - IV місце.

3 21 жовтня 1977р. у м. Даугавпілсі прохо-

дили ігри першості ЦР ДСТ “Локомотив”. Харків’яни зайняли 1-і місце.

2-6 листопада 1977р. у Харкові відбувся черговий чемпіонат України. “Локомотив” Харків знову став чемпіоном. II місце зайняла команда “Зірка” (Ворошиловград), III - “Автомобіліст” (Дніпропетровськ). У такий спосіб “Локомотив” за п’ятирічну історію в 3-й раз стає чемпіоном УРСР. З того складу, що завоював це звання вперше в 1973р. залишився тільки С.Єрмаков. Склад команди “Локомотив”: О.Дяченко, П.Чухраєв, С.Єрмаков, С.Орда, М.Падалка, М.Лопін, А.Крят, О.Галкін, О.Свистун, С.Абрамов, П.Костригін, Ст. тренер Л.Ліхно, тренери - Ю.Голубничий і Л.Ротбарт.

У першості УРСР 1977р. жіноча команда “Спартак” Харків, виступаючи у II групі, зайняла I місце (тренер В.Корсаков).

Чоловіча команда СКА Вінниця в 1976, 1977р.р. стає чемпіоном Збройних сил СРСР.

Міжнародні змагання.

1977 р., Італія. УП Універсіада. Чемпіони у складі збірної Союзу РСР: Л.Рудовська, Г.Глоба, О.Козакова. Чоловіки: збірна СРСР - IY місце. Збірна студентська команда СРСР була створена на базі команди МВТУ (Москва). У складі команди: М.Лопін (“Локомотив” Харків).

Березень, 1977 р., м. Русерале (Бельгія). Кубок володарів Кубків Європейських країн. “Іскра” Ворошиловград - I місце. Склад команди: Назаренко С., Горбенко Н., Колесник В., Мелешко Л., Максимова Н., Губка Л., Кочерова Н., Гатіна Р., Журба Н., Черкесова Т.

В 1977р. “Локомотив” Харків виїжджає до Польщі (місто - побратим Познань) на традиційний травневий міжнародний турнір.

17-20 серпня 1977р. “Локомотив” Харків бере участь в IY міжнародному турнірі “Vasas Кура” у Будапешті (Угорщина), присвяченому 100-річчю клубу “VASAS”. Харків’яни в другий раз виграють цей престижний турнір. 2-е місце зайняла команда клубу “Vasas” і 3-є - “Ссерел” (Будапешт).

25 вересня - 2 жовтня, 1977 р., Фінляндія. Чемпіонат Європи. Збірна СРСР - Чемпіони. У складі команди: В.Кривов, Ф.Лашонов.

1977р. Кубок Світу. Чоловіча збірна СРСР - I місце: Ф. Лашонов.

1977р. Чемпіонат Європи. Чоловіча збірна СРСР - I місце: Ф. Лашонов, В. Кривов.

1977р. Чемпіонат Світу серед молодіжних команд. Чоловіча збірна СРСР - I місце: С.Гура.

1977р. Чемпіонат СКДА (Спортивний комітет дружніх армій). Збірна команда Збройних Сил СРСР - II місце: Н.Логвиненко.

1978

1-й тур 40-го чемпіонату СРСР почався в Харкові 10 січня 1978р. (паралельний у Талліні) у тільки що відкритому Палаці спорту. З харківських арбітрів чемпіонат обслуговували: Єсипенко О.Г. (змс, м/к, заст. гол. судді), Ланін М.Л. (р/к, гол.секретар), Афанасьєв Л.І. (в/к). 3-9 лютого 1978р. в Одесі проходив 2-й тур першості СРСР, що зібрав всі 12 команд. 1-й тур 2-го кола проходив у Таганрозі на початку березня 1978р. у Палаці спорту “Червоний котельщик”. 6-11 лютого 1978р. тур в Алма-Аті (паралельний тур проходив у Ризі). 24-30 березня 1978р. у Ризі відбувся наступний тур. Після цього туру визначилися 8 команд, які продовжать боротьбу за нагороди першості. У їхньому числі на 3-м місці закріпилися харків’яни. Такий успіх “Локомотива” був розцінений як сенсаційний. Заключний тур 40-го чемпіонату СРСР проходив 18-26 квітня 1978р. у Ленінграді. 21 квітня 1978р. всі учасники ленінградського туру взяли участь у Всесоюзному комуністичному суботнику. Результати чемпіонату СРСР 1978р. наступні (у дужках результати ігор дублерів): 1 (8).ЦСКА; 2 (3).”Автомобіліст” (Ленінград); 3. (4).”Локомотив” (Харків); 4 (2).”Радіотехнік” (Рига); 5 (7).”Локомотив” (Київ); 6 (12).”Зірка” (Ворошиловград); 7 (6).”Мотор” (Мінськ); 8 (1).”Динамо” (Московська область); 9 (10).ЧГС (Одеса); 10 (9).МВТУ (Москва); 11 (11).”Спартак” (Петропавловськ-Камчатський); 12 (5).”Калев” (Таллін). Склад команди: “Локомотив” Харків: С.Абрамов, М.Гукайло, М.Дешиця, О.Дяченко, С.Єрмаков, А.Крят, М.Лопін, С.Орда, М.Падалка, О.Свистун, С.Федоров, П.Чухраєв. Тренери - Л.Ліхно, Ю.Голубничий.

Грудень 1977 р.- травень 1978 р., 40-й Чемпіонат Союзу РСР. Жінки: “Іскра” Ворошиловград - II місце, “Медін” Одеса - IX, “СКІФ” Київ - XII, “Орбіта” - XIII. Склад команди “Іскра” Ворошиловград: Н.Васічкіна, Р.Гатіна, Л.Іванова, Н.Єрьоміна, В.Колесник, Л.Мелешко, Н.Коростильова, Н.Максимова, Є.Назаренко, Л.Пастухова, Т.Черкесова, Л.Русальська, Тренер - В.Беляєв.

25-28 лютого 1978р. в Миколаєві відбувся черговий тур першості УРСР серед жіночих команд III групи. Його результати: 1.Б.Церква, 2.Київ (інтернат), 3.Львів, 4.Суми, 5.Харків (В.Стародубцева, Бабуріна, Т.Санарова, Е.Сидоренко, Е.Селезньова, Е.Шевчук, О.Шахова, І.Шляхова, Г.Мурадян, Д.Милосердова, тренер Л.Смірін).

16 березня 1978р. у Сумах - наступний тур першості УРСР серед жіночих команд.

10-15 квітня 1978р. у Керчі проходив тур першості УРСР по III групі серед жіночих команд. Склад команди Харкова: Санарова, Сидоренко, Ста-

родубцева Миросердова, Поллак, Шевчук, Шахова. 25-28 квітня, 1978 р., м. Миколаїв. Першість України. Жіночі команди: 1. Біла Церква, 2. м. Київ, 3. Львів, 4. Суми, 5. Харків.

3 27 квітня 1978р. жіноча команда “Спартак” Харків виступає на турнірі у м. Познань (Польща), де займає II місце.

В 1978р. у Харкові відбувся фінал першості УРСР серед жіночих команд II групи. I місце зайняла команда “Локомотив” (Донецьк), Харків - II місце.

Улітку 1978р. “Локомотив” Харків виїжджає до Іорданії, де проводить ряд зустрічей з місцевими командами, у т.ч. і з волейбольним клубом табору палестинських біженців.

У червні 1978р. “Локомотив” Харків бере участь в 1/4 Кубка СРСР у м.Шевченково(півострів Мангишлак). Вигравши цей етап “Локомотив” відправляється до Вінниці на 1/2 Кубка СРСР.

2-4 липня, 1978 р., м. Полтава. Першість України серед юнаків.

10-12 вересня, 1978 р., м. Севастополь. Кубок Союзу РСР. Чоловіки: “ЧГС” Одеса – III місце, Жінки: “Орбіта” Запоріжжя – III місце.

17-28 вересня, 1978 р., м. Ташкент. XV Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – II місце (загальнокомандне).

7-9 жовтня, 1978 р., м. Житомир. Республіканський семінар суддів

3 22 жовтня 1978р. у Києві проходили гри ЦР ДСТ “Локомотив”. Харків’яни зайняли 1-е місце.

23-28 жовтня 1978р. у м.Калуш Івано-Франківської області відбувся черговий чемпіонат УРСР по 1-й групі. “Локомотив” Харків зайняв 3-є місце.

Восени 1978р. у Ворошиловграді проходив турнір профспілкових команд

41-й чемпіонат СРСР почався в Києві з 16 по 22 грудня 1978р. Ігри проводились турами в різних містах.

З 1978 року наказом спорткомітету УРСР була створена комплексна наукова група чоловічої збірної команди України. Першим її керівником було призначено завідувача кафедрою спортивних ігор Київського державного інституту фізичної культури М.П.Піменова. У складі КНГ активно працювали: Маслов В.М., Малхазов О.Р., Карпов А.А., Хапко В.Є., Голуб В.Г.

Міжнародні змагання.

12-19 серпня 1978р. у Харкові проходив міжнародний меморіал В.І.Саввина. Команди-учасниці (по зайнятих місцях): 1. СРСР-1, 2. Польща, 3. Куба, 4. СРСР-2, 5. Болгарія, 6. Україна, 7. Японія, 8. Чехословаччина 9. Румунія, 10. Італія, 11. США. Переможці у складі команди СРСР-1: П.Воронков, О.Дяченко, В.Кривов, Ф.Лашонов, О.Молибога. У суддівській колегії працювали харків’яни

Духовний С.Б. (в/к, гол.суддя), заст.гол.судді- Єсипенко О.Г. (м/к) і Дорфман С. (в/к), гол.секретар - В.К.Лисянський (р/к).

20-30 вересня, 1978 р., Італія. Чемпіонат Світу. Збірна СРСР, чоловіки – I місце. У складі команди: В.Кривов, Ф.Лашонов, О.Молибога. Жінки – III місце. У складі команди: Л.Тимофєєва, Л.Осадча.

1979р. Чемпіонат Європи. Жіноча збірна СРСР - I місце: О.Соколовська Л. Рудовська Чоловіча збірна СРСР - I місце: Ф.Лашонов, В.Кривов.

1979

2-й тур першого кола 41-й чемпіонату СРСР проходив 16-21 січня 1979р. у Мінську 3-й тур чемпіонату СРСР проходив в Алма-Аті. IV тур 2-го кола проходив у Харкові. Тур зібрав всі 12 команд разом з дублерами. У суддівській колегії заст.головного судді - О.Єсипенко (м/к) і С.Дорфман (в/к), гол.секретар - А.Чернуха (р/к), Л.Афанасьєв (в/к).

41-й чемпіонат СРСР. Чоловічі команди: «Зірка» Ворошиловград – III місце, «Локомотив» Київ - V, «Локомотив» Харків - VII, «Політехнік» Одеса - VIII. Склад команди Ворошиловграда: К.Бочаров, В.Золотарьов, В.Івлєв, В.Кривов, Ф.Лашонов, С.Маценко, А.Мітеллаєв, В.Причєпа, О.Проценко, В.Український, В.Халецький, М.Хорунжий. Тренери - Є.Северов, В.Нечай. Жіночі команди: «Медін» Одеса - V місце, «Сокил» Київ - IX, «Орбіта» Запоріжжя - XI, «Іскра» Ворошиловград – XV і команда залишає вищу лігу.

6-14 квітня 1979р. у Харкові проходили гри VII Спартакіади УРСР. Чоловічі команди. У фіналі, обігравши з рахунком 3:0 команди Вінницької, Дніпропетровської областей і 3:1 команду м. Києва, Харківська область (Локомотив) завойовує звання чемпіонів VII Спартакіади УРСР. “Локомотив” виграє за рахунок досвіду гравців (вік гравців 27-29 років): Петро Чухраєв, Сергій Федоров, Олександр Дяченко, Микола Лопін, Микола Падалка, Сергій Єрмаков. Тренер - Л.Ліхно. У команді також грали: П.Шмельов, С.Орда, А.Крят, Г.Стадник, Н.Костюк, С.Абрамов. Результати 1. Харківська, 2. Одеська, 3. Київ-1, 4. Ворошиловградська, 5. Вінницька, 6. Львівська області. У суддівській колегії: головний суддя - Ю. Багон (МК, Київ), заступники головного судді - А.Гусєв (ВК, Севастополь), О.Єсипенко (МК, Харків), головний секретар - А.Лейбельман (ВК, Київ). Поряд з цим, 14 квітня 1979 р. на честь 325-річчя воз’єднання України з Росією відбулась зустріч ветеранів волейболу збірна Союзу РСР - збірна м. Харкова.

Змагання VII спартакіади УРСР серед жіночих команд проводилися в Одесі 4-12 травня 1979 р. Результати I - Одеса, II - Київ, III – Воро-

шиловград, УІІІ - Харків. Головний суддя - Ю.Багон (МК, Київ), заступник головного судді - Л.Маліков (ВК, Одеса), С.Духовний, головний секретар - А.Лейбельман (ВК, Київ). Склад команди Одеської області: Н.Борисова, О.Кузьменко, Козакова, Г.Глоба, Л.Плахотнюк, Л.Копиленко, В.Лузіна, Л.Рудовська, О.Сеселіна, І.Брагіна, Н.Лозович, І.Ретевич. Тренер - Ю.Курильський.

Наприкінці квітня на початку травня 1979р. проходило першість педвузів УРСР.

22 липня-3 серпня, 1979 р., м. Москва. VII Спартакіада Народів Союзу РСР. Україна. Чоловіки - VII місце, Жінки - VI місце: Губка Л., Кочерова Н., Горбенко Н.

1979р. Збірна команда України: Чухраєв Петро, Лопін Микола, Федоров Сергій (всі Харків), Лащонов Федір, Кривов Валерій, Проценко Олександр (всі Луганськ), Панченко Юрій, Ятковський Олександр, Іванов Андрій, Гутор Олександр (всі Київ), Полтавський Володимир (Одеса).

12-14 вересня, 1979 р., м. Київ. Республіканський семінар суддів.

25-30 листопада 1979р. у Паневежисі (Литва) проходив турнір профспілкових команд.

4 жовтня, 1979 р., м. Київ. Звітно-виборчий пленум федерації волейболу.

1979 р., Чемпіонат Союзу РСР серед молодіжних команд. Змагання проводились по турах в різних містах. Чоловіки: "Зірка" Ворошиловград - III місце, "Локомотив" Харків - VI, "Локомотив" Київ - IX, "Політехнік" Одеса - X. Жінки: "Медін" Одеса - VIII місце.

22-27 грудня 1979р. у м.Северодонецьку стартував 42-й чемпіонат СРСР. Ігри проводилися по турах в різних містах.

1970-1980р. за 2-у збірну команду СРСР виступали українські волейболісти: Гуменюк Олександр, Миргородський Юрій, Моравський Богдан (всі «Локомотив» Київ), Маценко Станіслав, Роздабара Михайло, Альошин Віктор, Кривов Валерій, Лащонов Федір (всі "Зірка" Ворошиловоград), Молібога Олег ("Автомобіліст" Дніпропетровськ). Другим тренером збірної СРСР-2 був Вадим Шамшур («Локомотив» Київ).

Міжнародні змагання.

3 28 квітня по 3 травня "Локомотив" Харків бере участь у традиційній зустрічі з волейболістами Познані (Польща).

3 31 серпня по 7 вересня 1979р. у Софії (Болгарія) відбувся УІІІ першість МССЗ. У ньому брало участь 13 команд. Збірна ДСТ "Локомотив" (СРСР) зайняла 1-е місце. Склад команди був представлений 5 гравцями "Локомотив" (Харків): П.Чухраєв, М.Лопін, С.Федоров, М.Падалка, О.Дяченко й 7 гравцями "Локомотив" (Київ): П.Воронков, В.Гара-

щенко, С.Гура, О.Гутор, А.Іванов, О.Картузов, О.Ятковський. Тренер команди Л.Ліхно (Харків).

У вересні 1979р. "Локомотив" Харків за успішний виступ у минулому чемпіонаті СРСР виїжджає до Падеборна (ФРН), де проводить ряд зустрічей з місцевими клубами.

1979р., Португалія. УІІІ чемпіонат Європи серед молодіжних команд. Чоловіча збірна СРСР - I місце: С. Абрамов, О. Смирнов, О. Смугильов. Жіноча збірна СРСР - I місце: О.Ахамінова, Н.Лозович.

1980

У січні 1980р. в Одесі відбувся 2-й тур чемпіонату СРСР. 3-й тур проходив 5-10 лютого 1980р. у м.Петропавловск-Качатський. 4-й тур проводився з 28 лютого по 6 березня 1980р. у Свердловську.

42-й Чемпіонат Союзу РСР. Чоловіки: "Локомотив" Київ - V місце, "Політехнік" Одеса - VI, "Зірка" Ворошиловград - VIII, "Локомотив" Харків - IX, "ДИСІ" Дніпропетровськ - XXII. Жінки: "Сокіл" Київ - VI місце, "Іскра" Ворошиловград - VII, "Медін" Одеса - IX, "Орбіта" Запоріжжя - XI.

У травні 1980р. у Харкові проходили ігри 1/4 Кубка СРСР.

3-6 липня 1980р., фінал Кубка СРСР, Волгоград. "Локомотив" Харків займає III місце. "Політехнік" (Одеса) займає V місце.

4-6 липня, 1980 р., XI Кубок Союзу РСР. Жінки: "Іскра" Ворошиловград - I місце, "Орбіта" Запоріжжя - II. Склад команди "Іскра" Ворошиловград: Р.Гатіна, Н.Кочерова, Л.Губка, Н.Журба, В.Колеснік, Н.Горбенко, Л.Кравченко, Л.Лященко, Н.Максимова, Л.Мелешко, Л.Русальська, Г.Шевцова. Тренери - В.Шемена, В. Чернов.

1980 р., м. Москва. Нагородження колегії суддів України вимпелом переможців Всесоюзного конкурсу "Олімпійський арбітр".

27-30 вересня, 1980 р., м. Харків. Всесоюзний семінар суддів.

3 28 листопада 1980р. у Харкові проводився турнір 6 профспілкових команд вищої ліги. "Локомотив" (Харків) - I місце, II - "Локомотив" (Київ). Інші українські клуби зайняли відповідно: "Політехнік" (Одеса) - V, "Зірка" (Ворошиловград) - VI місце. У суддівській бригаді працювали харків'яни: Г.Шелекетін (заст.гол.судді), Є.Щербина (гол.секр.).

1980 р., Чемпіонат Союзу РСР серед молодіжних команд. Ігри проводилися по турах в різних містах. Чоловіки: „Локомотив" Харків - V місце, "Політехнік" Одеса - VI, "Зірка" Ворошиловград - VIII, "Локомотив" Київ" - IX. Жінки: "Сокіл" Київ - V місце, "Медін" Одеса - VI місце.

1980р. Чемпіонат СРСР. I-а ліга. Жіноча команда "Іскра" Луганськ вертається у вищу лігу де займає 7-е місце.

Міжнародні змагання.

21-31 липня, 1980 р., м. Москва. XXII Олімпійські ігри. Чоловіки – I місце збірна СРСР. У складі команди: В.Кривов., Ф.Лашонов., Ю.Панченко, О.Молібога. Жінки – I місце. У складі команди: О.Ахамінова.

1981

Грудень 1980 р.- квітень 1981 р. 43-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводилися турами в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Київ – III місце, "Політехнік" Одеса – VI, "Локомотив" Харків – VIII, "Зірка" Ворошиловград – XI. Склад команди "Локомотив" Київ: П.Воронков, В.Гарашенко, С.Гура, О.Гутор, А.Доля, А.Іванов, О.Картузов, С.Козлюк, Ю.Панченко, Ю.Садовський, О.Ятковський. Тренери – Б.Терешук, М.Овсянкін. Жінки: "Сокіл" Київ – III місце, "Іскра" Ворошиловград – IV, "Медін" Одеса – VIII, "Орбіта" Запоріжжя – XIII. Склад команди "Сокіл" Київ: В.Воронкова, Т.Дима, Н.Іщенко, І.Калганова, Г.Косенко, С.Криворучко, В.Лялюк, Г.Мазур, І.Музичко, Л.Осадча, І.Тищенко, В.Шмонда. Тренери – В.Іванов, В.Чайка.

В 1981р. "Локомотив" Харків повернув собі звання чемпіонів УРСР після трирічної перерви. Харків'янин О.Смирнов у складі збірної молодіжної СРСР став чемпіоном світу.

24-30 березня 1981р. у Харкові проходили ігри 2-го кола (IY тур) 43-го чемпіонату СРСР серед чоловічих команд вищої ліги. У цьому турі, що зібрав всі 12 команд, вирішувалося питання кому бути у першій шістці й боротися за нагороди чемпіонату, а кому з команд відстоювати право на майбутній сезон залишитися у вищій лізі.

14-25 липня, 1981 р., м. Каунас. XVI Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – V місце (загальнокомандне).

31 липня–2 серпня, 1981 р., м. Севастополь. Кубок Союзу РСР. Чоловіки.

5-6 вересня, 1981 р., м. Ворошиловград. Кубок Союзу РСР. Жінки. "Медін" Одеса – I місце, "Іскра" Ворошиловград – III місце. Склад команди "Медін" Одеса: І.Ареп'єва, Н.Борисова, І.Брагіна, Е.Дородних, М.Неведомська, О.Позднякова, Л.Рудовська, О.Сидоренко, І.Сорокалет. Тренери – Ю.Курильський, В.Дідуля, Т.Шурда.

Жовтень, 1981 р., Кубок Світу. Чоловіча збірна команда СРСР – Володар Кубку. У складі команди: П.Воронков, Ю.Панченко.

10-19 листопада, 1981р., м. Донецьк. III Республіканські спортивні ігри молоді. Юнаки: 1. Херсонська, 2. Харківська. 3. Київ – 2, 4. Вінницька, 5. Полтавська, 6. Київ-1, 7. Одеська, 8. Кіровоградська, 9. Львівська, 10. Ворошиловградська, 11.

Кримська, 12. Миколаївська, 13. Донецька, 14. Чернігівська, 15. Житомирська, 16. Рівненська області. Склад команди м. Херсона: О.Ланцов, В.Гордильов, І.Фролов, В.Леонт'єв, І.Власенко, І.Лазаренко, Г.Крилов, В.Єщенко, В.Гузь, В.Вишенський. Тренер – О.Гена. Дівчата: 1. Запорізька, 2. Ворошиловградська, 3. Дніпропетровська, 4. Житомирська, 5. Донецька, 6. Харківська, 7. Одеська, 8. Київ-1, 9. Сумська, 10. Львівська, 11. Кіровоградська, 12. АР Крим, 13. Херсонська, 14. Київ-2, 15. Тернопільська, 16. Черкаська області.

1981 р., м. Київ. Всесоюзний семінар суддів.

Чемпіонат Союзу РСР серед молодіжних команд. Ігри проводилися по турах в різних містах. Чоловіки: "Політехнік" Одеса – V місце, "Локомотив" Київ – VII, "Зірка" Ворошиловград – VIII, "Локомотив" Харків – X. Жінки: "Іскра" Ворошиловград – IV місце, "Сокіл" Київ – VIII місце, "Медін" Одеса – IX місце.

Міжнародні змагання.

18-19 червня, 1981 р., м. Харків. Міжнародна зустріч жіночих команд Союзу РСР та Японії.

19-27 вересня, 1981 р., Болгарія. Чемпіонат Європи. Чоловіча збірна СРСР – Чемпіони. У складі команди: П.Воронков, Ю.Панченко. Жіноча збірна СРСР – срібні призери. У складі команди: О.Ахамінова, Л.Іванова, Т.Черкасова.

1981р., США. II Чемпіонат Світу серед молодіжних команд. Чоловіча збірна СРСР – I місце: О.Смирнов. Жіноча збірна СРСР – IX місце: М. Золотарьова, О.Позднякова, С.Шахова.

1981р., Бухарест. X Універсіада. Збірна СРСР – Y місце. У складі команди: О.Смирнов, О.Смугильов, О.Сорокалет.

1982

16 січня 1982р. у Харкові стартував 44-й чемпіонат СРСР. Ігри проводилися в два кола по турах в різних містах. Паралельно з основними складами грали й дублери. У суддівській бригаді працювали харків'яни: Микола Костенко (р/к), Анатолій Петраш (р/к). У 42-м чемпіонаті СРСР Україна була традиційно представлена чотирма клубами: Харків, Київ, Одеса й Ворошиловград.

1982р., 2-й тур чемпіонату проходив у м. Москві й Северодонецьку 6-11 лютого 3-й тур чемпіонату проходив у м. Ризі й Одесі 1-7 березня. 4-й тур чемпіонату проходив у Свердловську 22-29 березня. За підсумками 44-го чемпіонату СРСР "Локомотив" Харків зайняв 4-е місце. Це був найбільш успішний виступ команди Харкова після бронзових медалей 1978р. Протягом чемпіонату "Локомотив" Харків займав 2-ий рядок у турнірній таблиці й тільки у кінці

сезону трохи поступився з завойованих позицій.

44-й чемпіонат СРСР. Результати - чоловіки: "Локомотив" Харків – IV місце, "Політехнік" Одеса – VIII, "Локомотив" Київ – IX, "Зірка" Ворошиловград – XII. Жінки: "Медін" Одеса – III місце, "Іскра" Ворошиловград – VII, "Сокіл" Київ – XIV, "Орбіта" Запоріжжя – XII. Склад команди "Медін" Одеса: І.Ареп'єва, Н.Борисова, Є.Воробйова, Н.Горбачова, Е.Дородних, М.Золотарьова, М.Кочнева, І.Неведомська, Л.Осадча, О.Позднякова, Л.Рудовська, О.Сидоренко. Тренери – Ю.Курильський, В.Дідуля.

26-30 січня, 1982 р., м. Одеса. III Спортивні Ігри молоді України.

2-6 лютого, 1982 р., м. Київ. Всесоюзні змагання технікумів Міністерства електронної промисловості.

III Всесоюзні спортивні ігри молоді: 18-29 квітня, 1982 р., м. Рига, 6-16 травня, м. Даугавпілс. Чоловіки: Україна – III місце, Жінки: Україна – II місце.

Всесоюзні літні сільські спортивні ігри.

Жінки: "Колос" Україна – I місце. 2-5 жовтня, 1982 р., м. Запоріжжя. (жінки). VIII літня Спартакіада України. Змагання ДСТ та відомств. Зайняті місця:

1. ДСТ "Зеніт", 2. ДСТ "Буревісник", 3. ДСТ "Авангард", 4. ДСТ "Локомотив" 5. ДСТ "Спартак" 6. ДСТ "Колос", 7. СК ПриКВО, 8. ДСТ "Трудові резерви", 9. СК ЧЧФ. Склад команди ДСТ "Зеніт": О.Кальченко, В.Бойко, В.Кривов, І.Фролов, К.Недобега, В.Вишенський, Ф.Лащонов, В.Халецький, А.Дем'янов, В.Бондар, Ю.Іванов, Г.Крилов – з м.Ворошиловград, І.Колеснік, В.Барабаш, Г.Олексієнко, Л.Браженко, І.Вчєрашня, Л.Букіна, Т.Яцик, В.Даминська, Т.Шевчук, Т.Носач, Ю.Єловікова, Т.Тарасенко – з м. Запоріжжя.

Чемпіонат Союзу РСР серед молодіжних команд. Чоловіки: "Політехнік" Одеса – VI місце, "Локомотив" Київ – VIII, "Локомотив" Харків – XI, "Зірка" Ворошиловград – XII. Жінки: "Медін" Одеса – VI місце, "Орбіта" Запоріжжя – IX, "Іскра" Ворошиловград – X, "Сокіл" Київ – XI.

28 листопада-3 грудня, 1982 р., м. Москва. Кубок Союзу РСР. Чоловіки: "Локомотив" Харків – II місце, Жінки: "Медін" Одеса – IV місце.

Міжнародні змагання.

12-25 вересня 1982 р., Перу. Чемпіонат Світу. Жінки – збірна СРСР – VI місце. У складі команди: О.Ахамінова, Л.Губка, О.Позднякова, Т.Черкасова.

2-25 жовтня, 1982 р., Аргентина. Чемпіонат Світу. Чоловіки – збірна СРСР – I місце. У складі команди: Ю.Панченко, О.Сорокалет, О.Молібога.

1982р., ФРН. УІІІ чемпіонат Світу серед молодіжних команд. Збірна СРСР I місце. У складі

команди: Ю.Долгін.

1982р. Меморіал пам'яті В.І.Саввіна, у якому беруть участь найсильніші чоловічі команди Світу. Чоловіча збірна СРСР – I місце: О.Сорокалет.

1982р. Чемпіонат СКДА (Спортивний комітет дружніх армій). Збірна команда Збройних Сил СРСР – IV місце: В.Назаренко.

1983

3-4 січня, 1983 р., м. Москва. Кубок Союзу РСР. Жінки: "Медін" Одеса – I місце.

Грудень 1982 р. – березень 1983 р. 45-й Чемпіонат Союзу РСР. Змагання проводилися по турах в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Харків – IV місце, "Політехнік" Одеса – VIII, "Локомотив" Київ – IX, "Зірка" Ворошиловград – XII. Жінки: "Медін" Одеса – III місце, "Іскра" Ворошиловград – VII, "Орбіта" Запоріжжя – XII, "Сокіл" Київ – XIV. Склад команди м. Одеси: І.Ареп'єва, Н.Борисова, Е.Воробйова, Н.Горбачова, Е.Дородних, М.Золотарьова, М.Кочнева, Л.Осадча, І.Неведомська, О.Позднякова, Л.Рудовська, О.Сидоренко. Тренери – Ю.Курильський, В.Дідуля, М.В'язовський.

21-28 січня 1983р. у Харкові пройшли ігри 1-го тура 45-го чемпіонату СРСР.

17 березня 1983 р., м. Київ. Звітно-виборчий Пленум Федерації волейболу. Президентом обрано І.Мороза; члени президії – Л.Небилицький, В.Федюшин, Ю.Полярков, Г.Романов, М.Панич, В.Маслов, Є.Карельський, С.Духовний, М.Белкін, В.Неманіхіна, А.Лейбельман.

16-22 квітня 1983р. у Дніпропетровську проходили ігри УІІІ спартакіади УРСР. Чоловічі команди: головний суддя – А.Табакар (ВК, Миколаїв), заступники головного судді – А.Гусєв (ВК, Севастополь), Л.Розенберг (ВК, Одеса), С.Великий (ВК, Дніпропетровськ), головний секретар – А.Лейбельман (ВК, Київ). Чоловіки: 1. Київ-2, 2.Харківська, 3. Донецька, 4. Ворошиловградська, 5. Одеська, 6. Львівська, 7. Запорізька, 8. Вінницька, 9. Дніпропетровська, 10. Миколаївська, 11. Крим, 12. Кіровоградська, 13. Рівненська, 14. Київська, 15. Івано-Франківська, 16. Полтавська області. Склад команди м. Києва: В.Гарашенко, С.Козлюк, С.Гура, О.Гутор, Ю.Садовський, Н.Карпенко, П.Мойсєєнко, Г.Черемісов, Ю.Грицота, В.Павлов, В.Шпаченко, В.Каліберда. Тренер – Б.Терещук.

16-22 квітня 1983 р., м. Дніпродзержинськ. УІІІ спартакіада УРСР. Жіночі команди: Головний суддя – В.Файнштейн (ВК, Сімферополь). Ю.Кальвасинський (РК, Дніпродзержинськ), головний секретар – В.Драгомирецький (ВК, Київ). Жінки: 1. Запорізька, 2. Ворошиловградська, 3. Одеса, 4. АР Крим, 5. Київ, 6. Донецька, 7. Харківська, 8. Дніпропетровська, 9. Сумська, 10. Львівська, 11. Полтавська

ка, 12. Вінницька, 13. Київська, 14. Херсонська, 15. Кіровоградська, 16. Чернівецька області.

В 1983р. юнаки старшого віку Харкова виграють першість СРСР.

9-21 червня, 1983 р., м. Москва. VIII Спартакіада народів Союзу РСР. Чоловіки і жінки – III місце. Склади команд - чоловіча команди – бронзові призери: О.Сорокалет, Г.Іваненко, Ю.Кривець, П.Чухраєв, Ю.Горчанюк, П.Воронков, О.Смирнов, В.Полтавський, Ю.Панченко, С.Гура, І.Філіштинський, І.Андрієнко. Тренери – Л.Ліхно, В.Михальчук, тренер-адміністратор Л.Ротбарт. Жіноча команди – бронзові призери: Є.Назаренко, Н.Борисова, Л.Золотарьова, Л.Губка, І.Неведомська, Л.Русальська, Л.Букіна. Тренери – Ю.Курильський, В.Бузаєв.

1983 р., Чемпіонат Союзу РСР серед молодіжних команд. Чоловіки: "Політехнік" Одеса – VII місце, "Локомотив" Харків – VIII, "Локомотив" Київ – IX. Жінки: "Медін" Одеса – III місце, "Іскра" Ворошиловград – VIII, "Орбіта" Запоріжжя – IX.

4-9 листопада, 1983 р., м. Сімферополь. Першість України серед юнаків і дівчат.

Міжнародні змагання.

Березень, 1983 р., м. Реджіонель (Італія). Кубок володарів Кубків європейських країн. Жінки. "Медін" Одеса – I місце.

УІІІ Чемпіонат міжнародного спортивного союзу залізничників (МССЖ, USIC). 1983р., Могильов (СРСР). 1-е місце СРСР. У складі: П.Чухраєв, І.Андрієнко, Ю.Кривець, О.Венгеровський, Ю.Горчанюк, В.Горчанюк, Мурушкін, О.Павлов. Ю.Долгін. Тренери: Л.Ліхно, В.Лисянський, Л.Ротбарт.

1983р. Меморіал пам'яті В.І.Саввіна, у якому беруть участь найсильніші чоловічі команди Світу. Чоловіча Збірна СРСР-2 - VII місце: О.Смугильов.

1983р. Чемпіонат Європи. Чоловіча збірна СРСР - I місце: О.Сорокалет. Жіноча збірна СРСР - I місце: О.Соколовська, О.Позднякова.

1984

Грудень 1983 р. - лютий 1984 р. 46-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводилися по турах в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Харків – VII місце, „Політехнік" Одеса – VIII, "Локомотив" Київ – XII, "Шахтар" Донецьк – XIV, "Динамо" Ворошиловград – XVII. Жінки: "Медін" Одеса – III місце, Орбіта" Запоріжжя - XI, "Іскра" Ворошиловград – XII. Склад команди "Медін" Одеса: Н.Борисова. М.Зализько, М.Золотарьова, М.Кочнева, Н.Муковкіна, І.Петраченко, О.Полухіна, О.Позднякова, Л.Слепцова, О.Соколовська, І.Степанюк, Г.Цвік. Тренери – Ю.Курильський, В.Дідуля, М.В'язовський.

6-15 серпня 1984 р., м. Харків Всесоюзна Спартакіада профспілок.

10-26 вересня, 1984 р., м. Ташкент. XVII Всесоюзна Спартакіада школярів. Україна – III місце (загальнокомандне).

3-4 жовтня, 1984 р., м. Луцьк. 12-14 жовтня, м. Кіровоград. Республіканські семінари суддів.

1-10 листопада, 1984 р., м. Рівне. I Республіканські юнацькі спортивні ігри серед команд дівчат. 1. Запорізька, 2. Луганська, 3. Донецька, 4. Одеська, 5. Дніпропетровська, 6. Чернівецька, 7. Черкаська, 8. Волинська, 9. Львівська, 10. Житомирська, 11. Київська, 12. Кримська, 13. Полтавська, 14. Рівненська, 15. Івано-Франківська області. Склад команди Запорізької області: О.Прокопович, В.Офіцерова, В.Лисечко, М.Полякова, С.Шабовта, Г.Гамлинська, Г.Штанько, М.Буртман, О.Чобоча, В.Бубенцова. Тренер – В.Перебийніс.

2-4 листопада, 1984 р., м. Рівне. Республіканський семінар-нарада голів обласних колегій та суддів.

5-7 грудня, 1984 р., м. Київ. Всесоюзний семінар суддів.

Чемпіонат Союзу РСР серед молодіжних команд. Чоловіки: "Локомотив" Харків – VIII місце. Жінки: "Іскра" Ворошиловград – III місце, "Орбіта" Запоріжжя – VII, "Медін" Одеса – X.

Чоловіча команда "Зірка" (Ворошиловград) переходить під прапор "Динамо".

Міжнародні змагання.

8-12 травня, 1984 р. м. Харків. Міжнародна зустріч чоловічих команд Союзу РСР і США.

1984р. Олімпійські ігри. Серед учасників збірник команд іноземних держав був волейболіст українського походження: збірна команда Канади – Данилюк Тері.

Публікації.

Хапко В.Е. Техніка гри в волейбол. — Київ: Здоров'я, 1984. — 64 с.

1985

Грудень 1984 р.- березень 1985 р., 47-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводилися турами в різних містах. Чоловіки: "Політехнік" Одеса – VI місце, "Локомотив" Харків – X, "Локомотив" Київ – XI, "Шахтар" Донецьк – XII, "Динамо" Ворошиловград – XVI. Жінки: "Медін" Одеса – IV місце, "Іскра" Ворошиловград – IX, "Орбіта" Запоріжжя – XI, "Сокіл" Київ – XIX.

3-8 квітня, 1985 р., м. Запоріжжя. Спартакіада ДСТ та відомств України.

15-28 липня, 1985 р., м. Севастополь, I Все-

союзні юнацькі спортивні ігри. Юнаки: Україна – I місце. Склад команди: О.Мартинюк, А.Чуприна, О.Бабаскін, Ю.Мовчан, А.Якубовський, І.Заковоротний, О.Колисецький, В.Пивоваров, В.Коломоєць, О.Шадчин, А.Межинський, О.Кочапєць. Тренери – В.Агасьянц, І.Зискін. Дівчата. Україна – I місце.

5-18 липня, 1985 р., м. Тула. Всесоюзна Спартакіада профтехосвіти.

23-29 серпня, 1985 р., м. Хмельницький, м. Луцьк. Першість України серед юнацьких команд.

26 вересня – 3 жовтня, 1985 р., м. Харків.

IX літня Спартакіада України. Чоловічі команди. Головний суддя – В.Файнштейн (ВК, Сімферополь), заступники головного судді – М.Медвідь (ВК Запоріжжя), В.Кочетов (РК, Харків), головний секретар – А.Лейбельман (ВК Київ). Результати: 1. Ворошиловградська, 2. Харківська, 3. Донецька, 4. Кримська, 5. Вінницька, 6. Одеська, 7. Запорізька, 8. Львівська, 9. Чернігівська, 10. Рівненська області.

19-24 вересня, 1985р., м. Луцьк. IX літня Спартакіада України. Жіночі команди. Головний суддя – Е.Старосельський (ВК, Полтава), заступник головного судді – В.Касьянов (ВК, Сімферополь), головний секретар – Т.Ройко (ВК, Луцьк).

10-20 жовтня, 1985р., м. Кіровоград. I Літні юнацькі спортивні ігри. Юнаки: 1. Харків, 2. Полтава, 3. Кременчук, 4. Київ-1, 5. Кіровоград, 6. Донецька, 7. Луганська, 8. Київська області, 9-12 Львів, Одеса, Тернопіль, Київ-2.

22-29 листопада, 1985 р., м. Донецьк. I Літні юнацькі спортивні ігри. Дівчата: 1. Луганськ, 2. Запоріжжя, 3. АР Крим, 4. Івано-Франківськ, 5. Кіровоград, 6. Луцьк, 7. Київська область, 8. Донецьк, 9-12 Тернопіль, Херсон, Житомир, Дніпропетровськ.

1985 р., Чемпіонат СРСР серед молодіжних команд. Чоловіки: "Локомотив" Харків – IV місце, "Політехнік" Одеса – VIII, "Локомотив" Київ – VI, "Шахтар" Донецьк – XI. Жінки: "Орбіта" Запоріжжя – VII місце, "Медик" Одеса – X місце.

13-15 грудня, 1985 р., м. Київ. Всесоюзний семінар суддів.

1985 р., Кубок Союзу РСР. "Орбіта" Запоріжжя – I місце.

В 1985р. жіноча команда "Орбіта" Запоріжжя завоювала Кубок СРСР.

Чоловіча команда "Азот" Черкаси була створена в 1985р. при КФ ПО "Азот". На пост тренера був запрошений відомий волейболіст, заслужений майстер спорту, олімпійський чемпіон Валерій Кравченко. У цьому ж році команда завоювала право брати участь у першості УРСР.

Міжнародні змагання.

Серед відомих тренерів українського походження, які працювали у командах іноземних держав слід відзначити Тараса Ліскевича - голов-

ного тренера жіночої команди США. Він працював з командою з 1985 року. Під його керівництвом збірна США виступала на Олімпійських іграх 1992 та 1996 років.

1985р. Кубок Світу. Чоловіча збірна СРСР - II місце: О.Смугильов, О.Сорокалет.

1985р. Чемпіонат Європи. Чоловіча збірна СРСР - I місце: О.Сорокалет, О.Смугильов.

1985р., Універсіада. Чоловіча збірна СРСР - II місце: О.Смугильов, О.Сорокалет, І.Філіштинський.

1986

48-й чемпіонат СРСР стартував у Харкові 4-11 січня 1986р. (паралельний тур проходив в Одесі).

Січень-квітень, 1986 р., 48-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились турами в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Харків – VIII місце, "Політехнік" Одеса – XI, "Локомотив" Київ – XIII "Динамо" Ворошиловград – XVIII, "Шахтар" Донецьк – XX. Жінки: "Орбіта" Запоріжжя – V місце, "Іскра" Ворошиловград – VIII, "Медін" Одеса – IX, "Сокіл" Київ – XIV, "Спартак" Донецьк – XVII.

6-16 серпня, 1986 р., м. Харків. Всесоюзна Спартакіада профтехосвіти.

24-30 вересня, 1986 р., м. Ленінград. IX Спартакіада народів Союзу РСР. Чоловіки: Україна – I місце – Чемпіони Спартакіади. Склад команди: І.Ковбасюк, О.Шадчин, В.Лапирьов, А.Сидоренко, Е.Лапшин, О.Александров, В.Бойко, С.Побережченко, О.Сушинський, С.Жеребов, С.Бондаренко, І.Абдрахманов. Тренери - В.Кравченко, В.Веремієнко. Жінки: Україна – III місце – бронзові призери. Склад команди: В.Бубенцова, І.Вчєрашня, Е.Калинюк, Я.Лопатіна, В.Лисечко, І.Орлова, Г.Цвік, Н.Папіжанська, М.Полякова, С.Шабовта, Г.Штанько, І.Пухальська. Тренери - В.Бузаєв, Ю.Курильський. 1986 р., Спартакіада школярів України. Дівчата. 1. Одеська, 2. Запорізька, 3. Ворошиловградська, 4. Чернівецька, 5. Донецька, 6. Львівська, 7. м. Київ, 8. Дніпропетровська, 9. Волинська, 10. Харківська, 11. Київська, 12. Житомирська області.

15-20 жовтня, 1986 р., м. Рівне, м. Черкаси. Чемпіонат України. Чоловіки: "Локомотив" Харків – V місце, «Політехнік» Одеса – X.

1986 р., м. Сімферополь, м. Ужгород. Чемпіонат України. Жінки: «Орбіта» Запоріжжя – II місце, «Медін» Одеса – VII, "Іскра" Ворошиловград – X.

5-6 грудня, м. Донецьк, 1986 р., Республіканський семінар суддів.

1986 р., Чемпіонат СРСР серед молодіжних команд. Чоловіки: "Локомотив" Харків – V

місце, "Політехнік" Одеса-Х. Жінки: "Орбіта" Запоріжжя – II місце, "Медин" Одеса – VII, "Іскра" Ворошиловград – X.

Міжнародні змагання.

1986р. Ігри доброї волі. Чоловіча збірна СРСР - I місце: О.Сорокалет.

1986р., Чемпіонат Світу. Чоловіча збірна СРСР - II місце: О.Сорокалет.

Публікації.

- Демчишин А.А. Волейбол - игра для всех. — Киев: Здоров'я, 1986. — 99 с.
- Короп М.Ю. Интенсификация тактического мышления квалифицированных волейболистов в процессе подготовки к соревнованиям. (13.00.04): Дис. ... канд. пед. наук. /КГИФК. - К., 1986. - 192 с.
- Носко Н.А. Формирование навыков ударных движений у волейболистов различных возрастных групп. (13.00.04): Дисс. ... канд. пед. наук /КГИФК. - К. - 1986. - 228 с.

1987

Грудень 1986 р.- квітень, 1987р., 49-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились колами по турах в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Київ – VI місце; "Локомотив" Харків – VIII; "Динамо" Ворошиловград – XIV; "Шахтар" Донецьк – XV; "Політехнік" Одеса – XVI. Жінки: "Орбіта" Запоріжжя – V місце; "Медин" Одеса – X; "Іскра" Ворошиловград – XII; "Сокіл" Київ – XV; "Спартак" Донецьк – XVII.

4-й тур чемпіонату СРСР проходив у Харкові (паралельний тур - у Белгороді). У суддівській бригаді працювали: М.Костенко, В.Землянхін (р/к, заст.гол.судді), М.Ланін (р/к, гол.секретар). За команду Алма-Ати приїхав на тур харків'янин П.Чухраєв.

9-14 жовтня 1987р. у Харкові проходили республіканські студентські ігри серед чоловічих команд. Результати змагань наступні: 1.Харків, 2.Львів, 3.Одеса, 4.Чернівці. У суддівській бригаді працював А.Чернуха.

4 квітня, 1987 р., м. Київ. Звітно-виборчий пленум Федерації волейболу. Президентом переобрано І.Т.Мороза.

9 квітня, 1987 р., м. Київ. Президія Федерації волейболу затвердила склад президії колегії суддів: А.Лейбельман – голова, В.Драгомирецький – заступник голови, Ю.Ласточкін – секретар, члени президії – Б.Сметанін, Б.Іцковський, В.Шнюков, Н.Дивинський, А.Гусев, Є.Зундер, М.Гоменюк, Л.Розенберг.

22-29 липня, 1987 р., м. Тбілісі, м. Сухумі. Всесоюзні ігри учнів спортивних шкіл. Юнаки. Україна – I місце. Дівчата. Україна – III місце.

23-30 липня, 1987 р., Кубок Союзу РСР.

8-18 вересня, Луцьк. 1987 р., II Республіканські юнацькі спортивні ігри. Дівчата

19-25 вересня, Донецьк. 1987 р., II Республіканські юнацькі спортивні ігри. Юнаки.

13-15 листопада, 1987 р., м. Рига. Всесоюзний семінар суддів. На семінарі заслухано доповідь голови колегії суддів України А.Лейбельмана про досвід роботи Української президії колегії.

12-17 листопада, 1987 р., м. Дніпропетровськ. Чемпіонат України. Жінки.

3-8 грудня, м. Черкаси. 1987 р., Чемпіонат України. Чоловіки.

4-6 грудня, 1987 р., м. Черкаси. Семінар суддів та голів обласних колегій.

Чемпіонат СРСР серед молодіжних команд. Чоловіки: "Локомотив" Київ – IX місце, "Локомотив" Харків -X. Жінки: "Орбіта" Запоріжжя – VII місце, "Медин" Одеса – IX, "Іскра" Ворошиловград – XI.

50-й чемпіонат СРСР стартував 22-27 грудня 1987р. у Харкові й Москві. У суддівській бригаді харківського туру працювали: А.Петраш і М.Скрипаєв (р/к, заст.гол.судді), М.Ланін (р/к, гол.секретар).

Міжнародні змагання.

1987р. Чемпіонат Європи. Чоловіча збірна СРСР - I місце: О.Сорокалет.

Публікації.

- Хапко В.Е. Волейбол - юным. — Киев: Здоровья, 1987. — 125 с.
- Мартышевский К.К. Советский волейбол на олимпийских меридианах: Очерки. — Киев: Молодь, 1987. — 70 с.

1988

2-й тур чемпіонату СРСР проходив 25 січня-1 лютого 1988р. у Свердловську й Нижньому Тагілі. Після 1-го кола ігри проводилися: 3-й тур за 1-6 місця 27 лютого-3 березня у Ленінграді, а 4-й тур - 19 березня-24 березня в Ризі. За 7-12 місця 3-й тур проводився в Новосибірську, а 4-й - у Навої. За підсумками 50-го чемпіонату СРСР "Локомотив" Харків зайняв 9-е місце.

17-21 квітня, 1988 р., м. Київ. Спартакіада військово-морських училищ збройних сил Союзу РСР.

3-9 липня, 1988 р., м. Ворошиловград. Першість України серед юнаків. Юнаки.

3-9 липня, 1988 р., м. Луцьк. Першість України. Дівчата.

2-8 липня, 1988 р., м. Ялта. Першість України.

13-21 серпня, 1988р., м. Іваново. Всесоюзні юнацькі спортивні ігри. Україна. Юнаки і дівчата – I місце.

15-20 жовтня, 1988 р., м. Одеса. Першість України. Чоловіки.

1-6 листопада, 1988 р., м. Одеса. Першість України серед жіночих команд. 1. "Медін" Одеса, 2. "Сокіл" Київ, 3. "Іскра" Ворошиловград, 4. "Локомотив" Дніпропетровськ, 5. "Орбіта" Запоріжжя, 6. "Економіст" Тернопіль, 7. "Спартак" Ялта, 8. "Електра" Донецьк.

2-4 листопада, 1988 р., м. Київ. Республіканський семінар суддів.

10-14 листопада, 1988 р., м. Київ. Першість України серед чоловічих команд.

4-11 лютого, 1988 р., м. Запоріжжя. I Студентські спортивні ігри.

19-24 листопада, 1988 р., м. Київ. Кубок Союзу РСР. Фінал. Чоловічі команди: "Локомотив" Київ – I місце. Жіночі команди: "Орбіта" Запоріжжя – I місце.

1988 р., IV Республіканські літні спортивні ігри молоді. Юнаки: 1. Донецька, 2. Харківська, 3. Ворошиловградська, 4. Полтавська, 5. Київ, 6. Одеська, 7. Запорізька, 8. Чернігівська області. Дівчата: 1. Запорізька, 2. Донецька, 3. Київ, 4. Ворошиловградська, 5. Дніпропетровська, 6. Одеська, 7. Тернопільська, 8. Чернівецька області.

Грудень 1987 р.- Березень 1988 р. 50-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились турами в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Київ –IV місце; "Локомотив" Харків – IX; "Шахтар" Донецьк – XII; "Політехнік" Одеса – XV; "Динамо" Ворошиловград – XVI; "Азот" Черкаси – XXII. Жінки: "Медін" Одеса – IV місце; "Орбіта" Запоріжжя – VI; "Іскра" Ворошиловград – VIII; "Сокіл" Київ – XVII; "Електра" Донецьк – XXI.

Міжнародні змагання.

10-17 вересня 1988р. у Харкові проходив турнір за участю збірної команди Сирії (тренер Л.Ліхно), що грала з командою "Локомотив", ХІРЕ, молодіжною збірною Харкова, збірною профспілок. Рівень гри сирійський волейболістів був значно нижче, ніж у харків'ян.

21-26 липня, 1988 р., м. Одеса. II Міжнародний турнір жіночих команд пам'яті А.Чиніліна. Команди – Куба, ФРН, ГДР, США, Перу, Японія, КНР, СРСР.

1988 р., м. Софія. Кубок Софії. Чоловіки. Україна – VIII місце.

1988 р., Олімпійські ігри. Жіноча збірна

команда СРСР – I місце. У складі команди: О.Шкурнова (Одеса). Чоловіча збірна команда СРСР – II місце. У складі команди: Сорокалет О., Панченко Ю.

Публікації.

Хапко В.Е., Белоус В.И. Волейбол. — Киев: Рад. шк., 1988. — 110 с.

1989

Грудень 1988 р.- квітень 1989 р. 51-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились турами в різних містах. Чоловіки: "Локомотив" Київ – V місце, "Шахтар" Донецьк – IX; "Локомотив" Харків – XI; "Політехнік" Одеса – XIII; "Азот" Черкаси – XXI. За підсумками 51-го чемпіонату СРСР "Локомотив" Харків зайняв 11-е місце. Після перехідних ігор з 2-ю командою 1-ї ліги СКА (Ростов) "Локомотив" зберіг місце у вищій лізі. Жінки: "Орбіта" Запоріжжя – III місце; "Іскра" Ворошиловград – IV; "Медін" Одеса – VIII; "Сокіл" Київ – XV; "Локомотив" Дніпропетровськ – XIX; "Електра" Донецьк – XXI. Склад команди "Орбіта" Запоріжжя – бронзові призери: В.Бубенцова, Н.Бургман, Т.Василенко, І.Вчорашня, Е.Калинюк, Т.Коломиєць, Н.Кордос, В.Лисечко, В.Мілішкевич, І.Пухальська, Т.Ткаченко, С.Шабовта. Тренер – В.Бузаєв.

17-21 квітня, м. Київ. Спартакіада військово-морських училищ збройних сил Союзу РСР.

3-12 червня, Всесоюзні літні спортивні ігри молоді. м. Донецьк. Чоловіки. Україна – I місце. м. Краматорськ. Жінки. Україна – II місце.

21-26 липня, м. Київ. III Міжнародний турнір жіночих команд пам'яті А.Чиніліна. Команди – Куба, Японія, ФРН, КНР, Іспанія, СРСР.

3-4 серпня, м. Москва. Всесоюзна робітнича Спартакіада профспілок. Чоловіки. Виробнича бригада, шахта ім. Калініна, м. Донецьк – III місце. Бригада слюсарів верстатобудівельного ВО, м. Одеса – II місце.

15-20 жовтня, м. Одеса. Чемпіонат України серед чоловічих команд.

22-27 жовтня, м. Дніпропетровськ. Чемпіонат України серед жіночих команд.

31 жовтня-4 листопада, м. Київ. Всесоюзний семінар суддів (320 учасників).

1989 р., Чемпіонат Союзу РСР серед молодіжних команд. Чоловіки: "Локомотив" Київ – V місце; "Шахтар" Донецьк – VI; "Локомотив" Харків – VII; "Політехнік" Одеса – XVI; "Азот" Черкаси – XXIII. Жінки: "Орбіта" Запоріжжя – III місце; "Медін" Одеса – VII; "Іскра" Ворошиловград – IX; "Сокіл" Київ – XVI; "Локомотив" Дніпропетровськ – XX.

Міжнародні змагання.

Восени 1989р. чоловіча команда “Локомотив” Харків проводить серію ігор у Болгарії.

1989р. Кубок Світу. Чоловіча збірна СРСР - III місце: О.Сорокалет.

1990

Грудень 1989 р.- квітень 1990 р. 52 Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились в два етапи по турах в різних містах. Чоловіки: “Шахтар” Донецьк – V місце; “Політехнік” Одеса – VIII; “Локомотив” Київ – IX; “Локомотив” Харків – XI; “Динамо” Луганськ – XII; “Азот” Черкаси – XX. Жінки: “Орбіта” Запоріжжя – IV місце; “Іскра” Луганськ – VI; “Янтарка” Одеса – X; “Сокіл” Київ – XV; “Локомотив” Дніпропетровськ – XVIII; “Електра” Донецьк – XX.

За підсумками 52-го чемпіонату СРСР чоловіча команда “Локомотив” знову зайняла 11-е місце. Після перехідних ігор з 2-ю командою 1-ї ліги МВТУ “Локомотив” покинув вищу лігу. Таким чином, харківський волейбол був представлений у вищій лізі 14 років. Цікавий той факт, що наставник “Локомотива” Л.Ліхно у 1975р. виводив команду у вищу лігу чемпіонату СРСР, а в 1990р. команда під його керівництвом знову повернулася в І лігу.

5-15 жовтня 1990р. у Харкові проходили ігри X Спартакіади УРСР.

Надзвичайно складна політична обстановка в країні відчувається й у спорті - відмовилися брати участь у турнірі першої ліги популярні команди “Куроапаратура” з Вільнюса, що зайняла напередодні 4 місце, і “Калев” з Талліна - 6-е.

21-27 квітня, 1990 р., м. Київ. Спартакіада військово-морських училищ збройних сил Союзу РСР.

31 травня - 8 червня, 1990р., м. Сімферополь. Першість України. Чоловіки.

5-12 червня, 1990 р., м. Тернопіль. Першість України. Жінки.

6-12 серпня, 1990 р., м. Гродно. Всесоюзна Спартакіада учнівської молоді. Україна – юнаки – I місце, дівчата – II місце.

1990 р., Кубок Союзу РСР. Чоловіки: «Локомотив» Київ – I місце.

8-16 вересня, 1990 р., м. Тернопіль. X літня Спартакіада України. Головний суддя – А.Лейбельман (ВК, м. Київ). Головний суддя – Б.Іцковський (ВК, Київ), заступники головного судді – Л.Карпов (РК, Алушта), Б.Ручко (РК, Хмельницький), Б.Духницький (РК, Тернопіль), головний секретар – І.Цветкова (ВК, Запоріжжя).

24-30 вересня, 1990 р., м. Київ, м. Кременчук. Першість України серед юнацьких команд.

1-й тур 53-го чемпіонату 1-ї ліги проходив 16-22 листопада 1990р., 2-й тур - 14-19 грудня 1990р.

7-9 грудня, 1990 р., м. Київ. Республіканський семінар суддів.

1-й тур 53-го чемпіонату 1-ї ліги проходив 16-22 листопада 1990р., 2-й тур - 14-19 грудня 1990р.

Міжнародні змагання.

Березень, 1990 р., м. Ізмір, Туреччина. Кубок ЄКВ. “Орбіта” Запоріжжя – I місце.

1990р., Пекін. Чемпіонат Світу. Збірна СРСР – I місце, у складі - Ірина Горбатюк (Дніпропетровськ).

1990р., Ріо-де-Жанейро. Чемпіонат Світу. Збірна СРСР – III місце: Юрій Коров’яньський (Донецьк), Олександр Шадчин (Донецьк).

Змагання ветеранів.

1990р., 20-26 вересня, м. Севастополь. Фінал II Кубку РСР серед чоловічих команд ветеранів. 8 команд: Москва, Харків, Молдова, Казахстан, Курган, Запоріжжя, Куйбишев, Севастополь. Призерами стали: чоловіки 40 років - 1.Москва, 2.Запоріжжя, 3.Куйбишев.

Публікації.

- Хапко В.Е., Маслов В.Н. Совершенствование мастерства волейболистов. – Киев: Здоров’я, 1990. – 125с.
- Маслов В.Н. Влияние режимов чередования работы и отдыха на развитие специальной работоспособности высококвалифицированных волейболистов: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. / КГИФК / - К. - 1990. - 22 с.

1991

3-й тур 53-го чемпіонату 1-ї ліги проходив 11-16 січня 1991р. у Свердловську. 4-й тур чемпіонату проходив у Харкові. У парі з “Локомотивом” виступає й команда “Азот” (Черкаси). Обидві команди грали проти “Шляховика” (Алма-Ата) і “Крила Сходу” (Ташкент). 5-й тур проходив 22-27 лютого 1991р. у Черкасах. “Локомотив” грав проти СКА (Рига) і “Спартак” (Ленінград). Зігравши ще 4 тура (7-12 березня, 28-31 березня, 11-14 квітня, 23-28 квітня) “Локомотив” Харків зайняв 6-е місце.

1991 р., березень. 53-й Чемпіонат Союзу РСР. Ігри проводились турами в різних містах. Чоловіки: “Шахтар” Донецьк – II місце. “Локомотив” Київ – VI місце. “Динамо” Луганськ – XI місце. “Політехнік” Одеса – XII місце. “Локомотив” Харків – XVIII місце. “Азот” Черкаси – XIX місце. Жінки: “Орбіта” Запоріжжя – V місце. “Январка” Одеса - X місце. “Іскра” Луганськ – XI місце. “Сокіл” Київ – XIII місце. “Локомотив” Дніпропетровськ – XVII

місце. "Електра" Донецьк – XXII місце.

Із травня по жовтень 1991р. проходили ігри на Кубок СРСР.

В 1991р. у Харкові О.Морозовському нарешті вдалося створити команду, здатну конкурувати із кращими клубами України. Команда "УФК №2 - Серп і молот" була створена на базі училища олімпійського резерву №2 (директор Попов А.М.) і спорткомбінату "Серп і молот" (директор - Калашник Е.В.) У цьому ж році команда брала участь в 1-у національному чемпіонаті, зайняла в ньому 5-е місце й стала командою 1-ї ліги (Семенюк Я., Белеченко Н., Бублій Е., Приймачова Е., Нечипоренко Е., Текушина О., Невечеря І., Тарасенко Л., Тарасенко В.)

Чоловіча команда СК "Зарево" Макіївка, починаючи з 1991 року пройшла шлях від першості КФК до вищої ліги чемпіонату України.

В 1991 році був створений професійний волейбольний клуб "Машинобудівник" Суми, засновником якого є СНПО ім. Фрунзе. У цьому ж році чоловіча команда виходить в 1-у лігу першості України.

Чоловіча команда "Надзбруччя-Динамо" Тернопіль в 1991 році завоювала право брати участь в 1-й лізі першості України. У цьому ж сезоні, зайнявши 2-і місце, попадає у вищу лігу.

1991 р., 22-30 березня, м. Київ. Спартакіада народів Союзу РСР. Чоловіки, збірна УРСР – І місце. Склад команди: І.Абдрахманов, Ю.Грицюта, В.Гудима, Є.Ковтун, Ю.Коров'янський, І.Попов, С.Мироненко, В.Пивоваров, С.Черняга, Ю.Філіпов, О.Шадчин, О.Сидоренко. Тренери – А.Проскуровський, М.Поздняков.

1991 р., 16 червня, м. Київ. Установча конференція Федерації волейболу. Обрано від областей 118 делегатів. Були присутніми – 94. Президентом обрано В.Федюшина. Обрано Виконком Федерації: О.Устенко - віце-президент, М.Панич – відповідальний секретар, Н.Дивинський – виконавчий директор, В.Туровський – голова спортивно-технічної комісії, В.Чернов – голова тренерської ради, А.Лейбельман – голова колегії суддів, М.Овсянкін – голова комісії дитячо-юнацького спорту та підготовки резерву, Ю.Крюков – голова комісії ветеранів, М.Носко – голова науково-методичної комісії, С.Клопов, Є.Карельський – голова комісії пропаганди, Б.Іцковський – голова комісії міжнародних спортивних зв'язків, В.Федюшин, М.Піменов, Л.Небилицький. Члени Виконкому та голови обласних федерацій склали Раду Федерації волейболу України. Затверджено І Статут Федерації волейболу України.

1991 р., 28 червня – 7 липня, м. Полтава, м. Євпаторія. Фінал першості України. Юнаки. Дівчата.

1991 р., 4-10 листопада, м. Тернопіль. Фінал

України серед аматорів. Зайняті місця: 1. "Надзбруччя" Тернопіль. 2. "Підшипник" Луцьк. 3. "Дністр" Заліщики. 4. "Фрунзенець" Суми. 5. "Волна" Миколаїв. 6. "Хімік" Черкаси. 7. "БВК" Кременчук.

1991 р., 16 листопада, м. Київ. II-а Установча конференція ФВУ. Обрано делегатів – 83, присутніх – 64. Президентом обрано В.Ходєєва. О.Устенко – віце-президент, голова фінансово-економічної комісії, М.Панич – виконавчий директор, голова матеріально-технічної комісії, Н.Дивинський – відповідальний секретар, голова оргмасової комісії, В.Туровський – голова спортивно-технічної комісії, М.Овсянкін – голова комісії дитячо-юнацького спорту та підготовки резерву, Ю.Крюков – голова комісії ветеранів, М.Носко – голова науково-методичної комісії, С.Клопов, Є.Карельський – голова комісії пропаганди, Б.Іцковський – голова комісії міжнародних спортивних зв'язків. Прийнято та затверджено Статут Федерації волейболу України.

13-15 грудня, м. Київ. 1991 р., Республіканський семінар суддів.

Результати Чемпіонату України 1991р.

4-10 жовтня, м. Біла Церква. Чемпіонат України. Жінки. Зайняті місця: 1. "Орбіта-2" Лісичанськ. 2. "Орбіта" Запоріжжя. 3. "Январка" Одеса. 4. "Локомотив" Дніпропетровськ. 5. "Електра" Донецьк. 6. "Іскра" Луганськ. 7. "Русав" Київ. 8. "Галичанка" Тернопіль.

25-31 жовтня, м. Донецьк. Чемпіонат України. Чоловіки. Зайняті місця: 1. "Динамо" Луганськ. 2. "Шахтар" Донецьк. 3. "Азот" Черкаси. 4. "Локомотив" Харків. 5. "Торпедо" Одеса. 6. "Локомотив" Київ. 7. "Спортсервіс" Сімферополь. 8. "Буревісник" Чернігів.

Змагання ветеранів.

21-26 вересня, м. Севастополь. Кубок Союзу РСР серед команд ветеранів. Команди: Москва, Харків, Рига, Одеса, Ташкент, Тверь, Воронеж, Омськ, Севастополь. Результати змагань наступні: чоловіки 40 років - Москва, Тверь, Ташкент; чоловіки 50 років - Москва, Обнінськ, Оренбург; жінки 35 років - Рига, Москва, Баку.

Публікації.

Ермаков С.С. Структура основных технических приемов игры в волейбол как система ударных движений: Автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук (13.00.04) / Гос. центр. ин-т физ. культуры. — М., 1991. — 23 с.

1992

13 січня. Затверджено Наказом Мінмолодьспорту № 57 статут Федерації волейболу України.

2-9 травня, м. Полтава. Першість України серед юнаків 1975-1976 р.н. Зайняті місця: 1. Полтава. 2. Донецьк. 3. Луганськ. 4. Харків. 5. Київ. 6. Львів. 7-10 Крим, Дніпропетровськ, Одеса.

2-9 травня, м. Євпаторія. Першість України серед дівчат 1975-1976 р.н. Зайняті місця: 1. УОР - Київ. 2. Євпаторія. 3. Біла Церква. 4. Луганськ - УОР. 5. Одеса. 6. Полтава. 7-11 Запоріжжя, Донецьк, Харків, Дніпропетровськ.

14 травня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Затверджені наступні регламентуючі документи ФВУ: а) Дисциплінарний кодекс; б) Положення про переходи гравців; в) Положення про ліцензування гравців, тренерів, медпрацівників, суддів; г) Положення про виїзд гравців за кордон. 2. Затверджено старших тренерів збірних команд України: чоловіча команда - А.Проскуровський ("Шахтар" Донецьк); жіноча команди - В.Бузаєв ("Орбіта" Запоріжжя). 3. Затверджено склади збірних команд України. 5. Замість В.Чернова головою тренерської Ради призначено Ю.Карвася та введено його до складу Виконкому ФВУ. 6. Затверджені результати відбіркових змагань до Чемпіонату України 1992/1993 р.р.

28 червня, м. Євпаторія. Міський семінар суддів, який проводила АК ФВУ.

В 1992 році в перехідному турнірі команда "Юракадемія-Локомотив" Харків завоювала право брати участь у першому чемпіонаті України в 1 лізі.

Жіноча команда "Рось" Біла Церква була створена на базі ДЮСШ №2 в 1992 році.

Чоловіча команда "Макрохим" Маріуполь була створена в 1992 році на базі 2-х міських колективів "Азов" і коксохімічного заводів. У цьому ж році команда займає 8-е місце в 1-й лізі першості України.

Жіноча волейбольна команда "Університет" Івано-Франківськ заснована у серпні 1992 року при Прикарпатському університеті.

Жіноча команда "Керкинітида" Євпаторія була створена на базі ДЮСШ в 1992 році.

Волейбольний клуб "Полисянка" Рівне заснований в 1992р. Тоді ж команда попадає в 1-у лігу першості України.

Жіноча команда "Галичанка" Тернопіль виступає у вищій лізі з 1992 року.

м. Харків. Всеукраїнські юнацькі змагання. Юнаки: 1. Харків, 2. Харків, 3. Луганськ, 4. Полтава, 5. Кіровоград, 6. АР Крим, 7. Київська, 8.

м. Київ, 9. Донецьк.

м. Євпаторія. Всеукраїнські юнацькі змагання. Дівчата: 1. Луганськ, 2. Івано-Франківськ, 3. Луганськ, 4. Біла Церква, 5. Запоріжжя, 6. Донецьк, 7. Одеса, 8. АР Крим.

Відкритий Чемпіонат СНД. Ігри проходили в різних містах. Жіночі команди: "Іскра" Луганськ - VIII місце. "Орбіта" Запоріжжя - X. "Январка" Одеса - XI. "Русав" Київ - XII. "Локомотив" Дніпропетровськ - XXIII. "Орбіта-2", Лісичанськ - XXIV. "Галичанка" Тернопіль - XXIX. Чоловічі команди: "Шахтар" Донецьк - I місце. "Локомотив" Київ - VIII. "Локомотив" Харків - XVI. "Азот" Черкаси - XXIII. Склад команди "Шахтар": О.Бойко, А.Загоренко, І.Заковоротний, С.Ковтун, В.Коломоєць, А.Мартинюк, Ю.Коров'янський, С.Мироненко, С.Околот, С.Черняга, О.Шадчин, О.Якубовський. Тренери - А.Проскуровський, С.Федоров.

10 липня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Затверджено склади та кількість команд по лігах на сезон 1992-1993 р.р. Вища ліга: Чоловічі команди - 12 команд. Жіночі команди - 8 команд. Перша ліга: Чоловічі команди - 12 команд. Жіночі команди - 10 команд.

Серпень, Федерацію волейболу України прийнято до членів ФІВБ на Конгресі ФІВБ під час Олімпійських ігор у Барселоні.

10-13 вересня, м. Київ. Семінар суддів Чемпіонату та Кубку України.

1992р., 1-7 жовтня, м. Орджонікідзе. Відбірковий турнір до участі в Чемпіонаті України команд II ліги. Учасники: "Локомотив-2" Київ, "СКІФ" Київ, "Училище фізкультури" Харків, "Юридична Академія" Харків, "Політехнік" Донецьк, збірна Севастополя, "Альфа" Краматорськ, "Мангаліт" Орджонікідзе.

14 листопада, м. Суми. Обласний семінар, який проводила АК ФВУ.

14-16 грудня, м. Черкаси. Триденний обласний семінар суддів, що проводила АК ФВУ.

Результати Чемпіонату та Кубка України 1991-1992р.р.

Після розвалу СРСР Україна проводить свою національну першість.

18-25 березня, м. Донецьк. Чемпіонат України. Чоловічі команди: 1. "Шахтар" Донецьк. 2. "Локомотив" Харків. 3. "Динамо" Луганськ. 4. "Азот" Черкаси. 5. "Політехнік" Одеса. 6. "Локомотив" Київ. 7. "Спортсервіс" Сімферополь.

23-29 березня, м. Біла Церква. Чемпіонат України. Жіночі команди: 1. "Іскра" Луганськ. 2. "Орбіта" Запоріжжя. 3. "Локомотив" Дніпропетровськ. 4. "Медін" Одеса. 5. "Орбіта-2" Лісичанськ. 6. "Росава" Київ. 7. "Галичанка" Тернопіль.

Кубок України: змагання не проводились.

Міжнародні змагання.

1992р. Олімпійські ігри. Жіночу збірну команду США очолює головний тренер українського походження Тарас Ліскевич.

3-10 листопада, Росія, м.Обнінськ. Міжнародний турнір юнаків "Дружба". Україна – II місце.

Змагання ветеранів.

8-15 квітня, м. Харків. Міжнародний турнір ветеранів. Україна – II місце.

Травень, м. Брянськ. Міжнародний турнір команд ветеранів. Чоловіки. м. Харків – I місце. Склад команди: С.Єрмаков, П.Сатановський, Ю.Черкашин, В.Федосєєв, Ю.Голубничий, О.Журавльов. Тренер - Ю.Пономарьов.

У зв'язку з розпадом СРСР в 1992 році першість серед ветеранів не була проведена.

У червні 1992р. у м. Севастополі відбувся I чемпіонат України серед ветеранів волейболу. Жінки: 1. Запоріжжя, 2. Київ, 3. Севастополь. У віковій групі 40-50 років (чоловіки) першими чемпіонами й призерами стали: I місце - Харків у складі: майстри спорту - Петро Чухраєв (капітан команди), Сергій Єрмаков, Микола Лопін, Анатолій Фролов, Петро Сатановський, а також Савелій Чебодаєв, Володимир Федосєєв, Володимир Адашевський, Борис Гранько, Анатолій Чернуха. Тренер - майстер спорту Леонід Смірін. II місце - Запоріжжя. III місце - Київ. Кращими гравцями чемпіонату були названі С. Єрмаков і П.Сатановський (Харків). У віковій групі 50 років і більше (чоловіки) місця розподілилися в такий спосіб: 1. Київ, 2. Харків, 3. Севастополь.

Публікації.

Голуб В.П. Контроль и нормирование тренировочных нагрузок на предсоревновательном этапе подготовки квалифицированных волейболистов. (13.00.04.) : Автореф. дис. ... канд. пед. наук. (КГИФК) - К. 1992. - 22 с.

1993

16 січня, м. Донецьк. Обласний семінар суддів, який проводила АК ФВУ.

3 лютого, м. Чернігів. Обласний семінар суддів, який проводила АК ФВУ.

22 лютого, м.Луганськ. Обласний семінар судді, який проводила АК ФВУ.

29-30 травня, м. Київ. Семінар-нарада тренерів команд та голів обласних арбітражних комісій.

3-9 травня, м. Харків. I юнацькі ігри Ук-

раїни (юніори). 1. Харківська, 2. Полтавська, 3. АР Крим, 4. м.Київ, 5. Кіровоградська, 6. Донецька, 7. Луганська, 8. Київська області, 9-12. Одеська, Львівська, Тернопільська, Дніпропетровська, 13-16. Запорізька, Вінницька, Миколаївська, 17. Житомирська. I місце – Харківська область

2-9 травня, м. Євпаторія. I юнацькі ігри України (дівчата). 1. Луганська, 2. Запорізька, 3. АР Крим, 4. Івано-Франківська, 5. Одеська, 6. Волинська, 7. Київська, 8. Донецька, 9-12. Київ-2, Житомирська, Херсонська, Тернопільська, 13-16. Київ-1, Полтавська, Сумська, Чернівецька. I місце – Луганська область.

26-27 червня, м. Івано-Франківськ. Обласний семінар суддів, який проводила АК ФВУ.

27-28 серпня, м. Київ. Семінар головних суддів Чемпіонату та Кубку України.

Спортивно-волейбольний клуб "Бориспіль" був створений в 1993 році на базі будівельної організації ПМК №28.

В 1993 році був створений волейбольний клуб «Прибой» Бердянськ.

Результати Чемпіонату та Кубка України 1992-1993р.р.

Чоловіки: 1. «Шахтар» Донецьк, 2. «Динамо» Луганськ, 3. «Торпедо» Одеса.

Жінки: 1. «Орбіта» Запоріжжя, 2. «Іскра» Луганськ, 3. «Краян» Одеса.

9-11 квітня, м. Київ. Фінал I Кубка незалежної України. Чоловіки: 1.»Локомотив» Київ, 2. «Локомотив» Харків. Жінки - «Орбіта» Запоріжжя.

23-28 березня, м. Горлівка. Чемпіонат України. Чоловіки.

17-20 вересня, м. Суми. Чемпіонат України I ліга. Чоловіки.

28 жовтня - 2 листопада, м. Київ. Чемпіонат України. Чоловіки.

27 листопада-1 грудня, м. Вінниця. Чемпіонат України. Чоловіки.

20-23 грудня, м. Євпаторія. Чемпіонат України. Жінки.

Міжнародні змагання.

Відбіркові матчі Чемпіонату Європи 1992/1993 р.р. серед жіночих команд. 1 травня, Швеція – Україна, 0:3; 5 травня, Україна – Швеція, 3:0; 16 травня, Ізраїль – Україна, 0:3; 22 травня, Фінляндія – Україна, 0:3; 30 травня, Україна – Ізраїль, 3:0; 6 червня, Україна-Фінляндія, 3:0.В підгрупі Україна – I місце.

Першість Європи. Чоловіча збірна України – VI місце.

19 травня, Словаччина. Передкваліфікаційний матч відбіркового раунду Чемпіонату Світу. 1994

р. серед чоловічих команд. Словаччина-Україна 1:3. Липень, Нідерланди. Європейські Олімпійські дні. Дівчата – II місце.

Відбіркові матчі Чемпіонату Європи 1992/1993 р.р. серед чоловічих команд. 20 лютого: Ізраїль–Україна, 2:3; 2 березня: Україна – Ізраїль, 3:0; 11 травня: Данія – Україна, 3:0; 17 травня: Румунія-Україна, 1:3; 30 травня: Україна-Данія, 3:0; 7 червня: Україна-Румунія, 3:0. В підгрупі – Україна – I місце.

21-23 травня, м. Київ. Відбірковий турнір Чемпіонату Світу 1993 р. серед юніорок. Учасники: Україна, Туреччина, Білорусія. Делегат ФІВБ – В.Ходєєв, нейтральний суддя - Т.Вечорек (Польща), судді: К.Ільбейлі (Туреччина), Б.Іцковський (Україна). Україна – I місце.

28-30 травня, Чехія, м.Брно. Відбірковий турнір першості Світу. Юніорська збірна команда України – II місце. Зайняті місця: 1. Чехія. 2. Україна. 3. Польща. 4. Румунія.

9 червня, м. Одеса. Передкваліфікаційний матч відбіркового раунду Чемпіонату Світу 1994 р. серед жіночих команд Україна-Словаччина: 3:0. Другий суддя – Б.Іцковський (Україна).

15 червня, м. Донецьк. Передкваліфікаційний матч відбіркового раунду Чемпіонату Світу 1994 р. серед чоловічих команд. Україна-Словаччина: 3:0. Технічний делегат ФІВБ – В.Туровський, нейтральний суддя ФІВБ – Я.Списак (Польща), другий суддя – О.Савенков (Україна).

19 червня, Словаччина. Передкваліфікаційний матч відбіркового раунду Чемпіонату Світу 1994 р. серед жіночих команд. Словаччина – Україна: 0:3.

13-22 серпня. Бразилія. Фінал Чемпіонату Світу 1993 р. серед юніорок. Україна – II місце. Склад команди: О.Коломієць, С.Сулім, С.Половинка, О.Сєпп, І.Сухорук, М.Полякова, А.Кравець, В.Іларіонова, М.Корміліцина, Н.Ткаченко, О.Воронкіна. Тренер – В.Бузаєв.

24 вересня-2 жовтня, м.Злин, м.Брно (Чехія). Фінал Чемпіонату Європи 1993 р. серед жіночих команд. Україна – III місце. Склад команди: І.Пухальська, Л.Троцко, О.Коломієць, О.Воронкіна, Г.Калашнікова, А.Кравець, Ю.Волівач, С.Сулім, В.Матешук, М.Полякова. Т.Ільїна, М.Дубініна. Тренери - В.Бузаєв, Ю.Курільський.

4-12 вересня, м. Турку, м.Оулу (Фінляндія). Фінал Чемпіонату Європи 1993 р. серед чоловічих команд. Україна – VI місце. Склад команди: С.Черняга, Є.Ковтун, І.Зайцев, С.Міроненко, О.Белинський, І.Попов, Ю.Філіпов, О.Мушенко, О.Гатін, В.Гудима, О.Шадчин. Тренери – А.Проскуровський, С.Федоров.

22-24 жовтня, м. Анкара. (Туреччина). Відбірковий турнір Чемпіонату Світу 1994 р. серед жіночих команд. Учасники: Україна, США, Фран-

ція, Туреччина. Україна – II місце.

19-21 листопада, м. Вроцлав. (Польща). Відбірковий турнір Чемпіонату Світу 1994 р. серед чоловічих команд. Учасники: Україна, Польща, Швеція, Латвія. Україна – IV місце.

24-26 листопада, Нігерія. (м.Лагос). Другий відбірковий турнір Чемпіонату Світу. Учасники: Україна, Єгипет, Нігерія, Хорватія. Україна – I місце. Склад команди: О.Коломієць (“Олександрія” Біла Церква), В.Матешук (“Орбіта” Запоріжжя), М.Полякова (“Олександрія” Біла Церква), Г.Калашнікова (“Орбіта” Запоріжжя), Ю.Волівач (“Орбіта” Запоріжжя), С.Сулім (“Олександрія” Біла Церква), А.Кравець (“Орбіта” Запоріжжя), Т.Ільїна (“Олександрія” Біла Церква), І.Пухальська (“Орбіта” Запоріжжя), О.Воронкіна (“Орбіта” Запоріжжя). Тренер – В.Бузаєв.

Змагання ветеранів.

II чемпіонат України. Спочатку ігри проходили в підгрупах (9-14 червня, вікова категорія 40 років і більше) по 8 команд у кожній у містах Ялта й Вінниця. По 4 команди з підгрупи виходили у фінал. Фінальні ігри проходили в Дніпропетровську 5-7 листопада в спортивному комплексі ДІБІ. У завзятій боротьбі команда Дніпропетровська з рахунком 2:1 (14:16, 15:11, 15:13) обіграла Харків і вперше стала чемпіоном України. Результати змагань наступні: 1. Дніпропетровськ, 2. Харків, 3. Київ, 4. Запоріжжя, 5. Львів, 6. Сімферополь, 7. Одеса. Кращим гравцем, із врученням грошової премії був названий Василь Трофименко (Дніпропетровськ). Головний суддя - Духовний С.Б. (Харків), головний секретар - Макаров О.В., судді - Машковський В., Роздабара М., Тимошенко В.

Публікації.

- Крюков Ю.М. Волейбол. Навчальна програма для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ. - К., 1993. - 172 с.
- Марван Д. Методика розвитку скоростно-силових способностей кваліфікованих волейболістів. (13.00.04): Дисс. ... канд. пед. наук / КГИФК. - К., 1993. - 133 с.
- Пименов М.П. Волейбол: специальные упражнения. – Киев, 1993. – 188с.

1994

Жіноча команда “Медуниверситет - Вікторія” (Вінниця) була створена в 1994р. під назвою “Південний Буг” і брала участь у першій лізі чемпіонату України.

Жіноча команда в Черкасах сформована в 1994 р. на базі колективу фізкультури ПО “Хімволок-

но” і бере участь у першості України по вищій лізі.

1-8 червня, м. Донецьк. І літні спортивні ігри молоді України (хлопці). 1. Київ, 2. Харківська, 3. Одеська, 4. Донецька, 5. Р.Крим, 6. Луганська, 7. Черкаська, 8. Чернігівська, 9. Вінницька, 10. Львівська, 11. Тернопільська.

2-11 липня, м. Євпаторія. І літні спортивні ігри молоді України (дівчата). 1. АР Крим, 2. Одеська, 3. Запорізька, 4. Луганська, 5. Волинська, 6. Рівненська, 7. Київська, 8. Івано-Франківська, 9. Тернопільська, 10. Дніпропетровська, 11. Житомирська області.

9-11 вересня, Семінар суддів Чемпіонату і Кубку України та голів обласних м. Київ.

10-11 листопада, м. Житомир. Обласний семінар суддів, який проводила АК ФВУ.

19 листопада, м. Сімферополь. Семінар суддів АР Крим, який проводила АК ФВУ.

30 листопада, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Прийняті рішення: 1. Затверджені головні тренери збірних юнацьких команд: юнаків – Подденежний Г., дівчат – Хричов Л. та склади цих команд. 2. Затверджено склад тренерської Ради та її голову – М.Піменова. Виконком ФВУ прийняв рішення про проведення огляду-конкурсу суддівських колегій областей та міст України з нагоди 100-річчя світового волейболу, затверджено Положення про огляд-конкурс. Для керівництва та підведення підсумків затверджена комісія у складі: В.Туrowsький, А.Лейбельман, Л.Бурма, Л.Міллер, В.Павленко, Є.Зундер, М.Гоменюк, Л.Розенберг, В.Землянхунін.

16 грудня, м. Вінниця. Обласний семінар суддів, який проводила АК ФВУ.

Результати Чемпіонату та Кубка України 1993-1994р.р.

Чоловіки: 1. «Локомотив» Харків, 2. «Локомотив» Київ, 3. «Торпедо» Одеса.

Жінки: 1. «Іскра» Луганськ, 2. «Орбіта-ЗАЕС» Запоріжжя, 3. АФ «Олександрія» Біла Церква.

Кубок України 1993-1994р.р.: чоловіки - «Шахтар» Донецьк, жінки - «Галичанка» Тернопіль.

Міжнародні змагання.

4-10 жовтня, м. Москва. Міжнародний турнір юнаків «Дружба». Україна – III місце.

2-10 вересня, м. Мишкольц, м.Дебрецен, Угорщина. Чемпіонат Європи. Юніорки. Україна – VI місце. Склад команди: І.Смолянець («Керкінітіда» Євпаторія), Т.Коновалова («Луганчанка» Луганськ), Л.Карпова «Луганчанка» (Луганськ), Л.Яценко («Луганчанка» Луганськ), Ю.Карабіза («Луганчанка» Луганськ), Т.Шепелева («Луганчан-

ка» Луганськ), О.Фоміна («Іскра» Луганськ), Ю.Бueva (ДЮСШ, Київ), С.Тарасова («Луганчанка» Луганськ), О.Оніпко (ДЮСШ Київ), В.Хімченко («Луганчанка» Луганськ), О.Ярмоленко («Луганчанка» Луганськ). Тренер – М.Коновалов.

3-11 вересня, м.Анкара, Туреччина, Чемпіонат Європи. Юніори. Україна – XI місце. Склад команди: В.Стадніков (Локомотив» Київ), О.Сергін («Шахтар» Донецьк), Є.Нирка («Торпедо» Одеса), В.Біба («УФК-2» Харків), В.Педько («УФК-2» Харків), В.Грюк («УФК-2» Харків), К.Вацеба («УФК-2» Харків), О.Володін («Локомотив» Харків), А.Ткаченко («Торпедо» Одеса), В.Гулін («Торпедо» Одеса), Р.Яковлев («Локомотив» Харків), Ю.Губенко («УФК-2» Харків). Тренери – М.Благодарний, Є.Бородаєнко.

3-10 жовтня, Голландія. Дружні матчі з національною жіночою збіркою Голландії.

21-30 жовтня, м.Белу Орізонті, м.Сан-Паулу, Бразилія. Фінал Чемпіонату Світу серед жінок. Група С: Італія, Україна, Росія, Китай. Україна – IX місце. Склад команди: М.Дубініна, Т.Ільїна, Т.Іванюшкіна, Г.Калашнікова, О.Коломієць, А.Кравець, В.Матешук, М.Полякова, І.Пухальська, І.Сухорук, С.Сулім, О.Воронкіна. Тренер - В.Бузаєв.

3-9 листопада, м. Київ. Міжнародний турнір серед команд юнаків 1978/79 р.н. Учасники: Україна-1, Україна-2, Росія, Москва, Київ («Локомотив»), Білорусія.

Результати виступу клубів в Європейських Кубках сезону 1993/94р.р.

Чоловіки: Донецьк – Кубок Чемпіонів. 1-й раунд: «Шахтар» Донецьк – «Спутнік» Вітебськ (Білорусія) 3:2, 3:1. 2-й раунд: «Шахтар» Донецьк – АЗС Ченстохова (Польща) 3:1, 1:3. 1/8 фіналу «Шахтар» Донецьк – СКК Берлін (Німеччина). Команда завершила виступ в Єврокубках у 1/8 фіналу.

Чоловіки: «Локомотив» Київ – Кубок Володарів Кубків: 1-й раунд: «Локомотив» Київ – «Гумарне» Пухов (Словаччина) 3:0, 3:2. 2-й раунд: «Локомотив» Київ – «Насьональ» Фуншаль (Португалія) 3:2, 0:3. Команда завершила виступ в Єврокубках у 2-му раунді.

Чоловіки: «Торпедо» Одеса – Кубок ЄКВ: 1-й раунд: «Торпедо» Одеса – «Стяуа» Бухарест (Румунія) 3:0, 3:2. 2-й раунд: «Торпедо» Одеса – «Вібробетон» Нуштар (Хорватія) 3:2, 3:1. 3-й раунд «Торпедо» Одеса – «Галатастрай» Стамбул (Туреччина) 0:3, 0:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 3-му раунді.

Чоловіки: «Динамо» Луганськ – Кубок ЄКВ: 2-й раунд: «Динамо» Луганськ – «Іску-волей» Тампере (Фінляндія) 3:1, 0:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 2-му раунді.

Жінки: «Орбіта» Запоріжжя – Кубок Чемпіонів: 1-й раунд: «Орбіта» Запоріжжя – «Аврора»

Рига (Латвія) 3:0, 3:0. 2-й раунд: "Орбіта" Запоріжжя – „Работнічки” Скопье (Македонія). 1/8 фіналу: "Орбіта" Запоріжжя – "Вюстенрот" Зальцбург. (Австрія) 3:0, 3:0. 1/4 фіналу: "Орбіта" Запоріжжя – "Уралочка" Єкатеринбург (Росія) 0:3, 0:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1/4 фіналу.

Жінки: "Динамо-Дженестра" Одеса – Кубок Володарів Кубків: 1/8 фіналу: "Динамо-Дженестра" Одеса – "Кімікіс" Даугавпілс (Латвія) 3:1, 3:0. 1/4 фіналу: "Динамо-Дженестра" Одеса – "Рейсін де Франс" Париж (Франція) 0:3, 2:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1/4 фіналу.

Жінки: "Іскра" Луганськ - Кубок ЄКВ: 2-й раунд: "Іскра" Луганськ – "Сталь" Бьельско Бьяла (Польща) 3:0, 3:2. 3-й раунд: „Іскра” Луганськ – ЧМС Челябінськ (Росія) 3:0, 3:1. 1/8 фіналу: "Іскра" Луганськ – "Вакіфбанк" Анкара (Туреччина) 3:0, 2:3. 1/4 фіналу: "Іскра" Луганськ – "АСПТТ" Мюлуз (Франція) 3:0, 3:0. Команда вийшла до фінальної частини турніру.

Жінки: "Олександрія" Біла Церква – Кубок ЄКВ: 2-й раунд: "Олександрія" Біла Церква – „Мастра" Мінськ (Білорусія) 3:0, 3:0. 3-й раунд: "Олександрія" Біла Церква - :Єсільюрт" Стамбул (Туреччина) 2:3, 3:0. 1/8 фіналу: "Олександрія" Біла Церква – "Мессаджеро Теодора" Равенна (Італія) 0:3, 3:0. 1/4 фіналу: "Олександрія" Біла Церква – "Університатеа" Бакау (Румунія) 3:1, 3:1. Команда вийшла до фінальної частини турніру.

5-6 березня, м. Мюнстер, Німеччина. Фінал Кубку Європейської Конфедерації волейболу. "Іскра" м. Луганськ – III місце, "Олександрія" м. Біла Церква – IV місце. 1/2 фіналу: "Іскра" Луганськ – „Імпредо" Агрідженто (Італія) 0:3. 1/2 фіналу: "Олександрія" Біла Церква – УСК Мюнстер (Німеччина) 1:3. Фінал: "Іскра" Луганськ – "Олександрія" Біла Церква 3:0.

Змагання ветеранів.

27-30 квітня, м. Москва. II Міжнародний турнір ветеранів на Кубок президента Росії за участю збірних команд Росії, України, Японії, Германії, Польщі, Фінляндії та інш. Чоловіки Україна – I місце. Склад команд чоловіків: М.Гукайло, П.Сатановський, С.Борисов, Б.Тарасов, Г.Гуменюк, П.Чухраєв, М.Литвин, О.Бондаренко, В.Полтавський, М.Чернаш. Тренери – С.Тимченко, Є.Сердешний. Жінки. Україна – II місце. Склад команди жінок: Л.Букіна, В.Румянцева, В.Семенова, С.Єрьоміна, Л.Семерій, Т.Яцик, Т.Баєва, Є.Назаренко. Тренер - Г.Халаджи.

14-18 вересня, м. Харків. III Чемпіонат України серед ветеранів. 1. Харків, 2. Дніпропетровськ, 3. Вінниця. Склад команди м. Харкова: П.Чухраєв, С.Єрмаков, М.Лопін, А.Фролов, С.Чебодаєв, В.Федосєєв, А.Животченко. Тренер – А.

Чернуха.

Вересень-жовтень, м. Брисбен, Австралія. Світові ігри серед команд ветеранів. Чоловіки: вік до 50 років. Україна – I місце. (П.Чухраєв, М.Лопін, М.Гукайло, П.Сатановський, Г.Гуменюк, С.Борисов, В.Абрашин, О.Бондаренко, В.Полтавський, М.Чернаш). Вік старше 50 років. Україна – II місце. (С.Тимченко, Г.Грозицький, В.Трофименко, Л.Кочель, Б.Костенко, Ю.Крюков, М.Овсянкін, Р.Калюжний, В.Іванов, В.Івков).

Обнінськ, Росія. Турнір команд ветеранів. Жінки, Луганськ – II місце.

1995

В I спартакіада України, присвячена 50-річчю Перемоги. "Локомотив" Харків - II місце.

27 січня, м. Маріуполь. Міський семінар суддів, що проводила АК ФВУ.

15 лютого, м. Київ. Міський семінар суддів, що проводила АК ФВУ.

28 лютого, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Прийнято рішення: 1. Затверджено оргкомітет по організації і проведенню заходів до 100-річчя світового волейболу та до 50-ти річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні. 2. Про видання правил гри волейболу та коментарій до них українською мовою. 3. Про виготовлення суддівських емблем. 4. Про перейменування колегії суддів ФВУ в "Арбітражну комісію ФВУ". 5. Затверджено головним тренером юніорської команди Л.Ліхно.

14-21- квітня, м. Рівне. I літня Спартакіада незалежної України. Чоловічі команди: Головний суддя – А.Лейбельман (НК, Київ), заступники головного судді – М.Медвідь (НК, Запоріжжя), О.Бібер (НК, Львів), В.Прокопович (РК, Рівне), головний секретар – П.Підгурський (НК, Рівне). Зайняті місця: 1. Донецька, 2. Харківська, 3. Одеська, 4. м. Київ, 5. Рівненська, 6. Вінницька, 7. Черкаська, 8. Луганська, 9. Тернопільська, 10. Чернігівська, 11. Волинська, 12. Миколаївська, 13. Херсонська, 14. Закарпатська області. Склад команди Донецької області: М.Пасажин, О.Чубаров, С.Звягінцев, А.Бушний, С.Белянський, М.Супрун, О.Мушенко, О.Гатін, М.Милосердний, Р.Нащекін, В.Пилипенко.

24 квітня-1 травня, м. Ковель. I літня Спартакіада незалежної України. Жіночі команди: Головний суддя – А.Лейбельман (НК, Київ), заступник головного судді – Л.Міллер (НК, Київ), Ю.Фрайман (1 кат., Ковель), головний секретар – Т.Ройко (НК, Луцьк). Зайняті місця: 1. Луганська, 2. Запорізька-1, 3. Одеська, 4. Дніпропетровська, 5. Тернопільська, 6. АР Крим, 7. Волинська, 8. Херсонська, 9. Запорізька-2, 10. Черкаська, 11. Луганська-2, 12. Івано-Франківська, 13. Житомирська області. Склад команди Луганської області:

О.Петрашко, В.Аванесова, О.Макшанцева, О.Сидоренко, Т.Іванюшкіна, В.Бубенцова, І.Шетьосова, О.Павлова, Р.Милосердова, Н.Боженова, О.Назаренко, О.Фоміна. Тренер – Г.Єгізаров.

Результати Чемпіонату та Кубка України 1994-1995р.р.

Чоловіки: 1. «Локомотив» Київ, 2. «Локомотив» Харків, 3. «Шахтар» Донецьк.

Жінки: 1. «Іскра» Луганськ, 2. «Орбіта» Запоріжжя, 3. «Динамо-Дженестра» Одеса.

Кубок України: змагання не проводились. 19-25 червня, м. Горлівка. Фінал Кубка Федерації. Чоловіки. Володар Кубка – "Стирол", Горлівка.

19-25 червня, м. Черкаси. Фінал Кубка Федерації. Жінки. Володар Кубка – "Динамо-Дженестра" Одеса.

8 серпня, м. Київ. Направлено лист ФВУ про створення в обласних федераціях комісій з пляжного волейболу.

8-10 вересня, м. Київ. Семінар суддів Чемпіонату і Кубка України.

6 жовтня, м. Київ. Засідання Виконкому. Прийнято рішення: 1. Про проведення звітів та виборів керівних органів обласних федерацій. 2. Про затвердження норми представництва на II Звітно-Виборчу Конференцію ФВУ 22 листопада 1995 р.

9-12 листопада, м. Ніжин. Фінал першості України. Жінки – II ліга.

22 листопада, м. Київ. Звітно-Виборча Конференція Федерації волейболу України. Обрано делегатів від регіонів – 78. Президентом обрано Сидоренка М.Я. До складу Виконкому обрано: В.Туrowsького, В.Ходєєва, М.Піменова, І.Тищенко, Л.Небилицького, Л.Бурму, Б.Терещука, В.Михальчука, О.Устенка, О.Бібера, Б.Зубрицького, В.Іванова, В.Косьміна, В.Бузаєва. На Конференції прийнято рішення: Раді ФВУ розробити нову редакцію Статуту Федерації. Щорічно проводити звітні Конгреси ФВУ.

3 грудня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Прийнято рішення: 1. Затверджено першим віце-президентом ФВУ В.Туrowsького, віце-президентом та генеральним секретарем В.Ходєєва. 2. Затверджені головами комісій ФВУ: В.Туrowsький – спортивно-технічна комісія, Л.Небилицький – тренерська комісія, А.Лейбельман – арбітражна комісія, О.Бібер – науково-методична комісія, В.Косьмін – юридична комісія.

13-17 грудня, м. Бердянськ. Чемпіонат України. Чоловіки.

Міжнародні змагання.

4-8 січня, м. Софія, м. Пазарджик, Болга-

рія. Чемпіонат Європи серед юнаків і дівчат. Кваліфікаційний турнір. Юнаки. Учасники: Болгарія, Росія, Туреччина, Азербайджан, Україна, Румунія. Україна – II місце. Склад команди: М.Батенко (спортінтернат м. Луганськ), Д.Юрченко (спортінтернат м. Луганськ), С.Гуменюк (спортінтернат м. Київ), В.Титаренко (спортінтернат м. Луганськ), С.Коваленко (спортінтернат м. Хакрів), Р.Санжара (спортінтернат м. Харків), Є.Мороз (спортінтернат м. Київ), Д.Пивоваров ("Мотор-Січ" Запоріжжя), В.Лоцицький (спортінтернат м. Луганськ), Б.Бублік (спортінтернат м. Київ), М.Запорожець (спортінтернат м. Харків). Тренери – Г.Подденєжний, Б.Івлєв, Ю.Столяренко. Суддя у складі делегації – Г.Кондаков. Дівчата. Учасники: Болгарія, Румунія, Греція, Азербайджан, Україна, Хорватія. Україна – II місце. Склад команди: Н.Квасниця (спортінтернат м. Київ), О.Баденко (ДЮСШ м. Сімферополь), О.Мавріна ("Меримекс" Одеса), В.Вовченко (ДЮСШ м. Біла Церква), О.Татаріна (ДЮСШ м. Біла Церква), Д.Тимченко (ДЮСШ м. Біла Церква), Г.Ковальчук ("Керкінітіда" м. Євпаторія), Н.Хричова ("Керкінітіда" м. Євпаторія), М.Абакумова ("Керкінітіда" Євпаторія), С.Чередняк (Спортінтернат м. Київ), Ю.Ковтун ("Орбіта" Запоріжжя), Н.Бауер (спортінтернат м. Київ), Ю.Шелухіна (ДЮСШ м. Біла Церква). Тренери – Л.Хричов, М.Остапенко. Суддя у складі делегації – В.Фельдштейн.

23 березня-6 квітня. Кубок Канади за участю національної жіночої збірної.

11-16 квітня, м. Сан Феліу де Лобрегат, м.Оспиталет, Іспанія, Фінал Чемпіонату Європи серед юнаків і дівчат. Юнаки – V місце. Склад команди: С.Коваленко (спортінтернат м. Харків), Д.Юрченко (спортінтернат м. Луганськ), В.Лоцицький (спортінтернат м. Луганськ), Д.Пивоваров ("Мотор-Січ" Запоріжжя), В.Титаренко (спортінтернат м. Луганськ), С.Гуменюк (спортінтернат м. Київ), Р.Санжара (спортінтернат м. Харків), М.Батенко (спортінтернат м. Луганськ), Є.Серватинський (спортінтернат м. Київ), С.Очаговський (спортінтернат м. Київ), Є.Мороз (спортінтернат м. Київ). Тренери – Г.Подденєжний, Б.Івлєв. Дівчата – IV місце. Склад команди: Н.Квасниця (спортінтернат м. Київ), О.Баденко («Керкінітіда» м. Євпаторія), О.Мавріна (ДЮСШ м. Одеса), В.Вовченко (ДЮСШ м. Біла Церква), О.Татаріна (ДЮСШ м. Біла Церква), Д.Тимченко (ДЮСШ м. Біла Церква), Г.Ковальчук («Керкінітіда» Євпаторія), Н.Хричова («Керкінітіда» Євпаторія), М.Абакумова («Керкінітіда» Євпаторія), Н.Бауер (спортінтернат м. Київ), Т.Голдобіна («Іскра» Луганськ), О.Назаренко («Іскра» Луганськ), В.Хімченко (ДЮСШ, м. Біла Церква). Тренери – Л.Хричов, М.Остапенко. Судді у складі делегації: В.Бібер, Л.Францишко.

10-14 травня, м. Санкт-Петербург, (Росія).

Спартакіада СНГ серед молодіжних команд. Брала участь команди України, Москви, Санкт-Петербургу, Казахстану, Росії. Збірна України – II місце. Склад команди: О.Косарев («Надзбруччя» Тернопіль), В.Гулін («Торпедо» Одеса), А.Ткаченко («Торпедо» Одеса), О.Володін («Локомотив» Харків), Р.Яковлев («Локомотив» Харків), А.Філімонов («Маркохім» Маріуполь), Р.Ляшук («Динамо» Луганськ), К.Гузе («Локомотив» Харків), В.Грюк («Локомотив» Харків), В.Стадніков («Локомотив», Київ), Є.Нирка («Торпедо» Одеса), А.Сидоренко (ДЮСШ м. Сімферополь). Тренери – Л.Ліхно. Суддя у складі делегації – Л.Францишко.

11-17 травня, КНР. Міжнародний турнір. Жінки.

24-28 травня, м.Нюрнберг. Відбіркового турнір Чемпіонату Світу серед юніорів.

25 серпня – 11 вересня, м. Пуатьє, м. Орман. Фінал Чемпіонату Світу серед дівчат. Україна – 9 місце. Склад команди: Н.Хричова («Керкінітіда» Євпаторія), М.Абакумова, («Керкінітіда» Євпаторія), О.Баденко («Керкінітіда» Євпаторія), В.Вовченко (ДЮСШ м. Біла Церква), Т.Голдобіна («Іскра» Луганськ), Н.Квасниця (спортінтернат м. Київ), Г.Ковальчук («Керкінітіда» Євпаторія), О.Мавріна (ДЮСШ м. Одеса), Д.Тімченко, (ДЮСШ м. Біла Церква), Н.Бауер (спортінтернат м. Київ), О.Татаріна (ДЮСШ м. Біла Церква), Ю.Шелухіна (ДЮСШ м. Біла Церква). Тренери – Л.Хричов, М.Остапенко.

8-16 вересня, м. Патрас, м. Ламія, м. Пірей, Греція. Фінал Чемпіонату Європи 1994/95 р.р. серед чоловіків. Україна – IX місце. Склад команди: Ю.Коров'янський («Шахтар» Донецьк), І.Попов («Шахтар» Донецьк), Ю.Філіпов («Динамо» Луганськ), І.Разеньков («Локомотив» Харків), С.Черняга («Шахтар» Донецьк), С.Белянський («Шахтар» Донецьк), О.Мушенко («Шахтар» Донецьк), Ю.Грицюта («Локомотив» Київ), І.Зайцев («Торпедо» Одеса), В.Гудима («Шахтар» Донецьк), О.Гатін («Шахтар» Донецьк), О.Шадчин («Шахтар» Донецьк), Тренери – А.Проскуровський, С.Федоров. Суддя – Ю.Богданов.

23 вересня – 1 жовтня, м. Гронінген, м. Арнхем, Голандія. Фінал Чемпіонату Європи 1994/95 р.р. серед жінок. Україна – VII місце. Склад команди: О.Коломієць («Орбіта» Запоріжжя), В.Матешук («Орбіта» Запоріжжя), М.Полякова («Орбіта» Запоріжжя), Г.Калашнікова («Орбіта» Запоріжжя), Т.Іванюшкіна («Іскра» Луганськ), С.Сулім («Орбіта» Запоріжжя), І.Сухорук («Орбіта» Запоріжжя), Т.Ільїна («Орбіта» Запоріжжя), В.Санджан («Сокіл» Київ), С.Половинка («Орбіта» Запоріжжя), Т.Вороніна («Орбіта» Запоріжжя). Тренер – В.Бузаєв. Суддя – Л.Францишко.

Результати виступу клубів в Єврокубках

сезону 1994/95 р.р.:

Чоловіки: «Локомотив» м.Харків - Кубок Чемпіонів: 1-й раунд : «Локомотив» Харків - СК Тірана (Албанія) 3:0, 3:0. 2-й раунд: «Локомотив» Харків - СК «Гран Канарія» (Іспанія) 0:3, 0:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 2-му раунді. Виступ команди в Кубку Європейських чемпіонів не приніс успіхів харків'янам (IX-XII місце). Міжнародні ігри показали, що рівень гри кращої української команди значно нижче лідерів європейського волейболу.

Чоловіки: «Шахтар» м. Донецьк - Кубок володарів Кубків: 1-й раунд : «Шахтар» Донецьк - «Париж Лодрон» Зальцбург (Австрія) 3:0, 0:3. 2-й раунд: «Шахтар» Донецьк - «Віледа» Марибор (Словенія) 0:3, 1:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 2-му раунді.

Чоловіки: «Торпедо» м.Одеса - Кубок ЄКВ: 1-й раунд : «Торпедо» Одеса - ВК Віго (Іспанія) 0:3, 3:1. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1-му раунді.

Чоловіки: «Локомотив» м.Київ - Кубок ЄКВ: 2-й раунд : «Локомотив» Київ - «Дауер» Даугавпілс (Латвія) 3:0, 3:0. 3-й раунд : «Локомотив» Київ - ППС Хельсинки (Фінляндія) 3:0, 3:1. 1/8 фіналу: «Локомотив» Київ - СК Моерсер (Німеччина) 1:3, 0:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1/8 фіналу.

Жінки: «Іскра» м. Луганськ - Кубок Чемпіонів: 1/8 фіналу: «Іскра» Луганськ - «Кімікіс» Даугавпілс (Латвія) 3:0, 3:0. 1/4 фіналу: «Іскра» Луганськ - «Мора» Оломоуц (Чехія) 3:0, 2:3. Команда вийшла до фінальної частини турніру.

Жінки: «Динамо-Дженестра» Одеса - Кубок Володарів Кубків: 1/8 фіналу: «Динамо-Дженестра» Одеса - ЗОК Рієка (Хорватія) 0:3, 3:1. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1/8 фіналу.

Жінки: «Орбіта» м.Запоріжжя - Кубок ЄКВ: 1/8 фіналу: «Орбіта» Запоріжжя - «ЦСК» Софія (Болгарія) 3:2, 3:0. 1/8 фіналу: «Орбіта» Запоріжжя - «Тунгсрам» Будапешт (Угорщина). 3:0, 3:1. Команда вийшла до фінальної частини турніру.

Жінки: «Олександрія» м.Біла Церква - Кубок ЄКВ: 1/8 фіналу: «Олександрія» Была Церква - «Олімп» Прага (Чехія) 0:3, 0:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1/8 фіналу.

4-5 березня, м. Віллебон, Франція. Фінал Кубку Європейської Конфедерації волейболу. "Орбіта" Запоріжжя – II місце: "Орбіта" Запоріжжя – РСФ Віллебон (Франція) 3:1. Фінал: "Орбіта" Запоріжжя – "Екоклеар" Суміраго (Італія) 0:3.

11-12 березня, м. Барі, Італія. Фінал Кубку Чемпіонів (жінки). "Іскра" Луганськ – III місце: 1/2 фіналу: „Іскра” Луганськ – ВЕ Мурсія (Іспанія) 0:3. Фінал: "Іскра" Луганськ – "Пармалат" матера (Італія) 3:0.

В II Універсіаді України команда “Юридична академія” Харків ставала чемпіоном. Ця перемога відкрила шлях харків’янам на Всесвітню Універсіаду в Японії. У збірну студентську команду України ввійшли 10 харків’ян (8 студентів Національної юридичної академії України й 2 студента Харківського державного інституту фізичної культури). Під керівництвом Миколи Благодарного студентська збірна команди України зайняла 12 місце серед 29 команд-учасниць волейбольного турніру Всесвітньої Універсіади-95 у м. Фукуока (Японія).

1995р. Відкритий чемпіонат США. Чоловіча збірна України, що була складена на базі команди «Шахтар» (м.Донецьк), зайняла I місце. Змагання проводились на честь 100-річчя волейболу. У складі команди: Шадчин О., Черняга С., Гатін О., Мушенко С., Грицюга Ю., Бушний А., тренери - Проскуровський А.Ф., Федоров С., Гура С., Маслов В.

Змагання ветеранів.

13-16 квітня, м. Харків. Міжнародний турнір ветеранів пам’яті О.Єсипенка. Чоловіки: 1. Харків, 2. Київ, 3. Москва. Жінки: 1. Запоріжжя, 2. Москва, 3. Харків.

21-26 вересня, м. Ялта. Чемпіонат України серед команд ветеранів. Чоловіки: Склад команди м. Вінниця (I): Л.Моргаєв, І.Никарюк, О.Селезньов, О.Бондаренко, О.Чернобай, М.Маковей. Склад команди м. Дніпропетровська (II): М.Гукайло, Г.Гуменюк, В.Трофіменко, С.Борисов, Б.Тарасов, В.Лобанов, В.Абрамашин. Тренер Є.Сердешний. Склад команди м. Севастополь (III): Ю.Пасечний, Б.Солдатов, Є.Польський, Д.Лазарев, І.Москаленко, М.Крюков, В.Веселкін. Жінки: Запоріжжя, 2. Луганськ, 3. Київ. 3-7 грудня, м. Обнінськ. Міжнародний турнір ветеранів. Україна: чоловіки і жінки – II місце.

Публікації.

Волейбол: Програма для тренувального факультета фізичного виховання і спорту (курс спеціалізації). – К.: УГУФВиС, 1995. – 49с.

1996

22 лютого, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Прийняті рішення: 1. Затверджені тренери збірних команд на 1996 рік. Чоловіки: Б.Терещук – головний тренер, Л.Ліхно – тренер. Жінки: Г.Єгізаров – головний тренер, І.Філіштинський – тренер. Юніори: Є.Северов – головний тренер, тренер – Є.Бородаєнко. Юніорки: Л.Хричов – головний тренер, М.Остапенко – тренер. Юнаки: Г.Подденежний – головний тренер, В.Бомштейн – тренер. Дівчата: В.Перебийніс – головний тренер, Ю.Кар-

вась, М.Остапенко – тренери. 2. Призначено І.Тищенко головою комісії з пляжного волейболу. Виконком затвердив “Положення про арбітражну комісію Федерації волейболу України”.

25 квітня, м. Київ. Виконком ФВУ призначив головою комісії по зв’язкам із засобами масової інформації В.Ясиновського.

7-8 червня, м. Київ. Нарада голів обласних арбітражних комісій.

2 липня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Прийнято рішення: 1. Про створення Апеляційного Жюрі та Технічної Дирекції ФВУ. 2. Затверджено склад Апеляційного Жюрі: М.Сидоренко – голова, члени жюрі: О.Бібер, Б.Терещук, О.Савенков, І.Філіштинський. 3. Директором Технічної Дирекції затверджено В.Туровського.

10-12 вересня, м. Київ. Семінари суддів.

20-22 вересня, м. Харків. Семінари суддів.

23-29 вересня, м. Одеса. Чемпіонат України. Чоловіки.

22 жовтня, м. Київ. Виконком затвердив “Положення про суддів України з волейболу”.

3 грудня. Офіційне визнання пляжного волейболу в Україні. Наказ № 158 Держкомспорту України «Про розвиток пляжного волейболу як Олімпійського виду спорту».

Жіноча команда “Енергія” (Енергодар) була створена в серпні 1996р. Вона стала правоприміщенняю колективу 1-ї ліги “Тавричанка” (Запоріжжя).

Результати Чемпіонату та Кубка України сезону 1995-1996рр.

Чоловічі команди. Вища ліга: 1. “Локомотив” Харків, 2. “Дорожник-СКА” Одеса, 3. “Азот” Черкаси, 4. “Стирол” Горлівка, 5. “Динамо” Луганськ, 6. “Ремтехсільсмаш” Вінниця, 7. “Локомотив” Київ, 8. „Юракадемія” Харків, 9. “Маркохім” Маріуполь, 10. “Шахатр” Донецьк, 11. “Надзбруччя” Тернопіль, 12. “Прибій” Бердянськ.

Перша ліга: 1. “Підшипник” Луцьк, 2. „УМКМ-ІНКО” Сімферополь, 3. “Головпостач” Суми, 4. “Надзбруччя-2” Тернопіль, 5. “Прес” Дніпропетровськ, 6. “Локомотив”, 7. “Локомотив” Київ, 7. “Елеватормельсмаш” Харків, 8. “Колос” Степове, 9. “Мотор-Січ” Запоріжжя, 10. “Буревісник” Чернігів, 11. “Іскра” Хмельницький, 12. “Спортсервіс” Сімферополь, 13. “Цукровик” Збараж, 14. “Зарево” Макіївка, 15. “Рубін” Тростянець, 16. “Краммаш” Краматорськ.

Друга ліга: 1. “Аеропорт” Бориспіль, 2. “Краммаш” Краматорськ, 3. “Скіф” Львів, 4. “Донецьк” Ізюм, 5. “Ірпін” Ірпін, 6. “Медик” Бобровиці, 7. “Грант” Краснодар, 8. “Стирол-2” Горлівка, 9. “Сокіл” Сокаль, 10. “НГЖТ” Миколаїв, 11. “Колос” Одеса, 12. “Володар” Галич, 13. “Шляхо-

вик-2" Одеса, 14. "Освіта" Ужгород, 15. "Династія" Маріуполь, 16. "УФК-Юрист" Харків, 17. "Надзбруччя" Тернопіль, 18. "Дружба" Березань.

Жіночі команди. Вища ліга: 1.»Іскра» Луганськ, 2.»Динамо-Дженестра» Одеса, 3.»Орбіта» Запоріжжя, 4.»Керкінітіда» Євпаторія, 5. «Спорттех» Черкаси, 6. «Локомотив» Дніпропетровськ, 7. «Луганчанка» Луганськ, 8. «ДЮСШ» Одеса, 9. «Рось» Біла Церква, 10. «Галичанка» Тернопіль, 11. «ДЮСШ» Харків, 12. «Тавричанка» Запоріжжя.

Перша ліга: 1.»УФК» Київ, 2. «Полісянка» Рівне, 3.»Університет» Ів.Франківськ, 4.»Металург» Новомосковськ, «Педінститут» Кам'янець-Подільський, 6.»Освіта» Луцьк, 7.»Електра» Донецьк, 8.»Чайка» Вишгород, 9.»Південний Буг» Вінниця.

Друга ліга: 1.»Галичанка» Тернопіль, 2.»Іскра-2" Луганськ, 3.»ДЮСШ-5" Київ, 4.»Бистриця» Ів.Франківськ, 5.»Альфа» Новий Розділ, 6.»Університет» Сімферополь, 7. «Космос» Кременчук, 8. «ДЮСШ» Біла Церква, 9. «Нежинка» Ніжин, 10. «Ровісник» Немешаєво, 11. "Іна" Чернівці, 12. «ДЮСШ-12» Харків.

1996р. перегравання жіночих команд Харкова й "Ровенчанки" (Рівне) за право виступати у 1-й лізі. Остання в завзятій боротьбі перемогла харків'янок.

6-11 травня, м.Черкаси, м.Євпаторія. Фінал Кубка України. Чоловіки: "Дорожник-СКА" Одеса – I місце. Жінки: "Керкінітіда" Євпаторія – I місце.

Міжнародні змагання.

22-26 травня, м. Владіславо, Відбірковий турнір Чемпіонату Європи 1996 р. серед юніорів. Учасники : Туреччина, Україна, Хорватія, Естонія, Латвія, Польща. Україна - II місце. Команда вийшла до фіналу Чемпіонату Європи. Склад команди: В.Титаренко («Динамо» Луганськ), М.Солоніченко («Динамо» Луганськ, О.Косарев («Надзбруччя» Тернопіль), С.Яремчук («Надзбруччя» Тернопіль), Р.Козак («Надзбруччя» Тернопіль), Р.Зварич («Надзбруччя» Тернопіль), Р.Пасічнюк («Дорожник» Одеса), А.Шпарьов («Динамо» Луганськ), С.Коваленко («Юридична Академія» Харків), А.Сидоренко («Динамо» Луганськ), Є.Мороз (спортінтернат м.Києва), Д.Бувайлік («Динамо» Луганськ). Тренери - Є.Северов, Є.Бородаєнко.

22-26 травня, м. Пярну, Естонія. Відбірковий турнір Чемпіонату Європи 1996 р. серед юніорок. Учасники: Україна, Греція, Бельгія, Латвія, Фінляндія, Естонія. Україна – I місце. Команда вийшла до фіналу Чемпіонату Європи. Склад команди: О.Назаренко ("Іскра" Луганськ), Г.Ковальчук ("Керкінітіда" Євпаторія), В.Вовченко ("Рось" Біла Церква), В.Химченко ("Іскра" Луганськ), Д.Тимченко ("Рось" Біла Церква), О.Татаріна ("Рось" Біла Церква), Н.Хричова ("Керкінітіда"

Євпаторія), М.Абакумова ("Керкінітіда" Євпаторія), Н.Квасниця (спортінтернат м.Києва), О.Мавріна (ДЮСШ, м.Одеса), Ю.Шелухіна ("Рось" Біла Церква), Т.Голдобіна ("Керкінітіда" Євпаторія). Тренери – Л.Хричов, М.Остапенко.

26 травня-2 червня, м. Осака, Японія, Всесвітній Олімпійський відбірковий турнір (жінки). Учасники: Україна, Болгарія, Італія, Голландія, Хорватія, Японія, Румунія. Україна – 3 місце. Жіноча збірна виборола право участі у XXVI Олімпійських іграх в Атланті. Склад команди: О.Коломієць ("Орбіта" Запоріжжя), В.Матешук ("Орбіта" Запоріжжя), М.Полякова ("Іскра" Луганськ), О.Сидоренко ("Іскра" Луганськ), Т.Іванюшкіна ("Іскра" Луганськ), Р.Милосердова ("Іскра" Луганськ), А.Кравець ("Іскра" Луганськ), О.Павлова ("Іскра" Луганськ), Н.Боженова ("Іскра" Луганськ), О.Фоміна ("Іскра" Луганськ), Ю.Буєва ("Іскра" Луганськ), О.Кривоносова ("Динамо-Дженестра" Одеса). Тренери: Г.Єгізаров, І. Філіштинський. В.Лісянський.

20 липня-3 серпня, м. Атланта, США, XXVI Олімпійські ігри. Жінки. Учасники: Підгрупа А: Голландія, США, Японія, Корея, Україна, Китай. Підгрупа Б: Росія, Канада, Бразилія, Перу, Куба, Німеччина. Україна – IX-XII місце. Склад команди: О.Коломієць ("Орбіта" Запоріжжя), В.Матешук ("Орбіта" Запоріжжя), М.Полякова ("Іскра" Луганськ), О.Сидоренко ("Іскра" Луганськ), Т.Іванюшкіна ("Іскра" Луганськ), Р.Милосердова ("Іскра" Луганськ), А.Кравець ("Іскра" Луганськ), О.Павлова ("Іскра" Луганськ), Н.Боженова ("Іскра" Луганськ), О.Фоміна (,"Іскра" Луганськ), Ю.Буєва ("Іскра" Луганськ), О.Кривоносова ("Динамо-Дженестра" Одеса). Тренери – Г.Єгізаров, І.Філіштинський, В.Лісянський.

1996р., 28 серпня-5 вересня, м.Натанья, м. Раанана, Ізраїль. Фінал Чемпіонату Європи 1996 р. серед юніорів. Україна – XI місце. Склад команди: В.Титаренко ("Динамо" Луганськ), М.Солоніченко ("Динамо" Луганськ), О.Косарев ("Надзбруччя" Тернопіль), С.Яремчук ("Надзбруччя" Тернопіль), Р.Козак ("Надзбруччя" Тернопіль), Р.Зварич ("Надзбруччя" Тернопіль), Р.Пасічнюк ("Дорожник" Одеса), А.Шпарьов ("Динамо" Луганськ), С.Коваленко ("Юридична Академія" м. Харків), А.Сидоренко ("Динамо" Луганськ), Д.Бувайлік ("Динамо" Луганськ). Тренер – Є.Северов. Суддя – В.Хуторний.

1996р., 7-15 вересня, м.Анкара, Туреччина. Фінал Чемпіонату Європи 1996 р. серед юніорок. Україна - V місце. Склад команди: Ю.Шелухіна («Рось» Біла Церква), О.Мавріна (ДЮСШ м.Одеса), Г.Ковальчук («Керкінітіда» Євпаторія), П.Вергун («Орбіта» Запоріжжя), Т.Голдобіна («Керкінітіда» Євпаторія), Н.Хричова («Керкінітіда» Євпаторія), М.Абакумова («Керкінітіда» Євпаторія),

О. Татаріна («Рось» Біла Церква), Д. Тимченко («Рось» Біла Церква), В. Вовченко («Рось» Біла Церква), Н. Квасниця («Керкінітіда» Євпаторія), О. Баденко («Керкінітіда» Євпаторія). Тренери - Л. Хричов, М. Остапенко. Суддя - Г. Кондаков.

Результати виступу клубів в Єврокубках сезону 1995/96 р.р.:

Чоловіки: «Локомотив» Київ - Кубок чемпіонів: 1-й раунд: «Локомотив» Київ - «Градїна» Сребенік (Боснія і Герцеговина) 3:0, 3:1. 2-й раунд: «Локомотив» Київ - «Сан Хосе» Сорія (Іспанія) 0:3, 2:3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 2-му раунді. «Локомотив» Харків - Кубок володарів Кубків: 2-й раунд: «Локомотив» Харків - ОК Вараждін (Хорватія) 0:3, 3:0. 1/8 фіналу (основний етап): «Локомотив» Харків - «Байер» Вупперталь (Німеччина) 2:3 «Локомотив» Харків - «Дукла» Ліберець (Чехія) 1:3. «Локомотив» Харків - «Олімпіакос» Пірей (Греція) 0:3. «Локомотив» Харків - «Белогорье» Белгород (Росія) 0:3. «Локомотив» Харків - «Езашибаши» Стамбул (Туреччина) 0:3 «Локомотив» Харків - «Десимпель» Торхоут (Бельгія) 3:1 «Локомотив» Харків - «Легія» Варшава (Польща) 0:3. Команда посіла 8-е місце і завершила виступ в Єврокубках.

Чоловіки: «Дорожник-СКА» Одеса - Кубок ЄКВ: 1-й раунд: «Дорожник» Одеса - «Помурье» Мурска Собота. (Словенія) 3:0, 0:3. 2-й раунд: груповий турнір в м. Амрісвіль (Швейцарія). «Дорожник» Одеса - ППС Хельсинкі (Фінляндія) 2:3. «Дорожник» Одеса - ТВ Амрісвіль (Швейцарія) 3:0. Команда посіла 2-е місце та завершила участь у Єврокубках.

Жінки: «Іскра» Луганськ- Ліга Чемпіонів: 1/8 фіналу (основний етап): «Іскра» Луганськ - «Вриліссія» Афіни (Греція) 3:0. «Іскра» Луганськ - СК Шверінер (Німеччина) 3:1. «Іскра» Луганськ - «Лінк» Амстельвїн (Голандія) 3:1. «Іскра» Луганськ - «Скуп» Оломоуц (Чехія) 3:0. «Іскра» Луганськ- РК Кани (Франція) 3:2. «Іскра» Луганськ - «Кордакс» Егер (Угорщина) 3:0. «Іскра» Луганськ - «Боавішта» Порто (Португалія) 3:0. Команда посіла 1-е місце та вийшла до фінальної частини.

Жінки: «Керкінітіда» Євпаторія – Ліга Володарів Кубків: 1/8 фіналу (основний етап): «Керкінітіда» Євпаторія – «Бондюель» Вугт (Голландія) 0:3. «Керкінітіда» Євпаторія – ГК Каштело да Майа (Португалія) 3:0. «Керкінітіда» Євпаторія – «Університет» Тріговіште (Румунія) 0:3. «Керкінітіда» Євпаторія – ЦСК Москва (Росія) 0:3. «Керкінітіда» Євпаторія – БТВ Люцерн (Швейцарія) 0:3. «Керкінітіда» Євпаторія – «Антезіс» Модена (Італія) 1:3. «Керкінітіда» Євпаторія – «Панатінаїкос» Афіни (Греція) 0 :3. Команда посіла 7-е місце і завершила виступ в Єврокубках.

Жінки: «Динамо-Дженестра» Одеса – Ку-

бок ЄКВ: 2-й раунд – груповий турнір в м. Одеса. «Динамо-Дженестра» Одеса – Клепп ВБЛ (Норвегія) 3:0. Команда посіла 1-е місце. 1/8 фіналу: «Динамо-Дженестра» Одеса – «Емлакбанк» Анкара (Туреччина) 0:3, 0 :3. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1/8 фіналу.

Жінки: «Орбіта» Запоріжжя – Кубок ЄКВ: 1/8 фіналу: «Орбіта» Запоріжжя – ВК Альбасете (Іспанія) 1:3, 3:1. Команда завершила виступ в Єврокубках в 1/8 фіналу.

1996р., 9-10 березня, м. Відень. Фінал Ліги Чемпіонів. Жінки: «Іскра» Луганськ – III місце: 1/2 фіналу: «Іскра» Луганськ – «Пармалат» Матера (Італія) 0:3. Фінал: «Іскра» Луганськ – РК Кани (Франція) 3:1.

«Юридична академія» Харків - 1-е місце в 37 міжнародному волейбольному турнірі в Бельгії.

1996р. Олімпійські ігри. Жіночу збірну команду США очолює головний тренер українського походження Тарас Ліскевич.

Змагання ветеранів.

16-22 вересня, м. Гурзуф, V-й Чемпіонат України серед команд ветеранів. Жінки: 1. Запоріжжя, 2. Київ, 3. Харків. Чоловіки 40-50 років: 1. Дніпропетровськ, 2. Луганськ, 3. Львів. Чоловіки 50+: 1. Київ, 2. Дніпропетровськ, 3. Харків.

1996р., 13-17 листопада, м. Дніпропетровськ. I турнір з волейболу команд ветеранів на Кубок Президента України. Чоловіки: 40 років: 1. Дніпропетровськ, 2. Одеса, 3. Київ. 50 років: 1. Дніпропетровськ, 2. Київ, 3. Москва. Облдержадміністрації: 1. Дніпропетровськ, 2. Луганськ, 3. Суми.

Публікації.

- Ермаков С.С. Обучение технике ударных движений в спортивных играх на основе их компьютерных моделей и новых тренажерных устройств. автореф. дис. на соиск. уч. ст. доктора пед. наук. Киев, 1997 – 48 с.
- Ермаков С.С. Обучение технике ударных движений в спортивных играх. - Харьков: ХХПИ, 1996. - 292с.
- Ермаков С.С. Тренажеры для обучения ударным движениям. - Харьков: ХХПИ, 1996. - 184 с.

1997

14-15 лютого, м. Рівне. I Конгрес Федерації волейболу України. 1. Конгрес підтвердив повноваження членів Виконкому – В.Ходєєва, М.Піменова, Л.Бурму, В.Туровського, Б.Терещука, О.Бібєра, В.Косміна, Б.Зубрицького, В.Михальчука, Л.Небилицького та Президента ФВУ М.Сидорен-

ка. 2. Задовільнено прохання В.Іванова про його вихід зі складу Виконкому. 3. Затверджено нову редакцію Статуту ФВУ. 4. Прийнято рішення клопотати перед Держкомспортом України про надання ФВУ статусу "Національної".

23-31 березня, Тернопіль. II Юнацькі ігри України з волейболу (юнаки 1979 р.н.). 1. Одеська, 2. Харківська, 3. м. Київ, 4. Донецька, 5. Хмельницька, 6. Тернопільська, 7. Луганська, 8. Львівська, 9. Запорізька, 10. Чернігівська

26 березня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Прийнято рішення: 1. Затверджено склад КНГ: В.Пелипак – голова, Л.Епштейн – заступник голови, С.Єрмаков, Є.Волков, В.Лисянський, Т.Колупаєва, Т.Дашкевич – члени КНГ. 2. Л.Небилицького призначено головою тренерської комісії. КНГ переведена з НУФВСУ (м.Київ) до ХДІФК (м.Харків) на кафедру спортивних ігор.

16-23 квітня, м. Луцьк. II Юнацькі спортивні ігри України. Дівчата: 1. Волинська, 2. Луганська-1, 3. м.Київ, 4.Тернопільська, 5. Київська, 6. Луганська-2, 7. Одеська, 8. Донецька, 9. Полтавська, 10. Херсонська, 11. Івано-Франківська область. Склад команди Волинської області: О.Корінь, В.Чмиль, О.Гаврилюк, О.Чубинська, І.Дергачово, Т.Господарчук, О.Лазарук, Л.Квас, Т.Чигринець, М.Ковальчук, Ю.Грець. Тренер - Б.Галицький.

13 червня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Прийнято рішення: 1. Затверджено І.Філіштинського головним тренером жіночої збірної команди України, В.Лісянського - тренером з наукової роботи, А.Макогонова - тренером-консультантом. 2.Є.Северова звільнено від обов'язків головного тренера юніорської збірної команди.

7 липня, м. Київ. У Міністерстві юстиції України легалізовано нову редакцію Статуту ФВУ, переєстровано ФВУ (свідоцтво № 874).

18 вересня. Засідання Виконкому. Прийнято рішення: 1. Кожен рік 16 листопада відзначити Днем заснування Федерації волейболу України. 2. За поданням арбітражної комісії та згідно з Положенням затвердити суддями ФВУ на сезон 1997-1998 р.р. Ю.Акопова, В.Бібера, Г.Кондакова, О.Савенкова, Л.Францишка. 3. Клопотати про введення до складу НОК І.Тищенко. 4. Замість Є.Єфремова ввести до складу АК ФВУ Ю.Акопова.

19-21 вересня. м.Київ. Семінари суддів.

25-27 вересня. м.Харків. Семінари суддів.

3-5 жовтня. м. Івано-Франківськ. Семінари суддів.

10-12 жовтня. м.Вінниця. Семінари суддів.

У 1997р. була створена жіноча команда Міжнародного науково-технічного університету (м. Київ) на базі колишнього столичного клубу "КСЛ-вермикулит" (головний тренер - зт України Всеволод Веремеєнко, гравці: Бауер Наталя, Бойко Ніла,

Гуменюк Іра, Жданова Алла, Лисенко Олена, Мєренкова Наталя, Печуріна Наталя, Пилипчак Наталя, Полішук Вікторія, Садорська Дар'я, Толстих Юлія, Федіна Тетяна, Шаломицька Ольга).

Результати Чемпіонату та Кубка України сезону 1996-1997 р.р.

Чоловічі команди. Вища ліга: 1. "Дорожник-СКА" Одеса, 2. "Азот" Черкаси, 3. "Стірол" Горлівка, 4. "Локомотив-Олвест" Харків, 5. "Динамо" Луганськ, 6. "Юракадемія" Харків, 7. "Надзбруччя" Тернопіль, 8. "Ремтехсільмаш" Вінниця, 9. "Маркохім" Маріуполь, 10. "Локомотив" Київ, 11. "Підшипник" Луцьк, 12. "Шахтар" Донецьк.

Перша ліга: 1.»Мотор-Січ» Запоріжжя, 2. "Головпостач" Суми, 3. «Прибій» Бердянськ, 4. «Зарево» Макіївка, 5. «Буревісник» Чернігів, 6. «УМКМ-ІНКО» Сімферополь, 7. «Прес» Дніпропетровськ, 8. «Краммаш» Краматорськ, 9.»Локомотив-2" Київ, 10. «Рубін» Тростянець, 11. «Аеропорт» Бориспіль, 12. «ХДАМГ-юрист» Харків, 13.»Колос» Миколаїв, 14. «Надзбруччя-2» Тернопіль.

Друга ліга: 1. «Племзавод-»Україна» Н.Московськ, 2. «Локомотив-Олвест-2» Харків, 3. «Медик» Бобровиця, 4. «Космос» Одеса, 5. «УЕФІ» Ірпінь, 6. «СКІФ-Локомотив» Львів, 7.»Дорожник-СКА-2" Одеса, 8.»Сокіл» Сокаль, 9.»Освіта» Ужгород, 10.»Шахтар» Краснодар, 11.»Підшипник-2" Луцьк, 12.»Династія» Маріуполь, 13.»Володар» Галич, 14.»УФК-Юрист» Харків, 15.»Цукровик» Збараж, 16.»Сокіл» Бережани, 17.»Шахтар-2" Краснодар, 18.»Автомобіліст» Нікополь.

Вища ліга: 1.»Іскра» Луганськ, 2.»Хімволокно» Черкаси, 3.»Динамо-Дженестра» Одеса, 4.»Орбіта-ЗАЕС» Запоріжжя, 5.»Рось» Біла Церква, 6.»Керкінітіда» Євпаторія, 7.»Алчевськ» Алчевськ, 8.»Галичанка» Тернопіль, 9.»Полісянка» Рівне, 10.»УФК» Київ.

Перша ліга: 1.»Університет» Івано-Франківськ, 2.»Електра» Донецьк, 3.»Іскра-2" Луганськ, 4.»Енергія» Енергодар, 5.»Освіта» Луцьк, 6.»Металург» Новомосковськ, 7.»Галичанка» Тернопіль, 8.»Медуніверситет» Вінниця, 9.»УФК» Харків, 10.»Педуніверситет» Кам'янець-Подільський.

Друга ліга: 1.»ДЮСШ-5" Київ, 2.»Ровесник» Немешаєво, 3.»Роздільчанка» Новий Роздол, 4.»Космос» Кременчук, 5.»Спортліцей» Біла Церква, 6.м.Беріслав, 7.м.Південний.

Кубок України 1996-1997р.р.: чоловіки - «Азот» Черкаси, жінки - «Хімволокно» Черкаси.

Міжнародні змагання.

10-12 січня, Угорщина. Відбірковий турнір Чемпіонату Європи 1996/97 р.р. серед

юнаків. Учасники: Україна, Белорусія, Фінляндія, Угорщина. Україна - II місце. Склад команди: С.Гуменюк, Я.Назаров, Б.Бублик, Ю.Кравець, С.Остриков, Д.Павлов, В.Легких, Д.Коновалов, В.Пясковський, О.Дзєбан, С.Пугачов, В.Пустовойт, Л.Михайлов, Р.Чміль, Ю.Небельський. Тренери - Г.Поддєнєжний, С.Литвинов, В.Бомштейн. Суддя у складі делегації - Ю.Акопов.

10-12 січня, м. Мерсін, Туреччина. Відбірковий турнір Чемпіонату Європи 1996/97 р.р. серед дівчат. Учасники: Україна, Туреччина, Німеччина, Бельгія. Україна - I місце. Склад команди: В.Чепель («Освіта» Луцьк), Н.Фурман («Іскра-2» Луганськ), П.Вергун («Іскра-2» Луганськ), Ю.Салата («Іскра-2» Луганськ), О.Самсонова («Іскра-2» Луганськ), А.Єлізарова («Іскра-2» Луганськ), Л.Максименко («Іскра-2» Луганськ), О.Татаріна («Рось» Біла Церква), Л.Квас («Освіта» Луцьк), Т.Чергінець («Освіта» Луцьк). Тренери - В.Перебийніс, Б.Галицький. Суддя у складі делегації - В.Подкопаєв.

25-30 березня, м.Пухов, м.Поварська, Бистриця, Словаччина. Фінал Чемпіонату Європи 1996/97 р.р. серед дівчат. Україна - IV місце. Склад команди: А.Єлізарова («Іскра-2» Луганськ), В.Чепель («Освіта» Луцьк), Н.Фурман («Іскра-2» Луганськ), П.Вергун («Іскра-2» Луганськ), О.Гребенюк («Іскра-2» Луганськ), О.Самсонова («Іскра-2» Луганськ), Л.Максименко («Іскра-2» Луганськ), О.Татаріна («Рось» Біла Церква), Л.Квас («Освіта» Луцьк), Ю.Салата («Іскра-2» Луганськ), Т.Чергінець («Освіта» Луцьк), Н.Пилипчак («Вермикуліт» Київ). Тренери - В.Перебийніс, Б.Галицький. Суддя - Ю.Акопов.

Відбіркові матчі Чемпіонату Європи 1996/97 р.р. серед чоловіків. 23 квітня. Угорщина - Україна 0:3 (м. Сегед, Угорщина). 30 квітня. Україна - Угорщина 3:0 (м. Черкаси). 7 травня. Данія - Україна 1:3 (м. Орхус, Данія). 11 травня. Україна - Данія 3:0 (м. Черкаси). 15 травня. Португалія - Україна 1:3 (м. Понта Дельгада, Португалія). 18 травня. Хорватія - Україна 0:3 (м. Загреб, Хорватія). 28 травня. Україна - Португалія 3:0 (м. Харків). 31 травня. Україна - Хорватія 3:0 (м. Харків). Команда посіла 1-е місце в підгрупі та вийшла до фіналу Чемпіонату Європи 1996/97 р.р.

Відбіркові матчі Чемпіонату Європи 1996/97 р.р. серед жінок. 8 травня. Україна - Латвія 3:0 (м. Северодонецьк). 14 травня. Іспанія - Україна 0:3 (м. Мусія, Іспанія). 17 травня. Україна - Іспанія 3:0 (м. Черкаси). 21 травня. Україна - Греція 3:0 (м. Северодонецьк). 25 травня. Греція - Україна 0:3 (м. Афіни, Греція). 31 травня. Латвія - Україна 2:3 (м. Ріга, Латвія). Команда посіла 1-е місце в підгрупі та вийшла до фіналу Чемпіонату Європи 1996/97 р.р.

28 травня-1 червня. Португалія. Кваліфікаційний турнір Чемпіонату Світу 1997 р. серед юніорок. Учасники: Україна, Німеччина, Іспанія, Бельгія, Португалія. Україна - 2 місце. м.Віла до Конде Команда вийшла до фіналу Чемпіонату Світу. Склад команди: Ю.Шелухіна («Рось» Біла Церква), О.Мавріна (ДЮСШ м.Одеса), Г.Ковальчук («Керкінітіда» Євпаторія), Т.Голдобіна («Керкінітіда» Євпаторія), Н.Хричова («Керкінітіда» Євпаторія), М.Абакумова («Керкінітіда» Євпаторія), О.Татаріна («Рось» Біла Церква), Д.Тимченко («Рось» Біла Церква), В.Вовченко («Рось» Біла Церква), Н.Квасниці («Керкінітіда» Євпаторія), О.Баденко («Керкінітіда» Євпаторія). Тренери-Л.Хричов, М.Остапенко. Суддя - Ю.Акопов.

28 травня-1 червня. Кваліфікаційний турнір Чемпіонату Світу 1997 р. серед юніорів. Учасники: Голландія, Греція, Україна, Іспанія. Україна - IV Іспанія місце.

2-10 серпня, м. Чіангмай, Таїланд. Фінал Чемпіонату Світу 1997 р. серед дівчат. Україна - 6 місце. Склад команди: А.Єлізарова («Іскра» Луганськ), Н.Фурман («Енергія» Енергодар), П.Вергун («Іскра» Луганськ), О.Гребенюк («Енергія» Енергодар), О.Самсонова («Іскра» Луганськ), Л.Максименко («Енергія» Енергодар), О.Татаріна («Рось» Біла Церква), Ю.Салата («Іскра» Луганськ), М.Шиянова («Енергія» Енергодар), Н.Пилипчак («Вермикуліт» Київ). Тренери - М.Остапенко, В.Перебийніс. Суддя - В.Бібер.

5-13 вересня, м. Гданськ, Польща. Фінал Чемпіонату Світу 1997 року серед юніорок. Україна - 13 місце.

6-14 вересня. Фінал Чемпіонату Європи 1996/97 р.р. серед чоловіків. Голландія Україна - 7 місце. Склад команди: І.Попов, («Ком Каві» Неаполь, Італія), Д.Дерев'янченко («Азот» Черкаси), В.Гудима («АЕК» Афіни, Греція), С.Пересунчак («Дорожник-СКА» Одеса), А.Сидоренко («Динамо» Луганськ), Ю.Філіпов («Панатінайкос» Афіни, Греція), І.Зайцев («Дорожник-СКА» Одеса), О.Гатін («Пенкус» Болонія, Італія), О.Мушенко («МТА» Падова, Італія), Г.Наложний («Дорожник» Одеса), О.Шадчин («Олімпікус» Кампінас, Бразилія), О.Колісецький («Азот» Черкаси). Тренери - Б.Терещук, Л.Ліхно. Суддя - Г.Кондаков.

27 вересня-5 жовтня. Чехія. Фінал Чемпіонату Європи 1996/97 р.р. серед жінок. Україна - 7 місце. Склад команди: М.Полякова («Іскра» Луганськ), О.Сидоренко («Іскра» Луганськ), Т.Іванюшкіна («Бешикташ» Стамбул, Туреччина), Р.Милосердова («Іскра» Луганськ), А.Кравець («Гюнєш Сігорта» Стамбул, Туреччина), О.Павлова («Іскра» Луганськ), О.Воронкіна (Швець) («Іскра» Луганськ), Н.Боженова («Олімпія Теодора» Равенна, Італія), О.Онїпко («Динамо-Дженестра» Одеса),

О.Фоміна («Іскра» Луганськ), П.Вергун («Іскра» Луганськ). Тренери - І.Філіштинський, А.Макагонов. Суддя - Л.Францишко.

Відбіркові матчі Чемпіонату Європи 1997/99 р.р. Чоловічі команди: 18 грудня. Італія - Україна 3:0 (м. Розето дель Аbruці, Італія). 23 грудня. Україна - Іспанія 3:0 (м. Черкаси). Жіночі команди: 19 грудня. Білорусія - Україна 0:3 (м. Мінськ, Білорусія). 26 грудня. Україна - Росія 0:3 (м. Черкаси).

Кваліфікаційний турнір Чемпіонату Світу. 12-14 вересня. Жінки - II місце-Україна (Болгарія, м. Софія). 1. Болгарія, 2. Україна, 3. Угорщина.

19-22 серпня, Нідерланди, м. Гронінген. Відбірковий турнір Чемпіонату Світу. Чоловіки-II місце. 1. Нідерланди, 2. Україна, 3. Німеччина.

Результати виступу клубів в Єврокубках сезону 1996/97 р.р.

”Локомотив Харків – Кубок Чемпіонів – I раунд. ”Дорожник-СКА” Одеса – Кубок володарів кубку – 1/8 фіналу. ”Стирол” Горлівка – Кубок СКВ – 2 раунд. ”Азот” Черкаси – Кубок СКВ – 2 раунд. ”Іскра” Луганськ – Кубок Чемпіонів – 1/8 фіналу. ”Орбіта” Запоріжжя – Кубок СКВ – 1/4 фіналу. ”Керкінітіда” Євпаторія – Кубок володарів Кубків – 1/8 фіналу. ”Динамо-Дженестра” Одеса – Кубок СКВ – 2 раунд.

Змагання ветеранів.

3-6 квітня, Харків. Міжнародний турнір команд ветеранів пам’яті О.Єсипенка.

23-27 вересня 1997р., Гурзуф. УІ чемпіонат України серед ветеранів. Жінки: 1. Запоріжжя, 2.Київ, 3. Харків. Чоловіки 40-50 років: 1. Дніпропетровськ, 2. Крим, 3. Харків. Чоловіки 50+: 1. Дніпропетровськ, 2. Харків, 3. Київ.

14-19 жовтня, м. Дніпропетровськ. II турнір з волейболу серед ветеранів на Кубок Президента України. Чоловіки: 40 років: 1. Дніпропетровськ, 2. Москва, 3. Одеса. 50 років: 1. Дніпропетровськ, 2. Київ, 3. Харків. Облдержадміністрації: 1. Дніпропетровськ, 2. Вінниця, 3. Харків. Жінки: 1. Запоріжжя, 2. Київ, 3. Луганськ.

Публікації.

Хусино Мохамад. Развитие двигательных способностей юных волейболистов на этапе предварительной и специализированной базовой подготовки: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. - К. - 1997. - 24 с.

1998

3 квітня, м. Київ, Рішенням Держкомспорту України Федерації волейболу України надано статус ”Національної федерації” (Наказ Держком-

спорту № 701, свідоцтво № 3 від 03.04.1998 р.)

7-18 травня, м. Одеса. I Всеукраїнський фестиваль дитячого волейболу.

8 травня, м. Київ. Виконком ФВУ затвердив ”Положення про семінари та іспити суддів з волейболу” та додаток до положення ”Про суддів України з волейболу”.

12-13 червня, м. Одеса. II Конгрес ФВУ. Обрано делегатів -121, присутні – 71. На Конгресі проведено установчу конференцію асоціації пляжного волейболу.

7 липня, м. Київ. Конгрес задовольнив прохання А.Лейбельмана про звільнення від обов’язків голови арбітражної комісії. В.о. призначено М.Медвідя. Введено до складу Виконкому ФВУ П.Рацу.

22-27 червня, м. Біла Церква. II Молодіжні ігри України (жінки) – головний суддя В.Жадан(Миколаїв). 1. Волинська, 2. Запорізька, 3. Київська, 4. Тернопільська області, 5. м. Київ, 6. Вінницька, 7. Івано-Франківська.

Червень, м.Харків. II Молодіжні ігри України (хлопці) – головний суддя В.Мех (Луганськ). 1. Одеська, 2. Харківська, 3. Донецька, 4. Чернігівська, 5. Хмельницька.

17-19 вересня, м.Київ. Семінари суддів до сезону 1998-1999 р.р.

26-28 вересня, м.Харків. Семінари суддів до сезону 1998-1999 р.р.

1-3 жовтня, м.Івано-Франківськ. Семінари суддів до сезону 1998-1999 р.р.

Чоловіча команда ”Динамо” (Луганськ) з 1992р. виступає у вищій лізі національного чемпіонату України. Її кращі результати: 1992р. - 2-е місце, 1994/95р., 1995/96р., 1996/97р. - 5 місце, 1997/98р. - 2-е місце. До складу національної збірної України в ці роки входили: І.Попов, В. Лощаков, Ю.Філіпов, А.Сидоренко. За молодіжну збірну виступали: Р.Ляшук, А.Филимонов, К.Вацеба, М.Солониченко, Д.Бувайлик, А.Шпарьов, В.Титаренко. Тренер команди зт України., мс Євген Сєверов.

Результати Чемпіонату та Кубка України сезону 1997-1998р.р.

Чоловіки: 1. «Дорожник-СКА» Одеса. 2. «Динамо» Луганськ. 3. «Азот» Черкаси.

Жінки: 1. «Хімволокно-Тривертон» Черкаси, 2. «Орбіта» Запоріжжя, 3. «Іскра» Луганськ. Склад команди «Іскра» Луганськ: Макагонов Анатолій Володимирович - головний тренер (змс, зт Росії), Журба Наталя Володимирівна - тренер (мс), Макаренко Петро Володимирович - засновник клубу, Склягой Марко Миколайович - президент клубу, Кравченко Людмила Костянтинівна - начальник команди, Маслянський Володимир Ілліч - лікар, Ко-

рецький Петро Федорович - масажист, Михєєв Андрій - адміністратор, Фоміна Олександра (мсмк), Сидоренко Олена (мсмк), Павлова Ольга (мсмк), Милосердова Регіна (мсмк), Швець Олена (мсмк), Бубенцова Вікторія (мсмк), Буєва Юлія (мс), Лисохмара Олена (мс), Савченко Людмила (мс), Назаренко Олена, Вергун Поліна, Єлізарова Аліна, Самсонова Олена, Погоріла Вікторія.

Кубок України 1997-1998р.р.: чоловіки - «Азот» Черкаси, жінки - «Хімволокно-Тривертон» Черкаси.

Міжнародні змагання.

10-19 липня, м. Москва. I Всесвітні юнацькі спортивні ігри. Юнаки – II місце, дівчата – VIII місце.

Відбіркові змагання Чемпіонату Європи 1997/99 р.р. Чоловічі команди: 19 серпня. Франція – Україна 3:1. 26 серпня. Греція – Україна 3:0. 5 вересня. Польща – Україна 3:0. 13 вересня. Україна – Польща 2:3. 19 вересня. Україна – Греція 2:3. 24 вересня. Україна – Франція 0 :3. Жіночі команди: 4 червня. Болгарія – Україна 3:1. 13 червня. Україна – Болгарія 3:2. 20 червня. Україна – Німеччина 1:3. 27 червня. Італія – Україна 3:0. 18 липня. Україна – Італія 0:3. 25 липня. Німеччина – Україна 1:3.

11-29 листопада, Японія. Чемпіонат Світу. Чоловіки. Україна – X місце. Склад команди: Шадчин О., Попов І., Філіпов Ю., Гатін О., Гудима В., Мушенко О., Зайцев І., Пересунчак С., Лащонов Ф., Сидоренко А., Щавинський С., Жула В. Тренери – Ліхно Л.П., Туровський В.В.

Травень, м. Іераперта, Греція. Відбірковий турнір Чемпіонату Європи серед юніорів. Юніори – III місце. Юніорки – III місце.

“Юридична академія” Харків - 1-е місце 15 міжнародному студентському турнірі в Голландії.

Результати виступу клубів в Єврокубках сезону 1997/98 р.р.

“Дорожник-СКА” Одеса – Кубок Чемпіонів – I раунд. “Азот” Черкаси – Кубок володарів Кубків – 1/8 фіналу. “Динамо” Луганськ – Кубок ЄКВ – 2 раунд. “Іскра” Луганськ – Кубок чемпіонів – 1/8 фіналу. “Хімволокно-тривертон” Черкаси – Кубок Чемпіонів – 1/8 фіналу. “Динамо-Дженестра” Одеса – Кубок ЄКВ – 1/4 фіналу. “Орбіта” Запоріжжя - Кубок ЄКВ - 2 раунд.

Змагання ветеранів.

1998р., 3-6 квітня, м. Харків. Міжнародний турнір команд ветеранів пам’яті О.Єсипенка.

22-29 вересня 1998р., Гурзуф. УІІ чемпіонат України серед ветеранів. Жінки: 1. Запоріжжя, 2. Харків, 3. Київ, 4. Крим, 5. Севастополь, 6. Дніпропетровськ. Чоловіки 40-50 років: 1. Дніпропетровськ,

2. Одеса, 3. Севастополь, 4. Крим, 5. Київ, 6. Харків. Чоловіки 50+: 1. Київ, 2. Дніпропетровськ, 3. Чернівці, 4. Черкаси, 5. Харків, 6. Миколаїв.

Публікації.

- Волейбол: игри мастеров Украины /под.ред. Ермакова С.С. – Харьков, 1998. – 180 с.
- Крюков Ю.Г., Скок А.М., Горчанюк Ю.А. Уроки з волейболу в 5-му класі з використанням тренажерних пристроїв: Навч. посібник. Київ, НУФВСУ. - 1999. – 76 с.

1999

26 лютого, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Виконком затвердив: а) Положення про «Почесного суддю ФВУ»; б) Положення «Про щорічне визначення та затвердження списку кращих суддів сезону»; в) Положення «Про ліцензуванню тренерів з волейболу та програму семінару з підвищення кваліфікації тренерів» та склад атестаційної комісії. 2. Прийнято рішення проголосити 2000 рік - роком 75-річчя українського волейболу; 3. Вирішено провести III Конгрес ФВУ в м.Черкаси 11-12 червня 1999 р.

11-12 червня, м. Черкаси. Конгрес ФВУ. Обрано делегатів - 95, присутніх - 67. 1. Асоціацію пляжного волейболу прийнято до складу ФВУ в якості колективного члена. 2. Прийнято рішення про проведення III Звітно-виборчої конференції ФВУ в 2000 році в м.Києві. 3. Введений до складу Виконкому ФВУ Ю.Мрачковський.

30 липня, м.Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Затвержені головами секцій тренерської комісії В.Туровський (секція чоловічого волейболу), Л.Бурма (секція жіночого волейболу).

16-23 серпня, м. Харків. Всеукраїнські літні спортивні ігри. Чоловічі команди: Головний суддя - О.Бібер (НК, Львів), заступники головного судді : В.Бочкар (НК, Донецьк), М.Костенко (НК, Харків), головний секретар - А.Лейбельман (НК, Київ). Зайняті місця: 1. Одеська, 2. Харківська-2, 3. Харківська, 4. Донецька, 5.Вінницька, 6.Луганська, 7. Волинська, 8. Тернопільська, 9.Дніпропетровська, 10. Чернігівська, 11.Черкаська, 12.Київська, 13. м.Севастополь, 14. Івано-Франківська, 15.Житомирська, 16. Полтавська області.

2-9 вересня, м.Черкаси. Всеукраїнські літні спортивні ігри. Жіночі команди: гол.суддя - М. Медвідь (НК, Запоріжжя), заступник головного судді - Б.Ткаченко (НК, Черкаси), гол.секретар - В.Драгомирецький (НК, Київ). Зайняті місця: 1. Черкаська, 2.Одеська, 3.Луганська, 4.Київська, 5.Вінницька, 6.АР Крим, 7.Волинська, 8.Запорізька, 9.Тернопільська, 10.Донецька, 11.Івано-Франк-

івська, 12.Рівненська, 13.Харківська, 14.Чернігівська області.

26 січня, м.Київ. Міністерством юстиції України зареєстровано Асоціацію пляжного волейболу України. Свідоцтво №1120.

14-15 серпня, Всеукраїнський семінар суддів.

16-17 вересня, м.Київ, Всеукраїнський семінар суддів.

1-3 жовтня, Івано-Франківськ, Всеукраїнський семінар суддів.

16-23 серпня 1999р. у Харкові проходили II Всеукраїнські літні спортивні ігри. Головний суддя – Бібер О., представник Держкомспорту – Туровський В., заст. головного судді – Бочкар В., головний секретар – Лейбельман А. Результати змагань: 1. Одеська обл., 2. Харківська обл.-II, 3. Харківська обл. -I, 4. Донецька, 5. Вінницька, 6. Луганська, 7. Волинська, 8.Тернопільська, 9.Дніпропетровська, 10.Чернігівська. 11. Черкаська, 12. Київська, 13. Севастополь, 14.Іванофранківська, 15. Житомирська, 16. Полтавська.

21 жовтня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Виконком ФВУ визначив список кращих тренерів, гравців, керівників всесвітнього та українського волейболу ХХ століття для подання до Міжнародної федерації волейболу. Кращі керівники та тренери світу - Поль Лібо, Рубен Акоста, Володимир Саввін, Хіробуші Даймацу, Анатолій Чинілін. Кращі гравці - Костянтин Рева, Володимир Щагін, Юрій Поярков, Людмила Булдакова, Інна Рискаль. В Україні - керівники і тренери - Олексій Єсипенко, Василь Титар, Георгій Шелекетін, Олександр Дюжев, Євген Горбачов. Гравці - Михайло Піменов, Юрій Поярков, Георгій Мондзолевський, Юрій Венгерівський, Юрій Панченко. Виконком ФВУ затвердив: Склад комісії ФВУ з парк-волейболу (голова Тищенко І.М.) та спрощені правила гри. Список суддів на суддівство змагань сезону 1999-2000 р.р. Виконком затвердив список суддів-кандидатів на міжнародний семінар (В.Козловський, Д.Пихтєєв, Ю.Кривець, М.Медвідь, О.Скибицький, Е.Дорошенко, В.Босенко, В.Самодай). 1. Голотова С. - головним тренером жіночої збірної команди України. 2. Список суддів ФВУ на сезон 1999-2000 р.р. (Ю.Акопов, В.Бібер, Г.Кондаков, М.Мельник, В.Хуторний, В.Фельдштейн, К.Шамутін). 3. Список кращих суддів сезону 1998-1999 р.р. 4. Склад Арбітражної комісії сезон 2000-2001 р.р. - М.Медвідь - голова, Ю.Акопов - заступник голови, Г.Кондаков - секретар, члени комісії- В.Бібер, А.Лейбельман, М.Мельник, В.Хуторний.

В Універсіаді України команда “Юридична академія” Харків стала чемпіоном.

Результати Чемпіонату та Кубка України сезону 1998-1999р.р.

Чоловіки.: Суперліга: 1.»Дорожник-СКА» м.Одеса, 2.»Азот» м.Черкаси, 3.»СКА-ВПС» м.Вінниця, 4.»Юракадемія» м.Харків, 5.»Локомотив» м.Харків, 6.»Динамо» м.Луганськ, 7.»Маркохім» м.Маріуполь, 8.»Лучеськ-Підшипник» м.Луцьк.

Чоловіки.: Вища ліга: 1.»Дніпро-Динамо» м.Дніпропетровськ, 2.»Локомотив» м.Київ, 3.»Зарево» м.Макіївка, 4.»Надзбруччя» м.Тернопіль, 5.»Аеропорт-Бориспіль» м.Бориспіль, 6.»Локомотив-2-СКІФ» м.Харків, 7.»Кримсода» м.Красноперекоськ, 8.»Буревісник» м.Чернігів.

Чоловіки.: Перша ліга: 1.»Головпостач» м.Суми, 2.»Юракадемія-2" м.Харків, 3.»Надбужжя» м.Тростянець, 4.»Підшипник-2" м.Луцьк, 5.»Дорожник-2" м.Одеса, 6.»Крамаш» м.Краматорськ, 7.»Овідій» м.Овідіополь, 8.»Термінал» м.Маріуполь, 9.»Степ» м.Миколаїв, 10.»Прикордонник» м.Хмельницький.

Чоловіки.: Друга ліга: 1. «Динамо-Академія» м.Київ, 2.»Шахтар» м.Краснодон, 3.»Синтез» м.Київ, 4.»ХОВГУ-АГХ» м.Харків, 5.»Факел» м.Івано-Франківськ, 6.»УВС» м.Харків, 7.»УФЕІ» м.Ірпінь, 8.»Династія» м.Маріуполь, 9.»Сокіл» м.Сокаль, 10.»Громада» м.Бахчисарай, 11.»ХОВГУ» м.Харків, 12.»Динамо» м.Житомир, 13.»КМТ-Металург» м.Краматорськ, 14.»Синтез-2" м.Київ, 15.»Артемсіль» м.Артемівськ, 16.»Надзбруччя» м.Тернопіль, 17.»Кримсода-2" м.Красноперекоськ.

Жінки. Суперліга: 1.»Іскра» м.Луганськ, 2.»Хімволокно-Круг» м.Черкаси, 3.»Динамо-Дженестра» м.Одеса, 4.»Рось-Університет» м.Біла Церква, 5.»Орбіта-Індустріал» м.Запоріжжя, 6.»Керкінітіда» м.Євпаторія, 7.»Університет» м.Івано-Франківськ, 8.Таличанка-Галекспорт» м.Тернопіль. Склад команди «Іскра» Луганськ: (спонсори - Северодонецькі теплоцентралі й ПО “Об”єднання Азот”). Склад команди: головний тренер - зт СРСР і Росії Михайло Омельченко, тренери - мсмк Наталя Журба й мс Ігор Абдрахманов, тренери-лікарі - Володимир Маслянський і Віктор Шевченко; гравці: мсмк Бубенцова Вікторія, мсмк Буєва Юлія, мс Вергун Полина, Голошапова Ірина, мс Єлізарова Аліна, мсмк Кравец Алла, мсмк Милосердова Регіна, мс Назаренко Олена, мсмк Павлова Ольга, мсмк Полякова Марина, Причепка Вікторія, мс Савченко Людмила, мс Самсонова Олена, мсмк Сидоренко Олена, мсмк Фоміна Олександра, мсмк Швець Олена.

Жінки. Вища ліга: 1.»Полісянка» м.Рівне, 2.»ЗДІА-Орбіта» м.Запоріжжя, 3.»Педуніверситет-Вікторія» м.Вінниця, 4.»ШВСМ-Електра» м.Донецьк, 5.»МНТУ» м.Київ, 6.»Освіта» м.Луцьк,

7.»Чайка» м.Вишгород, 8.»Харків'янка» м.Харків. Жінки. Перша ліга: 1.»Роздільчанка» м.Новий Роздол, 2.»Центрспорт» М.Кременчук, 3.»Северодончанка» м.Северодонецьк, 4.»Таврічанка-МДПГ м.Мелітополь, 5Таличанка-Галекс-порт-2" м.Тернопіль.

Кубок України 1998-1999р.р.: чоловіки - «Юр.Академія» Харків, жінки -»Хімволокно-Круг» Черкаси.

Міжнародні змагання.

21 липня. Відбіркові змагання Чемпіонату Європи 1997/99 р.р. Іспанія - Україна - чоловіки 3:0. 28 липня Україна - Італія - чоловіки 3:0. Підсумкове VI місце в підгрупі. 5 червня Росія - Україна – жінки 3:0. 12 червня Україна - Білорусія - жінки 3:0. Підсумкове V місце в підгрупі.

26-30 травня. Кваліфікаційні турніри Чемпіонату світу серед юніорів. Іспанія, м.Логроньо – юніори, II місце в підгрупі. 1. Італія, 2. Україна, 3. Португалія, 4. Іспанія, 5. Румунія.

28-30 травня. м.Сосновець, Польща.Юніорки, III місце в підгрупі. Кваліфікаційні турніри Чемпіонату Європи серед юнаків та дівчат.

4-6 січня. м.Пірей, Греція, - юнаки, I місце в підгрупі. 1. Україна, 2. Нідерланди, 3. Греція, 4. Англія.

8-10 січня. Австрія, м.Бад-Гаштайн -дівчата, II місце в підгрупі.

30.03-04.04. Фінал Чемпіонату Європи. Юнаки - Польща, м. Гданськ - V місце. 1. Росія, 2. Німеччина, 3. Чехія, 4. Польща, 5. Україна, 6. Словенія, 7. Франція, 8. Італія.

16-24 вересня. Чемпіонат Світу. Юнаки. Саудівська Аравія, м.Ер-Ріяд. V місце.

21-29 серпня. Чемпіонат Світу, Юніори. Тайланд, м.Убонратчатхані. IX місце.

3-7 листопада. Європейський олімпійський предкваліфікаційний турнір. Жінки. Туреччина, м.Бурса. I місце.

Результати виступу клубів в Європейських Кубках сезону 1998/99 р.р.

«Дорожник-СКА» м.Одеса - Кубок чемпіонів - 1 раунд. «Азот» м.Черкаси - Кубок володарів кубків - 1/8 фіналу. СКА Вінниця - Кубок ЄКВ - 2 раунд. «Круг-Тривертон» м.Черкаси - 1/8 фіналу. «Орбіта» м.Запоріжжя - Кубок ЄКВ - 2 раунд. «Динамо-Дженестра» м.Одеса - Кубок ЄКВ - 2 раунд. «Іскра» м.Луганськ—Кубок ЄКВ—II місце.

Змагання ветеранів.

18 грудня. м.Київ. Київський турнір ветеранів на «Кубок сезону».

9-12 вересня 1997р., Гурзуф. УІІІ чемпіонат України серед ветеранів. Жінки: 1. Одеса, 2. За-

поріжжя, 3. Київ. Чоловіки 40+: 1. Хмельницький, 2. Дніпропетровськ, 3. Київ. Чоловіки 50+: 1. Дніпропетровськ., 2. Київ., 3. Харків. Чоловіки 55+: 1. Чернівці, 2. Миколаїв, 3. Харків.

Публікації.

- Ермаков С.С., Мартышевский К.К., Носко Н.А. Тренажеры в волейболе: учебное пособие. - К: ИСМО, 1999. – 160 с.

- Ермаков С.С., Чернуха А.Д., Погосов А.П. Спортивное долголетие в волейболе: учебное пособие. - Харьков: ХХПИ, 1999. – 128 с.

2000

2 січня 2000 року жіноча команда «Іскра» Луганськ перестала існувати.

15 березня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Виконком затвердив план заходів по святкуванню 75-річчя Українського волейболу. Виконком затвердив Положення «Про Почесного члена Федерації волейболу України».

20 квітня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Виконком ФВУ затвердив Положення «Про тиждень волейболу України» в рамках святкування 75-річчя українського волейболу. Виконком ФВУ прийняв Постанову «Про відзначення ветеранів волейболу - учасників Великої Вітчизняної війни» до 55-річчя Перемоги над фашистськими загарбниками (М.Бартенева, О.Дюжев, А.Демчишин, С.Духовний, С.Горейко, Є Єфремов, В.Зеленський, А.Лейбельман, Л.Небилицький, С.Орінгель, М.Піменов, К.Пасков, О.Раскін, В.Семенов, С.Толчинський). Через газету «Команда» група видатних спортсменів - Ю.Поярков, М.Піменов, В.Михальчук, Б.Терешук, Ф.Лащонов, Л.Небилицький, Л.Осадча, С.Люгайло, Є.Северов, О.Соколовська, І.Тищенко, П.Воронков, О.Запорожець, В.Нечай, М.Хорунжий - звернулася з відкритим листом з нагоди 75-річчя Українського волейболу до покоління третього тисячоліття.

6 червня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Затверджено кандидатів на посаду Президента Федерації волейболу України (М.Сидоренко, Г.Грозицький) для обрання на III Звітно-Вибірчій Конференції. 2. Затверджено головним тренером юнацької збірної команди України Г.Подденежнього. Тренерами – В.Тищенко, В.Ткача, М.Туркулу.

Червень, м. Київ. Випуск Арбітражною комісією ФВУ збірки інструктивних і методичних матеріалів на допомогу в роботі суддівських колегій.

16-17 червня, м. Київ. III Звітно-Вибірча Конференція Федерації волейболу України. Обрано делегатів – 86, присутні – 79. президентом обрано Сидоренка М.Я. Віце-президентами – Туровсь-

кого В.В., Тищенко І.М., Грозицького Г.М.; членами Виконкому – М.Піменова, Б.Терещука, В.Михальчука, Ю.Пояркова, Ю.Мрачковського, О.Бібера, В.Скрипничука, В.Яцюка, Л.Самойленка. За поданням Виконкому Конференція затвердила Почесними членами ФВУ (О.Дюжева – м. Одеса, С.Духовного - м. Харків, А.Лейбельмана, Л.Небилицького, М.Піменова – м. Київ, В.Тация – м. Харків, О.Устенка – м. Тернопіль). Конференція прийняла рішення – 1. Про розробку та затвердження національної програми розвитку волейболу на 2000 та до 2004 року. 2. Створити на базі Харківського інституту фізкультури постійно діючий центр по підготовці та перепідготовці тренерських кадрів.

3 липня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ.

20-26 серпня, м. Харків. Урочисті заходи святкування 75-річчя Українського волейболу. Урочисте відкриття відбулося в палаці спорту. Відкрив свято Олег Дьомін - голова обласної адміністрації Харківської області. Виступали: Президент федерації волейболу України Микола Сидоренко, голова обласної федерації волейболу Валерій Мещеряков, заслужений майстер спорту Юрій Поярков. I. Міжнародний турнір чоловічих команд. I місце виборола команда МДГУ (Москва), II - «Белогор'є-Динамо» (м.Белгород, Росія), III - «Юракадемія» (м.Харків), IV - «Локомотив» (м.Харків), V - ТВК» (м.Гомель, Біларусь), VI - «Локомотив-2» (м.Харків). 2. 26 серпня. Урочисті збори: а) Привітання Президента Федерації волейболу України М.Я.Сидоренко учасникам зборів. б) Оголошення вітальної телеграми віце-прем'єра України Жулинського М. в) Вшанування спортсменів, тренерів, суддів, представників громадськості. Почесною відзнакою ФВУ нагороджено: Беляєв В. (Олімпійський Чемпіон, заслужений майстер спорту, м.Луганськ), Духовний С. (почесний член ФВУ, м.Харків), Дюжев О. (заслужений тренер України, м.Одеса), Дьомін О. (голова харківської облдержадміністрації), Іванов В. (Олімпійський Чемпіон, заслужений майстер спорту, м.Київ), Лацонов Ф. (Олімпійський Чемпіон, заслужений майстер спорту, м.Луганськ), Лейбельман А. (почесний суддя зі спорту, почесний член ФВУ, м.Київ), Літвінов О. (генеральний директор ТОВ «Маркохім», М.Маріуполь), Ліхно Л. (заслужений тренер України, м.Харків), Люгайло С. (Олімпійський Чемпіон, заслужений майстер спорту, м.Донецьк), Михальчук В. (Олімпійський Чемпіон, Чемпіон Європи, заслужений майстер спорту, заслужений тренер України, м.Одеса), Мишак В. (Чемпіонка Світу, володар Кубка Світу, заслужений майстер спорту, м.Одеса), Панченко Ю. (Олімпійський Чемпіон, Чемпіон Європи, заслужений майстер спорту, м.Київ), Пилипчук М. (Харківський міський голова), Піменов М. (Чемпіон Світу та Європи, заслужений майстер

спорту, м.Київ), Поярков Ю. (Олімпійський Чемпіон, Чемпіон Світу та Європи, заслужений майстер спорту, м.Харків), Сорокалет О. (Чемпіон Світу, володар Кубка Світу, заслужений майстер спорту, м.Одеса), Терещук Б. (Олімпійський Чемпіон, заслужений тренер Союзу РСР та України, заслужений майстер спорту, м.Київ), Шкурнова О. (Олімпійська Чемпіонка, заслужений майстер спорту, м.Одеса), Францишко Л. (суддя міжнародної категорії, м.Львів), Холоденко М. (начальник управління з фізичної культури і спорту Черкаської облдержадміністрації). Подяки ФВУ одержали: Барський М. (заслужений тренер Союзу РСР та України, заслужений майстер спорту, м.Москва), Бартенева М. (суддя національної категорії, учасник Великої вітчизняної війни, м.Київ), Бугай Ю. (ректор Міжнародного науково-технічного університету, м.Київ), Воронков П. (Чемпіон Європи, майстер спорту міжнародного класу, м.Київ), Гагіна Є. (майстер спорту, м.Харків), Горбенко Н. (Чемпіонка Світу, майстер спорту міжнародного класу, м.Луганськ), Єгізаров Г. (заслужений тренер України, м.Луганськ), Зеленський В. (почесний суддя ФВУ, м.Одеса), Іцковський Б. (суддя міжнародної категорії, м.Київ), Козакова О. (Чемпіонка Європи, майстер спорту міжнародного класу, м.Одеса), Коров'янський Ю. (майстер спорту міжнародного класу, м.Донецьк), Мондзолевський Г. (Олімпійський Чемпіон, Чемпіон Світу та Європи, заслужений майстер спорту, м.Москва), Мороз І. (колишній президент ФВУ, м.Київ), Мрачковський Ю. (член Виконкому ФВУ, м.Черкаси), Назаренко Є. (Чемпіонка Європи, майстер спорту міжнародного класу, м.Луганськ), Осадча Л. (Чемпіонка Європи, майстер спорту міжнародного класу, м.Київ), Поветкін П. (майстер спорту, м.Вінниця), Розенберг Л. (суддя національної категорії, м.Одеса), Ростова Г. (Чемпіонка Європи, майстер спорту міжнародного класу, м.Київ), Савенков О. (суддя міжнародної категорії, м.Київ), Северов Є. (заслужений тренер Союзу РСР та України, м.Луганськ), Соколовська О. (Олімпійська Чемпіонка, заслужений майстер спорту, м.Одеса), Сибіряков Е. (Олімпійський Чемпіон, заслужений майстер спорту, м.Москва), Файнштейн В. (суддя національної категорії, м.Сімферополь), Христоев В. (начальник управління з фізичної культури і спорту Харківської облдержадміністрації), Шадчин О. (майстер спорту міжнародного класу, м.Донецьк). Дипломами ФВУ відзначено: Агасьянц В. (заслужений тренер України, м.Полтава), Благодарний М. (м.Харків), Бородаєнко Є. (майстер спорту, м.Одеса), Бочкар В. (суддя національної категорії, м.Донецьк), Бузаєв В. (заслужений тренер України, м.Запоріжжя), Букіна Л. (майстер спорту міжнародного класу, м.Запоріжжя), Бурма Л. (майстер спорту, м.Київ), Веремієнко В. (заслужений

тренер України, м.Київ), Вертель О. (м.Маріуполь), Галицький Б. (заслужений тренер України, м.Луцьк), Гнатюк Г. (заслужений тренер України, м.Київ), Голотов С. (м.Черкаси), Гоменюк М. (суддя національної категорії, м.Запоріжжя), Десв Б. (заслужений тренер України, м.Нікополь), Драгомирецький В. (суддя національної категорії, м.Київ), Зубрицький Б. (м.Рівне), Коваленко А. (суддя національної категорії, м.Одеса), Кравченко В. (майстер спорту, м.Дніпропетровськ), Курильський Ю. (заслужений тренер України, м.Одеса), Маліков Л. (почесний суддя зі спорту, м.Одеса), Медвідь М. (голова арбітражної комісії, м.Запоріжжя), Міллер Л. (почесний суддя ФВУ, м.Київ), Неманіхіна В. (м.Київ), Нечай В. (майстер спорту міжнародного класу, м.Луганськ), Носко М. (м.Чернігів), Остапенко М. (м.Біла Церква), Пасков К. (м.Бердянськ), Перебийніс В. (заслужений тренер України, м.Запоріжжя), Печенко В. (заслужений тренер України, м.Луганськ), Подденежний Г. (заслужений тренер України, м.Київ), Роздубара М. (майстер спорту міжнародного класу, м.Дніпропетровськ), Рассадникова (Шурда) Т. (майстер спорту міжнародного класу, м.Одеса), Раскін О. (суддя національної категорії, м.Кременчук), Раца П. (суддя національної категорії, м.Чернівці), Рябуха В. (заслужений тренер України, м.Київ), Савченко Ю. (заслужений тренер України, м.Київ), Слепцов В. (заслужений тренер України, майстер спорту міжнародного класу, м.Луганськ), Скрябін І. (майстер спорту, м.Ужгород), Сокольський В. (суддя національної категорії, м.Херсон), Філіштинський І. (майстер спорту, м.Одеса), Ходєєв В. (колишній президент ФВУ, м.Київ), Хричов Л. (м.Євпаторія), Хорунжий М. (майстер спорту міжнародного класу, м.Луганськ), Шалапін С. (заслужений тренер України, м.Кременчук), Шнюков В. (майстер спорту, м.Київ), Щербина Є. (м.Харків), Є.Волков (КНГ), С.Єрмаков (КНГ). г) Виступи учасників зборів зі спогадами (Ю Поярков) д) Виступи з привітанням, є) Святковий концерт. ж) Товариська вечера.

7 листопада, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. Виконком затвердив: 1.Склади комісії та їх плани робіт на сезон 2000-2001 р.р. Склад тренерської комісії ФВУ (секція чоловічого волейболу): В.Туровський - голова, О.Бібер, Є.Волков, Ф.Лащонов, Л.Ліхно, В.Михальчук, М.Піменов, Г.Подденежний, Б.Терещук. Склад тренерської комісії ФВУ (секція жіночого волейболу): Ю.Мрачковський - голова, Л.Бурма, С.Голотов, В.Лісянський, І.Філіштинський, В.Перебийніс, Б.Галицький, М.Остапенко, Г.Гнатюк, В.Пархоменко. Склад дитячо-юнацької комісії ФВУ: Г.Подденежний - голова, В.Тищенко, К.Колодяжний, Ю.Акопов, Л.Букіна, І.Богданова, С.Шалапін. Склад Арбітражної комісії: М.Медвідь - голова, Ю.Акопов - заступник голови, Г.Кондаков - секре-

тар, члени комісії - В.Бібер, А.Лейбельман, М.Мельник, В.Хуторний. Склад комісії студентського та масового спорту: Ю Поярков - голова, члени комісії - Ю Кривець, В.Тимченко, М.Хорунжий, Б.Галицький, В.Клемпарський, П.Раца, Т.Ройко, В.Зоценко. Склад комісії по зв'язкам із засобами масової інформації: О.Шумейко - голова, члени комісії В.Гірченко, І.Мирошниченко, М.Гривачевський. 2.За поданням Арбітражної комісії та згідно з Положенням присвоєно звання «Почесний суддя ФВУ»: В.Драгомирецькому, В.Зеленському, А.Лейбельману, Л.Міллеру, В.Файнштейну. 3.Підтримано пропозицію тренерської комісії та регіональних органів виконавчої влади про створення в містах Харкові та Маріуполі центрів олімпійської підготовки збірних команд України.

Результати Чемпіонату та Кубка України сезону 1999-2000 р.р.

Чоловіки. Суперліга: 1. «Азот» м.Черкаси, 2.»Дорожник-СКА» м.Одеса, 3.»Локомотив» м.Харків, 4.»Юракадемія» м.Харків, 5.СК ВПС Вінниця, 6.»Маркохім» М.Маріуполь, 7.»Лучеськ-Підшипник» м.Луцьк, 8.»Динамо» м.Луганськ.

Чоловіки. Вища ліга: 1.»Зарево» м.Макіївка, 2.»Локомотив» м.Київ, 3.»Буревісник» м.Чернігів, 4.»Аеропорт» М.Бориспіль, 5.»Дніпро-Динамо» м.Дніпропетровськ, 6.»Надзбруччя» М.Тернопіль, 7.»Кримсода» м.Красноперекоськ, 8.»Локомотив-Скіф-2" м.Харків.

Чоловіки. І ліга: 1.»Надбужжя» м.Тростянець, 2.»Прикордонник» м.Хмельницький, 3.»Юракадемія-2" м.Харків, 4.»Термінал» М.Маріуполь, 5.»Підшипник» м.Луцьк, 6.»Дорожник-СКА» м.Одеса, 7.»Овідій» м.Овідіополь, 8. «Головпостач» м.Суми, 9.»Степ» м.Степове, 10.»Краммаш» м.Краматорськ.

Чоловіки. ІІ ліга: 1. «Динамо» м.Житомир, 2.»ХОВГУ-АГХ» м.Харків, 3.»Синтез-1" м.Київ, 4.»Динамо-Академія» м.Київ, 5.»Династія» м.Маріуполь, 6.»Громада» м.Бахчисарай.

Жінки. Суперліга: 1.»Хімволокно-Круг» м.Черкаси, 2.»Динамо-Дженестра» м.Одеса, 3.»Галичанка-Галекспорт» м.Тернопіль, 4.»Рось-Університет» м.Біла Церква, 5.»Університет» м.Івано-Франківськ, 6.»Орбіта» м.Запоріжжя, 7.»Керкінітіда» м.Євпаторія, 8.»Іскра» м.Луганськ.

Жінки. Вища ліга: 1. "Педуніверситет" м. Вінниця, 2. "Освіта" м. Луцьк, 3. "МНТУ" м. Київ, 4. „ШВСМ-Електра” м. Донецьк, 5. Харків'янка" м. Харків, 6. "Чайка" м. Вишгород, 7. "Полісянка" м. Рівне. 8. „ЗДІА-Орбіта” м. Запоріжжя.

Жінки. І ліга: 1. "Галичанка-Галекспорт-2" м. Тернопіль, 2. "Центр-Спорт" м. Кременчук, 3. "Роздільчанка" м. Новий Роздол, 4. "Тавричан-

ка-МДП» м. Мелітополь, 5. "Северодончанка" м. Северодонецьк.

2-8 травня. Черкаси. Фінал Кубка України. Жіночі команди. Володар—»Хімволокно-Круг» м.Черкаси.

Міжнародні змагання.

Січень, м. Дубай, (ОАЕ) Міжнародний турнір національних чоловічих збірних. Україна – I місце.

4-9 січня, м. Бремен, Німеччина. Європейський Олімпійський кваліфікаційний турнір. Жінки – V місце.

23-27 травня, м.Владиславово, Польща. Кваліфікаційний турнір Чемпіонату Європи серед юніорів. Юніори – I місце. 1. Україна, 2. Польща, 3. Румунія, 4. Португалія, 5. Хорватія, 6. Швейцарія. Склад команди: Воробей Ю., Шульга С., Басов А., Даскалюк А., Павлов М., Пантелеймоненко, Вдовін, Лотишев О., Акіньшин, Андрієнко М., Жоров Є., Кривко О.

23-27 травня, м. Пула, Хорватія. Кваліфікаційний турнір Чемпіонату Європи серед юніорок. Юніорки – IV місце

22-28 серпня, м.Палермо, Катанія. Італія. Фінал Чемпіонату Європи серед юніорів. Юніори – VI місце. 1. Росія, 2. Італія, 3. Франція., 4. Сербія, 5. Польща, 6. Україна, 7. Чехія, 8. Нідерланди, 8. Німеччина, 10. Греція, 11. Іспанія, 12. Словенія

Змагання ветеранів.

18-21 травня, м. Тампере, Фінляндія. Першість Світу серед ветеранів. Чоловіки. Команди – Чемпіони Світу. Київ – 50+ і 60+. Дніпропетровськ – 40+ і 50+. Харків – 45+. Жінки: Київ – II місце, Одеса – III місце. (Вказано міста, на базі яких комплектувались збірні команди). Склад команди 45+: Єрмаков Сергій - капітан, Лопін Микола, Гукайло Михайло, Тарасов Борис, Лагутенко Ігор, Бондаренко Олександр, Сатановський Петро, Герашенко Василь, Солдатов Борис, Кувалдин Андрій, нач.команди - Конча Леонід.

15-20 вересня 2000р., Гурзуф, ІХ Кубок України. Жінки 35+: 1. Одеса, 2. Харків (Харківський район), 3. Київ. Чоловіки 40+: 1. «Ракета» (Дніпропетровськ), 2. Одеса, 3. ВМС України. Чоловіки 50+: 1. Дніпропетровськ, 2. Харків, 3. Київ. Чоловіки 55+: 1. Чернівці, 2. Миколаїв, 3. Харків.

Публікації.

- Єрмаков С.С. Техника ударов лучших волейболистов России /уч. пособие. - Харьков, ХХПІ, 2000. – 64с.
- Погосов А.П. Волейбол и жизнь /Справочное издание. - Одесса, ОКФА. - 2000. - 68 с.

- Тільки імена /склав Лейбельман А.С. - Київ. - 2000. - 28 с.

2001

8 лютого, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про хід Чемпіонату та Кубка України сезону 2000/2001 р.р. 2. Затвердження Офіційних правил гри. 3. Матеріали комісії ФВУ.

22-28 березня, м. Київ. Першість України (юнаки 1985 р.н.). 1. "Локомотив" Київ. 2. Тернопільська.3. Київ спортліцей. 4. Дніпропетровськ. 5. Донецька. 6. Житомирська. 7. Волинська. 8. Луганська. 9. Чернігівська. 10. Сумська.

22-28 березня, м. Луцьк. Першість України (дівчата 1986 р.н.). 1. Волинська. 2. Запорізька. 3. Одеська. 4. Дніпропетровська. 5. Київ. 6. Луганська. 7. Харківська. 8. Київська область. 9.АР Крим.

12 квітня, м. Харків. Виїзне засідання Виконкому ФВУ. 1. Про IV Конгрес ФВУ.

28-30 червня, м. Житомир. IV Конгрес ФВУ. 1. Про підсумки Чемпіонату та Кубка України з волейболу сезону 2000/2001 р.р. 2. Про Програму розвитку волейболу в Україні в період 2001-2004 р.р. 3. Звіт Асоціації пляжного волейболу. 4. Робота по секціях. 5. Звіт ревізійної комісії ФВУ. 6. Затвердження бюджету ФВУ на 2001 р. 7. Підсумки роботи секцій.

01-09 липня, м. Запоріжжя. III літні юнацькі ігри (дівчата). 1. Запоріжжя. 2. Волинська-1. 3. Київ-1. 4. Донецька. 5. Київська. 6. Черкаська. 7. Волинська-2. 8. Луганська. 9. Рівненська. 10. Тернопільська. 11. Івано-Франківська.

3 липня, м. Київ. 1. Затвердження списку суддів на сезон 2002/2003 р.р. 2. Затвердження списку кращих суддів (М.Медвідь, Ю.Акопов, М.Мельник, В.Хуторний).

09-15 липня, м. Харків. III літні юнацькі ігри (юнаки). 1. Київ-1. 2. Донецька. 3. Тернопільська. 4. Харківська. 5. Волинська. 6. Дніпропетровська. 7. Житомирська. 8. Чернігівська. 9. Луганська. 10. Одеська.

17 липня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ . 1. Про зміни та доповнення до "Положення про Чемпіонат та Кубок України з волейболу", систему та календар змагань на сезон 2001/2002 р.р. 2. Матеріали Арбітражної комісії. 3. Про підготовку збірних команд до офіційних змагань 2001 р.

3-6 липня, м. Запоріжжя. Семінар суддів I та II ліг Чемпіонату та Кубка України.

25-29 липня, м. Київ. Міжнародний турнір "Челенджер". Головний суддя – Н.Б.Дивинський. Головний секретар – В.Драгомирецький. Судді – П.Кришук – Австралія, Н.Красовська, О.Тимохін, Санкт-Петербург, А.Агеєв, В.Подкопаєв, І.Петрусь, О.Іванов, О.Александров, К.Шамутін, Ю.Се-

реда, В.Самодай, Ю.Акопов, О.Лобаньова, Г.Кондаков – Україна.

17-19 вересня, м. Київ. Семінар суддів вищої ліги.

20-22 вересня, м. Чернігів. Семінар судді суперліги.

15 листопада, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про підсумки мандатної комісії Чемпіонату та Кубка України 2001/2002 р.р. 2. Плани роботи Виконкому та комісії ФВУ на 2001/2002 р.р. 3. Про створення центру інформаційного та науково-методичного забезпечення волейболу України. 4. Матеріали Арбітражної комісії. 5. Про відзначення 10-річчя ФВУ.

Першість України – юніори 1982 р.н. – м. Запоріжжя. 1. "Орбіта-Люкс" Запоріжжя, 2. "Динамо-Академія" Київ. 2. "Динамо-Академія-2" м. Київ.

Всеукраїнські літні ігри. Юнаки. 1983 р.н. 1. "Київ-2" Київ. 2. "Київ-1" Київ. 3. Харків.

Першість України. Вік до 23 років. 1. "Орбіта-Люкс" Запоріжжя. 2. "Мрія" Тростянець. 3. "Медик" Київ.

Всеукраїнські ігри. Дівчата 1984 рік. 1. "Запоріжжя" Запоріжжя. 2. "Київ-1". 3. "Київ-2".

Першість України. Вік до 23 років. 1. "Басна" Дніпропетровськ. 2. "Славутич" Запоріжжя. 3. "Облспорткомітет" Харків

Чемпіонат України серед колективів фізичної культури. Чоловіки: 1. "Динамо" м. Чернівці. 2. "Ракета" м. Дніпропетровськ. 3. "Володар" м. Галич (Івано-Франківська область). 4. "Сокіл" м. Бережани (Тернопільська область). 5. "Інститут пожежної безпеки" м. Черкаси. 6. "Омега" м. Львів. 7. "Космос" м. Євпаторія. 8. "Колос" м. Бахчисарай (АР Крим). 9. "Сокіл-Карпатнафтомаш" м. Калуш (Івано-Франківська область). 10. "Хімволокно" м. Черкаси. Жінки: 1. "Укртелеком" м. Київ. 2. "Євпаторія" м. Євпаторія. 3. "Молодість" м. Євпаторія. 4. "Крим" м. Євпаторія.

Результати Чемпіонату та Кубка України 2000/2001 р.р.

Суперліга. Чоловічі команди: 1. "Локомотив" Харків. 2. "Азот" Черкаси. 3. "Юракадемія" Харків. 4. "Зарево" Макіївка. 5. "Маркохім" Маріуполь. 6. "Феміда" Одеса. 7. "СК Вінниця" Вінниця. 8. "Динамо" Луганськ. Жіночі команди: 1. "Динамо-Дженестра" Одеса. 2. "Динамо-Круг" Черкаси. 3. "Галичанка-Галекспорт" Тернопіль. 4. "ЗДІА-Орбіта" Запоріжжя. 5. "ШВСМ-Електра" Донецьк. 6. "Рось" Біла Церква. 7. "Педуніверситет" Вінниця. 8. "Університет" Івано-Франківськ.

Вища ліга. Чоловічі команди: 1. "Дніпро-Динамо". 2. "Лучеськ" Луцьк. 3. "Кримсода" Красноперекопськ. 4. "Надзбруччя" Тернопіль. 5. "Аеро-

порт Бориспіль" Бориспіль. 6. "Юракадемія-2" Харків. 7. "Буревісник" Чернігів. 8. "Надбужжя" Тростянець. Жіночі команди: 1. "МНТУ" Київ. 2. "Освіта" Луцьк. 3. "Харків'янка" Харків. 4. "Керкінітіда" Євпаторія. 5. "Центр-Спорт" Кременчук. 6. "Галичанка-Галекспорт-2" Тернопіль. 7. "Полісянка" Рівне. 8. "Чайка" Вишгород.

Перша ліга. Чоловічі команди: 1. "Локомотив" Київ. 2. "Синтез" Київ. 3. "Головпостач" Суми. 4. "Новатор-Прикордонник" Хмельницький. 5. "Динамо-Академія" Київ. 6. "Динамо" Житомир. 7. "Змієвський Енергетик" Комсомольськ. 8. "Термінал" Маріуполь. 9. "Локомотив-2-СКІФ" Харків. 10. "Степ-ПО Зоря" Миколаївська область. 11. "Овідій" Овідіополь. Жіночі команди: 1. "Хімволокно" Черкаси. 2. "Педуніверситет-Іскра-2000" Луганськ. 3. "Северодончанка" Северодонецьк. 4. "Дженестра-СДЮШОР-2" Одеса. 5. "Каховчанка" Каховка. 6. "Роздільчанка" Н.Розділ. 7. "Тавричанка" Мелітополь. 8. "Кооператор" Івано-Франківськ.

II ліга. Чоловічі команди: 1. "Династія" Маріуполь. 2. "Факел" Івано-Франківськ. 3. "Сокіл" Сокаль. 4. АДПС Ірпінь.

Кубок України 2000-2001р.р.: чоловіки - «Азот» Черкаси, жінки - «Динамо-Дженестра» Одеса.

Міжнародні змагання.

3-9 січня, Талсі, Латвія. Кваліфікація Першості Європи (дівчата 1984-85 р.н.). 1. Україна. 2. Латвія. 3. Угорщина. 4. Естонія.

4-7 січня, Любляна, Словенія. Кваліфікація Першості Європи (юнаки 1983-84 р.н.). 1. Словенія. 2. Україна. 3. Угорщина. 4. Кіпр.

14-20 квітня, Чехія. Фінал Чемпіонату Європи (дівчата 1984 р.н.). 1. Італія. 2. Польща. 3. Білорусія. 4. Німеччина. 5. Росія. 6. Іспанія. 7. Чехія. 8. Україна.

Травень, Фінляндія. Кваліфікація Чемпіонату Світу (юніори, 1981 р.н.). 1. Україна. 2. Фінляндія. 3. Німеччина.

Травень, м. Москва, Росія. Кваліфікація Чемпіонату Світу (юніорки, 1981 р.н.). 1. Туреччина. 2. Україна. 3. Росія. 4. Греція.

8-10 червня, Нідерланди. Кваліфікація Чемпіонату Європи ліга "А" (жінки). 1. Франція. 2. Нідерланди. 3. Україна. 4. Латвія.

8-10 червня, Кіпр. Кваліфікація Чемпіонату Європи ліга "Б" (чоловіки). 1. Україна. 2. Білорусія. 3. Кіпр.

22-24 червня, Острава, Чехія. Кваліфікація Чемпіонату Світу (чоловіки). 1. Чехія. 2. Україна. 3. Угорщина. 4. Словенія.

22-24 червня, Новий Уренгой, Росія. Кваліфікація Чемпіонату Світу (жінки). 1. Росія. 2. Україна. 3. Данія. 4. Австрія.

20-30 вересня, Варна, Софія. Фінал Чемпіонату Європи (жінки). 1. Росія. 2. Італія. 3. Болгарія. 4. Україна. 5. Нідерланди. 6. Польща. 7. Румунія. 8. Франція. 9-12. Чехія, Греція, Хорватія, Німеччина.

Публікації.

Ковцун В.І. Розвиток та контроль спеціальної витривалості у юних волейболістів: Автореф. дис... канд. наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.01 / Львівський держ. ін-т фізичної культури. — Л., 2001. — 19 с.

2002

27-29 березня, Київ (Пуща-Водиця). Фінальний турнір Кубка України з волейболу серед команд учнів загально-освітніх закладів. Юнаки. 1. Харків, 2. Вінниця, 3. Житомир. 4. Луцьк, 5. м. Київ, 6. Дніпропетровськ, 7. Тернопіль, 8. Луганськ, 9. Кіровоград, 10. Київська область, 11. Чернігів, 12. Полтава, 13. Донецьк, 14. Миколаїв, 15. Львів, 16. Одеса, 17. Чернівці, 18. Хмельницький, 19. Суми, 20. АР Крим, 21. Ужгород, 22. м. Севастополь, 23. Івано-Франківськ, 24. Запоріжжя. Дівчата. 1. Київська область, 2. Черкаси, 3. Харків, 4. Житомир, 5. Чернігів, 6. Луганськ, 7. Запоріжжя, 8. Ужгород, 10. Чернівці, 11. Одеса, 12. Івано-Франківськ, 13. Кіровоград, 14. Полтава, 15. АР Крим, 16. м. Севастополь, 17. м. Київ, 18. Донецьк, 20. Дніпропетровськ, 20. Суми, 21. Львів, 22. Рівне, 23. Вінниця, 24. Луцьк.

6 березня, м. Київ, Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про хід змагань чемпіонату та Кубка України. 2. Про газету "Волейбол".

15 квітня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Матеріали Технічної Дирекції ФВУ. 2. Матеріали комісії зі студентського та аматорського волейболу. 3. Про VI Конгрес ФВУ. 4. Про участь збірних команд України в офіційних змаганнях 2002р.

8-9 червня, м. Київ. VI Конгрес ФВУ. 1. Підсумки Чемпіонату та Кубка України сезону 2001/2002 р.р. 2. Підсумки роботи секцій. 3. Звіт Асоціації пляжного волейболу України. 4. Звіт ревізійної комісії ФВУ. 5. Затвердження бюджету ФВУ на 2002 рік.

3 липня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Затвердження змін і доповнень до Положення про Чемпіонат та Кубок України з волейболу, систем проведення змагань по лігах. 2. Матеріали Арбітражної комісії. 3. Про центр науково-методичного забезпечення ФВУ. 4. Про стандартизацію волейбольного обладнання для спортивних споруд команд суперліги.

3-10 вересня, м. Запоріжжя. III літні спортивні ігри молоді України (дівчата). 1. Запорізька. 2. Черкаська-2. 3. Тернопільська. 4. Київська область. 5. Черкаська-1. 6. Волинська. 7. Донецька. 8. Одеська. 9. Луганська. 10. Івано-Франківська. 11. Рівненська. 12. Чернівецька

4-10 вересня, м. Харків. III літні спортивні ігри молоді України (хлопці). 1. Київ. 2. Харків-1. 3. Тернопільська. 4. Дніпропетровська. 5. Донецька. 6. Харків-2. 7. Волинська. 8. Житомирська. 9. Закарпатська. 10. Вінницька. 11. Чернігівська. 12. Полтавська. 13. Луганська

30 жовтня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про підсумки мандатної комісії. 2. Затвердження планів роботи комісій.

1 листопада, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Затвердження плану роботи Технічної Дирекції на 2003 р. 2. Про роботу асоціації пляжного волейболу.

5-8 вересня, м. Запоріжжя. Семінар суддів I та II ліг.

14-15 вересня, Пуща-Водиця. Семінар суддів супер і вищої ліг.

16-17 вересня, Пуща-водиця. Семінар головних суддів.

30 жовтня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про підсумки роботи мандатної комісії Чемпіонату України сезону 2002/2003 р.р. 2. Матеріали арбітражної комісії. 3. Затвердження планів роботи Виконкому, Технічної Дирекції, комісії ФВУ. Матеріали Асоціації пляжного волейболу. 5. Звіт Центру науково-методичного забезпечення ФВУ. 6. Про роботу Асоціації ветеранів волейболу України.

Результати Чемпіонату та Кубка України 2001/2002 р.р.

Чоловічі команди. Суперліга: 1."Локомотив" Харків. 2."Азот" Черкаси. 3."Юракадемія" Харків. 4."Дніпро" Дніпропетровськ. 5."Маркохім" Маріуполь. 6."Зарево" Макіївка. 7."Феміда" Одеса. 8.СК "Вінниця" Вінниця.

Вища ліга: 1."Лучеськ" Луцьк. 2."Кримсода" Красноперекоськ. 3."Аеропорт" Бориспіль. 4."Юракадемія-2" Харків. 5."Синтез" Київ. 6."Надзбруччя" Тернопіль. 7."Локомотив" Київ. 8."Динамо" Луганськ.

Перша ліга: 1."Динамо-Академія" Київ. 2."Локомотив-ЮЗЖД" Харків. 3."Новатор-Прикордонник" Хмельницький. 4."Сумигазмаш" Суми. 5."Термінатор" Маріуполь. 6."Укрзернопром-СКА" Чернігів. 7."Динамо" Житомир. 8."Змієвський Енергетик" Комсомольськ. 9.ВК "Локомотив" Миколаїв. 10. "Факел" Івано-Франківськ. 11. "Овідій" Овідіополь.

II ліга: 1."СКА-Телеком" Київ. 2."Локомо-

тив-2-СКІФ” Харків. 3.”Сокіл” Сокаль. 4.”Університет” Луцьк.

Жіночі команди. Суперліга: 1.”Динамо-Дженестра” Одеса. 2.”Динамо-Круг” Черкаси. 3.”ЗДІА” Запоріжжя. 4.”Галичанка-Галекспорт” Тернопіль. 5.”МНТУ” Київ. 6.”ШВСМ-Електра” Донецьк. 7.”Педуніверситет” Вінниця. 8.”Рось-Університет” Біла Церква.

Вища ліга: 1.”Хімволокно-Спартак” Черкаси. 2.”Освіта-Волинь” Луцьк. 3.”Харків’янка-ШВСМ” Харків. 4.”Університет” Івано-Франківськ. 5.”Керкінігіда” Євпаторія. 6.”Полісянка” Рівне.

Перша ліга: ”Северодончанка” Северодонецьк. 1.”ЗІСІТ” Запоріжжя. 2.”Регіна” Рівне. 3.”СДЮШОР-2-Хімік” Одеса.

Кубок України. Чоловіки: 1.”Локомотив” Харків. 2.”Азот” Черкаси. Жінки: 1.”Динамо-Дженестра” Одеса. 2.”Динамо-Круг” Черкаси.

Фінал студентської ліги. Чоловіки – вища ліга: 1.Юракадемія – Харків. 2.ЧІПБ – Черкаси. 3.Педуніверситет – Чернігів. 4.Педуніверситет – Тернопіль. Жінки – вища ліга. 1.Академія міського господарства – Харків. 2.Педуніверситет – Київ. 3.Морський університет – Одеса. 4.Аграрний університет – Київ.

На Україні започатковано змагання студентської ліги. Серед жіночих команд слід відзначити чемпіонів України 2001 та 2002 років – команду ХПКГа (Харків). Склад команди: Кононенко О., Івашенко Т., Шипша А., Шипша М., Куц А., Приходько К., Разинькова І., Кириченко К., Гончар Л., Червоная М. У команді також були: Гриньова А., Лобинцева Т., Полякова Н., Єрмакова Г., Щелокова Е., Жирних О., Мельникова С., Милославська Л., тренер - Стрельникова Є.Я.

Фінал першості Студентська ліга. І ліга. Чоловіки. 1.Аграрний університет. Бережани. 2.Аграрний університет, Львів. 3.Технологічний інститут. Мукачево. 4.Міжнародний університет (РЕП). Рівне. 5.Інститут економіки. Чернігів. 6.Технологічний університет. Чернігів.

Міжнародні змагання.

16-20 травня, Словачія, I тур Чемпіонату Європи ліга ”А” (чоловіки). 1. Португалія. 2. Словаччина. 3. Туреччина. 4. Україна.

20-25 травня, Нітра, Словаччина. Кваліфікація Чемпіонату Європи (юніори). 1. Словаччина. 2. Україна. 3. Білорусія. 4. Іспанія. 5. Бельгія. 6. Англія.

20-25 травня, Югославія. Кваліфікація Чемпіонату Європи (юніорки). 1. Німеччина. 2. Україна. 3. Югославія. 4. Бельгія. 5. Португалія. 6. Греція.

17-27 серпня, м. Загреб, Хорватія. Фінал Чемпіонату Європи серед юніорок. 1. Польща. 2.

Україна. 3. Білорусія. 4. Нідерланди. 5. Турція. 6. Росія. 7. Італія. 8. Німеччина. 9. Франція. 10. Чехія. 11. Хорватія. 12. Угорщина. Збірна команда України (юніорки) - срібні призери Чемпіонату Європи 2002 р.: Цокур Ганна, Богмаєр Юлія, Дробишевська Ольга, Будко Тетяна, Вергун Ганна, Перебийніс Олена, Земцова Наталія, Крутько Ала, Чубинська Юлія, Сказка Наталія, Пилипюк Зоряна, Перебийніс В.В. - головний тренер, Єгізаров Г.Ш. – тренер, Бурма Л.Л. - провідний тренер, Єршова В.І. – лікар.

20-28 серпня, м.Владиславово, Польща. Фінал Чемпіонату Європи серед юніорів. 1. Італія. 2. Франція. 3. Німеччина. 4. Росія .5. Польща. 6. Україна. 7. Словаччина. 8. Латвія. 9. Болгарія. 10. Югославія. 11. Хорватія. 12. Словенія.

2003

6 березня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про хід Чемпіонату та Кубку України сезону 2002/2003 р.р. 2. Матеріали тренерської комісії. 3. Звіт про роботу Центру науково-методичного забезпечення волейболу. 4. Затвердження програми підготовки жіночої збірної команди України з пляжного волейболу до олімпійської кваліфікації. 5. Про Асоціацію дитячого волейболу України. 6. Про Асоціацію ветеранів волейболу України.

24-30 березня, м. Луцьк. Першість України (юнаки 1986-87 р.н.).1. Волинська. 2. Луганська. 3. Дніпропетровська. 4. АР Крим. 5. Київ. 6. Полтавська. 7. Донецька. 8. Харківська. 9. Чернігівська.

24-30 березня, м. Біла Церква. Першість України (дівчата 1988-89 р.н.). 1. Волинська. 2. Київська. 3. Полтавська. 4. Дніпропетровська. 5. Донецька. 6. м. Київ. 7. Тернопільська. 8. Рівненська. 9. Луганська. 10. Запорізька. 11.АР Крим. 12. Вінницька. 13. Сумська.

12-20 червня, м. Черкаси. II Всеукраїнські літні спортивні ігри (жінки). 1. Черкаська-1. 2. Запорізька. 3. Черкаська-2. 4. Луганська. 5. Волинська. 6. Тернопільська. 7. АР Крим. 8. Рівненська. 9. Вінницька. 10. Одеська. 11. Івано-Франківська. 12. Полтавська.

21-22 червня, м. Київ. VII Конгрес ФВУ. 1. Підсумки сезону 2002/2003 р.р.2. Звіти асоціацій і ревізійної комісії. 3. Підсумки роботи секцій.

15 травня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про підсумки Чемпіонату та Кубка України з волейболу 2002/2003 р.р. 2. Матеріали арбітражної комісії. 3. Про VII Конгрес ФВУ.

02-10 серпня, м. Харків. II Всеукраїнські літні спортивні ігри волейбол (чоловіки). 1. Харківська-1. 2. Черкаська. 3. Харківська-2. 4. Волинська. 5. Дніпропетровська. 6. м. Київ. 7. Хмельницька. 8. Донецька. 9. Полтавська. 10. Житомирська. 11. Івано-Франківська. 12. Чернігівська.

12 серпня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про хід підготовки національної та юніорської жіночих збірних команд України до фіналів офіційних змагань 2003 р. 2. Затвердження змін і доповнень до "Положення" і "Регламенту" Чемпіонату та Кубка України з волейболу.

6-7 вересня, м. Київ. Семінари суддів. Всі ліги.

13 листопада. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Підсумки мандатної комісії і хід Чемпіонату та Кубка України сезону 2003-2004 р.р. 2. Матеріали тренерської комісії. 3. Матеріали арбітражної комісії. 4. Затвердження планів роботи Виконкому, комісії ФВУ, Асоціації пляжного волейболу та дитячого волейболу, складів комісій.

Результати Чемпіонату та Кубка України 2002/2003 р.р.

Чоловічі команди. Суперліга: Чоловіки: 1."Локомотив" Харків. 2."Юракадемія" Харків. 3."Азот-Спартак" Черкаси. 4."Маркохім" Маріуполь. 5."Дніпро-Динамо" Дніпропетровськ. 6."Феміда" Одеса. Жінки: 1."Динамо-Дженестра" Одеса. 2."ЗДІА" Запоріжжя. 3."Круг" Черкаси. 4."МНТУ" Київ. 5."Галичанка" Тернопіль.

Вища ліга. Чоловіки. 1."Динамо-Академія" Київ. 2.СК "Полтава" Полтава. 3."Аеропорт" Бориспіль. 4."Юракадемія-2" Харків. 5."Укрзернопром-Синтез" Київ. 6."Лучеськ-Підшипник" Луцьк. Жінки. 1."Педуніверситет-Іскра" Луганськ. 2."Харків'янка" Харків. 3."Рось-Університет" Біла Церква. 4."Освіта-Волинь" Луцьк. 5."Северодончанка" Северодонецьк. 6."Регіна" Рівне.

Перша ліга. Чоловіки. 1."Новатор-Прикордонник" Хмельницький. 2."Банківська академія-Сумгазмаш" Суми. 3."Змієвський енергетик" Комсомольськ. 4."Динамо" Житомир. 5."Термінал" Маріуполь. 6."Локомотив-2-СКІФ" Харків. Жінки. 1."Хімік" Южний. 2."ЗІСІТ-СК Академія" Запоріжжя. 3."ЛІМ" Львів. 4."Іскра-2-УФК" Луганськ. 5."Спортліцей" Біла Церква. 6.Збірна команда глухих.

Кубок України. Чоловіки. 1. "Локомотив" Харків. 2. "Азот" Черкаси. 3. "Дніпро-Динамо" Дніпропетровськ. 4. "Юридична Академія". Жінки. 1."Динамо-Дженестра" Одеса. 2."Хімволокно" Черкаси. 3."ЗДІА" Запоріжжя. 4."Круг" Черкаси.

Міжнародні змагання.

06-11 січня, м. Любичець, Чехія. Кваліфікація Першості Європи (дівчата 1986 р.н.). 1. Югославія. 2. Чехія. 3. Україна. 4. Швейцарія. 5. Болгарія.

07-12 січня, м. Таллінн, Естонія. Кваліфікація Першості Європи (юнаки 1985 р.н.). 1. Чехія. 2. Болгарія. 3. Україна. 4. Естонія. 5. Румунія.

Травень. Підсумкові результати кваліфікації

2002-2003 р.р. Чемпіонату Європи Євроліга "А" (жінки). 1. Україна. 2. Румунія. 3. Чехія. 4. Угорщина.

08-11 травня, м. Стамбул, Туреччина. Кваліфікація Чемпіонату Європи II тур Євро ліга "А" (чоловіки). 1. Україна. 2. Словаччина. 3. Португалія. 4. Туреччина.

21-24 травня, м. Загреб, Хорватія. Кваліфікація Чемпіонату Світу (юніорки). 1. Україна. 2. Хорватія. 3. Латвія. 4. Греція.

04-14 вересня, Таїланд. Фінал Чемпіонату Світу (юніорки 1984 р.н.). 1. Бразилія. 2. Китай. 3. Польща. 4. Нідерланди. 5. Німеччина. 6. Україна. 7. Білорусія. 8. Росія. 9. Корея. 10. Венесуела. 11. Туреччина. 12. Таїланд. 13. Куба. 14. Пуерто Ріко. 15. Алжир. 16. Тайвань

4-14 вересня, Таїланд. Фінал Чемпіонату Світу серед юніорок. Зайняті місця: 1.Бразилія, 2.Китай, 3.Польща, 4.Нідерланди, 5.Німеччина, 6.Україна, 7.Білорусія, 8. Росія, 9. Корея, 10. Венесуела, 11. Турція, 12. Таїланд, 13. Куба, 14. Пуерто Ріко, 15. Алжир, 16. Тайвань.

20-28 вересня, Анкара, Анталія, Туреччина. Фінал Чемпіонату Європи. 1. Польща. 2. Туреччина. 3. Німеччина. 4. Нідерланди. 5. Росія. 6. Італія. 7. Болгарія. 8. Румунія. 9. Україна. 10. Сербія. 11. Чехія. 12. Словаччина.

19-23 листопада, Фінляндія. Європейська Олімпійська передкваліфікація. 1. Фінляндія. 2. Словенія. 3. Україна. 4. Угорщина. 5. Хорватія. 6. Естонія.

Публікації.

Горчанюк Ю.А. Техническая подготовка спортсменов в пляжном волейболе на основе биомеханических моделей прыжков и перемещений. Дис. на соиск. уч. степени канд. наук по физ. восп. и спорту. ХГАФК, Харьков, 2003. – 221 с.

2004

26 лютого, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Матеріали технічної дирекції ФВУ. 2. Затвердження головного тренера національної жіночої збірної команди України Філіштинського І.Д. 3. Матеріали арбітражної комісії ФВУ. 4. Матеріали Асоціації пляжного волейболу. 5. Про Європейську Лігу 2004. 6. Про VII Звітньо-Виборчий Конгрес ФВУ.

1 березня, м. Київ. Прийнято рішення колегії Держкомспорту про надання Федерації волейболу України статусу "Національна федерація".

29 березня-04 квітня, м. Харків. Першість України (юнаки 1987 р.н.). 1. Харківська. 2. Донецька. 3. Волинська. 4. АР Крим. 5. Чернігівська. 6. м. Київ. 7. Тернопільська. 8. Львівська. 9. Луганська. 10. Закарпатська. 11. Дніпропетровська.

29 березня-04 квітня, м. Запоріжжя. Першість України (дівчата 1988-89 р.н.). 1. Тернопільська. 2. Дніпропетровська. 3. Донецька. 4. Запорізька. 5. Полтавська. 6. Одеська. 7. Рівненська. 8. Львівська. 9. Луганська.

20-22 квітня, м. Тернопіль. Фінал Кубка України. 1. "Галичанка" Тернопіль. 2. "Рось" Біла Церква.

23 квітня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Матеріали Технічної Дирекції. 2. Матеріали Арбітражної комісії. 3. Про роботу Центру науково-методичного забезпечення волейболу. 4. Розгляд Положення про Раду президентів. 5. Про проект змін і доповнень до Статуту ФВУ. 6. Про VIII Звітно-Виборчий Конгрес ФВУ.

16 червня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Матеріали оргкомітету VIII Звітно-Виборчого конгресу ФВУ. 2. Розгляд проекту нової редакції Статуту ФВУ.

26-27 червня, м. Запоріжжя. VIII Звітно-виборчий Конгрес ФВУ. Були розглянуті питання: 1. Звіт про роботу Виконкому ФВУ за період 2000-2004 р.р. 2. Звіти: - Асоціації пляжного волейболу; - Асоціації дитячого волейболу; - Асоціації ветеранського волейболу; - Технічної Дирекції ФВУ; - Тренерської комісії; - Арбітражної комісії; - Комісії студентського та аматорського волейболу; - Юридичної комісії - Комісії зв'язків із засобами масової інформації. В результаті таємного голосування президентом Федерації волейболу України було обрано Туровського В.В. Віце-президенти: Левчук В.В. – перший, Устенко О.А., Грозицький Г.М., Христенко О.О., Тищенко І.М. Генеральний секретар: Бібер О.М. Члени Виконкому: Туровський В.В., Левчук В.В., Устенко О.А., Грозицький Г.М., Христенко О.О., Тищенко І.М., Бібер О.М., Єрмолов В.В., Поярков Ю.М., Михальчук В.І., Сидоренко О.Л., Медвідь М.Г., Курило В.С., Чумак М.Ф., Носко М.О., Мрачковський Ю.С. Ревізійна комісія: голова комісії - Сін О.Ч., члени комісії - Бочкарь В.П., Тимченко С.Ф.

14 липня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про хід підготовки національних збірних команд України з волейболу (чоловіки, жінки) до II етапу Чемпіонату Європи та юніорської жіночої збірної команди України до фіналу Першості Європи 2004 р. 2. Затвердження змін і доповнень до "Положення" і "Регламенту" Чемпіонату та Кубка України з волейболу на 2004-2005 р.р. 3. Обговорення напрямків роботи членів Виконкому ФВУ.

20 жовтня, м. Київ. Засідання Виконкому ФВУ. 1. Про підсумки роботи мандатної комісії та хід Чемпіонату і Кубка України сезону 2004/2005 р.р. 2. Затвердження планів роботи Виконкому, Асоціацій, комісій ФВУ та складів комісій. 3. Про підсумки участі національних збірних команд Ук-

раїни у офіційних міжнародних змаганнях.

2004р. Оновлена робота і склад комплексної наукової групи чоловічої збірної команди України. Її очолив Носко М.О. (доктор педагогічних наук, професор, проректор ЧДПУ і головний тренер волейбольного клубу, м.Чернігів). У складі групи Волков Є.П. (кандидат педагогічних наук, професор ХДАФК), Єрмаков С.С. (майстер спорту, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХДАДМ, чемпіон світу серед ветеранів 2000 і 2004 років).

Результати Чемпіонату та Кубка України 2003/2004 р.р.

Суперліга. Чоловічі команди: 1. "Локомотив" Харків. 2. "Юридична Академія" Харків. 3. "Маркохім" Маріуполь. 4. "Азот" Черкаси. 5. "Дніпро" Дніпропетровськ. 6. "Зарево" Макіївка. 7. "Кримсода" Красноперекіпськ. 8. "Феміда" Одеса. Склад команди «Локомотив» Харків (прізвище, ім'я гравця; зріст): Адамець Андрій, 206; Дегтев Ігор, 195; Звягінцев Сергій, 198; Зяблицев Ігор, 190; Кисіль Сергій, 195; Кіктєв Віталій, 206; Оніпко Андрій, 198; Пасажин Микола, 195; Стаценко Олександр, 198; Татаринцев Володимир, 192; Титаренко Володимир, 203; Філіпов Юрій, 202; Чміль Родіон, 196; Шищенко Олег, 190; Шульга Сергій, 199; Щавинський Сергій, 194; Побережченко Сергій - гол.тренер.

Жіночі команди: 1."Дженестра" Одеса. 2."ЗДІА" Запоріжжя. 3."Круг" Черкаси. 4."Галичанка" Тернопіль. 5."Педуніверситет" Луганськ. 6."Хімволокно" Черкаси. 7."Медіка-ШВСМ" Донецьк. Склад команди «Дженестра» Одеса (прізвище, ім'я гравця; зріст): Ковальчук Ганна, 187; Оболонська Світлана, 185; Чміль Дар'я, 190; Душкевич Євгенія, 189; Павлова Ольга, 180; Сілецька Тетяна, 174; Трач Катерина, 191; Удовенко Олена, 192; Самсонова Олена, 194; Причепа Віта, 195; Рихлюк Лариса, 194; Старцева Дар'я, 187; Харчинська Марина, 180; Приходько Катерина, 188; Живаго Ірина, 188; Федоренко Катерина, 187; Веріна Світлана, 184; Лагутенко Ганна, 185. Філіштинський Ігор – головний тренер; помічники - Яцок Віталій, Шкорупський Лев, Шевченко Борис, Волкова Надія.

Вища ліга. Чоловічі команди: 1. "Динамо-Академія" Київ. 2. "Академія" Полтава. 3. "Аеро-порт Бориспіль" Бориспіль. 4. "Змієвський енергетик-Юракадемія" Харків. 5. "Лучеськ-Підшипник" Луцьк. 6. "Укрзернопром-СКА-Буревісник" Чернігів. 7. "Новатор-Прикордонник" Хмельницький. 8. "СумиГазмаш-Банківська Академія" Суми.

Жіночі команди: 1. "Северодончанка" Северодонецьк. 2. "Освіта-Волинь" Луцьк. 3. "Керкінігіда" Євпаторія. 4. "Рось-Університет" Біла Церква. 5."Регіна" Рівне. 6. "Довіра-Медуніверситет"

Вінниця. 7. “Хірків’янка-Укртелеком” Харків. 8. “Хімік” Южне.

Перша ліга. Чоловічі команди. 1. СК “ВПС-Вінниця” Вінниця. 2. “Динамо” Житомир. 3. “Факел” Івано-Франківськ. 4. “Новатор-2” Хмельницький. 5. Збірна України глухих. 6. “НАДПСУ” Ірпінь. 7. “Термінал” Маріуполь. 8. “Локомотив-2-СКІФ” Харків. 9. “Овідій-Технолог” Овідіополь. 10. СК “Чернігівбуд-Буревісник” Чернігів. 11. “Оскол” Куп’янськ. 12. “Рятівник-ЧПБ” Черкаси.

Жіночі команди. 1. “ЗІСІТ-СК Академія” Запоріжжя. 2. “ЗДІА-Славутич” Запоріжжя. 3. “ЧПБ-Круг” Черкаси. 4. “Університет” Івано-Франківськ. 5. “Академія міського господарства” Харків. 6. “СДЮШОР-2” Одеса. 7. “Рось-2” Біла Церква. 8. Збірна команда глухих.

20-22 квітня, м. Харків. Фінал Кубка України. 1. “Юридична Академія” Харків. 2. “Локомотив” Харків.

Міжнародні змагання.

13-14 березня, м. Інсбрук, Австрія. Фінал Кубка ТОП команд Європи. ВК “Локомотив” м. Харків – Володар Кубку ТОП команд Європи. 1. “Локомотив” Харків. 2. “Дельгаконз” Румунія. 3. “Тір. Васеркрафт” Австрія. 4. “Кастело да Майа” Португалія.

13-17 травня, м. Опава, Чехія. Чемпіонат Європи ліга “А” (чоловіки). 1. Чехія. 2. Україна. 3. Естонія. 4. Словенія.

24-30 травня, Болгарія. Чемпіонат Європи (юніори). 1. Нідерланди. 2. Болгарія. 3. Україна. 4. Туреччина. 5. Македонія. 6. Швеція.

Червень, Словаччина. Чемпіонат Європи ліга “А” (жінки). 1. Україна. 2. Азербайджан. 3. Італія. 4. Словаччина.

03-11 вересня, Словаччина. Першість Європи (юніорки). 1. Італія. 2. Сербія. 3. Росія. 4. Хорватія. 5. Україна. 6. Туреччина. 7. Німеччина. 8. Нідерланди. 9-12. Білорусія, Польща, Словенія, Швейцарія.

16-19 вересня, Словенія. Чемпіонат Європи ліга “А” – 2 тур. 1. Чехія. 2. Україна. 3. Естонія. 4. Словенія.

16-19 вересня, Азербайджан. Чемпіонат Європи ліга “А” – 2 тур. 1. Італія. 2. Азербайджан. 3. Україна. 4. Словаччина.

Змагання ветеранів.

2004, червень, Фінляндія (м. Тампере). Чемпіонат Світу серед ветеранів. Збірна жіноча команда України (м. Луганськ 50+) зайняла I місце. Збірні чоловічі команди України у вікових групах зайняли: 45+ (м. Дніпропетровськ) - II місце, 60+ (Локомотив, м. Київ) - I, 50+ (СК імені Нестора

Махно, м. Гуляй Поле) - I місце у складі: Ігор Бірюков - капітан, Павло Цап, Петро Чухрась, Сергій Єрмаков, Микола Лопін, Петро Сатановський, Олександр Бондаренко, Володимир Гладченко, Віталій Чередниченко, Олександр Мнюх, Мар’ян Чарнош, Сергій Телима.

Публікації.

- Єрмаков С.С. Волейбол Харькова: 1925-2000гг. факты и комментарии. - Харьков, ХГАДИ-Планета Принт. - 2004. - 372 с.
- Кудряшов Є.В. Побудова і контроль тренувального процесу волейболісток на етапі спеціалізованої базової підготовки. автореф. дис. канд. наук з фіз. вих. і спорту. Харків, ХДАФК, 2004. - 20 с.

2005

22 лютого, м. Київ, Засідання Виконкому ФВУ. Розглянуті питання: 1. Про проведення кваліфікації Першості Європи серед дівчат у м. Черкаси та підсумки участі юнацьких збірних команд України у кваліфікації Першості Європи 2005 р. серед юнаків та дівчат. 2. Про плани підготовки збірних команд України до участі в офіційних змаганнях 2005 р. 3. Інформація щодо роботи комісії ФВУ з маркетингу. 4. Інформація голів постійних комісій. 5. Попереднє затвердження проекту бюджету ФВУ на 2005 р. 6. Затвердження складу Оргкомітету з підготовки до урочистого святкування 80-річчя українського волейболу та плану заходів, присвячених цій даті.

Результати Чемпіонату та Кубка України 2004/2005 р.р.

Чоловічі команди. Суперліга. 1. “Локомотив” Харків. 2. “Маркохім” Маріуполь. 3. “Азот” Черкаси. 4. “Локомотив” Дніпропетровськ. 5. “Юридична Академія” Харків. 6. “Кримсода” Красноперкопськ. 7. “Зарево” Макіївка. 8. “Феміда” Одеса.

Вища ліга. 1. “Юридична Академія-2” Харків. 2. “Новатор” Хмельницький. 3. “Аеропорт Бориспіль” Бориспіль. 4. “Локомотив-2-СКІФ” Харків. 5. “Лучеськ-Підшипник” Луцьк. 6. “Буревісник” Чернігів. 7. “Динамо-Академія” Київ. 8. “Академія” Полтава.

Перша ліга. 1. “Факел-НТУНГ” Івано-Франківськ. 2. “Будівельник-Динамо-Буковина” Чернівці. 3. “Юніон” Сніжне. 4. “Динамо” Житомир. 5. “Маркохім-2” Маріуполь. 6. “СК ВПС Вінниця” Вінниця. 7. “Локомотив-2” Дніпропетровськ. 8. “Овідій-Технолог” Овідіополь. 9. “Рятівник-ЧПБ” Черкаси. 10. “СДЮСЦ-2” Вінниця. 11. “Спартак-Комунальник” Ужгород. 12. “Локомотив-3” Харків.

13. "ДГМА" Краматорськ. 14. "Степ-МДГУ" Миколаїв. 15. "Феміда-2" 16. "Новатор-2-Прикордонник" Хмельницький. 17. "НАДПСУ" Ірпінь.

Жіночі команди. Суперліга. 1. "Круг" Черкаси. 2. "Дженестра" Одеса. 3. "Хімволокно" Черкаси. 4. "Галичанка-Галекспорт" Тернопіль. 5. "Іскра-Педуніверситет" Луганськ. 6. "Северодончанка" Северодонецьк. 7. "ЗДІА" Запоріжжя. 8. "Медіка-ШВСМ" Донецьк.

Вища ліга. 1. "Регіна" Рівне. 2. "Керкінітіда" Євпаторія. 3. "Рось-Університет" Біла Церква. 4. "Волинльіс-Освіта" Луцьк. 5. "Медуніверситет-Олімп" Вінниця. 6. "ЧПБ-Круг" Черкаси. 7. "ЗІСІТ-СК Академія" Запоріжжя. 8. "Харків'янка-Укртелеком" Харків.

Перша ліга. 1. "Хімік" Южне. 2. "МСДЮСШ" Дніпропетровськ. 3. "Будівельник-Динамо-Буковина" Чернівці. 4. "ЗДУ" Запоріжжя. 5. "Рось-Спортлицей" Біла Церква. 6. "Університет" Івано-Франківськ. 7. "Панянка" Полтава. 8. "АМГ" Харків.

Призери Кубка України. Чоловіки. 1. "Локомотив" Харків. 2. "Юридична Академія" Харків. 3. "Азот" Черкаси. Жінки. 1. "Круг" Черкаси. 2. "Галичанка-Галекспорт" Тернопіль. 3. "Хімволокно" Черкаси.

15-17 березня 2005 року, м. Харків. XIV Чемпіонат України. Чоловіки. Суперліга. Фінал. Палац спорту «Локомотив». І місце - «Локомотив» м. Харків (прізвище, ім'я, рік народження, зріст): Стаценко Олександр, кмс, 1983, 200; Щавинський Сергій, мсмк, 1973, 194; Капасв Євген, кмс, 1984, 198; Титаренко Володимир, мсмк, 1978, 203; Звягінцев Сергій, мсмк, 1974, 198; Шульга Сергій, мсмк, 1981, 199; Кіктев Віталій, мсмк, 1980, 207; Татаринцев Володимир (капітан), мсмк, 1980, 192; Кисіль Сергій, мсмк, 1975, 195; Оніпко Андрій, мсмк, 1970, 198; Левченко Андрій, кмс, 1985, 204; Сидоренко Андрій, мс, 1977, 207; гол. тренер Кравцов Юрій, тренер мсмк Філіпов Юрій, лікар Федорченко Андрій, масажист Шищенко Олег. ІІ місце - «Маркохім» м. Маріуполь: (прізвище, ім'я, рік народження, зріст): Малі Леандро, 1976, 197; Хандролін Роман (капітан), мс, 1982, 192; Антонюк Ігор, кмс, 1984, 203; Дюк Віктор, мс, 1980, 188; Капельєв Сергій, мс, 1982, 190; Вдовін Дмитро, мс, 1982, 206; Лозицький Віталій, мс, 1978, 201; Лісобой Володимир, кмс, 1979, 199; Рудницький Микола, кмс, 1981, 210; Мушенко Олег, мс, 1973, 203; Савін Андрій, Ір., 1985, 191; Добриця Роман, мс, 1983, 202; гол. тренер змс, ЗТУ, Міхальчук Віктор; тренер Ясько Дмитро, масажист Ялу Іван, лікар Губенко Едуард. ІІІ місце - «Азот-Спартак» м. Черкаси: (прізвище, ім'я, рік народження, зріст): Чаус Деніс, мс, 1983, 205; Кривець Олександр, мс, 1983, 203; Джещенко Олексій, мс, 1980, 200; Гуменюк Сергій, мс, 1979, 192; Пясковський Валерій, мс, 1979, 200; Кучинський Віктор, мс, 1973, 192; Бакун Костянтин, кмс, 1985, 204; Надопта Дмитро, мс, 1983, 194; Бабков Дмитро, кмс, 1985, 202; Гулін В'ячеслав (капітан), мс, 1976, 200; Гладирь Юрій, кмс, 1984, 202; Серєда Сергій, мс, 1973, 184; гол.тренер мс Бородаєнко Євген, тренер Бабков Володимир, помічник тренера: мс Сайферт Олександр.

Склади жіночих команд призерів чемпіонату України. (Прізвище, ім'я; Дата народ.; Амплуа):
І місце - «Круг» Черкаси: Марченко Марина, 1985, нап.; Кривобогова Антоніна, 1986, нап.; Сафронова (Захаренкова) Олесья, 1986, нап.; Цокур Ганна, 1984, нап.; Савенчук Ольга, 1988, нап.; Євсікова Ганна, 1981, нап.; Богмацер Юлія, 1984, зв'яз.; Сидоренко Олена, 1974, ліберо, ; Трушкіна Ірина, 1986, нап.; Швачка Ірина, 1980, нап.; Щорс Юрій, 1957, нач.ком.; Голотов Сергій, 1951, гол.тр.; Садовський Юрій, 1961, тренер, ; Остапенко Микола, 1953, тренер, ; Нижегородцев Юрій, 1965, масаж.
ІІ місце - «Дженестра» Одеса: Ковальчук Ганна, 1979, нап.; Оболонська Світлана, 1978, ліб.; Чміль Дар'я, 1983, пас.; Сілецька Тетяна, 1981, нап.; Рихлюк Лариса, 1987, нап.; Оніпко Олена, 1977, нап.; Старцева Дар'я, 1982, нап.; Приходько Катерина, 1983, нап.; Живаго Ірина, 1986, нап.; Федоренко Катерина, 1987, нап.; Веріна Світлана, 1986, пас.; Бейкун Оксана, 1981, пас.; Душкевич Євгенія, 1979, нап.; Смірнова Катерина, 1984, пас.; Сметанюк Ганна, 1987, нап.; Захарчук Наталія, 1987, нап.; Купчишина Інна, 1987, нап.; Каташинська Марія, 1987, нап.; Афанасьєва Ольга, 1989, нап.; Шванська Світлана, 1990, нап.; Кострубицька Анастасія, 1989, нап.; Філіштинський Ігор, 1958, гол.тр.; Шевченко Борис, 1952, масаж.; Гречка Геннадій, 1958, презид.; Вакутіна Катерина, 1982, ек.дир.; Головня Євгеній, 1978, адмін.; Левчук Артем, 1985, тех.дир.; Волкова Надія, 1964, лікар.
ІІІ місце - «Хімволокно» Черкаси: Королькова Марина, 1989, І т.; Вовченко Яна, 1987, зв'яз.; Грибан Мирослава, 1979, І т.; Малишева Альона, 1984, І т.; Крутько Алла, 1985, І т.; Мудрицька Тетяна, 1985, діаг.; Фарінюк Віта, 1985, І т.; Перетяцько Олександра, 1984, зв'яз.; Стихарна Ксенія, 1983, ліберо, ; Кулик Катерина, 1989, І т.; Щербак Марта, 1988, унів.; Мерьюжина Євгенія, 1986, унів.; Кужильна Олена, 1989, І т.; Горденко Ірина, 1989, І т.; Сайко Альона, 1989, унів.; Мрачковський Юрій, 1951, гол.трен.; Гостішева Ольга, 1978, ст.трен.; Новгородченко Тетяна, 1961, тренер.; Захарченко Дмитрій, 1976, масаж..

Міжнародні змагання.

04-09 січня, м. Черкаси. Кваліфікація першості Європи серед дівчат. Збірна України – І місце. Зайняті місця: 1.Україна. 2.Німеччина. 3.Бельгія. 4.Іспанія. 5.Данія.

04-09 січня, Санто-Тірео, Португалія. Кваліфікація Першості Європи серед хлопців. Збірна України – ІІІ місце. Зайняті місця: 1.Словенія. 2.Польща. 3.Україна. 4.Бельгія. 5.Португалія.

29 березня –03 квітня, Таллінн, Естонія. Фінал Першості Європи серед дівчат. Збірна команда України – чемпіон Європи серед дівчат. Зайняті місця: 1.Україна, 2. Росія, 3. Італія, 4. Хорватія, 5. Німеччина, 6. Білорусія, 7. Австрія, 8. Чехія, 9. Сербія, 10.Турція, 11. Естонія, 12. Угорщина. Склад збірної України: Королькова М., Вергун О., Дедкова К., Гончарова В., Сімонова К., Савенчук О., Гейко О., Косило Н., Гончарова Н., Козловська Г., Мандражєєва Т., Дяченко Г. Головний тренер – Перебийніс В., тренер – Остапенко М., Лікар – Местечкін В.

1928р., м.Москва, Всесоюзна Спартакіада. I місце - команда Харкова, що представляла збірну України: В.Михайличенко, С.Соломин, А.Шатоха, Г.Прусак, Е.Слисєєв, І.Музикантський (капітан).

1928р., м.Москва, Всесоюзна Спартакіада. II місце - команда Харкова, що представляла збірну України: Л.Сторожниченко, В.Миколаєва, І.Капустіна (капітан), З.Шевцова, Л.Власова.

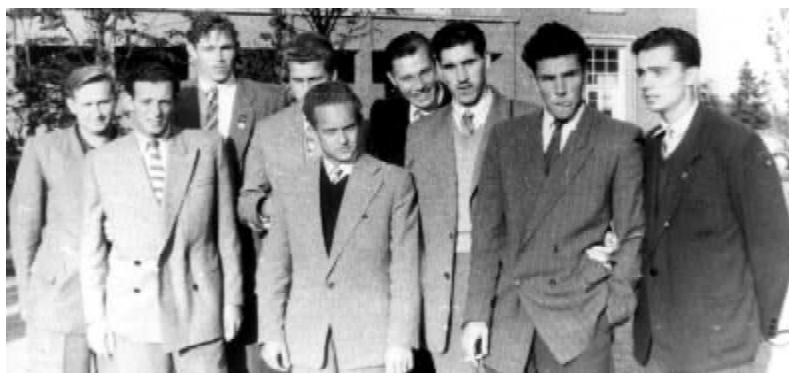
1952р., Москва, Чемпіонат Світу, збірна СРСР: В.Ульянов, Е.Кошєєв, В.Гайліт, К.Рєва, А.Ейнгорн, М.Пимєнов, Г.Ахвлєдіані, С.Щєрбаков, П.Воронін, С.Нефєдов, В.Щагін.

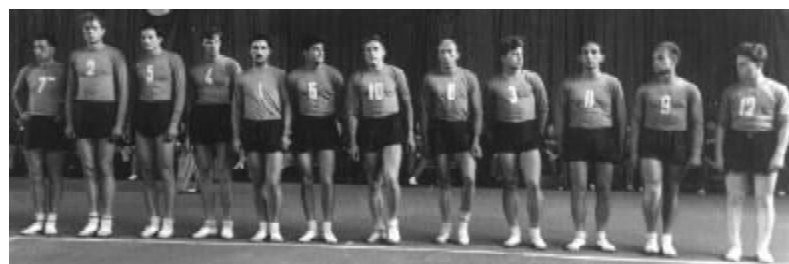
1954р., Будапєшт, Унїверсіада, збірна СРСР: С.Нефьєдов, Вінер, М.Шаблігін, С.Щєрбаков, Н.Фасахов, Д.Носов, Крастїньш, Ю.Чєсноков, Г. Смолянінов, І.Тищенко, Є. Кошєєв.

1955р., збірна України, м.Київ, стадіон “Динамо”, перед зустрічю з командою Румунії: М.Пименов, Е.Унгурс, М.Берлянд, А.Моїсеєнко, Г.Єркович, Г.Гафанович, Ю.Сайко, Ю.Савченко, В.Шамшур, І.Скрябін, М.Барський, Г.Мондзольєвський.

1956р, чемпіонат Світу, Париж, збірна СРСР: А.Закржевський, С.Щербаков, І.Тищенко, В.Куринний, Г.Мондзольєвський, Е.Унгурс, Г.Смолянинов, Н.Фасахов, Г.Гайковой.

1956р., 1-а Спартакіада народів СРСР, І місце - збірна УРСР: Михайло Пименов, Іван Тищенко, Володимир Горбунов, Едуард Унгурс, Валентин Салін, Гергій Гафанович, Анатолій Закржевський, Юрій Савченко, Борис Ломоносов, Марко Барський, Георгій Мондзольєвський, Валентин Кравченко (тренер - Олександр Костянтинович Дюжев).

Літопис-хронологія 1925-2005 р.р.

1963р. , збірна України: І.Тищенко, А.Савенков, В.Шнюков, В.Валицький, Ю.Крюков, В.Іванов, Ю.Трофимов, М.Овсянкін, А.Закржевський.

Збірна молодіжна команда СРСР 1971р., чемпіони Європи: Картузов О., Альошин В., Платонов В. - тренер, Девейкус Ю., Солодухов О., Лоор В., Ковальов В., Уланов В., Зайцев В., Чернишов В., Косиця О.

Збірна України 1972р. І місце у всесоюзних молодіжних іграх: Орда С., Молибога О., Драчев І. (тренер), Картузов О., Косиця О., Проценко О., Булатов М., Моравський Б., Копій В., Кривошеєв А., Берлага В.

14-16.УІІ. 1973. Чехословаччина, Дубова. Збірна команда України: Михальчук В., Кривов В., Маценко С., Ширяев І., Миргородський Ю., Хорунжий М., Лащонов Ф., Альошин В.

1975р., м.Вінниця, Спартакіада України. Ветерани волейболу: О.Єсипенко, Г.Шелекетин, А.Лейбейман, С.Дорфман, К.Блудов, Ю.Багон, Н. Гальперін, В.Шелковський.

50 років волейболу, м.Харків. Ветерани волейболу: Н.Карлаш, К.Степанова, М.Чернецька, А.Певная, К.Белова (Київ), Е.Єрмакова, Л.Селезньов, Ю.Багон (Київ), О.Єсипенко, Л.Селиванов, Е.Говберг, К.Блудов, В.Стрикунов, Л.Небилицький (Київ).

1975р., Прага, першість МССЗ, Збірна СРСР «Локомотив»: Борис Терещук - капітан, Іван Андриєнко, Сергій Алексєєв, Микола Падалка, Сергій Єрмаков, Олег Запорожець, Олександр Ятковський, Богдан Моравський, Павло Воронков, Андрій Іванов, Юрій Миргородський, Володимир Шелудько.

1995р., Фукуока (Японія), Універсіада, збірна України: Грюк В., Шляхетский А., Володин О., Карпенко М., Беляєв О., Попов А., Моїсєєнко В., посол України, Тацій В.Я., Благодарний М.П., Доляченко В., Отенко С., Биба В., Педько В.

2004р., Фінляндія. м.Тампере. Чемпіони Світу серед ветеранів - збірна команда України 50+: Ігор Бірюков - капітан, Павло Цап, Петро Чухраєв, Сергій Єрмаков, Микола Лопин, Петро Сатановський, Олександр Бондаренко, Володимир Гладченко, Віталій Чередниченко, Олександр Мнюх, Мар'ян Чарнош, Сергій Телима.

17-27 серпня 2002р., м. Загреб, Хорватія. Фінал Чемпіонату Європи серед юніорок. Збірна команда України - срібні призери: Цокур Ганна, Богмацер Юлія, Дробишевська Ольга, Будко Тетяна, Вергун Ганна, Перебийніс Олена, Земцова Наталія, Крутько Ала, Чубинська Юлія, Сказка Наталія, Пилипюк Зоряна, Перебийніс В.В. - головний тренер, Єгізаров Г.Ш. – тренер, Бурма Л.Л. - провідний тренер, Єршова В.І. – лікар.

29 березня – 03 квітня 2005р., Таллін, Естонія. Фінал першості Європи серед дівчат (джерело - <http://www.sev.lu>). Збірна команда України – чемпіон Європи: Королькова М., Вергун О., Дєткова К., Гончарова В., Симонова К., Савенчук О., Гейко О., Косило Н., Гончарова Н., Козловська Г., Мандражєєва Т., Дяченко Г. Головний тренер – Перебийніс В., тренер – Остапенко М., лікар – Местечкін В.

Літопис-хронологія 1925-2005 р.р.

 Чемпион
частное предприятие
**Командная экипировка для
профессионалов и любителей.
Спортивное оборудование**

03037 г. Киев, т./ф.: / + 38 044/ 249-34-60
ул. М. Кривоноса 2-А, (многоканальный)
офис 510, 512 e-mail: chmp2003@ukr.net

**80 РОКІВ ВОЛЕЙБОЛУ УКРАЇНИ:
ЛІТОПИС-ХРОНОЛОГІЯ 1925-2005 Р.Р.**

Єрмаков С.С., Носко М.О., Туровський В.В.,
Лейбельман А.С., Гатченко В.Ю., Погосов О.П.

ISBN 966-8106-18-0

Оригінал-макет: Єрмаков С.С., обкладинка: Русланов Д.В.
Комп'ютерна верстка: Єрмаков С.С., Гатченко В.Ю.
Редактор: Селєзньов М.Я.
Підп. до друку 17.05.05. Формат 60x80 1/16. Папір: друк. Друк: ризограф.
Ум. друк. арк. 6.00. Тираж 1000 прим., зам. №
Федерація волейболу України (<http://uvf.com.ua/>)
01001, м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 13, оф. 5.
Надруковано у типографії Планета-Принт
Св-во №04058841Ф0050331 від 21.03.2001р.
61024, м.Харків, вул. Гуданова, 4/10.

01030 г. Киев, ул. Чапаева 4. офис 6

Тел/факс: +38 (044) 235 9863, 235 9864, 235 9867, 235 9868, 235 9848

E-mail: info@pro-athletics.kiev.ua

www.pro-athletics.com

SERIOUS PERFORMANCE

Со времени своего образования в 1906 году, компания MIZUNO является одним из крупнейших производителей спортивной одежды и обуви в мире, сочетая богатые традиции и новейшие технологии. Это позволяет всем наслаждаться непревзойденным качеством обуви и одежды для профессионалов и любителей бега, волейбола, гандбола, футбола и горных лыж. С 1924 года, когда компания впервые принимала участие в Олимпийских Играх, их девизом стало: «содействие обществу через продвижение спорта и качественных спортивных товаров».

Продукты компании очень высоко ценятся, благодаря оригинальным разработкам. Более 30 технологических инноваций позволяют удовлетворить потребности даже очень взыскательных потребителей.

В области производства спортивной одежды для волейбола уникальной является универсальная система высококачественных многослойных тканей MIZUNO, что обеспечивает оптимальную защиту и удобство, благодаря технологиям изготовления и проектирования, основанным на собственных разработках компании, а также технологиям контроля над теплообменом и влагоотделением тела за счет создания большей испаряющей площади обеспечивает высокий комфорт, сухость и оптимальную эксплуатацию.

В обуви непревзойденным по своим амортизационным характеристикам является WAVE (Вейв – Волна). С помощью волны обеспечивается координация нескольких ранее несовместимых технологий: устойчивости на поверхности, гибкости, подвижности свода стопы и защиты от пронации (заваливания стопы во внутрь).

Mizuno создала передовую дизайн-студию для внедрения новаторских принципов и методов разработки спортивной обуви.

Используя передовой метод компьютерного моделирования, позволяющий моделировать физические характеристики, такие как костная структура и мышечная масса, и затем анализировать ударные нагрузки с учетом индивидуальных особенностей, Mizuno способна определить точное количество и положение материалов в подошве для обеспечения упругости и устойчивости.

Профессиональные игроки в волейбол ценят обувь компании MIZUNO, особенности подошвы которой позволяют им сохранять отличное сцепление с поверхностью зала. Что делает ногу наиболее устойчивой.

Нужно также отметить, что компания MIZUNO поставляет экипировку для национальных сборных США, Нидерландов, Китая и Японии.

В 2002 году фирма «Про Атлетикс» спонсировала национальную сборную Украины по волейболу, экипировав игровой формой и обувью MIZUNO.

С 2004 года Фирма „Про Атлетикс“ является официальным и эксклюзивным дистрибьютором торговой марки MIZUNO на Украине. Многие команды национального Чемпионата предпочитают экипироваться формой MIZUNO

«Про Атлетикс» является техническим спонсором Федерации волейбола Украины.

чин
Одеси,
"Буревісник"
зайняв 1 місце. Склад
команди: В.Ткаченко,
Ю.Поярков,
Ю.Венгеровський,
Ю.Мілованов, В.Чайка,
В.Матушевас, В.Карнаух,
В.Луцик, Б.Назін,
В.Міроненко, А.Іванов,
В.Іванов, тренер -
Л.Смирин.

1956

1928

спортивця ХІІ. Склад
команди "Медін" Одеса:
Ареп'єва, Н.Борисова,
Вороб'їова, П.Горбачова,
Дорошних, М.Золотарьова,
Кочпева, І.Неведомська,
Осадча, О.Позднякова,
Л.Рудов

1928

К., Гончар Л., Червоная М.
У команді також були:
Гринева А., Лобинцева Т.,
Полякова Н., Єрмакова Г.,
Щелокова Б.

манди:
"Локомотив" Харків:
С.Абрамов,
М.Гукайло,
М.Дешиця, О.Дяченко,
С.Єрмаков, А.Крят,
М.Лопін, С.Орда,
М.Падалка,
О.Свистун, С.Фелоров,
П.Чухрасв. Тренери

